

ZALĄCZNIK DO SPRAWOZDANIA Z PRZEBIEGU I WYNIKÓW KONSULTACJI SPOŁECZNYCH PROJEKTU PROGRAMU REGIONALNEGO NA LATA 2021-2027 FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

TABELA UWAG DO PROJEKTU PROGRAMU REGIONALNEGO NA LATA 2021-2027 FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Lp.	Priorytet w FEŚ	Cel polityki	Fundusz	Cel szczegółowy lub inny rozdział	Część rozdziału	Nr str.	Aktualny zapis w projekcie Programu	Proponowana zmiana (propozycja nowego zapisu)	Uzasadnienie uwagi	Nazwa podmiotu zgłaszającego uwagę	Rodzaj podmiotu zgłaszającego uwagę	Stanowisko IZ	Uzasadnienie
1	Priorytet 1	Cel Polityki 1	EFRR	Cel szczegółowy 1(i) Rozwijanie i wzmocnienie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystanie zaawansowanych technologii	Interwencje w ramach funduszy	61	- wsparcie transferu technologii i/lub wdrażania wyników prac B+R (zarówno w firmach, które prowadzą takie prace, jak i absorpcji technologii wytworzonej przez inne podmioty).	- wsparcie transferu technologii i/lub wdrażania wyników prac B+R (zarówno w firmach, które prowadzą takie prace, jak i absorpcji technologii wytworzonej przez inne podmioty i innowacyjnego oprogramowania).	Podniesienie innowacyjności (produkcyjnej, procesowej, organizacyjnej) przedsiębiorstwa może się opierać na już dostępnych rozwiązaniach o wysokim poziomie innowacyjności. Dla rosnącego sektora mikro i małych przedsiębiorstw o niskim potencjale innowacyjnym i ograniczonych zasobach pozwalających na prowadzenie własnej działalności B+R, skorzystanie z dostępnych rozwiązań informatycznych najnowszej generacji, zawierających elementy sztucznej inteligencji (AI), Internetu rzeczy (IoT) czy Business Intelligence (BI), to szansa na wprowadzenie innowacji w przedsiębiorstwie i wykorzystanie jej w procesach gospodarczych. Firmy produkcyjne, usługowe i handlowe mogą rozwijać nowe lub znacząco ulepszone produkty i procesy oraz prowadzić je szybko do obiegu gospodarczego w oparciu o innowacyjne oprogramowanie dostępne na polskim rynku. Licencje w modelu stacjonarnym i w modelu Software as a Service (SaaS). Nie powinno ich zabranzać w katalogu kwalifikowanych projektowanych działań skierowanych przede wszystkim do MSP.	Comarch SA	Podmiot prywatny	Uwaga uwzględniona częściowo	Obecne zapisy nie wykluczają możliwości finansowania innowacyjnego oprogramowania. Niemniej jednak szczegółowe zasady oraz katalog kosztów kwalifikowanych określony zostanie w Szczegółowym Opisie Priorytetów (SOIP).
2	Priorytet 1	Cel Polityki 1	EFRR	Cel szczegółowy 1(ii) wzmocnienie trwałego wzrostu i konkurencyjności MSP oraz tworzenie miejsc pracy w MSP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne	Interwencje w ramach funduszy	71	Wspierane będą działania przedsiębiorstw wprowadzających na rynek nowe produkty lub usługi lub wymagających wsparcia w zakresie dostosowania się do zmieniających warunków rynkowych, dotyczące zwiększenia ich potencjału w zakresie badań i innowacji oraz wykorzystywania zaawansowanych technologii, w szczególności w zakresie cyfryzacji, automatyzacji i robotyzacji, gospodarki obiegu zamkniętego oraz gospodarki niskoemisyjnej. Wsparcie obejmie kompletne inwestycje IT obejmujące zakup licencji na oprogramowanie, usługi wdrożeniowe, sprzęt IT i szkolenia.	Wspierane będą działania przedsiębiorstw wprowadzających na rynek nowe produkty lub usługi lub wymagających wsparcia w zakresie dostosowania się do zmieniających warunków rynkowych, dotyczące zwiększenia ich potencjału w zakresie badań i innowacji oraz wykorzystywania zaawansowanych technologii, w szczególności w zakresie cyfryzacji, automatyzacji i robotyzacji, gospodarki obiegu zamkniętego oraz gospodarki niskoemisyjnej. Wsparcie obejmie kompletne inwestycje IT obejmujące zakup licencji na oprogramowanie, usługi wdrożeniowe, sprzęt IT i szkolenia.	Koszt zakupu samych licencji na oprogramowanie stanowi jedynie część kompletnej inwestycji IT, zdarcza się, że mniejszy niż koszt usługi wdrożeniowej. W przypadku firm produkcyjnych, rozwiązanie musi zostać dostosowane do specyfiki danej produkcji. Kompletna usługa wdrożeniowa powinna obejmować następujące elementy - analiza przedwdrożeniowa, - instalacja systemu, - konfiguracja, - migracja danych, - szkolenia pracowników, - asysta, - implementacja. Alternatywą dla oprogramowania stacjonarnego jest oprogramowanie w modelu chmurowym (SaaS) wymagające mniejszych nakładów na wdrożenie.	Comarch SA	Podmiot prywatny	Uwaga uwzględniona częściowo	W ramach celu szczegółowego 1(i) przewidziano wsparcie na świadczenie usług doradczych przez aktywny ICB. Natomiast w ramach celu szczegółowego 1(ii) przewidziano wsparcie rozwoju i konkurencyjności MSP poprzez instrumenty finansowe na projekty we wszystkich branżach / sektorach.
3	Priorytet 1	Cel Polityki 1	EFRR	Cel szczegółowy 1(iii) wzmocnienie trwałego wzrostu i konkurencyjności MSP oraz tworzenie miejsc pracy w MSP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne	Interwencje w ramach funduszy	72-73	Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych: W celu szczegółowym 1(iii) zastosowane zostaną instrumenty finansowe, jako kapitał dla MSP (głównie pożyczki inwestycyjne oraz pożyczki inwestycyjno-obrotowe). Środki te posłużą budowie, rozbudowie infrastruktury i wyposażeniu przedsiębiorstw mających na celu utrzymanie lub rozwój zdolności produkcyjnych. W uzasadnionych przypadkach (B+R) istnieje możliwość wsparcia w formie dotacji.	Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych: W celu szczegółowym 1(iii) zastosowane zostaną instrumenty finansowe, jako kapitał dla MSP (głównie pożyczki inwestycyjne oraz pożyczki inwestycyjno-obrotowe). Środki te posłużą budowie, rozbudowie infrastruktury i wyposażeniu przedsiębiorstw mających na celu utrzymanie lub rozwój zdolności produkcyjnych. W uzasadnionych przypadkach (B+R) istnieje możliwość wsparcia w formie dotacji.	Przeprowadzony we wrześniu 2021 przez PAMP konkurs Bony na cyfryzację pokazał ogromne potrzeby sektora MSP w obszarze inwestycji informatycznych. Posiadanie zaawansowanych systemów IT to warunek konieczny rozwoju firm, a czasem ich przetrwania, pozwala na dostosowanie się do zmieniających warunków rynkowych. W okresie pandemii sprawy systemy e-commerce był warunkiem przetrwania na rynku dla wielu firm.	Comarch SA	Podmiot prywatny	Uwaga nieuwzględniona	Na obecnym etapie dopuszczono możliwość wsparcia projektów B+R w formie dotacji, z uwagi na fakt, iż ryzyko związane z przeprowadzeniem prac B+R i wdrożeniem ich wyników jest tak duże, że instrumenty finansowe nie dostarczają wystarczającej zachęty do ich wykonywania. Jednocześnie, w ramach celu szczegółowego 1(iii) przewidziano również wsparcie w formie dotacji na zakup promocyjnych usług doradczych, w tym również m.in. w zakresie wykorzystywania zaawansowanych technologii i cyfryzacji. Wsparcie dotyczy wyłącznie usług doradczych, bez możliwości finansowania wydatków inwestycyjnych. Wydatki inwestycyjne będą mogły być finansowane w ramach instrumentów finansowych w celu szczegółowym 1(iii).
4	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Cel szczegółowy 2 (i) Wsparcie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych	Interwencje w ramach funduszy	81	1. Zwiększanie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych (jak m.in. budynki komunalne, wspólnot mieszkaniowych, TBS) i budynków użyteczności publicznej, w kierunku rozwiązań kompleksowych oraz zmniejszania ubóstwa energetycznego (wraz z podłączeniem do sieci ciepłowniczej/chłodniczej, czy z instalacją urządzeń OZE). (...) Poprawa efektywności energetycznej prowadzona będzie zarówno w budynkach użyteczności publicznej jak i wielorodzinnych budynkach mieszkalnych. W przypadku wielorodzinnych budynków mieszkalnych z programu nie będą wspierane budynki należące do skarbku państwa oraz budynki spółdzielni mieszkaniowych.	1. Zwiększanie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych (jak m.in. budynki komunalne, wspólnot mieszkaniowych, TBS) i budynków użyteczności publicznej, w kierunku rozwiązań kompleksowych oraz zmniejszania ubóstwa energetycznego (wraz z podłączeniem do sieci ciepłowniczej/chłodniczej, czy z instalacją urządzeń OZE). (...) Poprawa efektywności energetycznej prowadzona będzie zarówno w budynkach użyteczności publicznej jak i wielorodzinnych budynkach mieszkalnych. W przypadku wielorodzinnych budynków mieszkalnych z programu nie będą wspierane budynki należące do skarbku państwa oraz budynki spółdzielni mieszkaniowych.	Gmina Jędrzejów aplikuje o dofinansowanie projektu pn. "Poprawa bezpieczeństwa energetycznego oraz zmniejszania ubóstwa energetycznego w gminie Jędrzejów poprzez wykorzystanie biomasy do produkcji pelletu w ramach Programu Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014 - 2021". Projekt przewiduje zakup i montaż linii do produkcji i dystrybucji pelletu na potrzeby gminnego zakładu komunalnego i socjalnego, który na chwilę obecną wymaga kompleksowej wymiany źródła ciepła na piece typu pellet i ogólną poprawę efektywności energetycznej. Projekt z funduszy norweskich nie dopuszcza dofinansowania zakupu i montażu kotłów na pellet. Wprowadzenie powyższej zmiany wpisuje się w postawienia Uchwały Nr XXII/2020 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 29 czerwca 2020 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa świętokrzyskiego ograniczeń zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliwa.	Gmina Jędrzejów	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona częściowo	Zgodnie z linią demarkacyjną w celu szczegółowym 2 (i) w zakresie poprawy efektywności energetycznej w programie regionalnym mogą być wspierane jedynie budynki mieszkalne wielorodzinne. Nie planuje się jednak wykluczenia ze wsparcia budynków socjalnych. Kwestia ta zostanie doprecyzowana z SOIP.
5	Priorytet 3	Cel Polityki 2	EFRR	Cel szczegółowy 2 (iii) Wsparcie zrównowazonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej	Interwencje w ramach funduszy	115	Zgodnie z podziałem interwencji pomiędzy poziom krajowy i regionalny wsparcie w zakresie mobilności miejskiej dla ZIT miast wojewódzkich (ZIT Kielce realizowane będzie w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej	Zgodnie z podziałem interwencji pomiędzy poziom krajowy i regionalny wsparcie w zakresie mobilności miejskiej dla ZIT miast wojewódzkich (ZIT Kielce realizowane będzie w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej	Operator publicznego transportu zbiorowego w mieście Kielce nie posiadający większościowych udziałów jednostki samorządu terytorialnego, świadczący usługi transportu publicznego na terenie ZIT Kielce na zlecenie miasta Kielce nie jest wskazany jako Beneficjent Programu Polska Wschodnia - w ramach CS (iii) Promowanie zrównowazonej multimodalnej mobilności miejskiej. Jak wskazano na stronie 51 Programu Operacyjnego Polska Wschodnia -Beneficjentami tego programu mogą być: miasta wojewódzkie, miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze oraz inne ośrodki miejskie z podregionów z najwyższą trwałą marginalizacją z makroregionu PW wraz z obszarami funkcjonalnymi - organizatorzy transportu miejskiego. W ramach Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (Fenka) w ramach PRIORYTET III: Transport miejski (...) w zakresie publicznego transportu zbiorowego w miastach wsparcie finansowe będzie przeznaczone dla inwestycji w infrastrukturę i labor szynowy publicznego transportu zbiorowego, w tym przystanków, miejskie systemy ITS dla uprzywilejowania, usprawnienia usług publicznego transportu miejskiego, rozwiązań IT (strona 87 Fenki)...", a na terenie miasta Kielce nie funkcjonuje labor szynowy. Dodatkowo w ramach interwencji ponadregionalnej realizowane mogą być projekty kompleksowe realizowane w miastach średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze i ich obszarach funkcjonalnych oraz subregionalnych ośrodkach wzrostu, powyżej 50 tys. mieszkańców (ustawowo zobligowani organizatorzy transportu miejskiego) i ich obszarach funkcjonalnych (strona 15 Linia demarkacyjna Podział interwencji i zasad wdrażania krajowych i regionalnych programów operacyjnych w perspektywę finansowej na lata 2021-2027) czył projekty nie realizowane w Kielcach.	Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacji Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Kielcach	Podmiot prywatny	Uwaga nieuwzględniona	W celu szczegółowym 2 (iii), podobnie jak w projekcie programu Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej (PEPW), nie przewiduje się wśród beneficjentów – przedsiębiorców, będących operatorami transportu zbiorowego. W przypadku projektów, dotyczących zakupu taborei - w programie regionalnym, analogicznie jak w PEPW, zakup realizowany będzie przez miasto, a następnie labor używany będzie na rzecz operatora przewoźca.
6	n/d	N/D	N/D	Strategia programu	N/D				1)Opis wyzwań transportowych Opis wyzwań transportowych stanowiących uzasadnienie dla interwencji programu skupia się zasadniczo na stanie technicznym infrastruktury. Brak jest natomiast oceny wyposażenia i skali takich negatywnych zjawisk jak wyłączenie transportu spowodowane niedostępną dostępnością transportu publicznego, słabej wykorzystania transportu publicznego tam gdzie jest on dostępny, poziom motoryzacji (uzależnienia od transportu indywidualnego), poziom dostępności infrastruktury paliw zeroemisyjnych oraz poziom emisji gazów cieplarnianych i szkodliwych substancji pochodzących z transportu. Brak jest również oceny wyzwań w transporcie miejskim (vide uwaga nr 3 „Ocena wyzwań i potrzeb inwestycyjnych w transporcie miejskim”). Brak jest wreszcie oceny potencjału rozwoju transportu intermodalnego w przewozach towarowych. Prosimy o ujednoznaczenie diagnozy programu.	KE	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Zapisy Programu zostaną zmodyfikowane
7	Priorytet 3	Cel Polityki 2	EFRR	Cel szczegółowy 2 (iii) Wsparcie zrównowazonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej	Interwencje w ramach funduszy				2)Strategiczne cele interwe Prosimy o zaznaczenie, że strategicznym celem interwencji programu w obszarze zrównowazonej mobilności miejskiej jest m.in. zmniejszenie poziomu emisji gazów cieplarnianych oraz zanieczyszczeń powietrza pochodzących z transportu na obszarach miejskich. Zgodnie bowiem z Artykułem 3 ust. 1b(i)(vi) Rozporządzenia 2021/1058, interwencja w ramach celu szczegółowego 2.8 musi być skierowana na dążenie do osiągnięcia gospodarki bezemisyjnej.	KE	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Zapisy Programu zostaną zmodyfikowane
8	Priorytet 3	Cel Polityki 2	EFRR	Cel szczegółowy 2 (iii) Wsparcie zrównowazonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej	Interwencje w ramach funduszy				3)Ocena wyzwań i potrzeb inwestycyjnych w transporcie miejskim Zauważamy, że akapity od 2 do 8 rozdziału 2.1.3.1.1. przedstawiają w większości nie opis planowanych inwestycji, a raczej diagnozę wyzwań i powiązanych z nimi potrzeb inwestycyjnych. Z tego względu, proponujemy przeniesienie tego fragmentu do rozdziału 1, Strategia programu: główne wyzwania w zakresie rozwoju oraz działania podejmowane w ramach polityki, który obecnie nie zawiera opisu wyzwań w obszarze zrównowazonej mobilności miejskiej.	KE	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Zapisy Programu zostaną zmodyfikowane
9	Priorytet 3	Cel Polityki 2	EFRR	Cel szczegółowy 2 (iii) Wsparcie zrównowazonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej	Interwencje w ramach funduszy				4)Węzły przesiadkowe i parkingi P+R W przypadku odniesień do „węzłów przesiadkowych” prosimy o zaznaczenie, że wsparcie dotyczy węzłów przesiadkowych dla transportu publicznego, nie zaś samochodów prywatnych, tak aby pojęcie to nie obejmowało również parkingów P+R („parking i jeźdź”). W przypadku natomiast odniesień do parkingów P+R, prosimy o zaznaczenie, że parkingi takie będą musiały być pokłone z dala od centrów miast i zintegrowane z transportem publicznym. Pozwoli to zapobiec zjawisku tzw. greenwashingu gdzie np. tradycyjne parkingi w centrach miast (w tym podziemne) będą ubiegaly się o dofinansowanie pod pozorem promowania funkcji park and ride. W rzeczywistości takie parkingi przyczynią się do zwiększenia ruchu samochodowego w mieście, a nie do jego ograniczenia.	KE	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona częściowo	Zapis wymaga uzgodnienia z MFIPR i KE, szczególnie w kontekście uzgodnienia możliwego zakresu wsparcia dla istniejącej infrastruktury, w tym szczególnie istniejących miejsc parkingowych.
10	Priorytet 3	Cel Polityki 2	EFRR	Cel szczegółowy 2 (iii) Wsparcie zrównowazonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej	Interwencje w ramach funduszy				5)Inteligentne Systemy Transportowe (ITS) Zgodnie z Artykułem 3 ust. 1b(i)(vi) Rozporządzenia 2021/1058, interwencja w ramach celu szczegółowego 2.8 musi być skierowana na dążenie do osiągnięcia gospodarki bezemisyjnej. Tymczasem, pomimo niewątpliwie istotnej roli ITS dla podniesienia bezpieczeństwa i efektywności transportu, stosunkowo niewiele takich systemów deklaryowanych jest ściśle celom środowiskowym. Dlatego prosimy o ograniczenie zakresu wsparcia celu szczegółowego 2.8 wyłącznie do tych systemów ITS, które: -przyczynią się do zmniejszenia oddziaływania transportu na środowisko (np. systemy kamer wykrywających ruch pojazdów nie spełniających minimalnych norm emisji spalin w strefie niskoemisyjnej), -dedykowane są dla transportu publicznego lub form zero-emisyjnej mobilności. Co do zasady, wszystkie systemy ITS będą mogły uzyskać wsparcie w ramach Celu Polityki 3, w tym również na obszarach miejskich.	KE	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona częściowo	Proponujemy aby w Programie w celu szczegółowym 2.wiił zapewniony został priorytet dla realizacji tego typu inwestycji. Jednym z elementów ITS są również tablice informacyjne przy przystankach, szczególnie istotne dla osób z niepełnozwrotnościami. Wyłączenie ze wsparcia tego typu inwestycji wpłynie negatywnie na dostępność transportu publicznego dla tej grupy użytkowników. Kwestia do dalszych uzgodnień z KE.
11	Priorytet 3	Cel Polityki 2	EFRR	Cel szczegółowy 2 (iii) Wsparcie zrównowazonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej	Interwencje w ramach funduszy				6)Integracja taryfowa i Maas Bardzo dziękujemy za uwzględnienie działań związanych z wdrażaniem integracji taryfowej oraz promowaniem koncepcji „Mobilność jako usługa” (Maas). Prosimy również o preferencyjne (priorytetowe) wsparcie dla wszystkich projektów w zakresie mobilności miejskiej, które powiązane są z wprowadzeniem integracji taryfowej oraz wdrażaniem koncepcji Maas Rozwiązania te bowiem z jednej strony w pełni wdrażają koncepcję multimodalnej integracji transportu publicznego i w sposób zasadniczy przyczyniają się do podniesienia jego dostępności i atrakcyjności, z drugiej zaś strony są dość trudne do implementacji pod względem organizacyjnym i technicznym. Prosimy zatem o inwestycje powiązanych z tymi rozwiązaniami będzie zatem stanowiło dodatkowe zachęty się do ich rozwoju i popularyzacji.	KE	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Zapisy Programu zostaną zmodyfikowane
12	Priorytet 3	Cel Polityki 2	EFRR	Cel szczegółowy 2 (iii) Wsparcie zrównowazonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej	Interwencje w ramach funduszy				7)Infrastruktura paliw zeroemisyjnych Bardzo również dziękujemy za uwzględnienie wsparcia dla rozwoju infrastruktury paliw zeroemisyjnych dla użytkowników indywidualnych (elektryczności, wodoru). W tym zakresie, prosilibyśmy jeszcze o uwzględnienie następujących rekomendacji ETO sformułowanych w Raporcie 2021/05 (np. poprzez ogólne odwołanie do raportu ETO w programie i następnie rozszerzenie wymogów SzOP i w kryteriach wyboru projektów): -infrastruktura będzie zgodna z wymogami Dyrektywy 2014/94/EU, -infrastruktura będzie udogodniona dla wszystkich użytkowników, -istniejąca będzie poparta analizą potrzeb („gap analysis”) wynikającą z odpowiedniego SLUMP lub innego dokumentu planowania transportu; -Brak możliwości finansowania inwestycji całkowicie ze środków prywatnych co uzasadnia wsparcie publiczne (w formie grantu, częściowego grantu lub instrumentów finansowych); -Analiza kosztów i korzyści projektu (CBA) wykazuje pozytywne efekty ekonomiczne inwestycji. Przy formułowaniu zasad wsparcia w SzOP oraz kryteriów wyboru projektów prosimy również o wzięcie pod uwagę następujących rekomendacji Forum Zrównowazonego Transportu: https://ec.europa.eu/transport/sites/transport/files/sustainable_transport_forum_report_-_recommendations_for_public_authorities_on_recharging_infrastructure.pdf	KE	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Zapisy zostaną uzupełnione
13	Priorytet 3	Cel Polityki 2	EFRR	Cel szczegółowy 2 (iii) Wsparcie zrównowazonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej	Interwencje w ramach funduszy				8)Plany Zrównowazonej Mobilności Miejskiej (SUMPy): Uprzejmie informujemy, że nadal trwają prace nad postanowieniami przyjętej Umowy Partnerstwa w zakresie powiązania przyszłego wsparcia w zakresie mobilności miejskiej z obowiązkiem przyjęcia SLUMP. Odwołanie postanowienia programu w tym zakresie będą zatem mogły być zaproponowane po ustaleniu ostatecznego brzmienia SLUMP. Niemniej jednak wydaje się wysoce prawdopodobnym, że wsparcie dla inwestycji w obszarze mobilności miejskiej zostanie uzależnione od przyjęcia SLUMP lubi innego dokumentu planowania mobilności miejskiej, których cele strategicznie obejmują zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych i zanieczyszczeń powietrza pochodzących z transportu. Prosimy zatem o uwzględnienie przyjętych postanowień umowy partnerstwa w pracach nad kolejną wersją projektu programu.	KE	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Z uwagi na brak ostatecznych uzgodnień, zapisy dot. SLUMP zostaną uzupełnione po ich ostatecznym uzgodnieniu z KE.
14	Priorytet 3	Cel Polityki 2	EFRR	Cel szczegółowy 2 (iii) Wsparcie zrównowazonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej	Interwencje w ramach funduszy				9)Zapobieganie dyskryminacji: W odniesieniu do zasad dotyczących zapobiegania dyskryminacji, prosimy o zamieszczenie wyrażnej klauzuli w programie, zgodnie z którą samorządy lokalne oraz ich podmioty będą także wyłączone z dofinansowania w przypadku podjęcia uchwał lub deklaracji dyskryminujących jakkolwiek z wymienionych w programie grup społecznych (ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię, światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną).	KE	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona częściowo	Uwaga wymaga dalszych uzgodnień z KE. W Programie zostaną rozszerzone zapisy antydyskryminacyjne nie tylko na etapie wyboru, ale również realizacji i trwałości projektów. Zgadamy się, że zapewnienie właściwych procedur jest konieczne, jednak zwracamy uwagę, iż kwestia ta powinna być jednakowo ujęta we wszystkich programach. Dodatkowo zwracamy również uwagę, iż Marszałek nie posiada kompetencji do analizy podjętych uchwał.
15	Priorytet 3	Cel Polityki 2	EFRR	Cel szczegółowy 2 (iii) Wsparcie zrównowazonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej	Interwencje w ramach funduszy				10)Instrumenty finansowe: Prosimy o rozważenie możliwości zastosowania instrumentów finansowych w zakresie finansowania infrastruktury ładowania/tankowania pojazdów zeroemisyjnych dla użytkowników indywidualnych, jeżeli analiza finansowa projektu wskazuje na możliwość finansowania projektu z instrumentów zerowych.	KE	Podmiot publiczny	Uwaga nieuwzględniona	W zakresie infrastruktury ładowania/tankowania pojazdów zeroemisyjnych podtrzymujemy konieczność realizacji wsparcia w formie dotacji.
16	Priorytet 3	Cel Polityki 2	EFRR	Cel szczegółowy 2 (iii) Wsparcie zrównowazonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej	Indykatory podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji				11)Kody interwencji W proponowanej tabeli przedstawiającej podział alokacji w kodów interwencji prosimy również o uwzględnienie kodu 086 „Infrastruktura paliw alternatywnych”, infrastruktura ta będzie bowiem objęta wsparciem programu.	KE	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Kod 086 zostanie wskazany w Programie

17	Priorytet 3	Cel Polityki 2	EFRR	Cel szczegółowy 2 (iii) Wsparcie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej	Interwencje w ramach funduszy					Prosimy o wskazanie trybu wyboru projektów dla Priorytetów 3 i 4.	KE	Podmiot publiczny	Uwaga nieuwzględniona	Wzór Programu nie wymaga określania trybu wyboru projektów. Proponujemy aby tryb wyboru projektów został określony w SZOP.
18	Priorytet 4	Cel Polityki 3	EFRR	Cel szczegółowy 3 (ii) Rozwój i udoskonalenie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej	Interwencje w ramach funduszy					<p>12) Infrastruktura drogowa: Proponowany zakres interwencji programu przewiduje w zasadzie nieograniczone wsparcie dla infrastruktury drogowej. Jednocześnie zwraca uwagę na brak ukerunkowania tych inwestycji na rozwój publicznego transportu zbiorowego i dekarbonizację transportu. Wyraża się to również w proponowanym podziale alokacji dla celu szczegółowego 3. Tymczasem, jednym z głównych problemów związanych z funkcjonowaniem systemu transportu w Polsce jest znaczny poziom niedoinwestowania, a co za tym idzie zapóźnienia w procesie modernizacji i rozwoju zrównoważonego transportu publicznego względem infrastruktury drogowej. Znacząco obniża to dostępność i konkurencyjność transportu publicznego (zwłaszcza na obszarach podmiejskich i wiejskich) i prowadzi do nadmiernego uzależnienia od indywidualnego transportu samochodowego. Skutkiem jest wysoki poziom emisji CO2 transportu w Polsce w porównaniu do innych państw europejskich, niski poziom bezpieczeństwa oraz wykluczenie transportowe wielu grup społecznych. Natomiast proponowane inwestycje nie tylko nie są wyraźnie ukerunkowane na ograniczenie ww negatywnych zjawisk, lecz mogą je jeszcze pogłębić. Dlatego proponujemy aby wsparcie przede wszystkim skoncentrować na rozwoju transportu publicznego, transportu zrównoważonego i aktywnych form mobilności zaś inwestycje w infrastrukturę drogową poza TEN-T proponujemy ograniczyć wyłącznie do następujących inwestycji, jako przynoszących największy efekt dla eliminacji wykluczenia transportowego i realizacji celów polityki UE:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapewnienie niezbędnych połączeń do TEN-T, • zapewnienie niezbędnych połączeń do miejsc intermodalnych, terminali intermodalnych, centrów logistycznych i oraz węzłów transportowych integrujących różne gałęzie transportu, • inwestycje niezbędne do wykonywania usług publicznego transportu zbiorowego na zasadach użyteczności publicznej (w tym parkingi PHR jeżeli są zlokalizowane poza centrami miast), • obwodnice, • parkinowe inwestycje podnoszące bezpieczeństwo ruchu drogowego, • systemy cyfrowe (ITS). <p>W przypadku inwestycji drogowych na obszarach miast, proponujemy aby ograniczone były one do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • inwestycji ukerunkowanych na eliminację, ograniczenie lub uspokojenie ruchu w miastach (miasta bowiem nie są dotknięte problemem niedostatecznej gęstości lub przepustowości dróg, zaś prace o charakterze remontowo-utrzymawczym nie powinny być finansowane ze środków UE), • punktowych inwestycji podnoszących bezpieczeństwo ruchu drogowego, • systemów cyfrowych (ITS). <p>W przypadku parkingów PHR prosimy, aby budowa takich parkingów w centrach miast nie była wspierana (vide uwaga nr 4 „Węty przesiadłowe i parkingi PHR” zgłoszona do celu szczegółowego 2.8 „Zrównoważona mobilność miejska”).</p> <p>Proponujemy jednocześnie, aby podniesienie przepustowości dróg nie było wystarczającym kryterium uzasadniającym wsparcie dla inwestycji. Inwestycje takie będą się bowiem przyczyniać do wzrostu uzależnienia od indywidualnego transportu drogowego oraz ograniczać efektywność inwestycji w publiczny transport zbiorowy (głównym powodem kongestji jest nadmierny ruch drogowy samochodów prywatnych – osobowych i ciężarowych).</p> <p>Prosimy wreszcie o zamieszczenie zastrzeżenia w programie, że wszystkie realizowane w ramach Celu Polityki 3 projekty dotyczące budowy lub modernizacji dróg będą obejmowały dostarczanie dróg do nośności 11,5 ton/śm. Jednocześnie prosimy, aby dostosowanie dróg do zwiększonych parametrów nośności nie było jedynym kryterium wystarczającym do uzyskania wsparcia UE.</p>	KE	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Zapisy programu zostaną doprecyzowane. Program w swoich założeniach zakłada ograniczenie wsparcia w infrastrukturę drogową do inwestycji wskazanych przez Komisję Europejską jako przynoszących największy efekt dla eliminacji wykluczenia transportowego i realizacji celów polityki UE. Będzie również wspierał rozwój transportu publicznego, transportu zrównoważonego i aktywne formy mobilności. Zapisy programu zostaną doprecyzowane tak, aby nie budziły wątpliwości Komisji Europejskiej.
19	Priorytet 4	Cel Polityki 3	EFRR	Cel szczegółowy 3 (ii) Rozwój i udoskonalenie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej						<p>13) Systemy cyfrowe: Prosimy o wyrażenie uwzględnienie wsparcia dla systemów cyfrowych, w tym ITS dla transportu drogowego, publicznego i rowerowego, ale również aplikacji wdrażających koncepcję „Mobilność jako usługa” oraz narzędzia do planowania i organizacji transportu publicznego.</p>	KE	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona częściowo	Wsparcie dla systemów cyfrowych zostanie uwzględnione w Programie jako element kompleksowych projektów. Nie planuje się wyodrębnienia alokacji na cyfryzację transportu, ze względu na brak zdiagnozowanych projektów w tym zakresie.
20	Priorytet 4	Cel Polityki 3	EFRR	Cel szczegółowy 3 (ii) Rozwój i udoskonalenie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej						<p>14) Tabor kolejowy: W przypadku taboru kolejowego, prosimy o wyrażenie zastrzeżenia, że wspierany będzie jedynie zakup taboru bezemisyjnego (zgodnie z Artykułem 7(1)(h) Rozporządzenia 2021/1058).</p> <p>Prosimy również o zamieszczenie w programie wymogu, że tabor kolejowy objęty wsparciem będzie wyposażony w urządzenia pokładowe ERTMS. Stworzenie wystarczającego zasobu taborowego wyposażonego w urządzenia ERTMS umożliwi w przyszłości podjęcie decyzji o całkowitym przejściu na system ERTMS na polskiej sieci linii kolejowych.</p>	KE	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Zapisy programu zostaną doprecyzowane. Wsparcie będzie zakup taboru bezemisyjnego - zgodnie z Artykułem 7(1)(h) Rozporządzenia 2021/1058, wyposażony w urządzenia pokładowe ERTMS. Zgodnie z kodem interwencji: 107 "Bezemisyjny / zasilany energią elektryczną tabor kolejowy" - zakup taboru bezemisyjnego dotyczy również pociągów elektryczno-spalinowych.
21	Priorytet 4	Cel Polityki 3	EFRR	Cel szczegółowy 3 (ii) Rozwój i udoskonalenie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej						<p>15) Transport intermodalny Prosimy o rozważenie możliwości wsparcia dla transportu intermodalnego poza TEN-T, jako jednego z istotnych sektorów umożliwiających dekarbonizację transportu towarowego i przeniesienie transportu towarów z dróg na tor.</p>	KE	Podmiot publiczny	Uwaga nieuwzględniona	Zgodnie z Linią demarkacyjną, wsparcie dla transportu intermodalnego poza TEN-T przewidziane jest wyłącznie na poziomie krajowym.
22	Priorytet 4	Cel Polityki 3	EFRR	Cel szczegółowy 3 (ii) Rozwój i udoskonalenie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej						<p>16) Publiczny transport zbiorowy Z przepisów proponowanego programu nie wynika jasno czy wsparciem będzie objęta jedynie infrastruktura publicznego transportu zbiorowego czy również zakup i modernizacja taboru autobusowego (na brak wsparcia wskazuje proponowany podział alokacji ww kodów interwencji). Dlatego proponujemy wyrażenie zastrzeżenia w programie, że wsparcie będzie mogło również obejmować zakup lub modernizację taboru autobusowego wykorzystywanego w publicznym transporcie zbiorowym na zasadach użyteczności publicznej i spełniającego wymogi „czystych ekologicznie pojazdów” w rozumieniu Dyrektywy 2009/33/EC.</p> <p>Prosimy również o uwzględnienie wsparcia dla systemów „transportu na życzenie” (DRT), które mogą być efektywną formą wykonywania usług publicznego transportu zbiorowego na słabo załudnionych obszarach.</p>	KE	Podmiot publiczny	Uwaga nieuwzględniona	Ze względu na brak zdiagnozowanych potrzeb z zakresu zakupu taboru autobusowego oraz ograniczoną alokację na inwestycje w ramach Celu Polityki 3, nie przewiduje się wyodrębnienia alokacji w tym zakresie.
23	Priorytet 4	Cel Polityki 3	EFRR	Cel szczegółowy 3 (ii) Rozwój i udoskonalenie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej						<p>17) Drogi rowerowe Wydaje się, że program ogranicza inwestycje w drogi rowerowe jedynie do tych, które służą poprawie bezpieczeństwa ruchu drogowego. Tymczasem drogi rowerowe mogą samodzielnie odgrywać istotną rolę komunikacyjną, jako np. połączenia pierwazylotowej mili do transportu publicznego lub samodzielnie połączenia transportowe między blisko położonymi miejscowościami. Dlatego prosimy o uwzględnienie pełnoprawnego wsparcia dla infrastruktury dróg rowerowych (wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą).</p>	KE	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Zapisy programu zostaną doprecyzowane tak, aby możliwa była również realizacja inwestycji w drogi rowerowe jako samodzielne projekty. Zostanie wyodrębniona alokacja na infrastrukturę rowerową w wysokości 9 mln EUR (kod interwencji 083 Infrastruktura rowerowa)
24	Priorytet 4	Cel Polityki 3	EFRR	Cel szczegółowy 3 (ii) Rozwój i udoskonalenie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej						<p>18) Kody typów interwencji Uprzejmie informujemy, że w przypadku braku odpowiednich kodów typów interwencji przypisanych do Celu Polityki 3 w Załączniku 1 do Rozporządzenia 2021/1060 (np. drogi rowerowe, paliwa alternatywne) mogą być wykorzystane odpowiednie kody przypisane do Celu Polityki 2 „Zrównoważona mobilność miejska”. Kody interwencji przypisane w tym Załączniku do określonych celów polityki nie determinują bowiem zakresu dopuszczalnego wsparcia w ramach tych celów.</p>	KE	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona częściowo	Wykorzystano odpowiedni kod przypisany do Celu Polityki 2 „Zrównoważona mobilność miejska”, tj. kod interwencji 083 Infrastruktura rowerowa. Nie wykorzystano kodów dot. paliw alternatywnych ze względu na fakt, iż inwestycje w tym zakresie będą realizowane jako element kompleksowych projektów.
25	Priorytet 4	Cel Polityki 3	EFRR	Cel szczegółowy 3 (ii) Rozwój i udoskonalenie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej						<p>19) Infrastruktura ładowania/ładowania samochodów zeroemisyjnych Dziękujemy za uwzględnienie tego rodzaju inwestycji w zakresie wsparcia. Prosimy jednocześnie o uwzględnienie uwagi 7) „Infrastruktura paliw zeroemisyjnych” odnoszącej się do celu szczegółowego 2.8 zrównoważona mobilność miejska i uwzględnienie rekomendacji Europejskiego Trybunału Obrachunkowego odnoszących się do tego rodzaju inwestycji.</p>	KE	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Zapisy programu zostaną doprecyzowane. W przypadku inwestycji w infrastrukturę paliw zeroemisyjnych zostaną uwzględnione rekomendacje ETO sformułowane w Raplocie 2021/05.
26	Priorytet 4	Cel Polityki 3	EFRR	Cel szczegółowy 3 (ii) Rozwój i udoskonalenie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej						<p>20) Integracja i promocja różnych form transportu Sformułowanie „integracja i promocja różnych form transportu” (zamieszczone w liście działań objętych wsparciem) jest zbyt ogólne. Prosimy o ograniczenie tego punktu do transportu publicznego oraz aktywnych form mobilności.</p>	KE	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Zapisy programu zostaną doprecyzowane tak, aby nie budziły wątpliwości Komisji Europejskiej co do wsparcia transportu publicznego i aktywnych form mobilności.
27	Priorytet 4	Cel Polityki 3	EFRR	Cel szczegółowy 3 (ii) Rozwój i udoskonalenie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej						<p>21) Rezultaty planowanych działań • Poprawa dostępności transportowej – w naszej ocenie poprawa drogowej lub kolejowej dostępności potencjalowej nie przyczyni się w sposób bezpośredni do eliminacji podstawowych negatywnych zjawisk w systemie transportu w Polsce – wysokiej emisji CO2 transportu, całkowitego uzależnienia od samochodów prywatnych oraz wykluczenia transportowego. Stąd proponujemy wyodrębnienie niezależnego celu (rezultatu) działań programu – poprawę dostępności i konkurencyjności publicznego transportu zbiorowego. • Prosimy o wykreślenie celu „poprawę przepustowości ruchu na drogach”. Nie jest to bowiem samodzielnym celem interwencji w ramach funduszy UE. Celem tym jest rozwój mobilności, która jest „zrównoważona, odporna na zmiany klimatu, inteligentna i intermodalna”. Poprawa przepustowości może być natomiast celem pośrednim – wynikiem np. zastosowania rozwiązań cyfrowych poprawiających płynność ruchu i efektywność wykorzystania infrastruktury drogowej. • „Poprawa jakości środowiska oraz stanu powietrza w miastach. – interwencja programu powinna zmierzać do obniżenia emisji CO2 systemu transportowego jako całości, a nie tylko w miastach, w tym również poprzez dekarbonizację oraz zwiększenie wykorzystania transportu publicznego i zrównoważonego poza obszarami miejskimi. Prosimy o odpowiednie sformułowanie opisu rezultatu. • Sformułowanie „zwiększenie mobilności mieszkańców województwa poprzez rozbudowę i integrację transportu zbiorowego” jest zbyt ogólne, bowiem wzrost mobilności nie musi być wynikiem rozbudowy transportu zbiorowego, zwłaszcza jeżeli inwestycjom nie będzie towarzyszyło podniesienie dostępności i atrakcyjności usług transportowych. Stąd proponujemy następujące sformułowanie tego opisu rezultatu: „zwiększenie wykorzystania publicznego transportu zbiorowego poprzez rozbudowę i integrację...”</p>	KE	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Zapisy programu zostaną doprecyzowane / przeformułowane zgodnie z zaleceniami Komisji Europejskiej.
28	Priorytet 4	Cel Polityki 3	EFRR	Cel szczegółowy 3 (ii) Rozwój i udoskonalenie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej						<p>22) Zapobieganie dyskryminacji: W odniesieniu do zasad dotyczących zapobiegania dyskryminacji, prosimy o zamieszczenie wyraźnej klauzuli w programie, zgodnie z którą samorzady lokalne oraz ich podmioty zależne będą wyłączone z dofinansowania w przypadku podjęcia uchwał lub deklaracji dyskryminujących jakikolwiek z wymienionych w programie grup społecznych (ze względu na płć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię, światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną).</p>	KE	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona częściowo	Uwaga wymaga dalszych uzgodnień z KE. W Programie zostaną rozszerzone zapisy antydyskryminacyjne nie tylko na etapie wyboru, ale również realizacji i trwałości projektów. Zgadzamy się, że zapewnienie właściwych procedur jest konieczne, jednak zwracamy uwagę, iż kwestia ta powinna być jednolito ujęta we wszystkich programach. Dodatkowo zwracamy również uwagę, iż Marszałek nie posiada kompetencji do analizy podjętych uchwał.
29	Priorytet 3	Cel Polityki 2	EFRR	Cel szczegółowy 3 (ii) Rozwój i udoskonalenie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej						<p>23) Instrumenty finansowe: Prosimy o rozważenie możliwości zastosowania instrumentów finansowych w zakresie finansowania infrastruktury ładowania/ładowania samochodów zeroemisyjnych dla użytkowników indywidualnych, jeżeli analiza finansowa projektu wskazuje na możliwość finansowania projektu z instrumentów zwrotnych.</p>	KE	Podmiot publiczny	Uwaga nieuwzględniona	W przypadku interwencji w ramach Celu Polityki 3 nie przewiduje się zastosowania instrumentów finansowych. Inwestycje w infrastrukturę ładowania/ładowania samochodów zeroemisyjnych przewidziane są jako element kompleksowych projektów.

30	Priorytet 4	Cel Polityki 3	EFRR	Cel szczegółowy 3 (i) Rozwój i udoskonalenie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej					24) Podział alokacji Pragniemy zauważyć, że proponowany podział alokacji wg kodów interwencji w sposób zdecydowany uprzywilejowuje tradycyjne inwestycje w infrastrukturę drogową. Zauważamy, że nawet przy uwzględnieniu wydatków na zrównoważoną mobilność miejską, poziom alokacji na infrastrukturę przewyższa ponad 2,5-krotnie poziom przewidzianych inwestycji na transport publiczny i zrównoważony. W tabeli dot. kodów interwencji uwagi również zwalca brak wsparcia dla infrastruktury paliw alternatywnych, drogi rowerowych, transportu multimodalnego czy rozwiązań cyfrowych. Z tych względów, w obecnym kształcie program nie spełnia wymogów Rozporządzenia 2021/1058, które w zakresie objętych celem szczegółowym 3.2 ma na celu rozwój mobilności, które jest „zrównoważona, odporna na zmiany klimatu, inteligentna i intermodalna”. Cele te nie są uwzględnione w proponowanym podziale alokacji. Prosimy o odpowiednią modyfikację proponowanego podziału alokacji wg kodów interwencji, tak aby inwestycje koncentrowały się na wsparciu dla zrównoważonych form transportu i rozwiązań cyfrowych.	KE	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona częściowo	W podziale alokacji wg kodów interwencji uwzględniono kod 083 Infrastruktura rowerowa. Nie wykorzystano kodów interwencji dot. paliw alternatywnych oraz rozwiązań cyfrowych ze względu na fakt, iż inwestycje w tym zakresie będą realizowane jako element kompleksowych projektów. Nie wykorzystano kodów interwencji dot. transportu multimodalnego, ponieważ zgodnie z Linią demarkacyjną wsparcie dla transportu intermodalnego poza TEN-T przewidziane jest wyłącznie na poziomie krajowym.
31	Priorytet 6	Cel Polityki 5	EFRR	Cel szczegółowy 5 (i) Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich				25) Wsparcie dla infrastruktury drogowej na obszarach miejskich W odniesieniu do celu szczegółowego 5.1 (obszary miejskie) zwracamy uwagę, że w obszarach wsparcia w zakresie turystyki, kultury, dziedzictwa naturalnego, czy rewitalizacji, proponowany zakres wsparcia jest bardzo szeroki (obszary katalog działań inwestycyjnych objętych wsparciem). W związku z powyższym, w przypadku celu szczegółowego 5.1 (obszary miejskie) prosimy o zamieszczenie wyraźnego zastrzeżenia, że wsparciem w ramach tego celu szczegółowego nie będą objęte inwestycje w infrastrukturę drogową (w tym parkingi), jeżeli ma ona być wykorzystywana w indywidualnym ruchu samochodowym. Inwestycje takie stałyby bowiem w konflikcie z celami interwencji w ramach celów polityki 5.1.2. W przypadku celu szczegółowego 5.2 (obszary inne niż miejskie) elementy infrastruktury drogowej dla indywidualnego ruchu zmotoryzowanego będą mogły uzyskać wsparcie tylko w obszarze turystyki, pod warunkiem, że są niezbędnym elementem dla zapewnienia dostępu do obiektów atrakcyjnych w ramach większej inwestycji w obszarze turystyki, nie zaś jako samodzielne projekty drogowe.	KE	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona częściowo	Proponowane zapisy zostaną dodane w ramach celów szczegółowych 5.1 i 5.2 z zastrzeżeniem, że nie będą dotyczyły kwestii rewitalizacji. Powyższe wynika z faktu, iż do obiektów turystycznych, kulturalnych trzeba dojechać, stąd Instytucja Zarządzająca nie może wyrazić zgody na całkowitą rezygnację ze wsparcia inwestycji w infrastrukturę drogową (w tym parkingi) - dotyczy cel szczegółowy 1. Przedmiotowa kwestia będzie negocjowana z Komisją Europejską. Należy mieć na uwadze, iż nie da się przeprowadzić rewitalizacji miast bez ingerencji w pas drogowy. Wypracowanie zapisu zaproponowanego przez Komisję Europejską w niezmienionej postaci mogłoby doprowadzić do rezygnacji samorządów z przeprowadzenia procesu rewitalizacji. Iż zamierza zaproponować zapis, iż infrastruktura drogowa nie będzie dominującym czynnikiem rewitalizacji i nie może stanowić więcej niż 30% kosztów inwestycji. Ponadto w celu szczegółowym 5.2 proponujemy rozszerzyć wsparcie infrastruktury drogowej o obszar kultury i dziedzictwa kulturalnego. Proponowany zapis będzie brzmiał: W przypadku celu szczegółowego 5.2 (obszary inne niż miejskie) elementy infrastruktury drogowej dla indywidualnego ruchu zmotoryzowanego będą mogły uzyskać wsparcie w obszarze turystyki, kultury i dziedzictwa kulturalnego pod warunkiem, że są niezbędnym elementem dla zapewnienia dostępu do obiektów atrakcyjnych w ramach większej inwestycji w obszarze turystyki, nie zaś jako samodzielne projekty drogowe.	
32	Rozdział 7 Komunikacja i widoczność	PT	ND					26) Komunikacja i widoczność 26) Organy zaangażowane w działania komunikacyjne Pragniemy zaznaczyć, że zgodnie z przepisami Rozporządzenia 2021/1060 obowiązki związane z zapewnieniem właściwej komunikacji i widoczności co do projektów wspieranych przez fundusze UE powierzone zostały szeroko właściwym organom Państwa Członkowskiego, nie zaś jedynie instytucji zarządzającej, pośredniczącej i innym organom bezpośrednio włączonych w proces zarządzania funduszami. Stąd proponujemy, aby obowiązkiem właściwej komunikacji i widoczności programu objęte były również inne organy władzy regionalnych i lokalnych, jeżeli ich zakres odpowiedzialności obejmuje planowanie, finansowanie, realizację lub nadzór nad realizacją projektów otrzymujących dofinansowanie UE.	KE	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Zapisy programu zostaną zmodyfikowane.	
33			ND					28) Uwagi o charakterze technicznym i redakcyjnym Niniejsze komentarze nie obejmują bardziej szczegółowych uwag o charakterze redakcyjnym. Będą one mogły być naniiesione bezpośrednio w tekście programu (w trybie rejestru zmian) po przygotowaniu i przesłaniu do konsultacji bardziej zaawansowanej wersji projektu programu. Uprzejmie również informujemy, że nasza opinia dot. proponowanych wskaźników zostanie przekazana po przedstawieniu bardziej zaawansowanej wersji programu.	KE	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Zapisy programu zostaną zmodyfikowane	
34	Priorytet 5	Cel Polityki 4	EFRR	Cel szczegółowy (iii) Wspieranie włączenia społeczno-gospodarczego społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w niekorzystnej sytuacji, w tym osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne	Interwencje w ramach funduszy	131	W zakresie infrastruktury społecznej ze środków EFRR priorytetem jest dopasowanie istniejącej infrastruktury, a w przypadku gdy zostanie zdiagnozowana taka potrzeba, uzupełnienie jej w celu zwiększenia integracji społeczno-ekonomicznej marginalizowanych społeczności oraz poprawy dostępu do usług społecznych i zdrowotnych.	W zakresie infrastruktury społecznej ze środków EFRR priorytetem jest dopasowanie istniejącej infrastruktury, a w przypadku gdy zostanie zdiagnozowana taka potrzeba, uzupełnienie jej w celu zwiększenia integracji społeczno-ekonomicznej marginalizowanych społeczności oraz poprawy dostępu do usług społecznych i zdrowotnych.	Wspierana infrastruktura ma służyć nie tylko aktywizacji/integracji społeczno-zawodowej, ale także poprawie dostępu do usług. Wynika to z dalszych, szczegółowych zapisów. Warto być więc precyzyjnym i konsekwentnym, dla lepszego rozumienia tekstu i zakresu interwencji.	Ogólnopolski Związek Rewizyjny Spółdzielni Społecznych	Organizacja pozarządowa	Uwaga nieuwzględniona	W programie jest podział na infrastrukturę społeczną i innym działaniu na infrastrukturę zdrowotną. Działanie w działaniu dotyczącym infrastruktury społecznej nie możemy rozszerzyć o zapisy dotyczące infrastruktury zdrowotnej, gdyż przy ogłoszeniu konkursów „zdrowotnych” zapisy są konsultowane z KS i w oparciu o wytyczne MZ.
35	Priorytet 5	Cel Polityki 4	EFRR	Cel szczegółowy (iii) Wspieranie włączenia społeczno-gospodarczego społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w niekorzystnej sytuacji, w tym osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne	Interwencje w ramach funduszy	131-132	Ze względu na horyzontalną zasadę deinstytucjonalizacji, środki europejskie mogą być przeznaczane wyłącznie na infrastrukturę placówek świadczących usługi w społeczności lokalnej, a więc z poszanowaniem zasad indywidualizacji wsparcia, zapewnienia osobom kontroli nad swoim życiem i decyzjami, które ich dotyczą, przeważenia indywidualnych potrzeb mieszkańców przed wymaganiami organizacyjnymi. W ramach celu szczegółowego 4 (iii) wspieranie włączenia społeczno-gospodarczego społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w niekorzystnej sytuacji, w tym osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne - realizowane będą działania obejmujące, m.in.: - placówki opieki całonocowej - remont, przebudowa, rozbudowa, wyposażenie placówek zapewniających całonocową opiekę osobom z niepełnosprawnościami, przewlekłe chorym lub osobom w podeszłym wieku.	Należy wykreślić: - placówki opieki całonocowej - remont, przebudowa, rozbudowa, wyposażenie placówek zapewniających całonocową opiekę osobom z niepełnosprawnościami, przewlekłe chorym lub osobom w podeszłym wieku, Zamiast tego dodanie zapisu: - rozwój infrastruktury służącej wsparciu całonocowemu, o ile wsparcie to ma charakter krótkodobowy (poniżej 6 miesięcy). Ograniczenie to nie dotyczy mieszkań adaptowanych, mieszkań chronionych, wspomaganych i innych rodzajów mieszkań z usługami, rodzinnym domach pomocy oraz infrastruktury na potrzeby rodzin zastępczych i rodzinnych form pieczy zastępczej. Ewentualnie uzupełnienie o zapis: - wsparcie procesu przekształcania placówek całonocowych o charakterze długoterminowym, polegające na uruchamianiu usług wsparcia dziennego, środowiskowego, mieszkalnictwa chronionego, wspomagane i innych rodzajów mieszkań z usługami albo zgodnie z rekomendacjami MFSPR; - dostosowanie infrastruktury placówek całonocowych o charakterze długoterminowym do realizacji nowych usług o charakterze dziennym i środowiskowym – z uwzględnieniem zasad deinstytucjonalizacji.	Proponowane zapisy są sprzeczne. Z jednej strony mówi się o realizacji zasady deinstytucjonalizacji, z drugiej utrwalenie funkcjonowania instytucji poprzez inwestycje w placówki całonocowe. Proponowane zapisy są niezgodne z zasadami deinstytucjonalizacji, w tym z „Ogólnoeuropejskim wytycznym w zakresie przejścia od opieki instytucjonalnej do opieki w środowisku”, a także z innymi międzynarodowymi dokumentami, które mówią o konieczności zapewniania niezależnego życia w tym z Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych. Proponujemy połączyć się określenie wsparcia całonocowego zamiast opieki całonocowa, ponieważ infrastruktura nie zawsze służy wyłącznie opiece, ale np. rehabilitacji, treningowi kompetencji itp.	Ogólnopolski Związek Rewizyjny Spółdzielni Społecznych	Organizacja pozarządowa	Uwaga uwzględniona częściowo	Zapisy zostaną zmienione na zapis: Przedmiotowy wsparcie dla placówek opieki całonocowej (nie więcej niż 30 osób)
36	Priorytet 5	Cel Polityki 4	EFRR	Cel szczegółowy (iii) Wspieranie włączenia społeczno-gospodarczego społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w niekorzystnej sytuacji, w tym osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne	Interwencje w ramach funduszy	132	Brak zapisów	Dodanie typów działań dotyczących wsparcia dziennego i środowiskowego: - Infrastruktura służąca wsparciu dziennemu i środowiskowemu, np. dzienne domy pobytu czy placówki wsparcia dziennego Albo zgodnie z rekomendacjami MFSPR: tworzenie i rozwój infrastruktury na potrzeby realizacji usług w środowisku, w tym w formach dziennych;	Jednocześnie zabrakło zapisów dotyczących inwestycji w infrastrukturę służącą wsparciu dziennemu np. dzienne domy pobytu, ale też placówki wsparcia dziennego czy inne rodzaje miejsc dziennych dla rodzin z dziećmi (zwłaszcza dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze).	Ogólnopolski Związek Rewizyjny Spółdzielni Społecznych	Organizacja pozarządowa	Uwaga uwzględniona	Zapisy programu zostaną zmodyfikowane.
37	Priorytet 5	Cel Polityki 4	EFRR	Cel szczegółowy (iii) Wspieranie włączenia społeczno-gospodarczego społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w niekorzystnej sytuacji, w tym osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne	Interwencje w ramach funduszy	132	Brak zapisów	Należy dodać zapisy pozwalające na inwestycje w infrastrukturę dzienną i środowiskową wspierającą rodziny, dzieci i młodzież	Zabrakło uzupełnienia wsparcia dla tego rodzaju infrastruktury, która jest potrzebna dzieciom, młodzieży i rodzinom w ich środowiskach np. placówki wsparcia dziennego, miejsca służące do terapii, poradnictwa itp.	Ogólnopolski Związek Rewizyjny Spółdzielni Społecznych	Organizacja pozarządowa	Uwaga uwzględniona	Zapisy programu zostaną zmodyfikowane.
38	Priorytet 5	Cel Polityki 4	EFRR	Cel szczegółowy (iii) Wspieranie włączenia społeczno-gospodarczego społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w niekorzystnej sytuacji, w tym osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne	Interwencje w ramach funduszy	132	- Infrastruktura społeczna powiązana z procesem integracji społecznej, aktywizacji społeczno-zawodowej i deinstytucjonalizacji usług, poprzez zakup wyposażenia niezbędnego do świadczenia usług medycznych, w tym służących opiece długoterminowej, paliatywnej i hospicyjnej w zakresie zgodności z zasadami deinstytucjonalizacji opieki zdrowotnej nad osobami starszymi	Proponujemy rozdzielić tego typu operacji na 2, jedną dotyczącą aktywizacji i drugą dotyczącą usług. Jednocześnie sugerujemy zmiany dotyczące zapisów odnoszących się do usług zgodnie z propozycją poniżej: - Infrastruktura społeczna powiązana z procesem integracji społecznej, aktywizacji społeczno-zawodowej i deinstytucjonalizacji usług, poprzez zakup wyposażenia niezbędnego do świadczenia usług medycznych, w tym służących opiece długoterminowej, paliatywnej i hospicyjnej w zakresie zgodności z zasadami deinstytucjonalizacji opieki zdrowotnej nad osobami starszymi	W jednym rodzaju działań skupiono inwestycje bardzo od siebie różne. Nowa propozycja zwiększa czytelność i logikę interwencji: infrastruktura opieki długoterminowej to w praktyce ZOI i ZPO, czyli placówki całonocowe długolosego pobytu, które nie powinny być wspierane ze środków UE, zgodnie z wymogami i ideą deinstytucjonalizacji. Natomiast podane są inwestycje w sprzęt służący opiece długoterminowej w warunkach domowych lub w mieszkaniach wspomaganych. W przypadku opieki paliatywnej i hospicyjnej – potrzeby infrastrukturalne są ogromne, ale ważne jest żeby infrastruktura odpowiadała zasadom DI. Kluczowy jest też sprzęt który pozwoli taką pomoc oferować w warunkach domowych.	Ogólnopolski Związek Rewizyjny Spółdzielni Społecznych	Organizacja pozarządowa	Uwaga uwzględniona częściowo	Pierwsza część dotycząca infrastruktury społecznej pozostaje, natomiast wyposażenie dotyczące potrzeb usług opieki paliatywnej i hospicyjnej zostanie przeniesione do celu „zdrowotnego” w zapewnienie (równego) dostępu do opieki zdrowotnej (...)
39	Priorytet 5	Cel Polityki 4	EFRR	Cel szczegółowy (iii) Wspieranie włączenia społeczno-gospodarczego społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w niekorzystnej sytuacji, w tym osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne	Interwencje w ramach funduszy	132	mieszkania o charakterze wspomaganych: chronione, treningowe i wspierane. Priorytetowo będą traktowane inwestycje mające na celu usamodzielnienie się ekonomiczne osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Dlatego też zakłada się wsparcie inwestycji dotyczących remontu, przebudowy i wyposażenia infrastruktury zintegrowanych budynków w celu ich adaptacji na mieszkania o charakterze wspomaganych: chronione, treningowe i wspierane.	Uzupełnić katalog o: - mieszkania adaptowane i mieszkania w ramach najmu społecznego. Jednocześnie należy wykreślić zapis: - mieszkania socjalne skierowane w szczególności dla osób opuszczających pieczę zastępczą, zakłady poprawcze lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze.	Mieszkania adaptowane to forma wsparcia dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, dzięki której przeszedł w mieszkaniu jest dostosowana adekwatnie do potrzeb osób potrzebujących dzięki czemu osoby te nie wymagają wsparcia osób trzecich lub wsparcie to jest potrzebne w mniejszym wymiarze. Dzięki wydatkom na mieszkania adaptowane można niejako „zaoszczędzić” środki na usługi np. opiekuńcze. Co więcej takie inwestycje pozwalają osobom prowadzić niezależne życie w społeczności lokalnej, co jest zgodne z nurtem deinstytucjonalizacji. Mieszkania w ramach najmu społecznego to z kolei nowatorska metoda pomocy osobom potrzebującym mieszkania przez społeczne agencje najmu (SAN). SAN umożliwia wynajmowanie mieszkań osobom, które znajdują się w trudniejszej sytuacji życiowej i nie mogą sobie pozwolić na samodzielny najem lub zakup mieszkania. Działania te są w nurcie DI. W naszej opinii należy skoncentrować się na mieszkaniach wspomaganych, adaptowanych i w ramach najmu społecznego, rezygnując z inwestycji w inne mieszkania, zwłaszcza te z najemem socjalnym. Pozwoli to na większą komplementarność z działaniami EFS i silniejszą koncentrację niż dzielenie środków na różne inwestycje. Lokale socjalne z zabudów mieszkaniowych gminy są istotnym narzędziem polityki mieszkaniowej, ale nie służą realizacji celów polityki społecznej (co do zasady nie świadczy się w takich mieszkaniach usług społecznych). Natomiast mieszkalnictwo społeczne, a w szczególności społeczne agencje najmu (tzw. rozwiązywanie w polskim systemie prawnym) mogą być wykorzystane w taki sposób – modelowo społeczna agencja najmu (SAN) powinna świadczyć zintegrowane wsparcie obejmujące wsparcie mieszkaniowe oraz dodatkowe usługi społeczne, a ustawowe SAN mogą świadczyć usługi na rzecz najemców na zasadach ogólnych. W takim kontekście SAN zostały uwzględnione w Krajowym Programie Przewidziania i Wykluczenia Społecznego. Aktualizacja 2021-2027 w Priorytecie 2 „Przeciwdziałanie bezdomności i wykluczeniu mieszkaniowemu” w działaniu 2.2 „Opracowanie i wdrożenie rozwiązań na rzecz przejścia ze wsparcia instytucjonalnego do wsparcia w formie mieszkaniowej”. Potwierdza to przydatność i celowość wykorzystania SAN dla deinstytucjonalizacji usług społecznych. Jednocześnie zwracamy uwagę, w polskim prawie nie ma kategorii „mieszkanie socjalne”.	Ogólnopolski Związek Rewizyjny Spółdzielni Społecznych	Organizacja pozarządowa	Uwaga uwzględniona częściowo	Zapis programu zostanie zmodyfikowany na poniższy: mieszkania społeczne rozumiane jako: (i) mieszkalnictwo wspomagane (treningowe i wspierane), (ii) mieszkalnictwo chronione, (iii) inne formy mieszkań z usługami oraz (iv) mieszkania w ramach najmu społecznego, w tym oferowane przez społeczne agencje najmu” skierowane w szczególności dla osób opuszczających pieczę zastępczą, zakłady poprawcze lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze.
40	Priorytet 5	Cel Polityki 4	EFRR	Cel szczegółowy (iii) Wspieranie włączenia społeczno-gospodarczego społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w niekorzystnej sytuacji, w tym osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne	Interwencje w ramach funduszy	134	Tabela 1 wymiar 1. Pozycja: 126 Infrastruktura mieszkaniowa (inna niż dla migrantów, uchodźców i osób objętych ochroną międzynarodową lub ubiegających się o nią)	Postulujemy zwiększenie alokacji na infrastrukturę społeczną. A jednocześnie odwrócenie proporcji między inwestycjami w infrastrukturę mieszkaniową i pozostałą infrastrukturę.	Rozwój usług społecznych w formach dziennych i mieszkaniowych może nastąpić tylko jeśli jest odpowiednia infrastruktura. 4,5 mln Euro na 7 lat wdrażania programu to środki symboliczne.	Ogólnopolski Związek Rewizyjny Spółdzielni Społecznych	Organizacja pozarządowa	Uwaga uwzględniona częściowo	Nowy podział alokacji to: 126 infrastruktura mieszkaniowa - 5 000 000 EUR 127 pozostała infrastruktura - 6 500 000 EUR

41	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Cel szczegółowy 2 (vi) Wzmocnienie ochrony zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach wszelkich rodzajów zanieczyszczenia	Interwencja w ramach funduszy	110	Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych: W ramach celu szczegółowego 2 (vi) podstawową formą finansowania będzie dotacja. Nie przewiduje się stosowania instrumentów finansowych. Planowane do realizacji projekty z zakresem nie generują dochodu. Realizacja części projektów może mieć istotny wpływ na wypełnienie zobowiązań ekonomicznych w obszarze ochrony przyrody. Beneficjentem projektów będą m.in. jednostki samorządu terytorialnego, instytucje powołane w celu ochrony przyrody, jednostki naukowe, które mają ograniczone możliwości zagospodarowania na realizację projektów unijnych. W ramach celu szczegółowego 2 (vi) podstawową formą finansowania będzie dotacja.	Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych: W ramach celu szczegółowego 2 (vi) podstawową formą finansowania będzie dotacja. Nie przewiduje się stosowania instrumentów finansowych. Planowane do realizacji projekty z zakresem nie generują dochodu. Realizacja części projektów może mieć istotny wpływ na wypełnienie zobowiązań ekonomicznych w obszarze ochrony przyrody. Beneficjentem projektów będą m.in. jednostki samorządu terytorialnego, instytucje powołane w celu ochrony przyrody, jednostki naukowe, które mają ograniczone możliwości zagospodarowania na realizację projektów unijnych. W ramach celu szczegółowego 2 (vi) podstawową formą finansowania będzie dotacja.	Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Rzędowie jest Spółką prawa handlowego gdzie 100% udziałów należy do 16 gmin Województwa Świętokrzyskiego. Zakład realizuje obowiązki świadczenia usług w ogólnym interesie gospodarczym w ramach zadań własnych samorządu gminy w gospodarce odpadami komunalnymi i w związku z tym ma zawartą Umowę o świadczenie usług publicznych (Umowa wykonawcza). W związku z powyższym prosimy o zmianę zapisu tak aby Zakład mógł być Beneficjentem projektów dotyczących kompleksowych działań na rzecz rekultywacji terenów zdegradowanych w tym eksploatacji odpadów i przywrócenia ich na cele przyrodnicze.	Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Analogiczne podejście stosowane było w RPOW5 2014 - 2020
42	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Cel szczegółowy 2 (vi) Wzmocnienie ochrony zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczenie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia	Interwencja w ramach funduszy	105	Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych: W ramach przedmiotowego celu szczegółowego, w doniesieniu do wybranych obszarów wsparcia rozważa się zastosowanie instrumentów finansowych w połączeniu z dotacją. Dotyczy to wsparcia przedsiębiorstw w zakresie zmiany procesów produkcyjnych w kierunku GOZ. Projekty z zakresu gospodarki komunalnej oraz rozwoju selektywnego zbierania odpadów komunalnych naley do projektów generujących dochód, jednak nie są to projekty realizowane dla zysku, a wynikają z konieczności realizacji zadań własnych gminy. Projekty związane z tym celem szczegółowym w poprzedniej perspektywie nie cieszyły się zainteresowaniem potencjalnych beneficjentów. Mimo zastosowania bardzo wysokich poziomów dofinansowania (ok. 80%) udało się zagospodarować niewielką część dostępnej alokacji. Ze względu na bardzo istotny charakter tych projektów, konieczne jest podjęcie kroków mających na celu zwiększenie ich liczby. Wobec powyższego w ramach celu szczegółowego 2 (vi) podstawową formą finansowania będzie dotacja. W przypadku przedsiębiorstwa sektora MSP przechodzących na gospodarkę obiegu zamkniętego za względu na potencjalne korzyści ekonomiczne, przewiduje się stosowanie instrumentów finansowych z częściowym umorzeniem.	Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych: W ramach przedmiotowego celu szczegółowego, w doniesieniu do wybranych obszarów wsparcia rozważa się zastosowanie instrumentów finansowych w połączeniu z dotacją. Dotyczy to wsparcia przedsiębiorstw w zakresie zmiany procesów produkcyjnych w kierunku GOZ. Projekty z zakresu gospodarki komunalnej oraz rozwoju selektywnego zbierania odpadów komunalnych naley do projektów generujących dochód, jednak nie są to projekty realizowane dla zysku, a wynikają z konieczności realizacji zadań własnych gminy. Projekty związane z tym celem szczegółowym w poprzedniej perspektywie nie cieszyły się zainteresowaniem potencjalnych beneficjentów. Mimo zastosowania bardzo wysokich poziomów dofinansowania (ok. 80%) udało się zagospodarować niewielką część dostępnej alokacji. Ze względu na bardzo istotny charakter tych projektów, konieczne jest podjęcie kroków mających na celu zwiększenie ich liczby. Wobec powyższego w ramach celu szczegółowego 2 (vi) podstawową formą finansowania będzie dotacja. W przypadku przedsiębiorstwa sektora MSP przechodzących na gospodarkę obiegu zamkniętego za względu na potencjalne korzyści ekonomiczne, przewiduje się stosowanie instrumentów finansowych z częściowym umorzeniem.	W przedstawionym tekście brak jest wprost wzmianki, kto może być Beneficjentem projektów z zakresu: Wspieranie przechodzenia na gospodarkę o obiegu zamkniętym. Prosimy o doprecyzowanie, kto może być Beneficjentem projektów w tej dziedzinie z uwzględnieniem podmiotów działających w mieniu jt.	Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Wzrost Programu nie wymaga wykazania beneficjentów, a jedynie główne grupy docelowe. Beneficjenci zostaną określone w SZOP. Fragment którego dotyczy uwagi nie zawiera katalogu beneficjentów, a stanowi uzasadnienie dla stosowania dotacji. W przedmiotowym celu szczegółowym planuje się realizację projektów w których beneficjentem będą m.in. jednostki samorządu terytorialnego, podmioty działające w mieniu jt oraz związki gmin.
43	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Cel szczegółowy 2 (i) Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych	Interwencja w ramach funduszy	81	Głównymi typani działań realizowanymi w tym obszarze będą: 1. Zwiększanie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych (jak m.in. budynki komunalne, wspólnot mieszkaniowych, TBS) i budynków użyteczności publicznej, w kierunku rozwiązań kompleksowych oraz zmniejszania ułobstwa energetycznego (wraz z podłączeniem do sieci ciepłowniczej/chłodniczej, czy z instalacją urządzeń OZE).	Głównymi typani działań realizowanymi w tym obszarze będą: 1. Zwiększanie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych (jak m.in. budynki komunalne, wspólnot mieszkaniowych, TBS) i budynków użyteczności publicznej, w kierunku rozwiązań kompleksowych oraz zmniejszania ułobstwa energetycznego (wraz z podłączeniem do sieci ciepłowniczej/chłodniczej, czy z instalacją urządzeń OZE).	W związku z przeciwdziałaniem zmniejszeniu ułobstwa nie należy ograniczać się tylko do podniesienia efektywności energetycznej budynków mieszkalnych budynków komunalnych, czy należących do wspólnot mieszkaniowych, TBS. W ramach działania należy objąć również budynki spółdzielni mieszkaniowych. Zaproponowany zapis ogranicza dostęp do możliwości wsparcia budynków należących do spółdzielni mieszkaniowych. W województwie świętokrzyskim ogromna liczba budynków wielorodzinnych wymaga termomodernizacji. W ramach ograniczenia niskiej emisji w budynkach wielorodzinnych oprócz typowych prac termomodernizacyjnych związanych z ociepleniem przegród jednym z głównym elementem powinna być likwidacja piekłok gazowych i montaż instalacji centralnej ciepłej wody wraz z przyłączeniem do sieci ciepłowniczej. W ramach projektów ważnym elementem jest montaż odnawialnych źródeł, a przede wszystkim instalacji fotowoltaicznej na dła potrzeb wspólnych (m.in.: windy, windy ciepłownicze, oświetlenie wewnętrzne, zewnętrzne). Brak wsparcia na poziomie lokalnym wielorodzinnych budynków należących do spółdzielni mieszkaniowych jest dyskryminujące. Wszystkie podmioty powinny być równo traktowane. W ramach tego działania powinien być równy dostęp wszystkich podmiotów. Wsparcie tylko wspólnot mieszkaniowych a nie budynków należących do spółdzielni mieszkaniowych ogranicza dostęp, a wszystkie podmioty powinny mieć zapewniony równy dostęp.	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Bocianek”	Podmiot prywatny	Uwaga uwzględniona	Zgodnie z Linią demarkacyjną określającą podział interwencji pomiędzy programami krajowymi i regionalnymi w ramach celu szczegółowego 2 (i) wsparcie dla spółdzielni mieszkaniowych realizowane będzie w ramach programów krajowych. Na poziomie programów regionalnych wspieranie mieszkaniowe w zakresie zwiększania efektywności energetycznej budynków mieszkalnych nie mogą być wspierane. Natomiast w celu szczegółowym 2 (ii) na obecnym etapie prac nie wyklucza się realizacji projektów dot. instalacji OZE przez spółdzielnie mieszkaniowe. Obecny zapis nie wyklucza wsparcia dla tego typu beneficjentów.
44	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Cel szczegółowy 2 (i) Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych	Interwencja w ramach funduszy	81	Poprawa efektywności energetycznej prowadzona będzie zarówno w budynkach użyteczności publicznej jak i wielorodzinnych budynkach mieszkalnych. W przypadku wielorodzinnych budynków mieszkalnych z programu nie będą wspierane budynki należące do skarbu państwa oraz budynki spółdzielni mieszkaniowych	Poprawa efektywności energetycznej prowadzona będzie zarówno w budynkach użyteczności publicznej jak i wielorodzinnych budynkach mieszkalnych. W przypadku wielorodzinnych budynków mieszkalnych z programu nie będą wspierane budynki należące do skarbu państwa	W związku z przeciwdziałaniem zmniejszeniu ułobstwa nie należy ograniczać się tylko do podniesienia efektywności energetycznej budynków mieszkalnych budynków komunalnych, czy należących do wspólnot mieszkaniowych, TBS. W ramach działania należy objąć również budynki spółdzielni mieszkaniowych. Zaproponowany zapis ogranicza dostęp do możliwości wsparcia budynków należących do spółdzielni mieszkaniowych. W województwie świętokrzyskim ogromna liczba budynków wielorodzinnych wymaga termomodernizacji. W ramach ograniczenia niskiej emisji w budynkach wielorodzinnych oprócz typowych prac termomodernizacyjnych związanych z ociepleniem przegród jednym z głównym elementem powinna być likwidacja piekłok gazowych i montaż instalacji centralnej ciepłej wody wraz z przyłączeniem do sieci ciepłowniczej. W ramach projektów ważnym elementem jest montaż odnawialnych źródeł, a przede wszystkim instalacji fotowoltaicznej na dła potrzeb wspólnych (m.in.: windy, windy ciepłownicze, oświetlenie wewnętrzne, zewnętrzne). Brak wsparcia na poziomie lokalnym wielorodzinnych budynków należących do spółdzielni mieszkaniowych jest dyskryminujące. Wszystkie podmioty powinny być równo traktowane. W ramach tego działania powinien być równy dostęp wszystkich podmiotów. Wsparcie tylko wspólnot mieszkaniowych a nie budynków należących do spółdzielni mieszkaniowych ogranicza dostęp, a wszystkie podmioty powinny mieć zapewniony równy dostęp.	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Bocianek”	Podmiot prywatny	Uwaga uwzględniona	Zgodnie z Linią demarkacyjną określającą podział interwencji pomiędzy programami krajowymi i regionalnymi w ramach celu szczegółowego 2 (i) wsparcie dla spółdzielni mieszkaniowych realizowane będzie w ramach programów krajowych. Na poziomie programów regionalnych wspieranie mieszkaniowe w zakresie zwiększania efektywności energetycznej budynków mieszkalnych nie mogą być wspierane. Natomiast w celu szczegółowym 2 (ii) na obecnym etapie prac nie wyklucza się realizacji projektów dot. instalacji OZE przez spółdzielnie mieszkaniowe.
45	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Cel szczegółowy 2 (i) Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych	Interwencja w ramach funduszy	81	Głównymi typani działań realizowanymi w tym obszarze będą: 1. Zwiększanie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych (jak m.in. budynki komunalne, wspólnot mieszkaniowych, TBS) i budynków użyteczności publicznej, w kierunku rozwiązań kompleksowych oraz zmniejszania ułobstwa energetycznego (wraz z podłączeniem do sieci ciepłowniczej/chłodniczej, czy z instalacją urządzeń OZE). 2. Poprawa efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach, inwestycje ograniczające zużycie energii, odzyskiwanie energii w procesie produkcyjnym, zastosowanie efektywnych energicznie technologii, kompleksowa modernizacja energetyczna budynków w przedsiębiorstwach, wymiana urządzeń na energoszczędne wraz z instalacją urządzeń OZE. 3. Inwestycje firm związane z wdrażaniem nowych lub ulepszonych produktów i usług, które umożliwią m.in. redukcję zużycia energii elektrycznej, w tym u odbiorcy końcowego. 4. Wymiana/modernizacja oświetlenia ulicznego na energoszczędne.	Głównymi typani działań realizowanymi w tym obszarze będą: 1. Zwiększanie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych (jak m.in. budynki komunalne, wspólnot mieszkaniowych, TBS) i budynków użyteczności publicznej, w kierunku rozwiązań kompleksowych oraz zmniejszania ułobstwa energetycznego (wraz z podłączeniem do sieci ciepłowniczej/chłodniczej, czy z instalacją urządzeń OZE). 2. Poprawa efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach, inwestycje ograniczające zużycie energii, odzyskiwanie energii w procesie produkcyjnym, zastosowanie efektywnych energicznie technologii, kompleksowa modernizacja energetyczna budynków w przedsiębiorstwach, wymiana urządzeń na energoszczędne wraz z instalacją urządzeń OZE. 3. Inwestycje firm związane z wdrażaniem nowych lub ulepszonych produktów i usług, które umożliwią m.in. redukcję zużycia energii elektrycznej, w tym u odbiorcy końcowego. 4. Wymiana/modernizacja oświetlenia ulicznego na energoszczędne.	Jednym z wskazówek jest wybudowanie lub zmodernizowanie sieci ciepłowniczej i chłodniczej. Dlatego ważnym elementem jest wsparcie dla spółdzielni mieszkaniowych w zakresie modernizacji sieci ciepłowniczych, tj. przyłączenia do sieci ciepłowniczej wysokich parametrów budynków mieszkalnych wielorodzinnych wraz z likwidacją istniejącej osiedlowej sieci ciepłowniczej o niskich parametrach. Wykonanie według cieplnych wskaźników.	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Bocianek”	Podmiot prywatny	Uwaga uwzględniona częściowo	Zgodnie z Linią demarkacyjną określającą podział interwencji pomiędzy programami krajowymi i regionalnymi w ramach celu szczegółowego 2 (i) wsparcie dla spółdzielni mieszkaniowych w zakresie typu operacji: poprawa efektywności energetycznej budynków wraz z instalacją urządzeń OZE oraz wymiana/modernizacja źródeł ciepła albo podłączenie do sieci realizowane będzie w ramach programów krajowych. W tym celu szczegółowym planuje się również realizację projektów polegających na budowie/modernizacji systemów ciepłowniczych i chłodniczych (sieci) wraz z magazynami ciepła. Na obecnym etapie prac zgodnie z linią demarkacyjną w ramach programów regionalnych realizowane będą inwestycje do SMM mocy zainstalowanej. W tym typie operacji nie przewiduje się wyłączenia spółdzielni mieszkaniowych z beneficjentów.
46	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Cel szczegółowy 2 (i) Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych	Interwencja w ramach funduszy	81	2. Poprawa efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach, inwestycje ograniczające zużycie energii, odzyskiwanie energii w procesie produkcyjnym, zastosowanie efektywnych energicznie technologii, kompleksowa modernizacja energetyczna budynków w przedsiębiorstwach, wymiana urządzeń na energoszczędne wraz z instalacją urządzeń OZE.	2. Poprawa efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach, spółdzielniach mieszkaniowych inwestycje ograniczające zużycie energii, odzyskiwanie energii w procesie produkcyjnym, zastosowanie efektywnych energicznie technologii, kompleksowa modernizacja energetyczna budynków w przedsiębiorstwach, wymiana urządzeń na energoszczędne wraz z instalacją urządzeń OZE.	W ramach tego celu wsparcie powinno obejmować możliwość termomodernizacji budynków czy wymiany oświetlenia należącego do spółdzielni mieszkaniowych. Możliwość wsparcia spółdzielni mieszkaniowej jako przedsiębiorstwa.	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Bocianek”	Podmiot prywatny	Uwaga uwzględniona częściowo	Uwaga uwzględniona w zakresie działań dotyczących modernizacji oświetlenia ulicznego na energoszczędne. Wykluczenie spółdzielni mieszkaniowych za wsparcia z poziomu regionalnego dotyczy projektów w zakresie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych.
47	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Cel szczegółowy 2 (i) Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych	Interwencja w ramach funduszy	81	W odniesieniu do poprawy efektywności energetycznej mikro i małych przedsiębiorstw rozważa się zastosowanie instrumentów finansowych połączonych z dotacjami.	W odniesieniu do poprawy efektywności energetycznej MSP przedsiębiorstw rozważa się zastosowanie instrumentów finansowych połączonych z dotacjami.	Grupa wsparcia powinni być przedsiębiorcy z sektora MSP, czyli mikro, mały i średni. Brak wsparcia na średnich podmiotów jest nieuzasadnione	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Bocianek”	Podmiot prywatny	Uwaga uwzględniona	Zgodnie z Linią demarkacyjną określającą podział interwencji pomiędzy programami krajowymi i regionalnymi wsparcie w zakresie efektywności energetycznej dla średnich i dużych przedsiębiorstw wsparcie dotyczy może jedynie mikro i małych przedsiębiorstw.
48	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Cel szczegółowy 2 (i) Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych	Interwencja w ramach funduszy	81	4. Wymiana/modernizacja oświetlenia ulicznego na energoszczędne	4. Wymiana/modernizacja oświetlenia ulicznego oraz terenów spółdzielni mieszkaniowych na energoszczędne	Ważnym elementem rozwoju regionalnego jest poprawa stanu powietrza poprzez ograniczenie niskiej emisji. Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+ oraz program regionalny koncentruje się na podniesieniu efektywności energetycznej, zwiększeniu wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz redukcji emisji dwutlenku węgla. Istotną rolę w osiągnięciu korzyści ekonomicznych, społecznych i środowiskowych wynikających z działań zmniejszających emisję gazów cieplarnianych. W związku z tym ważnym aspektem są działania, które mogą poprawić jakość powietrza są następujące działania skierowane do spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych, tj. wymiana oświetlenia ulicznego i terenów części przeznaczonych na potrzeby całego społeczeństwa, a przede wszystkim do szkół, przedszkoli, żłobków.	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Bocianek”	Podmiot prywatny	Uwaga uwzględniona częściowo	Uwaga uwzględniona w zakresie działań dotyczących modernizacji oświetlenia ulicznego na energoszczędne. Wykluczenie spółdzielni mieszkaniowych za wsparcia z poziomu regionalnego dotyczy projektów w zakresie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych.
49	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Cel szczegółowy 2 (i) Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych	Interwencja w ramach funduszy	87	Główne grupy docelowe: - użytkownicy korzystający ze wsparcia infrastruktury (m.in. osoby fizyczne, podmioty publiczne, prywatne, przedsiębiorcy, pracownicy firm i instytucji, spółdzielnie mieszkaniowe).	Główne grupy docelowe: - użytkownicy korzystający ze wsparcia infrastruktury (m.in. osoby fizyczne, podmioty publiczne, prywatne, przedsiębiorcy, pracownicy firm i instytucji, spółdzielnie mieszkaniowe).	W ramach działania należy uwzględnić możliwość budowy lub rozbudowy instalacji do produkcji energii elektrycznej z OZE wraz z przyłączami i możliwością budowy magazynów energii działających na potrzeby danego źródła OZE. W zakresie wytwarcia energii na budynkach wielorodzinnych na potrzeby własne i/lub odprowadzanie do sieci. Doposażenie wsparcia podmiotów w formie sp. spółdzielni energetycznych.	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Bocianek”	Podmiot prywatny	Uwaga uwzględniona częściowo	Zgodnie z Linią demarkacyjną określającą podział interwencji pomiędzy programami krajowymi i regionalnymi w ramach celu szczegółowego 2 (ii) na obecnym etapie prac nie wyklucza się realizacji projektów dot. instalacji OZE przez spółdzielnie mieszkaniowe. Obecny zapis nie wyklucza wsparcia dla tego typu beneficjentów. Zapisy zostaną doprecyzowane w SZOP.
50	Priorytet 5	Cel Polityki 4	EFRR	Cel szczegółowy 4(v) Zapewnianie równego dostępu do opieki zdrowotnej i wspieranie odporności systemów opieki zdrowotnej, w tym podstawowej opieki zdrowotnej, oraz wspieranie przechodzenia od opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej	Interwencja w ramach funduszy	136	Realizowane będą działania z zakresu m.in.: - inwestycje w nowoczesne formy świadczenia usług medycznych i opiekuńczych (telemedycyna, teleradiologia, teleopieka),	Realizowane będą działania z zakresu m.in.: - inwestycje w nowoczesne formy świadczenia usług medycznych i opiekuńczych (telemedycyna, teleradiologia, teleopieka), wykorzystanie sztucznej inteligencji do opisu badań diagnostycznych	Wykorzystanie sztucznej inteligencji do opisu badań diagnostycznych pozwoli na skrócenie czasu oczekiwania na opis przeprowadzonych badań, co w dobie choroby jest to problemem braku kadry medycznej oraz diagnostycznej na ogromne zapotrzebowanie	Zespół Opieki Zdrotowej – Szpital Powiatowy im. Jana Pawła II we Włoszczowie	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Zapisy programu zostaną zmodyfikowane.
51	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Cel szczegółowy 2 (i) Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych	Interwencja w ramach funduszy	81	Głównymi typani działań realizowanymi w tym obszarze będą: 1. Zwiększanie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych (jak m.in. budynki komunalne, wspólnot mieszkaniowych, TBS) i budynków użyteczności publicznej, w kierunku rozwiązań kompleksowych oraz zmniejszania ułobstwa energetycznego (wraz z podłączeniem do sieci ciepłowniczej/chłodniczej, czy z instalacją urządzeń OZE).	Głównymi typani działań realizowanymi w tym obszarze będą: 1. Zwiększanie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych (jak m.in. budynki komunalne, wspólnot mieszkaniowych, TBS) i budynków użyteczności publicznej, w kierunku rozwiązań kompleksowych oraz zmniejszania ułobstwa energetycznego (wraz z podłączeniem do sieci ciepłowniczej/chłodniczej, czy z instalacją urządzeń OZE).	W związku z przeciwdziałaniem zmniejszeniu ułobstwa nie należy ograniczać się tylko do podniesienia efektywności energetycznej budynków mieszkalnych budynków komunalnych, czy należących do wspólnot mieszkaniowych, TBS. W ramach działania należy objąć również budynki spółdzielni mieszkaniowych. Zaproponowany zapis ogranicza dostęp do możliwości wsparcia budynków należących do spółdzielni mieszkaniowych. W województwie świętokrzyskim ogromna liczba budynków wielorodzinnych wymaga termomodernizacji. W ramach ograniczenia niskiej emisji w budynkach wielorodzinnych oprócz typowych prac termomodernizacyjnych związanych z ociepleniem przegród jednym z głównym elementem powinna być likwidacja piekłok gazowych i montaż instalacji centralnej ciepłej wody wraz z przyłączeniem do sieci ciepłowniczej. W ramach projektów ważnym elementem jest montaż odnawialnych źródeł, a przede wszystkim instalacji fotowoltaicznej na dła potrzeb wspólnych (m.in.: windy, windy ciepłownicze, oświetlenie wewnętrzne, zewnętrzne). Brak wsparcia na poziomie lokalnym wielorodzinnych budynków należących do spółdzielni mieszkaniowych jest dyskryminujące. Wszystkie podmioty powinny być równo traktowane. W ramach tego działania powinien być równy dostęp wszystkich podmiotów. Wsparcie tylko wspólnot mieszkaniowych a nie budynków należących do spółdzielni mieszkaniowych ogranicza dostęp, a wszystkie podmioty powinny mieć zapewniony równy dostęp.	Świętokrzyska Spółdzielnia Mieszkaniowa	Podmiot prywatny	Uwaga uwzględniona	Zgodnie z Linią demarkacyjną określającą podział interwencji pomiędzy programami krajowymi i regionalnymi w ramach celu szczegółowego 2 (i) wsparcie dla spółdzielni mieszkaniowych realizowane będzie w ramach programów krajowych. Na poziomie programów regionalnych wspieranie mieszkaniowe w zakresie zwiększania efektywności energetycznej budynków mieszkalnych nie mogą być wspierane. Natomiast w celu szczegółowym 2 (ii) na obecnym etapie prac nie wyklucza się realizacji projektów dot. instalacji OZE przez spółdzielnie mieszkaniowe. Obecny zapis nie wyklucza wsparcia dla tego typu beneficjentów.
52	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Cel szczegółowy 2 (i) Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych	Interwencja w ramach funduszy	81	Poprawa efektywności energetycznej prowadzona będzie zarówno w budynkach użyteczności publicznej jak i wielorodzinnych budynkach mieszkalnych. W przypadku wielorodzinnych budynków mieszkalnych z programu nie będą wspierane budynki należące do skarbu państwa	Poprawa efektywności energetycznej prowadzona będzie zarówno w budynkach użyteczności publicznej jak i wielorodzinnych budynkach mieszkalnych. W przypadku wielorodzinnych budynków mieszkalnych z programu nie będą wspierane budynki należące do skarbu państwa	W związku z przeciwdziałaniem zmniejszeniu ułobstwa nie należy ograniczać się tylko do podniesienia efektywności energetycznej budynków mieszkalnych budynków komunalnych, czy należących do wspólnot mieszkaniowych, TBS. W ramach działania należy objąć również budynki spółdzielni mieszkaniowych. Zaproponowany zapis ogranicza dostęp do możliwości wsparcia budynków należących do spółdzielni mieszkaniowych. W województwie świętokrzyskim ogromna liczba budynków wielorodzinnych wymaga termomodernizacji. W ramach ograniczenia niskiej emisji w budynkach wielorodzinnych oprócz typowych prac termomodernizacyjnych związanych z ociepleniem przegród jednym z głównym elementem powinna być likwidacja piekłok gazowych i montaż instalacji centralnej ciepłej wody wraz z przyłączeniem do sieci ciepłowniczej. W ramach projektów ważnym elementem jest montaż odnawialnych źródeł, a przede wszystkim instalacji fotowoltaicznej na dła potrzeb wspólnych (m.in.: windy, windy ciepłownicze, oświetlenie wewnętrzne, zewnętrzne). Brak wsparcia na poziomie lokalnym wielorodzinnych budynków należących do spółdzielni mieszkaniowych jest dyskryminujące. Wszystkie podmioty powinny być równo traktowane. W ramach tego działania powinien być równy dostęp wszystkich podmiotów. Wsparcie tylko wspólnot mieszkaniowych a nie budynków należących do spółdzielni mieszkaniowych ogranicza dostęp, a wszystkie podmioty powinny mieć zapewniony równy dostęp.	Świętokrzyska Spółdzielnia Mieszkaniowa	Podmiot prywatny	Uwaga uwzględniona	Zgodnie z Linią demarkacyjną określającą podział interwencji pomiędzy programami krajowymi i regionalnymi w ramach celu szczegółowego 2 (i) wsparcie dla spółdzielni mieszkaniowych realizowane będzie w ramach programów krajowych. Na poziomie programów regionalnych wspieranie mieszkaniowe w zakresie zwiększania efektywności energetycznej budynków mieszkalnych nie mogą być wspierane. Natomiast w celu szczegółowym 2 (ii) na obecnym etapie prac nie wyklucza się realizacji projektów dot. instalacji OZE przez spółdzielnie mieszkaniowe.
53	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Cel szczegółowy 2 (i) Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych	Interwencja w ramach funduszy	81	Głównymi typani działań realizowanymi w tym obszarze będą: 1. Zwiększanie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych (jak m.in. budynki komunalne, wspólnot mieszkaniowych, TBS) i budynków użyteczności publicznej, w kierunku rozwiązań kompleksowych oraz zmniejszania ułobstwa energetycznego (wraz z podłączeniem do sieci ciepłowniczej/chłodniczej, czy z instalacją urządzeń OZE). 2. Poprawa efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach, inwestycje ograniczające zużycie energii, odzyskiwanie energii w procesie produkcyjnym, zastosowanie efektywnych energicznie technologii, kompleksowa modernizacja energetyczna budynków w przedsiębiorstwach, wymiana urządzeń na energoszczędne wraz z instalacją urządzeń OZE. 3. Inwestycje firm związane z wdrażaniem nowych lub ulepszonych produktów i usług, które umożliwią m.in. redukcję zużycia energii elektrycznej, w tym u odbiorcy końcowego. 4. Wymiana/modernizacja oświetlenia ulicznego na energoszczędne.	Głównymi typani działań realizowanymi w tym obszarze będą: 1. Zwiększanie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych (jak m.in. budynki komunalne, wspólnot mieszkaniowych, TBS) i budynków użyteczności publicznej, w kierunku rozwiązań kompleksowych oraz zmniejszania ułobstwa energetycznego (wraz z podłączeniem do sieci ciepłowniczej/chłodniczej, czy z instalacją urządzeń OZE). 2. Poprawa efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach, inwestycje ograniczające zużycie energii, odzyskiwanie energii w procesie produkcyjnym, zastosowanie efektywnych energicznie technologii, kompleksowa modernizacja energetyczna budynków w przedsiębiorstwach, wymiana urządzeń na energoszczędne wraz z instalacją urządzeń OZE. 3. Inwestycje firm związane z wdrażaniem nowych lub ulepszonych produktów i usług, które umożliwią m.in. redukcję zużycia energii elektrycznej, w tym u odbiorcy końcowego. 4. Wymiana/modernizacja oświetlenia ulicznego na energoszczędne.	Jednym z wskazówek jest wybudowanie lub zmodernizowanie sieci ciepłowniczej i chłodniczej. Dlatego ważnym elementem jest wsparcie dla spółdzielni mieszkaniowych w zakresie modernizacji sieci ciepłowniczych, tj. przyłączenia do sieci ciepłowniczej wysokich parametrów budynków mieszkalnych wielorodzinnych wraz z likwidacją istniejącej osiedlowej sieci ciepłowniczej o niskich parametrach. Wykonanie według cieplnych wskaźników.	Świętokrzyska Spółdzielnia Mieszkaniowa	Podmiot prywatny	Uwaga uwzględniona częściowo	Zgodnie z Linią demarkacyjną określającą podział interwencji pomiędzy programami krajowymi i regionalnymi w ramach celu szczegółowego 2 (i) wsparcie dla spółdzielni mieszkaniowych w zakresie typu operacji: poprawa efektywności energetycznej budynków wraz z instalacją urządzeń OZE oraz wymiana/modernizacja źródeł ciepła albo podłączenie do sieci realizowane będzie w ramach programów krajowych. W tym celu szczegółowym planuje się również realizację projektów polegających na budowie/modernizacji systemów ciepłowniczych i chłodniczych (sieci) wraz z magazynami ciepła. Na obecnym etapie prac zgodnie z linią demarkacyjną w ramach programów regionalnych realizowane będą inwestycje do SMM mocy zainstalowanej. W tym typie operacji nie przewiduje się wyłączenia spółdzielni mieszkaniowych z beneficjentów.
54	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Cel szczegółowy 2 (i) Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych	Interwencja w ramach funduszy	81	2. Poprawa efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach, inwestycje ograniczające zużycie energii, odzyskiwanie energii w procesie produkcyjnym, zastosowanie efektywnych energicznie technologii, kompleksowa modernizacja energetyczna budynków w przedsiębiorstwach, wymiana urządzeń na energoszczędne wraz z instalacją urządzeń OZE.	2. Poprawa efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach, spółdzielniach mieszkaniowych inwestycje ograniczające zużycie energii, odzyskiwanie energii w procesie produkcyjnym, zastosowanie efektywnych energicznie technologii, kompleksowa modernizacja energetyczna budynków w przedsiębiorstwach, wymiana urządzeń na energoszczędne wraz z instalacją urządzeń OZE.	W ramach tego celu wsparcie powinno obejmować możliwość termomodernizacji budynków czy wymiany oświetlenia należącego do spółdzielni mieszkaniowych. Możliwość wsparcia spółdzielni mieszkaniowej jako przedsiębiorstwa.	Świętokrzyska Spółdzielnia Mieszkaniowa	Podmiot prywatny	Uwaga uwzględniona częściowo	Uwaga uwzględniona w zakresie działań dotyczących modernizacji oświetlenia ulicznego na energoszczędne. Wykluczenie spółdzielni mieszkaniowych za wsparcia z poziomu regionalnego dotyczy projektów w zakresie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych, dla których źródłem finansowania będą programy krajowe.
55	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Cel szczegółowy 2 (i) Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych	Interwencja w ramach funduszy	81	W odniesieniu do poprawy efektywności energetycznej mikro i małych przedsiębiorstw rozważa się zastosowanie instrumentów finansowych połączonych z dotacjami.	W odniesieniu do poprawy efektywności energetycznej MSP przedsiębiorstw rozważa się zastosowanie instrumentów finansowych połączonych z dotacjami.	Grupa wsparcia powinni być przedsiębiorcy z sektora MSP, czyli mikro, mały i średni. Brak wsparcia na średnich podmiotów jest nieuzasadnione	Świętokrzyska Spółdzielnia Mieszkaniowa	Podmiot prywatny	Uwaga uwzględniona	Zgodnie z Linią demarkacyjną określającą podział interwencji pomiędzy programami krajowymi i regionalnymi wsparcie w zakresie efektywności energetycznej dla średnich i dużych przedsiębiorstw realizowane będzie w ramach programów krajowych. Na poziomie programów regionalnych wsparcie dotyczy może jedynie mikro i małych przedsiębiorstw.
56	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Cel szczegółowy 2 (i) Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych	Interwencja w ramach funduszy	81	4. Wymiana/modernizacja oświetlenia ulicznego na energoszczędne	4. Wymiana/modernizacja oświetlenia ulicznego oraz terenów spółdzielni mieszkaniowych na energoszczędne	Ważnym elementem rozwoju regionalnego jest poprawa stanu powietrza poprzez ograniczenie niskiej emisji. Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+ oraz program regionalny koncentruje się na podniesieniu efektywności energetycznej, zwiększeniu wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz redukcji emisji dwutlenku węgla. Istotną rolę w osiągnięciu korzyści ekonomicznych, społecznych i środowiskowych wynikających z działań zmniejszających emisję gazów cieplarnianych. W związku z tym ważnym aspektem są działania, które mogą poprawić jakość powietrza są następujące działania skierowane do spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych, tj. wymiana oświetlenia ulicznego i terenów części przeznaczonych na potrzeby całego społeczeństwa, a przede wszystkim do szkół, przedszkoli, żłobków.	Świętokrzyska Spółdzielnia Mieszkaniowa	Podmiot prywatny	Uwaga uwzględniona częściowo	Uwaga uwzględniona w zakresie działań dotyczących modernizacji oświetlenia ulicznego na energoszczędne. Wykluczenie spółdzielni mieszkaniowych za wsparcia z poziomu regionalnego dotyczy projektów w zakresie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych, dla których źródłem finansowania będą programy krajowe.

74	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Intencje w ramach funduszy	81	Głównymi typami działań realizowanymi w tym obszarze będą: 1. Zwiększanie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych (jak m.in. budynki komunalne, wspólnot mieszkaniowych, TBS) i budynków użyteczności publicznej, w kierunku rozwiązań kompleksowych oraz zmniejszania obciążenia energetycznego (wraz z podłączeniem do sieci ciepłowniczej/chłodniczej, czy z instalacją urządzeń OZE). 2. Poprawa efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach, inwestycje ograniczające zużycie energii, odzyskiwanie energii w procesie produkcyjnym, zastosowanie efektywnych energetycznie technologii, kompleksowa modernizacja energetyczna budynków w przedsiębiorstwach, wymiana urządzeń na energoszczędne wraz z instalacją urządzeń OZE. 3. Inwestycje firm związane z wzbudaniem nowych lub ulepszonych produktów i usług, które umożliwią m.in. redukcję zużycia energii elektrycznej, w tym u odbiorcy końcowego. 4. Wymiana/modernizacja oświetlenia ulicznego na energoszczędne. 5. Budowa/modernizacja systemów ciepłowniczych i chłodniczych (sieci) wraz z magazynami ciepła.	Głównymi typami działań realizowanymi w tym obszarze będą: 1. Zwiększanie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych (jak m.in. budynki komunalne, wspólnot mieszkaniowych, TBS) i budynków użyteczności publicznej, w kierunku rozwiązań kompleksowych oraz zmniejszania obciążenia energetycznego (wraz z podłączeniem do sieci ciepłowniczej/chłodniczej, czy z instalacją urządzeń OZE). 2. Poprawa efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach, inwestycje ograniczające zużycie energii, odzyskiwanie energii w procesie produkcyjnym, zastosowanie efektywnych energetycznie technologii, kompleksowa modernizacja energetyczna budynków w przedsiębiorstwach, wymiana urządzeń na energoszczędne wraz z instalacją urządzeń OZE. 3. Inwestycje firm związane z wzbudaniem nowych lub ulepszonych produktów i usług, które umożliwią m.in. redukcję zużycia energii elektrycznej, w tym u odbiorcy końcowego. 4. Wymiana/modernizacja oświetlenia ulicznego na energoszczędne. 5. Budowa/modernizacja systemów ciepłowniczych i chłodniczych (sieci) wraz z magazynami ciepła.	Jednym z wskaźników będą wybudowane lub zmodernizowane sieci ciepłownicze i chłodnicze. Długość wspólnego elementu jest wsparcia dla spółdzielni mieszkaniowych w zakresie modernizacji sieci ciepłowniczych, tj. przyłączenia do sieci ciepłowniczych węzłów parametrów budynków mieszkalnych wielorodzinnych wraz z likwidacją istniejącej osiedlowej sieci ciepłowniczej o niskich parametrach. Wykonanie węzłów ciepłych węzłowych.	Spółdzielnia Mieszkaniowa WICHROWE WZGORZE	Podmiot prywatny	Uwaga uwzględniona częściowo	Zgodnie z Linią demarkacyjną określającą podział interwencji pomiędzy programami krajowymi i regionalnymi w ramach celu szczegółowego 2 (i) wsparcie dla spółdzielni mieszkaniowych w zakresie typu operacji: poprawa efektywności energetycznej budynków wraz z instalacją urządzeń OZE oraz wymiana/modernizacja źródeł ciepła albo podłączeniem do sieci realizowane będzie w ramach programów krajowych. W tym celu, szczegółowym planuje się również realizację projektów polegających na budowie/modernizacji systemów ciepłowniczych i chłodniczych (sieci) wraz z magazynami ciepła. Na obecnym etapie prac zgodnie z linią demarkacyjną w ramach programów regionalnych realizowane będą inwestycje do SMM mocy zamówionej. W tym typie operacji nie przewiduje się wyłączenia spółdzielni mieszkaniowych z beneficjentów.
75	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Intencje w ramach funduszy	81	2. Poprawa efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach, inwestycje ograniczające zużycie energii, odzyskiwanie energii w procesie produkcyjnym, zastosowanie efektywnych energetycznie technologii, kompleksowa modernizacja energetyczna budynków w przedsiębiorstwach, wymiana urządzeń na energoszczędne wraz z instalacją urządzeń OZE.	2. Poprawa efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach, inwestycje ograniczające zużycie energii, odzyskiwanie energii w procesie produkcyjnym, zastosowanie efektywnych energetycznie technologii, kompleksowa modernizacja energetyczna budynków w przedsiębiorstwach, wymiana urządzeń na energoszczędne wraz z instalacją urządzeń OZE.	W ramach tego celu wsparcie powinno obejmować możliwość termomodernizacji budynków czy wymiany oświetlenia należącego do spółdzielni mieszkaniowych. Możliwość wsparcia spółdzielni mieszkaniowej jako przedsiębiorstwa.	Spółdzielnia Mieszkaniowa WICHROWE WZGORZE	Podmiot prywatny	Uwaga uwzględniona częściowo	Uwaga uwzględniona w zakresie działań dotyczących modernizacji oświetlenia ulicznego na energoszczędne. Wykucie spółdzielni mieszkaniowych za wsparcia z poziomu regionalnego dotyczy projektów w zakresie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych, dla których źródłem finansowania będą programy krajowe.
76	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Intencje w ramach funduszy	83	W odniesieniu do poprawy efektywności energetycznej mikro i małych przedsiębiorstw rozważa się zastosowanie instrumentów finansowych polegających z dotacją.	W odniesieniu do poprawy efektywności energetycznej MSP przedsiębiorstw rozważa się zastosowanie instrumentów finansowych polegających z dotacją.	Grupą wsparcia powinni być przedsiębiorcy z sektora MSP, czyli mikro, mały i średni. Brak wsparcia na średnich podmiotów jest nieuzasadnione	Spółdzielnia Mieszkaniowa WICHROWE WZGORZE	Podmiot prywatny	Uwaga nieuwzględniona	Zgodnie z Linią demarkacyjną określającą podział interwencji pomiędzy programami krajowymi i regionalnymi wsparcie w zakresie efektywności energetycznej dla średnich i dużych przedsiębiorstw realizowanych w ramach programów krajowych. Na poziomie programów regionalnych wsparcie dotyczy może jedynie mikro i małych przedsiębiorstw.
77	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Intencje w ramach funduszy	81	4. Wymiana/modernizacja oświetlenia ulicznego na energoszczędne	4. Wymiana/modernizacja oświetlenia ulicznego oraz terenów spółdzielni mieszkaniowych na energoszczędne	Ważnym elementem rozwoju regionalnego jest poprawa stanu powietrza poprzez ograniczenie niskiej emisji. Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+ oraz program regionalny koncentruje się na podniesieniu efektywności energetycznej, zwiększeniu wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz redukcji emisji dwutlenku węgla. Istotną rolę odegrać mogą działania, które mogą poprawić jakość powietrza są następujące działania skierowane do spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych, tj. wymiana oświetlenia ulicznego i letników części przyrzeczonych na potrzeby całego społeczeństwa, a przede wszystkim do szkół, przedszkoli, żłobków.	Spółdzielnia Mieszkaniowa WICHROWE WZGORZE	Podmiot prywatny	Uwaga uwzględniona częściowo	Uwaga uwzględniona w zakresie działań dotyczących modernizacji oświetlenia ulicznego na energoszczędne. Wykucie spółdzielni mieszkaniowych za wsparcia z poziomu regionalnego dotyczy projektów w zakresie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych, dla których źródłem finansowania będą programy krajowe.
78	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Intencje w ramach funduszy	87	Główne grupy docelowe: - użytkownicy korzystający ze wsparcia infrastruktury (m.in. osoby fizyczne, podmioty publiczne, prywatne, przedsiębiorcy, pracownicy firm i instytucji), spółdzielnie mieszkaniowe.	Główne grupy docelowe: - użytkownicy korzystający ze wsparcia infrastruktury (m.in. osoby fizyczne, podmioty publiczne, prywatne, przedsiębiorcy, pracownicy firm i instytucji), spółdzielnie mieszkaniowe.	W ramach działania należy uwzględnić możliwość budowy lub rozbudowy instalacji do produkcji energii elektrycznej z OZE wraz z przyłączami i możliwością budowy magazynów energii działających na potrzeby danego źródła OZE w zakresie wytwarzania energii na budynkach wielorodzinnych na potrzeby własne lub oddziały do sieci. Doposażenie wsparcia podmiotem w formie np. spółdzielni energetycznych.	Spółdzielnia Mieszkaniowa WICHROWE WZGORZE	Podmiot prywatny	Uwaga uwzględniona częściowo	Zgodnie z Linią demarkacyjną określającą podział interwencji pomiędzy programami krajowymi i regionalnymi w ramach celu szczegółowego 2 (i) na obecnym etapie prac nie wyklucza się realizacji projektów dot. instalacji OZE przez spółdzielnie mieszkaniowe i spółdzielnie energetyczne. Obecny zapis nie wyklucza wsparcia dla tego typu beneficjentów.
79	Priorytet 6	Cel Polityki 5	EFRR	Intencje w ramach funduszy	154-155	Wspieranie będzie uwzględniało następujące OSI, wskazane w SRW5 2020+ (...), jak również inne obszary, dla których Partnerstwa JST wspierają opracowały dokumenty strategiczne, spełniające wymogi wskazane dla Strategii IT	Wnioskuje o uzupełnienie przedmiotowego fragmentu o zapis: - MOF Miasta Pókozy - Gminy miasto-wiejskie: Cmiełów, Kunów, Stąporków, Suchedniów, Wachock, Korzkowice (obszar wiejski). - Gminy wiejskie: Babów, Bliżyn, Bodzechów, Brody, Pawłów, Skarżysko-Kamienna, Wąchocka.	Lokalne Strategie Rozwoju przygotowywane przez LGD muszą być spójne terytorialnie, problemy zdiagnozowane na całym obszarze LGD muszą być rozwiązywane w każdej gminie, której obszar został objęty LSR. Przy aktualnym zapisie zaprogramowanym na stronach 154-155 LGD Razem na Płasku nie mogłyby objąć wsparciem Gminy Skarżysko-Kamienna w ramach przedmiotowego Priorytetu i Celu Programu Regionalnego na Lata 2021-2027 Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego	Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Razem na Płasku”	Organizacja pozarządowa	Uwaga uwzględniona	Wspieranie dla Miejskich Obszarów Funkcjonalnych (MOF) w tym MOF Miasta Pókozy przewidziane jest w ramach celu szczegółowego 5 (i) Wspieranie zielonego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównowaganej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich. Natomiast należy mieć na uwadze, że w ramach celu szczegółowego (i) wspieranie zielonego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury i bezpieczeństwa na obszarach miejskich i w mieście zaplanowano wsparcie w ramach Instrumentu Terytorialnego Rozwoj Lokalny Kierowany przez Społeczność. Działanie polegać będzie na wsparciu realizacji Strategii Rozwoju Lokalnego wyrażanej przez Lokalne Grupy Działania (LGD). Podsumowując: zapisy Programu nie wykluczają możliwości realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju na terenie gminy, która nie przynależy do OSI.
80	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Intencje w ramach funduszy	80	W ramach tego celu szczegółowego przewiduje się możliwość realizacji projektów parasolowych (przeze wszystkim o obszarze budynków mieszkalnych).	W ramach tego celu szczegółowego przewiduje się realizację projektów parasolowych (przeze wszystkim o obszarze budynków mieszkalnych w tym jednorodzinnych).	Mając na uwadze dokumenty strategiczne, które zakładają odejście od emisyjnego sposobu pozyskiwania ciepła i energii elektrycznej koniecznością staje się konkretne wsparcie finansowe mieszkańcom domów jednorodzinnych. Jak pokazuje doświadczenia naszej gminy, która realizowała już 2 duże projekty dotyczące montażu instalacji OZE mieszkańcy mają dużą świadomość strategiczną i jedną przyszłością w realizacji działań modernizacji źródeł ciepła, montażu ogniw fotowoltaicznych wraz z akumulatorami, pomp ciepła jest brak konkretnego wsparcia w postaci dotacji na poziomie 70-80% kosztów przedsięwzięcia.	Gmina Pińczów	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Zgodnie z linią demarkacyjną w celu szczegółowym 2 (i) w programie regionalnym mogą być wspierane jedynie budynki wielorodzinne. Wsparcie efektywności energetycznej budynków jednorodzinnych realizowane będzie z poziomu krajowego.
81	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Intencje w ramach funduszy	80	Mając na uwadze powyższe, zgodnie z ULP, w ramach Celu szczegółowego 2(i) realizowane będą działania mające na celu poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych, budynków użyteczności publicznej (wraz z sektorem zdrowia i edukacji) oraz przedsiębiorstw, prowadzące do zmniejszenia zapotrzebowania na energię i wpływające na poprawę stanu powietrza, a w przypadku budynków mieszkalnych także zmniejszające zużycie ciepłownicze.	Mając na uwadze powyższe, zgodnie z ULP, w ramach Celu szczegółowego 2(i) realizowane będą działania mające na celu poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych, budynków użyteczności publicznej (wraz z sektorem zdrowia i edukacji) oraz przedsiębiorstw, prowadzące do zmniejszenia zapotrzebowania na energię i wpływające na poprawę stanu powietrza, a w przypadku budynków mieszkalnych także zmniejszające zużycie ciepłownicze.	Zgodnie z uwagą powyżej wskazać należy wyraźnie, że inwestycje w mieszkaniach jednorodzinnych mają bardzo duży wpływ na ograniczenie niskiej emisji, stąd potrzebne są konkretne wsparcia skierowane do mieszkańców nie tylko tych najuboższych, których częściej korzystają z Programu Czyste Powietrze, ponieważ duża dotacja pozwala im na udział w przedsięwzięciu. Należy objąć wsparciem również osoby średnio zarobkowe, które nie mogą sobie pozwolić na inwestycje o 20 czy 10 % dofinansowania. Przedsięwzięcie montażu pompy ciepła wraz z fotowoltaiką i magazynem energii (akumulatorem) stanowi duży wydatek, ale zapewniony znaczne ograniczenie niskiej emisji i umożliwi produkcję energii na własne potrzeby gospodarstwa zasilając źródła ciepła.	Gmina Pińczów	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona częściowo	Zgodnie z linią demarkacyjną w celu szczegółowym 2 (i) w programie regionalnym mogą być wspierane jedynie budynki wielorodzinne. Wsparcie efektywności energetycznej budynków jednorodzinnych realizowane będzie z poziomu krajowego.
82	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Intencje w ramach funduszy	81	Zwiększanie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych (jak m.in. budynki komunalne, wspólnot mieszkaniowych, TBS) i budynków użyteczności publicznej, w kierunku rozwiązań kompleksowych oraz zmniejszania obciążenia energetycznego (wraz z podłączeniem do sieci ciepłowniczej/chłodniczej, czy z instalacją urządzeń OZE wraz z magazynami energii (akumulatorami)).	Zwiększanie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych (jak m.in. budynki komunalne, wspólnot mieszkaniowych, TBS, budynki jednorodzinne) i budynków użyteczności publicznej, w kierunku rozwiązań kompleksowych oraz zmniejszania obciążenia energetycznego (wraz z podłączeniem do sieci ciepłowniczej/chłodniczej, czy z instalacją urządzeń OZE wraz z magazynami energii (akumulatorami)).	W projekcie programu brak wyraźnego wskazania na budynki jednorodzinne, które również odgrywają dużą rolę w transformacji energetycznej. W związku z brakiem modernizacji linii przesyłowych energii elektrycznej, co wielokrotnie podnoszą portale branżowe, ale też o czym przekonał się mieszkańcy montujący fotowoltaikę, niezbędne staje się montowanie magazynów energii, aby móc w pełni wykorzystać wytworzoną w czasie największego nasłonecznienia energię w miesiącach mniej słonecznych. Wobec inwestycji stające się opłacalne ekonomicznie i ekologiczne. W obecnym stanie braku technicznych możliwości sieci przesyłowych przy dużym nagromadzeniu instalacji lub przy bliskiej odległości budynku od transformatora sieci nie jest w stanie przyjąć wytworzonej energii i wyłącza inwertory fotowoltaiczne, co wiąże się z brakiem produkcji energii w najbliższym okresie nasłonecznienia.	Gmina Pińczów	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Zgodnie z linią demarkacyjną w celu szczegółowym 2 (i) w programie regionalnym mogą być wspierane jedynie budynki wielorodzinne. Wsparcie dla budynków jednorodzinnych realizowane będzie z poziomu krajowego. Wsparcie w zakresie montażu OZE wraz z magazynami energii na potrzeby danego źródła planowane jest do realizacji w celu szczegółowym 2 (ii) w formie projektów parasolowych.
83	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Intencje w ramach funduszy	81	Poprawa efektywności energetycznej prowadzona będzie zarówno w budynkach użyteczności publicznej jak i wielorodzinnych budynkach mieszkalnych. W przypadku wielorodzinnych budynków mieszkalnych z programu nie będą wspierane budynki należące do skarbku państwa oraz budynki spółdzielni mieszkaniowych.	Poprawa efektywności energetycznej prowadzona będzie zarówno w budynkach użyteczności publicznej jak i wielorodzinnych budynkach mieszkalnych oraz budynkach jednorodzinnych. W przypadku wielorodzinnych budynków mieszkalnych z programu nie będą wspierane budynki należące do skarbku państwa oraz budynki spółdzielni mieszkaniowych.	W projekcie programu brak wyraźnego wskazania na budynki jednorodzinne, które również odgrywają dużą rolę w transformacji energetycznej. W związku z brakiem modernizacji linii przesyłowych energii elektrycznej, co wielokrotnie podnoszą portale branżowe, ale też o czym przekonał się mieszkańcy montujący fotowoltaikę, niezbędne staje się montowanie magazynów energii, aby móc w pełni wykorzystać wytworzoną w czasie największego nasłonecznienia energię w miesiącach mniej słonecznych. Wobec inwestycji stające się opłacalne ekonomicznie i ekologiczne. W obecnym stanie braku technicznych możliwości sieci przesyłowych przy dużym nagromadzeniu instalacji lub przy bliskiej odległości budynku od transformatora sieci nie jest w stanie przyjąć wytworzonej energii i wyłącza inwertory fotowoltaiczne, co wiąże się z brakiem produkcji energii w najbliższym okresie nasłonecznienia.	Gmina Pińczów	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Zgodnie z linią demarkacyjną w celu szczegółowym 2 (i) w programie regionalnym mogą być wspierane jedynie budynki wielorodzinne. Wsparcie dla budynków jednorodzinnych realizowane będzie z poziomu krajowego. Wsparcie w zakresie montażu OZE wraz z magazynami energii na potrzeby danego źródła planowane jest do realizacji w celu szczegółowym 2 (ii) w formie projektów parasolowych.
84	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Intencje w ramach funduszy	81/82	Podobnie, jak w przypadku budynków mieszkalnych, z programu regionalnego wspierane będą budynki użyteczności publicznej, które zgodnie z linią demarkacyjną nie kwalifikują się do wsparcia z poziomu krajowego. Będą to np. budynki których właścicielem jest samorząd terytorialny oraz podległe mu organy i jednostki organizacyjne oraz jednostki zarządcze, szkoły, szpitale, zakłady lecznictwa uzdrowiskowego, budynki użyteczności publicznej nie związane z administracją rządową w tym np. budynki parafii, instytucji NGO, republikańskich zakładów opieki zdrowotnej, republikańskich placówek oświatowych.	Podobnie, jak w przypadku budynków mieszkalnych, z programu regionalnego wspierane będą budynki użyteczności publicznej, które zgodnie z linią demarkacyjną nie kwalifikują się do wsparcia z poziomu krajowego. Będą to np. budynki których właścicielem jest samorząd terytorialny oraz podległe mu organy i jednostki organizacyjne oraz jednostki zarządcze, szkoły, szpitale, zakłady lecznictwa uzdrowiskowego, budynki użyteczności publicznej nie związane z administracją rządową w tym np. budynki parafii, instytucji NGO, republikańskich zakładów opieki zdrowotnej, republikańskich placówek oświatowych.	W wykazie brakuje budynków przedszkoli, które również wymagają wsparcia w ramach programu.	Gmina Pińczów	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Wspieranie programu dedykowane jest również dla budynków przedszkoli. Zapisy Programu zostaną doprecyzowane.
85	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Intencje w ramach funduszy	82	Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych. W ramach CS (i) nie jest planowane wykorzystanie instrumentów terytorialnych. Możliwe jest natomiast stosowanie preferencji dla obszarów strategicznej interwencji zdefiniowanych w strategii rozwoju województwa, w szczególności OSI PONDZIE, OSI ŚWIĘTOKRZYSKIE UZDROWISKA	Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych. W ramach CS (i) nie jest planowane wykorzystanie instrumentów terytorialnych. Możliwe jest natomiast stosowanie preferencji dla obszarów strategicznej interwencji zdefiniowanych w strategii rozwoju województwa, w szczególności OSI PONDZIE, OSI ŚWIĘTOKRZYSKIE UZDROWISKA	Nacisk na ochronę przyrody i walkę z niską emisją przede wszystkim powinien zostać położony na obszarach cennych przyrodniczo i obszarze uzdrowiskowym gdzie Program zakłada rozwój funkcji turystycznej i prozdrowotnej województwa świętokrzyskiego. To przede wszystkim na tym obszarze należy preferować wszelkie działania mające na celu ochronę powietrza atmosferycznego. Logicznym jest że tereny te winny zostać objęte dodatkowym wsparciem w tej dziedzinie, ponieważ to one będą magnesem przyciągającym turystów i kuracjuszy.	Gmina Pińczów	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona częściowo	Preferencje dla poszczególnych obszarów będą stosowane na etapie ogłaszania konkursów.
86	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Intencje w ramach funduszy	84	Tabela 3: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne	Tabela 3: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne	Nacisk na ochronę przyrody i walkę z niską emisją przede wszystkim powinien zostać położony na obszarach cennych przyrodniczo i obszarze uzdrowiskowym gdzie Program zakłada rozwój funkcji turystycznej i prozdrowotnej województwa świętokrzyskiego. To przede wszystkim na tym obszarze należy preferować wszelkie działania mające na celu ochronę powietrza atmosferycznego. Logicznym jest że tereny te winny zostać objęte dodatkowym wsparciem w tej dziedzinie, ponieważ to one będą magnesem przyciągającym turystów i kuracjuszy.	Gmina Pińczów	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona częściowo	Preferencje dla poszczególnych obszarów będą stosowane na etapie ogłaszania konkursów.
87	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Intencje w ramach funduszy	86	Mając na uwadze potrzeby regionalne, a także globalnie występujący problem zanieczyszczenia powietrza, komplementarne do celu szczegółowego 2 (i), w którym realizowane będą działania związane z efektywnością energetyczną w przedmiotowym celu szczegółowym - 2 (ii) realizowane będą działania mające na celu zmniejszenie emisji poprzez zwiększenie udziału energii z OZE w produkcji energii ogólnym z wykorzystaniem potencjału regionu w obszarze OZE i energetyki rozproszonej (prosumenckiej).	Mając na uwadze potrzeby regionalne, a także globalnie występujący problem zanieczyszczenia powietrza, komplementarne do celu szczegółowego 2 (i), w którym realizowane będą działania związane z efektywnością energetyczną w przedmiotowym celu szczegółowym - 2 (ii) realizowane będą działania mające na celu zmniejszenie emisji poprzez zwiększenie udziału energii z OZE w produkcji energii ogólnym z wykorzystaniem potencjału regionu w obszarze OZE i energetyki rozproszonej (prosumenckiej).	Od roku 2022 wg projektu nowej ustawy o odnawialnych źródłach energii nie będzie definicji prosumenta. Rozliczenie w formie opłatów (prosumenci) będzie możliwe tylko dla osób które zamontują fotowoltaikę do końca roku 2021. Od 2022 osobami prosumentami nie będą prosumenci ale nadwyżki energii będą sprzedawane do sieci. Dlatego założenia nowego prawa przywrócić należy planując montaż do instalacji fotowoltaicznej akumulatorów magazynujących energię wytworzoną w instalacji do późniejszego wykorzystania. Jest to rozwiązanie racjonalne ekologicznie i ekonomicznie. Co zostało ujęte w późniejszych punktach programu.	Gmina Pińczów	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Zapisy Programu zostaną poprawione.
88	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Intencje w ramach funduszy	88	W ramach celu szczegółowego nie jest planowane wykorzystanie instrumentów terytorialnych. Możliwe jest natomiast stosowanie preferencji dla obszarów strategicznej interwencji zdefiniowanych w strategii rozwoju województwa, w szczególności OSI PONDZIE, OSI ŚWIĘTOKRZYSKIE UZDROWISKA	W ramach celu szczegółowego nie jest planowane wykorzystanie instrumentów terytorialnych. Możliwe jest natomiast stosowanie preferencji dla obszarów strategicznej interwencji zdefiniowanych w strategii rozwoju województwa, w szczególności OSI PONDZIE, OSI ŚWIĘTOKRZYSKIE UZDROWISKA	Nacisk na ochronę przyrody i walkę z niską emisją przede wszystkim powinien zostać położony na obszarach cennych przyrodniczo i obszarze uzdrowiskowym gdzie Program zakłada rozwój funkcji turystycznej i prozdrowotnej województwa świętokrzyskiego. To przede wszystkim na tym obszarze należy preferować wszelkie działania mające na celu ochronę powietrza atmosferycznego. Logicznym jest że tereny te winny zostać objęte dodatkowym wsparciem w tej dziedzinie, ponieważ to one będą magnesem przyciągającym turystów i kuracjuszy.	Gmina Pińczów	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona częściowo	Preferencje dla poszczególnych obszarów będą stosowane na etapie ogłaszania konkursów.
89	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Intencje w ramach funduszy	90	Tabela 3: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne	Tabela 3: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne	Na terenie wymienników OSI należy również wspierać małą retencję, budowę infrastruktury do magazynowania wody, szucznych zbiorników, które dodatkowo będą pełnić funkcję turystyczną.	Gmina Pińczów	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona częściowo	Preferencje dla poszczególnych obszarów będą stosowane na etapie ogłaszania konkursów. Na obecnym etapie prac KE nie wyraża zgody na finansowanie zbiorników retencyjnych, które będą posiadały walory turystyczno-rekreacyjne.
90	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Intencje w ramach funduszy	104	Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych. W ramach CS (iv) nie jest planowane wykorzystanie instrumentów terytorialnych. Możliwe jest natomiast stosowanie preferencji dla obszarów strategicznej interwencji zdefiniowanych w strategii rozwoju województwa, w szczególności OSI PONDZIE, OSI ŚWIĘTOKRZYSKIE UZDROWISKA	Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych. W ramach CS (iv) nie jest planowane wykorzystanie instrumentów terytorialnych. Możliwe jest natomiast stosowanie preferencji dla obszarów strategicznej interwencji zdefiniowanych w strategii rozwoju województwa, w szczególności OSI PONDZIE, OSI ŚWIĘTOKRZYSKIE UZDROWISKA	To przede wszystkim na tym obszarze powinny zostać podjęte działania związane z rekrutacją terenów zdegradowanych. W związku z założeniami Programu projekty te powinny prowadzić m. in. do rozwoju zielonej infrastruktury, terenów publicznych i społecznych, a także nadania nowego charakteru, zrehabilitowanym terenom w tym wyszukaniu ścieżki.	Gmina Pińczów	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona częściowo	Preferencje dla poszczególnych obszarów będą stosowane na etapie ogłaszania konkursów.
91	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Intencje w ramach funduszy	110	Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych. W ramach CS (iv) nie jest planowane wykorzystanie instrumentów terytorialnych. Możliwe jest natomiast stosowanie preferencji dla obszarów strategicznej interwencji zdefiniowanych w strategii rozwoju województwa, w szczególności OSI PONDZIE, OSI ŚWIĘTOKRZYSKIE UZDROWISKA	Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych. W ramach CS (iv) nie jest planowane wykorzystanie instrumentów terytorialnych. Możliwe jest natomiast stosowanie preferencji dla obszarów strategicznej interwencji zdefiniowanych w strategii rozwoju województwa, w szczególności OSI PONDZIE, OSI ŚWIĘTOKRZYSKIE UZDROWISKA	To przede wszystkim na obszarze 2 dopiętych OSI należy położyć nacisk na realizację projektów dotyczących reuktywacji terenów zanieczyszczonych i zdegradowanych, w tym nielegalnych składowisk odpadów, ukierunkowanych przede wszystkim na ochronę przyrody, rozwój zielonej infrastruktury lub wykorzystania tych terenów do rozwoju odnawialnych źródeł energii. Ponieważ wymienione obszary OSI leżą na terenach Natura 2000 posiadają wiele atrakcji cennych przyrodniczo będą podlegały kroki niezbędne do odwołania tych atrakcji bez szkody dla przyrody. To głównie tereny które konieczne będzie ograniczenie antropopresji poprzez budowę i rozwój infrastruktury w celu ukierunkowania ruchu turystycznego na terenie obszarów chronionych i cennych przyrodniczo (m.in. infrastruktura dla ruchu rowerowego, ścieżki edukacyjne).	Gmina Pińczów	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Preferencje dla poszczególnych obszarów będą stosowane na etapie ogłaszania konkursów.
92	Priorytet 5	Cel Polityki 4	EFRR	Intencje w ramach funduszy	135	W ramach Celu szczegółowego 4 (v) zapewnienie równego dostępu do opieki zdrowotnej i wsparcie odporności systemów opieki zdrowotnej, w tym podstawowej opieki zdrowotnej, oraz wspieranie przechodzenia od opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej	W ramach Celu szczegółowego 4 (v) zapewnienie równego dostępu do opieki zdrowotnej i wsparcie odporności systemów opieki zdrowotnej, w tym podstawowej opieki zdrowotnej, oraz wspieranie przechodzenia od opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej - realizowane będą działania obejmujące szeroko rozumiane inwestycje w infrastrukturę zdrowotną.	Obszar Strategicznej Interwencji Świętokrzyskie Uzdrowiska został zaprogramowany w Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+ jako gminy dysponujące zasobami wód leczniczych. W granicach OSI Śi znajdują się gminy: Busko-Zdrój, Solc, Zdrój, Kazimierz Wielki i Pińczów. Gminy te pełnią funkcje uzdrowiskową (Busko-Zdrój, Solc-Zdrój) oraz posiadają potencjał bycia uzdrowiskiem (Kazimierz Wielki i Pińczów). Skutki pandemii przez szereg lat będą widoczne. Większość osób, które przeszły zakażenie COVID-19, będą zmagały się ze skutkami ubocznymi: mogą to być zmiany fizjologicznego organizmu, zmiany w układzie oddechowym, sercu. Z pewnością lecznictwo uzdrowiskowe będzie bardzo pomocne w leczeniu ww. chorób.	Gmina Pińczów	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona częściowo	Kwestie ujęcia usług uzdrowiskowych będą uwzględniane na etapie Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych.
93	Priorytet 5	Cel Polityki 4	EFRR	Intencje w ramach funduszy	136	inwestycji w nowoczesne formy świadczenia usług medycznych i opiekuńczych (telemedycyna, tele rehabilitacja, teleopieka).	inwestycji w nowoczesne formy świadczenia usług medycznych i opiekuńczych (telemedycyna, tele rehabilitacja, teleopieka).	Barczo istotnym aspektem w dostępie do opieki zdrowotnej jest tworzenie obiektów uzdrowiskowych (nie tylko dla dorosłych ale również dla dzieci) oraz około uzdrowiskowych. Opieka medyczna to nie tylko dostęp do lekarza pierwszego kontaktu, czy specjalisty. To również powoł do sprawności poprzez rehabilitację, kąpiele, czy pobyt w sanatoriach.	Gmina Pińczów	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona częściowo	Kwestie ujęcia usług uzdrowiskowych będą uwzględniane na etapie Umowy Partnerstwa.

94	Priorytet 5	Cel Polityki 4	EFRR	Intencja w ramach funduszy	140	Wyzwania w obszarze kultury i turystyki, na które odpowiada interwencja funduszy europejskich, to przede wszystkim wzmocnienie roli kultury i turystyki dla rozwoju gospodarczego i spójności społecznej, w tym modernizacja infrastruktury kultury i turystyki, wzmocnienie potencjału instytucji kultury, wspieranie rozwoju sektorów kreatywnych i przemysł czasu wolnego, promocja dziedzictwa narodowego i walorów turystycznych Polski. Zapewnienie bezpieczeństwa i uzupełnienie w zintegrowanych strategiach, przede wszystkim projekcie Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego 2030, Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030, Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 oraz Strategii zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybnactwa 2030. Cele wskazane w raporcie ogólnym, związane z zwiększeniem roli kultury i turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych są zgodne z założeniami ww. dokumentów.	Wyzwania w obszarze kultury i turystyki, na które odpowiada interwencja funduszy europejskich, to przede wszystkim wzmocnienie roli kultury i turystyki dla rozwoju gospodarczego i spójności społecznej, w tym modernizacja infrastruktury kultury i turystyki, wzmocnienie potencjału instytucji kultury, wspieranie rozwoju sektorów kreatywnych i przemysł czasu wolnego, promocja dziedzictwa narodowego i walorów turystycznych Polski. Zapewnienie bezpieczeństwa i uzupełnienie w zintegrowanych strategiach, przede wszystkim projekcie Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego 2030, Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030, Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 oraz Strategii zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybnactwa 2030. Cele wskazane w raporcie ogólnym, związane z zwiększeniem roli kultury i turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych są zgodne z założeniami ww. dokumentów.	Rozdział turystyki w województwie opiera się na dziedzictwie kulturowym oraz bogactwie przyrodniczym, w tym występowaniu wód leczniczych wykorzystywanych w działalności uzdrowiskowej. Dziedzictwo uzdrowiskowe jest to branża, która bardzo dobrze się rozwija i rozciąga będzie. Na terenie województwa świętokrzyskiego kolejne 2 miasta starają się o status uzdrowiskowy. Obserwowany od kilku lat rozwój turystyki zdrowotnej, w tym medycznej oraz wellness & spa, związany jest przede wszystkim ze wzrostem świadomości zdrowotnej społeczeństwa w zakresie konieczności dbania o własne zdrowie i sylwetkę. Wzrostem czynnikiem jest także panująca wszechobecna moda na aktywne spędzenie czasu wolnego. Turystyka zdrowotna staje się w Polsce globalnym przemysłem o szerokim zasięgu obejmującym m.in. dostarcycieli usług uzdrowiskowych, pośredników turystyki w tym uzdrowiskowej, ubezpieczycieli, gastronomów, hotele, transportowców itp.	Gmina Pińczów	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona częściowo	W programie zamiały proponowanego zapisu "działalność uzdrowiskowa" zostanie dopisane "turystyka zdrowotna".
95	Priorytet 6	Cel Polityki 5	EFRR	Intencja w ramach funduszy	155	projekty dotyczące centrów/punktów informacji kulturalnej i turystycznej oraz budowy tras i szlaków turystycznych (m. in. pieszych, rowerowych, konna, narciarskich, wodnych, kajakerskich) odwołujących się do walorów historycznych, kulturowych, przyrodniczych, edukacyjnych. Rozwój turystyki będzie sprzyjał także budowa, rozbudowa, modernizacja infrastruktury poprawiającej dostępność obiektów i atrakcji turystycznych oraz promocja walorów środowiskowych regionu, produktów regionalnych.	projekty dotyczące centrów/punktów informacji kulturalnej i turystycznej oraz budowy tras i szlaków turystycznych (m. in. pieszych, rowerowych, konna, narciarskich, wodnych, kajakerskich) odwołujących się do walorów historycznych, kulturowych, przyrodniczych, edukacyjnych. Rozwój turystyki będzie sprzyjał także budowa, rozbudowa, modernizacja infrastruktury poprawiającej dostępność obiektów i atrakcji turystycznych oraz promocja walorów środowiskowych regionu, produktów regionalnych.	OSi Świętokrzyskie Uzdrowiska wyróżnia się dużą atrakcyjnością turystyczną, zarówno pod względem występujących na tym obszarze walorów przyrodniczych, jak i kulturowych. Najbardziej ciekawym potencjałem wśród wchodzących w ww. OSi jest walor uzdrowiskowy. Partnerstwo tych czterech gmin da duże możliwości rozwojowe, zwłaszcza Gmina Pińczów i Gmina Kazimierza Wielka, a także poszerzenie horyzontów Gminie Busko-Zdrój i Gminie Solec-Zdrój. Respondenci w arkuszach zaznaczają, iż głównym priorytetem do rozwoju OSi SU powinna być turystyka i rozwój uzdrowisk.	Gmina Pińczów	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona częściowo	Na chwilę obecną w Programie Regionalnym „Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego” nie ma możliwości wsparcia „afrycz” działań związanych z działalnością uzdrowiskową. Możliwe jest natomiast udzielenie dofinansowania dla gmin, które przysięgły do Potwierdzenia w ramach projektów w Priorytecie VI Współnota i Przestrzeń, gdzie zaplanowano dedykowane Działanie 6.3 „Wzmocnienie lokalnych potencjałów” adresowane m.in. do OSi Obszar uzdrowiskowy obejmujący gminy mięjsko-wiejskie: Busko-Zdrój, Kazimierza Wielka, Pińczów, a także gminę wiejską: Solec-Zdrój. W ramach tego Działania dofinansowanie otrzymają projekty partnerskie realizowane za pomocą instrumentu terytorialnego IT (Inne Instrumenty Terytorialne), wynikające ze Strategii IT. Realizowane mogą być działania z zakresu m.in. turystyki, kultury, dziedzictwa naturalnego, edukacyjnych i dla miejscowości uzdrowiskowych oraz miejsc status obszarów ochrony uzdrowiskowej zlokalizowanych na terenie obszaru strategicznego interwencji (OSI) wskazanego w KSRP 2030 jako wschodnia Polska istnieją możliwość uzyskania dofinansowania z Programu Funduszy Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027 w ramach celu szczegółowego (v) W ramach interwencji w CS (v) planowany jest rozwój infrastruktury i wyposażenia podmiotów świadczących kompleksowe usługi sanatoryjne, uzdrowiskowe. Wsparcie będzie przeznaczane na budowę lub modernizację infrastruktury szlaków leczniczych uzdrowiskowego oraz ich wyposażenie w sprzęt związany ze świadczeniem usług leczniczych uzdrowiskowych. Podsumowując zapisy Programu zostaną dofinansowane na etapie Szczegółowego Opisu Projektów (SOZP) w załączniku negocjacji z Komisją Europejską dotyczących zapisów Programu Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027 i ustaleniu zapisów linii demarkacyjnej pomiędzy Programami Regionalnymi a Programem Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027.
96	Priorytet 6	Cel Polityki 5	EFRR	Intencja w ramach funduszy	156	zachowanie, modernizacja, renowacja, ochrona obiektów dziedzictwa kulturowego (w tym m.in. budynków, budowli i innych obiektów o znaczeniu historycznym), wraz z zagospodarowaniem terenu (parking, chodniki, deptaki)	zachowanie, modernizacja, renowacja, ochrona obiektów dziedzictwa kulturowego (w tym m.in. budynków, budowli i innych obiektów o znaczeniu historycznym), wraz z zagospodarowaniem terenu (parking, chodniki, deptaki)	zachowanie, modernizacja, renowacja, ochrona obiektów dziedzictwa kulturowego (w tym m.in. budynków, budowli i innych obiektów o znaczeniu historycznym), wraz z zagospodarowaniem terenu (parking, chodniki, deptaki)	Gmina Pińczów	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona częściowo	Kwestia wsparcia infrastruktury drogowej (w tym parkingi, chodniki itp.) w obszarze kultury i dziedzictwa kulturowego będzie przedmiotem negocjacji z Komisją Europejską. W związku z tym Instytut Zarządzający Zarządzący na chwilę obecną wyłącza w wprostowych włączeniu społecznym rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miasteczka
97	Priorytet 6	Cel Polityki 5	EFRR	Intencja w ramach funduszy	156	inwestycje mające na celu ograniczenie negatywnego oddziaływania turystyki na obszary cenne przyrodniczo oraz służące edukacji i promowaniu form ochrony przyrody i rozwoju ekoturystyki (m.in.: infrastruktura dla ruchu rowerowego, ścieżki edukacyjne, wieże widokowe, platformy i punkty widokowe, uzupełnione o elementy małej architektury oraz mała infrastruktura informacyjna np. tablice informacyjne)	inwestycje mające na celu ograniczenie negatywnego oddziaływania turystyki na obszary cenne przyrodniczo oraz służące edukacji i promowaniu form ochrony przyrody i rozwoju ekoturystyki (m.in.: infrastruktura dla ruchu rowerowego, ścieżki edukacyjne, wieże widokowe, platformy i punkty widokowe, uzupełnione o elementy małej architektury oraz mała infrastruktura informacyjna np. tablice informacyjne)	Dopisano wieże widokowe z uwagi na ich popularność.	Gmina Pińczów	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona częściowo	Mając na względzie, iż wieże nazywane gdomorowe wydaje się, iż stanowiły rodzaj wieży widokowej Instytut Zarządzający nie widzi zasadności rozszerzenia typu przedsięwzięć o wieże gdomorowe. Zapisy Programu dopuszczają finansowanie tego typu przedsięwzięć.
98	Priorytet 6	Cel Polityki 5	EFRR	Intencja w ramach funduszy	157	zagospodarowanie terenów i przestrzeni na obszarze rewitalizacji, w tym istniejących terenów zielonych, w celu przywrócenia lub nadania im nowych funkcji społecznych, kulturalnych, gospodarczych, edukacyjnych lub rekreacyjnych, - budowa, rozbudowa i przebudowa podstawowej infrastruktury komunalnej, w celu zapewnienia dostępu obiektów i terenów rewitalizowanych do podstawowych usług komunalnych (od nowego skłupu ten punkt)	zagospodarowanie terenów i przestrzeni na obszarze rewitalizacji, w tym istniejących terenów zielonych, w celu przywrócenia lub nadania im nowych funkcji społecznych, kulturalnych, gospodarczych, edukacyjnych lub rekreacyjnych (amfiteatry zielone)	- budowa, rozbudowa i przebudowa podstawowej infrastruktury komunalnej, w celu zapewnienia dostępu obiektów i terenów rewitalizowanych do podstawowych usług komunalnych. (od nowego skłupu ten punkt)	Gmina Pińczów	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona częściowo	Zapisy Programu dopuszczają możliwość finansowania tego typu inwestycji (amfiteatry zielone). W związku z powyższym Instytut Zarządzający nie widzi zasadności do zmiany zapisów Programu.
99	Priorytet 6	Cel Polityki 5	EFRR	Intencja w ramach funduszy	154-155	„Wsparcie będzie uwzględniane następujące OSI, wskazane w SRWŚ 2020 (...) jak również inne obszary, do których partnerstwa JST wspólnie opracowały dokumenty strategiczne, spełniające wymogi wskazane dla Strategii IT”	„Wsparcie będzie uwzględniane następujące OSI, wskazane w SRWŚ 2020 (...) jak również inne obszary, do których partnerstwa JST wspólnie opracowały dokumenty strategiczne, spełniające wymogi wskazane dla Strategii IT”	Wniosek o uzupełnienie przedmiotowego fragmentu o zapis: MOF Busko Zdrój; Miasta i Zdroje – Busko-Zdrój; Gminy mięjsko-wiejskie: Busko-Zdrój (obszar wiejski) – Stąporków.	Miasto i Gmina Stąporków	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Wsparcie dla Miejskich Obszarów Funkcjonalnych (MOF) w tym MOF Busko-Zdrój przewidziane jest w ramach celu szczegółowego 5 (ii) Wsparcie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miasteczka
100	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Intencja w ramach funduszy	81	Głównymi typami działań realizowanych w tym obszarze będą: 1. Zwiększanie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych (jak m.in. budynki komunalne, wspólnot mieszkaniowych, TBS) i budynków użyteczności publicznej, w kierunku rozwiązań kompleksowych oraz zmniejszania udołta energetycznego (wraz z podłączeniem do sieci ciepłowniczej/chłodniczej, czy z instalacją urządzeń OZE). 2. Poprawa efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach, inwestycje ograniczające zużycie energii, odzyskiwanie energii w procesie produkcyjnym, zastosowanie efektywnych energetycznie technologii, kompleksowa modernizacja energetyczna budynków w przedsiębiorstwach, wymiana urządzeń na energoszczędne wraz z instalacją urządzeń OZE. 3. Inwestycje firm związane z wdrażaniem nowych lub lepszych produktów i usług, które umożliwią m.in. redukcję zużycia energii elektrycznej, w tym u odbiorcy końcowego. 4. Wymiana/modernizacja oświetlenia ulicznego na energoszczędne.	Głównymi typami działań realizowanych w tym obszarze będą: 1. Zwiększanie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych (jak m.in. budynki komunalne, wspólnot mieszkaniowych, TBS) i budynków użyteczności publicznej, w kierunku rozwiązań kompleksowych oraz zmniejszania udołta energetycznego (wraz z podłączeniem do sieci ciepłowniczej/chłodniczej, czy z instalacją urządzeń OZE). 2. Poprawa efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach, inwestycje ograniczające zużycie energii, odzyskiwanie energii w procesie produkcyjnym, zastosowanie efektywnych energetycznie technologii, kompleksowa modernizacja energetyczna budynków w przedsiębiorstwach, wymiana urządzeń na energoszczędne wraz z instalacją urządzeń OZE. 3. Inwestycje firm związane z wdrażaniem nowych lub lepszych produktów i usług, które umożliwią m.in. redukcję zużycia energii elektrycznej, w tym u odbiorcy końcowego. 4. Wymiana/modernizacja oświetlenia ulicznego na energoszczędne.	Lokalne Strategie Rozwoju przygotowywane przez LGD muszą być spójne terytorialnie, problemy zdiagnozowane na całym obszarze LGD muszą być rozwiązywane w każdej gminie, której obszar został objęty LSR. Przy aktualnym zapisie zaproponowanym na stronach 154-155 LGD „Kolejka Poniż” nie mogłaby objąć wsparciem Gminy Stąporków w ramach przedmiotowego Priorytetu i Celu Programu Regionalnego na lata 2021-2027 Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego. W związku z powyższym uszczelnione jest literalne wpisanie obszaru MOF Busko-Zdroju, które wypracowane są zarówno w treści Strategii Województwa, jak i Programie regionalnym na lata 2021-2027. Doprecyzowanie zapisów w tym zakresie wpłynie na kompleksowość projektowanych i wdrażanych rozwiązań w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju LGD, która podlegać będzie ocenie przez Samorząd Województwa Świętokrzyskiego.	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Domator” w Kielcach	Podmiot prywatny	Uwaga uwzględniona	Zgodnie z Linią demarkacyjną określającą podział interwencji pomiędzy programami krajowymi i regionalnymi, w ramach celu szczegółowego 2 (i) wsparcie dla spółdzielni mieszkaniowych na realizację projektów dotyczących poprawy efektywności energetycznej wielorodzinnych budynków mieszkalnych realizowane będzie w ramach programów krajowych. Na poziomie programów regionalnych spółdzielnie mieszkaniowe w zakresie zwiększania efektywności energetycznej budynków mieszkalnych nie mogą być wspierane. Natomiast w celu szczegółowym 2 (ii) na obecnym etapie prac nie wyklucza się realizacji projektów dot. instalacji OZE przez spółdzielnie mieszkaniowe. Obecny zapis nie wyklucza wsparcia dla tego typu beneficjentów.
101	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Intencja w ramach funduszy	81	Poprawa efektywności energetycznej prowadzona będzie zarówno w budynkach użyteczności publicznej jak i wielorodzinnych budynkach mieszkalnych. W przypadku wielorodzinnych budynków mieszkalnych z programu nie będą wspierane budynki należące do skarbu państwa oraz budynki spółdzielni mieszkaniowych	Poprawa efektywności energetycznej prowadzona będzie zarówno w budynkach użyteczności publicznej jak i wielorodzinnych budynkach mieszkalnych. W przypadku wielorodzinnych budynków mieszkalnych z programu nie będą wspierane budynki należące do skarbu państwa	W związku z przedziałem zmniejszeniu udołta nie należy ograniczać się tylko do podniesienia efektywności energetycznej budynków mieszkalnych budynków komunalnych, czy należących do wspólnot mieszkaniowych, TBS. W ramach działania należy objąć również budynki spółdzielni mieszkaniowych. Zaproponowany zapis ogranicza dostęp do możliwości wsparcia budynków należących do spółdzielni mieszkaniowych. W województwie świętokrzyskim ogromna liczba budynków wielorodzinnych wymaga termomodernizacji. W ramach ograniczenia niskiej emisji w budynkach wielorodzinnych oprócz typowych prac termomodernizacyjnych związanych z ociepleniem przegród jednym z głównych elementów powinna być likwidacja piekłów gazowych i montaż instalacji centralnej ciepłej wody wraz z przyłączeniem do sieci ciepłowniczej. W ramach projektów ważnym elementem jest montaż odnawialnych źródeł, a przede wszystkim instalacji fotowoltaicznej na dachach wspólnych (m.in.: windy, weży ciepłownicze, oświetlenie wewnętrzne, zewnętrzne). Brak wsparcia na poziomie lokalnym wielorodzinnych budynków należących do spółdzielni mieszkaniowych jest dyskryminujące. Wszystkie podmioty powinny być równo traktowane. W ramach tego działania powinien być równy dostęp wszystkich podmiotów. Wsparcie tylko wspólnot mieszkaniowych a nie budynków należących do spółdzielni mieszkaniowych ogranicza dostęp, a wszystkie podmioty powinny mieć zapewniony równy dostęp.	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Domator” w Kielcach	Podmiot prywatny	Uwaga uwzględniona	Zgodnie z Linią demarkacyjną określającą podział interwencji pomiędzy programami krajowymi i regionalnymi, w ramach celu szczegółowego 2 (i) wsparcie dla spółdzielni mieszkaniowych na realizację projektów dotyczących poprawy efektywności energetycznej wielorodzinnych budynków mieszkalnych realizowane będzie w ramach programów krajowych. Na poziomie programów regionalnych spółdzielnie mieszkaniowe w zakresie zwiększania efektywności energetycznej budynków mieszkalnych nie mogą być wspierane. Natomiast w celu szczegółowym 2 (ii) na obecnym etapie prac nie wyklucza się realizacji projektów dot. instalacji OZE przez spółdzielnie mieszkaniowe. Obecny zapis nie wyklucza wsparcia dla tego typu beneficjentów.
102	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Intencja w ramach funduszy	81	Głównymi typami działań realizowanych w tym obszarze będą: 1. Zwiększanie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych (jak m.in. budynki komunalne, wspólnot mieszkaniowych, TBS) i budynków użyteczności publicznej, w kierunku rozwiązań kompleksowych oraz zmniejszania udołta energetycznego (wraz z podłączeniem do sieci ciepłowniczej/chłodniczej, czy z instalacją urządzeń OZE). 2. Poprawa efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach, inwestycje ograniczające zużycie energii, odzyskiwanie energii w procesie produkcyjnym, zastosowanie efektywnych energetycznie technologii, kompleksowa modernizacja energetyczna budynków w przedsiębiorstwach, wymiana urządzeń na energoszczędne wraz z instalacją urządzeń OZE. 3. Inwestycje firm związane z wdrażaniem nowych lub lepszych produktów i usług, które umożliwią m.in. redukcję zużycia energii elektrycznej, w tym u odbiorcy końcowego. 4. Wymiana/modernizacja oświetlenia ulicznego na energoszczędne. 5. Budowa/modernizacja systemów ciepłowniczych i chłodniczych (sieci) wraz z magazynami ciepła.	Głównymi typami działań realizowanych w tym obszarze będą: 1. Zwiększanie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych (jak m.in. budynki komunalne, wspólnot mieszkaniowych, TBS) i budynków użyteczności publicznej, w kierunku rozwiązań kompleksowych oraz zmniejszania udołta energetycznego (wraz z podłączeniem do sieci ciepłowniczej/chłodniczej, czy z instalacją urządzeń OZE). 2. Poprawa efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach, inwestycje ograniczające zużycie energii, odzyskiwanie energii w procesie produkcyjnym, zastosowanie efektywnych energetycznie technologii, kompleksowa modernizacja energetyczna budynków w przedsiębiorstwach, wymiana urządzeń na energoszczędne wraz z instalacją urządzeń OZE. 3. Inwestycje firm związane z wdrażaniem nowych lub lepszych produktów i usług, które umożliwią m.in. redukcję zużycia energii elektrycznej, w tym u odbiorcy końcowego. 4. Wymiana/modernizacja oświetlenia ulicznego na energoszczędne. 5. Budowa/modernizacja systemów ciepłowniczych i chłodniczych (sieci) wraz z magazynami ciepła.	Jednym z wskaźników jest wybudowanie lub zmodernizowanie sieci ciepłowniczej i chłodniczej. Działem ważnym elementem jest wsparcie dla spółdzielni mieszkaniowych w zakresie modernizacji sieci ciepłowniczych, tj. przyłączenia do sieci ciepłowniczej wysokich parametrów budynków mieszkalnych wielorodzinnych wraz z likwidacją istniejącej osiedlowej sieci ciepłowniczej o niskich parametrach. Wykonanie węzłów ciepłych wspólnych.	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Domator” w Kielcach	Podmiot prywatny	Uwaga uwzględniona częściowo	Zgodnie z Linią demarkacyjną określającą podział interwencji pomiędzy programami krajowymi i regionalnymi w ramach celu szczegółowego 2 (i) wsparcie dla spółdzielni mieszkaniowych w zakresie typu operacji: poprawa efektywności energetycznej budynków wraz z instalacją urządzeń OZE oraz wymianą/modernizacją źródeł ciepła albo podłączeniem do sieci realizowane będzie w ramach programów krajowych. W tym celu szczegółowym planuje się również realizację projektów polegających na budowie/modernizacji systemów ciepłowniczych i chłodniczych (sieci) wraz z magazynami ciepła. Na obecnym etapie prac zgodnie z Linią demarkacyjną w ramach programów regionalnych realizowane będą inwestycje do OMI mocy zamkniętej. W tym typie operacji nie przewiduje się wyłączenia spółdzielni mieszkaniowych z beneficjentów.
103	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Intencja w ramach funduszy	81	2. Poprawa efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach, inwestycje ograniczające zużycie energii, odzyskiwanie energii w procesie produkcyjnym, zastosowanie efektywnych energetycznie technologii, kompleksowa modernizacja energetyczna budynków w przedsiębiorstwach, wymiana urządzeń na energoszczędne wraz z instalacją urządzeń OZE.	2. Poprawa efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach, spółdzielniach mieszkaniowych inwestycje ograniczające zużycie energii, odzyskiwanie energii w procesie produkcyjnym, zastosowanie efektywnych energetycznie technologii, kompleksowa modernizacja energetyczna budynków w przedsiębiorstwach, wymiana urządzeń na energoszczędne wraz z instalacją urządzeń OZE.	W ramach tego celu wsparcie powinno obejmować możliwość termomodernizacji budynków czy wymiany oświetlenia należącego do spółdzielni mieszkaniowych. Możliwość wsparcia spółdzielni mieszkaniowych jako przedsiębiorstwa.	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Domator” w Kielcach	Podmiot prywatny	Uwaga uwzględniona częściowo	Uwaga uwzględniona w zakresie działań dotyczących modernizacji oświetlenia ulicznego na energoszczędne. Wykluczenie spółdzielni mieszkaniowych za wsparcia z poziomu regionalnego dotyczy projektów w zakresie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych.
104	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Intencja w ramach funduszy	83	W odniesieniu do poprawy efektywności energetycznej mikro i małych przedsiębiorstw rozważa się zastosowanie instrumentów finansowych połączonych z dotacjami.	W odniesieniu do poprawy efektywności energetycznej MSP przedsiębiorstwa rozważa się zastosowanie instrumentów finansowych połączonych z dotacjami	Grupa wsparcia powinna być przedsiębiorcy z sektora MSP, czyli mikro, mały i średni. Brak wsparcia na średnich podmiotów jest nieuzasadnione	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Domator” w Kielcach	Podmiot prywatny	Uwaga uwzględniona	Zgodnie z Linią demarkacyjną określającą podział interwencji pomiędzy programami krajowymi i regionalnymi w ramach celu szczegółowego 2 (ii) na obecnym etapie prac nie wyklucza się realizacji projektów w ramach programów krajowych. Na poziomie programów regionalnych wsparcie dotyczy może jedynie mikro i małych przedsiębiorstw.
105	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Intencja w ramach funduszy	81	4. Wymiana/modernizacja oświetlenia ulicznego na energoszczędne	4. Wymiana/modernizacja oświetlenia ulicznego oraz terenów spółdzielni mieszkaniowych na energoszczędne	Ważnym elementem rozwoju regionalnego jest poprawa stanu powietrza poprzez ograniczenie niskiej emisji. Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+ oraz program regionalny koncentruje się na podniesieniu efektywności energetycznej, zwiększeniu wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz redukcji emisji dwutlenku węgla. Istotną rolę odegrać mogą także inwestycje w dziedzinie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych. W związku z tym ważnym aspektem są działania, które mogą poprawić jakość powietrza są następujące działania składowe do spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych, tj. wymiana oświetlenia ulicznego i terenów części przeznaczonych na potrzeby całego społeczeństwa, a przede wszystkim dojście do szkół, przedszkoli, żłobków.	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Domator” w Kielcach	Podmiot prywatny	Uwaga uwzględniona częściowo	Uwaga uwzględniona w zakresie działań dotyczących modernizacji oświetlenia ulicznego na energoszczędne. Wykluczenie spółdzielni mieszkaniowych za wsparcia z poziomu regionalnego dotyczy projektów w zakresie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych, dla których źródłem finansowania będą programy krajowe.
106	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Intencja w ramach funduszy	87	Główne grupy docelowe: - użytkownicy korzystający ze wsparcia infrastruktury (m.in. osoby fizyczne, podmioty publiczne, prywatne, przedsiębiorcy, pracownicy firm i instytucji, spółdzielnie mieszkaniowe)	Główne grupy docelowe: - użytkownicy korzystający ze wsparcia infrastruktury (m.in. osoby fizyczne, podmioty publiczne, prywatne, przedsiębiorcy, pracownicy firm i instytucji, spółdzielnie mieszkaniowe)	W ramach działania należy uwzględnić możliwość budowy lub rozbudowy instalacji do produkcji energii elektrycznej z OZE wraz z przyłączami i możliwością budowy magazynów energii w ramach wsparcia w zakresie wytworzenia energii na potrzeby własne i/lub oddarczy do sieci. Doprecyzowanie wsparcia podmiotów w formie np. spółdzielni energetycznych.	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Domator” w Kielcach	Podmiot prywatny	Uwaga uwzględniona częściowo	Zgodnie z Linią demarkacyjną określającą podział interwencji pomiędzy programami krajowymi i regionalnymi w ramach celu szczegółowego 2 (ii) na obecnym etapie prac nie wyklucza się realizacji projektów dot. instalacji OZE przez spółdzielnie mieszkaniowe i spółdzielnie energetyczne. Obecny zapis nie wyklucza wsparcia dla tego typu beneficjentów.
107	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Intencja w ramach funduszy	80	„Wsparcie przedsiębiorstw (mikro i małe) inwestycje ograniczające zużycie energii, odzyskiwanie energii w procesach produkcyjnych, zastosowanie efektywnych energetycznie technologii, kompleksowa modernizacja energetyczna budynków przedsiębiorstw, jak również wymiana urządzeń na energoszczędne wraz z instalacją urządzeń OZE.”	„Wsparcie przedsiębiorstw (mikro, małe, średnie i duże) w inwestycje ograniczające zużycie energii, odzyskiwanie energii w procesach produkcyjnych, zastosowanie efektywnych energetycznie technologii, kompleksowa modernizacja energetyczna budynków przedsiębiorstw, jak również wymiana urządzeń na energoszczędne wraz z instalacją urządzeń OZE.”	Prosimy o uwzględnienie dużych przedsiębiorstw przy możliwości wsparcia w zakresie wskazanego priorytetu. PGE Dystrybucja S.A., jako duże przedsiębiorstwo, jest również właścicielem infrastruktury oświetlenia ulicznego w związku z czym, wymiana/modernizacja oświetlenia ulicznego na energoszczędne przyczyniłoby się do poprawy efektywności energetycznej. Dodatkowo, Spółka sygnalizuje potrzeby dot. kompleksowej modernizacji energetycznej budynków przedsiębiorstwa.	Grupa Kapitałowa PGE	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Zgodnie z Linią demarkacyjną określającą podział interwencji pomiędzy programami krajowymi i regionalnymi w ramach celu szczegółowego 2 (ii) na obecnym etapie prac nie wyklucza się realizacji projektów w ramach programów krajowych. Na poziomie programów regionalnych wsparcie dotyczy może jedynie mikro i małych przedsiębiorstw.
108	Priorytet 6	Cel Polityki 5	EFRR	Intencja w ramach funduszy	154-155	„Wsparcie będzie uwzględniane następujące OSI, wskazane w SRWŚ 2030 (...) jak również inne obszary, do których partnerstwa JST wspólnie opracowały dokumenty strategiczne, spełniające wymogi wskazane dla Strategii IT”	„Wniosek o uzupełnienie przedmiotowego fragmentu o zapis: * Gminy mięjsko - Cmielów, Kunów, Stąporków, Suchedniów, Wąchock, Końskie (obszar wiejski). * Miasta i Zdroje – Bałtów, Bliżyn, Bodzchosz, Brody, Mirzec, Pawłów, Skaryszko, Kocidłowa, Wąsosz.	Lokalne Strategie Rozwoju Przygotowane przez LGD muszą być spójne terytorialnie, a problemy zdiagnozowane na całym obszarze LGD, w tym przypadku LGD Krzemieny Krag, muszą być rozwiązywane w każdej gminie, której obszar został objęty LSR. Przy aktualnym zapisie zaproponowanym na stronach 154-155 LGD „Kolejka Poniż” nie mogłaby objąć wsparciem 3 gminy z Gmina Kunów, Cmielów i Bodzchosz w ramach przedmiotowego Priorytetu i celu Programu Regionalnego na lata 2021-2027 Fundusze dla Świętokrzyskiego.	Gmina Bodzchosz	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Wsparcie dla Miejskich Obszarów Funkcjonalnych (MOF) w tym MOF Miasta Pińczowy przewidziane jest w ramach celu szczegółowego 5 (ii) Wsparcie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miasteczka

109	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Cel szczegółowy 2 (v) Wspieranie dostępu do wody oraz zrównowazonej gospodarki wodnej			Sprawa dotyczy informacji o dopuszczeniu budowy sieci w aglomeracjach od 10 do 15 RLM	Jeśli dopuszczane są obok tradycyjnej kanalizacji sieciowej budowa oczyszczalni przydomowych (tam, gdzie budowa sieci jest nieuzasadniona), proponujemy włączyć do możliwości dofinansowania również budowę sieci kanalizacji sanitarnej z małymi oczyszczalniami (do 1-2 miejscowości) a także budowę oczyszczalni pasywnych z siecią do nich, dla tych niewielkich miejscowości. https://www.ue.edu.pl/naukowcy-z-ue-ocyszcali-pasywny-system-oczyszczania-sciekow/ https://www.lsi-lublin.pl/informacje-rozwoj/oczyszczalnia-sciekow-moze-wygladac-jak-ogrod/	W dobre wyzwał ekologicznych i ekonomicznych musimy poszukiwać alternatywnych rozwiązań dla gospodarki wodno-ściekowej na terenach wiejskich. Ślad z jednej strony stale podnoszenie efektywności sieci (monitoring, zarządzanie, zbalansowane systemy zarządzania i monitoringu), a z drugiej wdrażanie ekologicznych i efektywnych metod oczyszczania ścieków, np. oczyszczalnie pasywne. Poszerzenie możliwości wsparcia modernizacji oczyszczalni pozwoli na efektywniejsze oczyszczanie ścieków w obiektach wybudowanych często w ramach środków unijnych.	Gmina Krasocin	Podmiot publiczny	Uwaga nieuwzględniona	Zgodnie z zasadami wsparcia w celu szczegółowym 2(v) mogą być wspierane jedynie inwestycje wynikające z aktualnej wersji KPOŚK. W kwestii wielkości aglomeracji, w których realizowane będą, trwają uzgodnienia z KE. Zapisy Programu zostaną doprecyzowane po zakończeniu negocjacji z KE.
110	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Cel szczegółowy 2 (i) Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych	Intervencje w ramach funduszy	81	Głównymi typami działań realizowanymi w tym obszarze będą: 1. Zwiększanie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych (jak m.in. budynki komunalne, wspólnot mieszkaniowych, TBS) i budynków użyteczności publicznej, w kierunku rozwiązań kompleksowych oraz zmniejszania ubóstwa energetycznego (wraz z podłączeniem do sieci ciepłowniczej/chłodniczej, czy z instalacją urządzeń OZE). 2. Poprawa efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach, inwestycje ograniczające zużycie energii, odzyskiwanie energii w procesie produkcyjnym, zastosowanie efektywnych energetycznie technologii, kompleksowa modernizacja energetyczna budynków w przedsiębiorstwach, wymiana urządzeń na energoszczędne wraz z instalacją urządzeń OZE.	Głównymi typami działań realizowanymi w tym obszarze będą: 1. Zwiększanie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych (jak m.in. budynki komunalne, wspólnot mieszkaniowych, spółdzielni mieszkaniowych, TBS) i budynków użyteczności publicznej, w kierunku rozwiązań kompleksowych oraz zmniejszania ubóstwa energetycznego (wraz z podłączeniem do sieci ciepłowniczej/chłodniczej, czy z instalacją urządzeń OZE). 2. Poprawa efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach, inwestycje ograniczające zużycie energii, odzyskiwanie energii w procesie produkcyjnym, zastosowanie efektywnych energetycznie technologii, kompleksowa modernizacja energetyczna budynków w przedsiębiorstwach, wymiana urządzeń na energoszczędne wraz z instalacją urządzeń OZE.	W związku z przeciwdziałaniem zmniejszeniu ubóstwa nie należy ograniczać się tylko do podniesienia efektywności energetycznej budynków mieszkalnych budynków komunalnych, czy należących do wspólnot mieszkaniowych, TBS. W ramach działania należy objąć również budynki spółdzielni mieszkaniowych. Zaproponowany zapis ogranicza dostęp do możliwości wsparcia budynków należących do spółdzielni mieszkaniowych. W województwie świętokrzyskim ogromna liczba budynków wielorodzinnych wymaga termomodernizacji. W ramach ograniczenia niskiej emisji w budynkach wielorodzinnych oprócz typowych prac termomodernizacyjnych związanych z ociepleniem przegród jednym z głównym elementem powinna być likwidacja piekłów gazowych i montaż instalacji centralnej ciepłej wody wraz z przyłączeniem do sieci ciepłowniczej. W ramach projektów ważnym elementem jest montaż odnawialnych źródeł, a przede wszystkim instalacji fotowoltaicznej na dachach wspólnych (m.in.: windy, windy ciepłownicze, oświetlenie wewnętrzne, zewnętrzne). Brak wsparcia na poziomie lokalnym wielorodzinnych budynków należących do spółdzielni mieszkaniowych jest dyskryminujące. Wszystkie podmioty powinny być równo traktowane. W ramach tego działania powinien być równy dostęp wszystkich podmiotów. Wsparcie tylko wspólnot mieszkaniowych a nie budynków należących do spółdzielni mieszkaniowych ogranicza dostęp, a wszystkie podmioty powinny mieć zapewniony równy dostęp.	Kielecka Spółdzielnia Mieszkaniowa	Podmiot prywatny	Uwaga nieuwzględniona	Zgodnie z Linią demarkacyjną określającą podział interwencji pomiędzy programami krajowymi i regionalnymi w ramach celu szczegółowego 2 (i) wsparcie dla spółdzielni mieszkaniowych w zakresie poprawy efektywności energetycznej budynków wielorodzinnych realizowane będzie w ramach programów krajowych. Na poziomie programów regionalnych spółdzielnie mieszkaniowe w zakresie zwiększania efektywności energetycznej budynków mieszkalnych nie mogą być wspierane. Natomiast w celu szczegółowym 2 (ii) na obecnym etapie prac nie wyklucza się realizacji projektów dot. instalacji OZE przez spółdzielnie mieszkaniowe i spółdzielnie energetyczne. Obecny zapis nie wyklucza wsparcia dla tego typu beneficjentów.
111	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Cel szczegółowy 2 (i) Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych	Intervencje w ramach funduszy	81	Poprawa efektywności energetycznej prowadzona będzie zarówno w budynkach użyteczności publicznej jak i wielorodzinnych budynkach mieszkalnych. W przypadku wielorodzinnych budynków mieszkalnych z programu nie będą wspierane budynki należące do skarbu państwa oraz budynki spółdzielni mieszkaniowych	Poprawa efektywności energetycznej prowadzona będzie zarówno w budynkach użyteczności publicznej jak i wielorodzinnych budynkach mieszkalnych. W przypadku wielorodzinnych budynków mieszkalnych z programu nie będą wspierane budynki należące do skarbu państwa	W związku z przeciwdziałaniem zmniejszeniu ubóstwa nie należy ograniczać się tylko do podniesienia efektywności energetycznej budynków mieszkalnych budynków komunalnych, czy należących do wspólnot mieszkaniowych, TBS. W ramach działania należy objąć również budynki spółdzielni mieszkaniowych. Zaproponowany zapis ogranicza dostęp do możliwości wsparcia budynków należących do spółdzielni mieszkaniowych. W województwie świętokrzyskim ogromna liczba budynków wielorodzinnych wymaga termomodernizacji. W ramach ograniczenia niskiej emisji w budynkach wielorodzinnych oprócz typowych prac termomodernizacyjnych związanych z ociepleniem przegród jednym z głównym elementem powinna być likwidacja piekłów gazowych i montaż instalacji centralnej ciepłej wody wraz z przyłączeniem do sieci ciepłowniczej. W ramach projektów ważnym elementem jest montaż odnawialnych źródeł, a przede wszystkim instalacji fotowoltaicznej na dachach wspólnych (m.in.: windy, windy ciepłownicze, oświetlenie wewnętrzne, zewnętrzne). Brak wsparcia na poziomie lokalnym wielorodzinnych budynków należących do spółdzielni mieszkaniowych jest dyskryminujące. Wszystkie podmioty powinny być równo traktowane. W ramach tego działania powinien być równy dostęp wszystkich podmiotów. Wsparcie tylko wspólnot mieszkaniowych a nie budynków należących do spółdzielni mieszkaniowych ogranicza dostęp, a wszystkie podmioty powinny mieć zapewniony równy dostęp.	Kielecka Spółdzielnia Mieszkaniowa	Podmiot prywatny	Uwaga nieuwzględniona	Zgodnie z Linią demarkacyjną określającą podział interwencji pomiędzy programami krajowymi i regionalnymi w ramach celu szczegółowego 2 (i) wsparcie dla spółdzielni mieszkaniowych realizowane będzie w ramach programów regionalnych. Na poziomie programów krajowych spółdzielnie mieszkaniowe w zakresie zwiększania efektywności energetycznej budynków mieszkalnych nie mogą być wspierane. Natomiast w celu szczegółowym 2 (ii) na obecnym etapie prac nie wyklucza się realizacji projektów dot. instalacji OZE przez spółdzielnie mieszkaniowe i spółdzielnie energetyczne. Obecny zapis nie wyklucza wsparcia dla tego typu beneficjentów.
112	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Cel szczegółowy 2 (i) Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych	Intervencje w ramach funduszy	81	Głównymi typami działań realizowanymi w tym obszarze będą: 1. Zwiększanie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych (jak m.in. budynki komunalne, wspólnot mieszkaniowych, TBS) i budynków użyteczności publicznej, w kierunku rozwiązań kompleksowych oraz zmniejszania ubóstwa energetycznego (wraz z podłączeniem do sieci ciepłowniczej/chłodniczej, czy z instalacją urządzeń OZE). 2. Poprawa efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach, inwestycje ograniczające zużycie energii, odzyskiwanie energii w procesie produkcyjnym, zastosowanie efektywnych energetycznie technologii, kompleksowa modernizacja energetyczna budynków w przedsiębiorstwach, wymiana urządzeń na energoszczędne wraz z instalacją urządzeń OZE. 3. Inwestycje firm związane z wdrażaniem nowych lub ulepszonych produktów i usług, które umożliwią m.in. redukcję zużycia energii elektrycznej, w tym u odbiorcy końcowego. 4. Wymiana/modernizacja oświetlenia ulicznego na energoszczędne. 5. Budowa/modernizacja systemów ciepłowniczych i chłodniczych (sieci) wraz z magazynami ciepła.	Głównymi typami działań realizowanymi w tym obszarze będą: 1. Zwiększanie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych (jak m.in. budynki komunalne, wspólnot mieszkaniowych, spółdzielni mieszkaniowych, TBS) i budynków użyteczności publicznej, w kierunku rozwiązań kompleksowych oraz zmniejszania ubóstwa energetycznego (wraz z podłączeniem do sieci ciepłowniczej/chłodniczej, czy z instalacją urządzeń OZE). 2. Poprawa efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach, inwestycje ograniczające zużycie energii, odzyskiwanie energii w procesie produkcyjnym, zastosowanie efektywnych energetycznie technologii, kompleksowa modernizacja energetyczna budynków w przedsiębiorstwach, wymiana urządzeń na energoszczędne wraz z instalacją urządzeń OZE. 3. Inwestycje firm związane z wdrażaniem nowych lub ulepszonych produktów i usług, które umożliwią m.in. redukcję zużycia energii elektrycznej, w tym u odbiorcy końcowego. 4. Wymiana/modernizacja oświetlenia ulicznego na energoszczędne. 5. Budowa/modernizacja systemów ciepłowniczych i chłodniczych (sieci) wraz z magazynami ciepła.	Jednym z warunków jest wybudowanie lub zmodernizowanie sieci ciepłowniczej i chłodniczej. Dlatego ważnym elementem jest wsparcie dla spółdzielni mieszkaniowych w zakresie modernizacji sieci ciepłowniczych, tj. przyłączenia do sieci ciepłowniczej wysokich parametrów budynków mieszkalnych wielorodzinnych wraz z likwidacją istniejącej osiedlowej sieci ciepłowniczej o niskich parametrach. Wykonanie według cieplnych wskaźników.	Kielecka Spółdzielnia Mieszkaniowa	Podmiot prywatny	Uwaga uwzględniona częściowo	Zgodnie z Linią demarkacyjną określającą podział interwencji pomiędzy programami krajowymi i regionalnymi w ramach celu szczegółowego 2 (i) wsparcie dla spółdzielni mieszkaniowych w zakresie typu operacji: poprawa efektywności energetycznej budynków wraz z instalacją urządzeń OZE oraz wymiana/modernizacja źródeł ciepła albo podłączeniem do sieci realizowane będzie w ramach programów krajowych. W tym celu szczegółowym planuje się również realizację projektów polegających na budowie/modernizacji systemów ciepłowniczych i chłodniczych (sieci) wraz z magazynami ciepła. Na obecnym etapie prac zgodnie z Linią demarkacyjną w ramach programów regionalnych realizowane będą inwestycje do 50MW mocy zamontowanej. W tym typie operacji nie przewiduje się wyłączenia spółdzielni mieszkaniowych z beneficjentów.
113	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Cel szczegółowy 2 (i) Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych	Intervencje w ramach funduszy	81	2. Poprawa efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach, inwestycje ograniczające zużycie energii, odzyskiwanie energii w procesie produkcyjnym, zastosowanie efektywnych energetycznie technologii, kompleksowa modernizacja energetyczna budynków w przedsiębiorstwach, wymiana urządzeń na energoszczędne wraz z instalacją urządzeń OZE.	2. Poprawa efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach, inwestycje ograniczające zużycie energii, odzyskiwanie energii w procesie produkcyjnym, zastosowanie efektywnych energetycznie technologii, kompleksowa modernizacja energetyczna budynków w przedsiębiorstwach, wymiana urządzeń na energoszczędne wraz z instalacją urządzeń OZE.	W ramach tego celu wsparcie powinno obejmować możliwość termomodernizacji budynków czy wymiany oświetlenia należącego do spółdzielni mieszkaniowych. Możliwość wsparcia spółdzielni mieszkaniowej jako przedsiębiorstwa.	Kielecka Spółdzielnia Mieszkaniowa	Podmiot prywatny	Uwaga uwzględniona częściowo	Uwaga uwzględniona w zakresie działań dotyczących modernizacji oświetlenia ulicznego na energoszczędne. Wykluczenie spółdzielni mieszkaniowych ze wsparcia z poziomu regionalnego dotyczy projektów w zakresie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych.
114	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Cel szczegółowy 2 (i) Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych	Intervencje w ramach funduszy	81	W odniesieniu do poprawy efektywności energetycznej mikro i małych przedsiębiorstw rozważa się zastosowanie instrumentów finansowych połączonych z dotacjami.	W odniesieniu do poprawy efektywności energetycznej MSP przedsiębiorstwa rozważa się zastosowanie instrumentów finansowych połączonych z dotacjami.	Grupą wsparcia powinni być przedsiębiorcy z sektora MSP, czyli mikro, mały i średni. Brak wsparcia na średnich podmiotów jest nieuzasadnione.	Kielecka Spółdzielnia Mieszkaniowa	Podmiot prywatny	Uwaga nieuwzględniona	Zgodnie z Linią demarkacyjną określającą podział interwencji pomiędzy programami krajowymi i regionalnymi w ramach celu szczegółowego 2 (i) wsparcie dla spółdzielni mieszkaniowych w zakresie typu operacji: poprawa efektywności energetycznej budynków wraz z instalacją urządzeń OZE oraz wymiana/modernizacja źródeł ciepła albo podłączeniem do sieci realizowane będzie w ramach programów krajowych. W tym celu szczegółowym planuje się również realizację projektów polegających na budowie/modernizacji systemów ciepłowniczych i chłodniczych (sieci) wraz z magazynami ciepła. Na obecnym etapie prac zgodnie z Linią demarkacyjną w ramach programów regionalnych realizowane będą inwestycje do 50MW mocy zamontowanej. W tym typie operacji nie przewiduje się wyłączenia spółdzielni mieszkaniowych z beneficjentów.
115	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Cel szczegółowy 2 (i) Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych	Intervencje w ramach funduszy	81	4. Wymiana/modernizacja oświetlenia ulicznego na energoszczędne	4. Wymiana/modernizacja oświetlenia ulicznego oraz terenów spółdzielni mieszkaniowych na energoszczędne	Ważnym elementem rozwoju regionalnego jest poprawa stanu powietrza poprzez ograniczenie niskiej emisji. Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+ oraz program regionalny koncentruje się na podniesieniu efektywności energetycznej, zwiększeniu wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz redukcji emisji dwutlenku węgla. Istotną rolę odgrywać będą inwestycje w dziedzinie efektywności energetycznej i środowiskowych wynikających z działań zmniejszających emisje gazów cieplarnianych. W związku z tym ważnym aspektem są działania, które mogą poprawić jakość powietrza są następujące działania skierowane do spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych, tj. wymiana oświetlenia ulicznego i terenów części przeznaczonych na potrzeby całego społeczeństwa, a przede wszystkim dojście do szkół, przedszkoli, żłobków.	Kielecka Spółdzielnia Mieszkaniowa	Podmiot prywatny	Uwaga uwzględniona częściowo	Uwaga uwzględniona w zakresie działań dotyczących modernizacji oświetlenia ulicznego na energoszczędne. Wykluczenie spółdzielni mieszkaniowych ze wsparcia z poziomu regionalnego dotyczy projektów w zakresie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych, dla których źródłem finansowania będą programy krajowe.
116	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Cel szczegółowy 2 (ii) Wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001, w tym określonymi w niej kryteriami zrównowazonego rozwoju	Intervencje w ramach funduszy	87	Główne grupy docelowe: - użytkownicy korzystający ze wsparcia infrastruktury (m.in. osoby fizyczne, podmioty publiczne, prywatne, przedsiębiorcy, pracownicy firm i instytucji, spółdzielnie mieszkaniowe).	Główne grupy docelowe: - użytkownicy korzystający ze wsparcia infrastruktury (m.in. osoby fizyczne, podmioty publiczne, prywatne, przedsiębiorcy, pracownicy firm i instytucji, spółdzielnie mieszkaniowe).	W ramach działania należy uwzględnić możliwość budowy lub rozbudowy instalacji do produkcji energii elektrycznej z OZE wraz z przyłączami i możliwością budowy magazynów energii działających na potrzeby danego źródła OZE w zakresie wytwarczenia energii na budynkach wielorodzinnych na potrzeby własne lub odprowadzają do sieci.	Kielecka Spółdzielnia Mieszkaniowa	Podmiot prywatny	Uwaga uwzględniona częściowo	Zgodnie z Linią demarkacyjną określającą podział interwencji pomiędzy programami krajowymi i regionalnymi w ramach celu szczegółowego 2 (ii) na obecnym etapie prac nie wyklucza się realizacji projektów dot. instalacji OZE przez spółdzielnie mieszkaniowe i spółdzielnie energetyczne. Obecny zapis nie wyklucza wsparcia dla tego typu beneficjentów.
117	Priorytet 4	Cel Polityki 3	EFRR	Cel szczegółowy 3 (ii) Rozwój i udoskonalenie zrównowazonej, odporne na zmiany klimatu, inteligentnej i interdyscyplinarnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawa dostępu do TEN-T oraz możliwości transgranicznej	Indywidualny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji	125	2.1.4.1.3 Indywidualny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji Np. priorytetu: 4 Fundusz: EFRR Kategoria regionu: Słabej rozwinięty Cel szczegółowy: 3 (ii) Kod: 107 Bezsensywny/zasilany energią elektryczną tabor kolejowy Kwota (w EUR): 11 000 000	Zwiększenie alokacji na działanie związane z zakupem taboru kolejowego (kod 107) Kwota (w EUR): 19 000 000	Inwestycje tablorowe pozwalają na zapewnienie bezpiecznej i komfortowej obsługi podróżnych oraz zwiększenie dostępności transportu kolejowego w szczególności w obszarach województwa stanowiących przykład wyłączenia transportowego. Zwiększenie jakości świadczeń przez kolejowych przewoźników pasażerskich usług ma wpływ na wzrost zainteresowania ofertą regionalnych połączeń kolejowych. Równoczesna dbałość o kwestie środowiskowe poprzez wykorzystanie niskoemisyjnych rozwiązań może wpłynąć na wzrost konkurencyjności transportu kolejowego, zachęcając lokalnych mieszkańców do podtrzymania kolejki jako najbardziej ekologicznym środkiem transportu.	POLREGIO sp. z o.o.	Podmiot prywatny	Uwaga nieuwzględniona	Ze względu na ograniczoną alokację na interwencje w ramach Celu Polityki 3 nie przewiduje się zwiększenia alokacji na inwestycje w zakup taboru kolejowego.
118	Priorytet 1	Cel Polityki 1	EFRR				Brak środków		Brak środków – działanie 1.2 – na e-administrację. Pandemia pokazała, że musimy rozwijać e-administrację. Wyzwania XXI wieku też wymagają inwestycji w tym zakresie.	Urząd Miejski w Ozarowie	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona częściowo	Zarząd Województwa Świętokrzyskiego również podziela pogląd, iż niezbędne jest dalsze rozwinięcie e-administracji. Powyższa uwaga nie wymaga zmian w programie i zostanie poddana dalszej analizie na etapie negocjacji Kontraktu Programowego.
119	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR						Cementownia Ozarów wydobycia surowców z głębokich pokładów i jest zmuszona odpompowywać wodę podziemną. Mamy pomysł na wykorzystanie tej wody do nawadniania Lasów Państwowych – kielecki Stożeczek – Nadleśnictwo Ostrowiec Świętokrzyski opracowując wspólnie z cementownią projekt takiego rozwiązania. Można na realizację wyłożyć środki z działania 2.3	Urząd Miejski w Ozarowie	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona częściowo	Na obecnym etapie prac nie można jednocześnie stwierdzić, czy proponowany projekt będzie mógł uzyskać dofinansowanie w ramach Programu. Iz nie posiada wystarczających informacji na temat zakresu projektu. Jednocześnie aktualne zapisy, nie wykluczają realizacji tego typu inwestycji, jednakże uzależnione są od ostatecznych uzgodnień z KE.
120	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR						Działanie 2.4 Infrastruktura wodno – ściekowa - problem rozprzeczony zabudowy i braku ponad 100 osób na kilometrze sieci. Niestety w małych gminach bez budownictwa wielorodzinnego nie do spełnienia. Jeśli chcemy zatrzymać mieszkańców lub przyciągnąć nowych to standard życia muszą być porównywalne z miastami. Pandemia pokazała o ile bezpieczniejsze dla zdrowia żyje się na terenach wiejskich. Nie ma dużych skupisk i kontaktów pomiędzy mieszkańcami. W przypadku kwantaryn można poruszać się na swoim podwórku, a nie być zamkniętym w 4 ścianach.	Urząd Miejski w Ozarowie	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Zgodnie z zapisami projektu LP w programach regionalnych projekty wod.-kan. mogą być realizowane jedynie w aglomeracjach z 2 tys. - 10 tys. RLM. Dodatkowo skutkiem byłoby z KPOŚK. Inwestycje poza aglomeracjami nie są możliwe. Na obecnym etapie prac brak ostatecznego przyłączenia czy w ramach programów regionalnych będzie można wspierać aglomeracje z 2 tys. 10 tys. RLM, czy tylko 10 tys. - 15 tys. RLM (tych które nie spełniają wymogów dyrektywy ściekowej).
121	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR						Działanie 2.5 dobry pomysł z aszbestem i projektami parasolowymi. W gminie Ozarów średnio w roku zbieramy około 60 nieruchomości około 100 ton płyt aszbestowych. Nie mamy problemu z mieszkańcami, którzy w 100% muszą pokryć koszty nowego dachu. Pytanie czy będzie finansowanie zakupu nowych mieszczarek do odbioru odpadów i wozów asenizacyjnych do wywozu szamb. Posiadamy zakład budżetowy i spółkę /100 % własność gminy/, które świadczą usługi w tym zakresie.	Urząd Miejski w Ozarowie	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona częściowo	Z roboczych ustaleń z MFPR wynika, iż wyceny asenizacyjne nie będą mogły być finansowane z polityki spójności na lata 2021 - 2027. Powyższa kwestia zostanie jeszcze uzgodniona z MFPR. W zakresie projektów związanych z usuanianiem aszbestu - projekty tego typu są planowane do realizacji w ramach Programu. Trwają uzgodnienia w zakresie katalogu kosztów kwalifikowanych.
122	Priorytet 6	Cel Polityki 5	EFRR	Cel szczegółowy 5 (ii) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, na poziomie lokalnym, kultury, obywatelstwa naturalnego, zrównowazonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejskie	Intervencje w ramach funduszy	154-155	Wspieranie będzie uwzględniano następujące OSI, wskazane w SRWS 2020+ (...) jak również inne obszary, dla których partnerstwa JST wspólnie opracowały dokumenty strategiczne, spełniające wymogi właściwe dla Strategii IT"	Wspieranie będzie uwzględniano następujące OSI, wskazane w SRWS 2020+ (...) jak również inne obszary, dla których partnerstwa JST wspólnie opracowały dokumenty strategiczne, spełniające wymogi właściwe dla Strategii IT" w tym LSR"	LGD są partnerstwami JST dlatego których opracowywane są Lokalne Strategie Rozwoju, dokumenty równoważne dla Strategii IT, dlatego zasadne uznaje się aby jednakowo oba dokumenty ujęty w Programie Regionalnym na lata 2021-2027 Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego.	Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Ziemia Jednostkowa - GRYP"	Organizacja pozarządowa	Uwaga uwzględniona	W ramach celu szczegółowego (ii) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównowazonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejskie zaplanowane wsparcie w ramach Instrumentu Terytorialnego Rozwoju Lokalny Kierownicy przez Spółdzielnię. Działanie polegać będzie na wsparciu realizacji Lokalnych Strategii Rozwoju wdrażanej przez Lokalne Grupy Działania (LGD). Podsumowując wsparcie dla LGD da działań wynikających z Lokalnych Strategii Rozwoju przewidziano w ramach RLKS, a nie w ramach Innego Instrumentu Terytorialnego (IT).
123	Priorytet 6	Cel Polityki 5	EFRR	Cel szczegółowy 5 (ii) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, na poziomie lokalnym, kultury, obywatelstwa naturalnego, zrównowazonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejskie	Intervencje w ramach funduszy	154-155	Wspieranie będzie uwzględniano następujące OSI, wskazane w SRWS 2020+ (...) jak również inne obszary, dla których partnerstwa JST wspólnie opracowały dokumenty strategiczne, spełniające wymogi właściwe dla Strategii IT"	Wspieranie będzie uwzględniano następujące OSI, wskazane w SRWS 2020+ (...) jak również inne obszary, dla których partnerstwa JST wspólnie opracowały dokumenty strategiczne, spełniające wymogi właściwe dla Strategii IT"	LGD są partnerstwami JST dlatego których opracowywane są Lokalne Strategie Rozwoju, dokumenty równoważne dla Strategii IT, dlatego zasadne uznaje się aby jednakowo oba dokumenty ujęty w Programie Regionalnym na lata 2021-2027 Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego.	Lokalna Grupa Działania „Perły Podkonia"	Organizacja pozarządowa	Uwaga uwzględniona	W ramach celu szczegółowego (ii) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównowazonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejskie zaplanowane wsparcie w ramach Instrumentu Terytorialnego Rozwoju Lokalny Kierownicy przez Spółdzielnię. Działanie polegać będzie na wsparciu realizacji Lokalnych Strategii Rozwoju wdrażanej przez Lokalne Grupy Działania (LGD). Podsumowując wsparcie dla LGD da działań wynikających z Lokalnych Strategii Rozwoju przewidziano w ramach RLKS, a nie w ramach Innego Instrumentu Terytorialnego (IT).
124	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Cel szczegółowy 2 (i) Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych	Intervencje w ramach funduszy	79-85	Brak zapisu	Dość spółdzielnie mieszkaniowe jako beneficjentów w zakresie działań na rzecz zwiększenia efektywności energetycznej budynków wielorodzinnych	W priorytecie 2, Cel Szczegółowy 2(i) przewidziano Podrozdział 2.1.2.3, tabela 1 kod 040-042 (str. 84) przewidziano zbyt małą pulę środków na termomodernizację budynków. Kwota na całą propozycję zapewniona de facto możliwości dofinansowania przy założeniu wsparcia na poziomie 50 % zakłada ok. 90 budynków 50-tu mieszkaniowych przy i tak mało prawdopodobnym założeniu, że ceny towarów i usług w sektorze budowlanym pozostaną na poziomie z września 2021 r. Inflacja w sektorze materiałów budowlanych wyniosła średnio ponad 21 %. Ponadto, z treści wskazanego fragmentu dokumentu wynika, że z grona Beneficjentów zostały wykluczone spółdzielnie mieszkaniowe, co jest działaniem jawnie dyskryminującym w stosunku do tych mieszkańców Miasta Sandomierza, którzy posiadają tytuł prawny do lokalu w zasobach Sandomierskiej Spółdzielni Mieszkaniowej. Zaproponowane dotacje i inne formy wsparcia działań termomodernizacyjnych zostały przesunięty na szczebel centralny. Centralizacja partycypacji środków na zwiększenie efektywności energetycznej budynków wielorodzinnych, gdzie beneficjentami mogą być również spółdzielnie mieszkaniowe jest rozwiązaniem wysoce niekorzystnym dla małych miast takich jak Sandomierz. Główną barierą jest odległość ośrodka decyzyjnego (Instytucji Zarządzającej lub Podległej) co preferencje lokalnej skomunikowane. Kolejną barierą jest brak rozniesienia instytucji centralnych w warunkach i specyfiki lokalnych ośrodków pokolnych periferijnie w stosunku do Warszawy. Kolejnym istotnym zagadnieniem jest procedura ubiegania się o dofinansowanie, w tym procedura odwoławcza do organu wyższego stopnia i wreszcie do WSA. Dokumenty Programowe POIS 2021-2027 (Fundusze Europejskie na Infrastruktura, Klimat, Środowisko 2021-2027, potocznie nazywanym Fenek) kompletnie pomijają problem wysoce prawodopodobnej przewlekłości postępowań przez WSA w Warszawie. Co prawda projekt programu POIS z dnia 18 czerwca 2021 r. identyfikuje bariery w zakresie możliwości ubiegania się o dotacje na zwiększenie efektywności energetycznej dla takich podmiotów jak spółdzielnie oraz deklaruje użycie procedury aplikacyjnej, niemniej zamysł centralizacji przyznawania wsparcia finansowego ze środków pochodzących z budżetu UE prowadzi de facto do zwiększenia tychże barier poprzez odwołanie dotychczasowym dysponentom będzie środków – Urzędem Marszałkowskim poszczególnych województw wdrażania projektów dot. termomodernizacji na szczeblu regionalnym. Władze lokalne bowiem lepiej znają problemy poszczególnych powiatów i gmin. Przeniesienie środków ogólnostan na organy centralne w tym zakresie powoduje, że szansa na uzyskanie dotacji mają jedynie ośrodki i instytucje, która posiadają odpowiednie zaplecze kadrowe i finansowe. Grozi to dyskryminacją małych ośrodków miejskich i małych lub średnich przedsiębiorstw, jakimi w większości są spółdzielnie mieszkaniowe.	SANDOMIERSKA SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA W SANDOMIERZU	Podmiot prywatny	Uwaga nieuwzględniona	Zgodnie z Linią demarkacyjną określającą podział interwencji pomiędzy programami krajowymi i regionalnymi w ramach celu szczegółowego 2 (i) wsparcie dla spółdzielni mieszkaniowych realizowane będzie w ramach programów krajowych. Na poziomie programów regionalnych spółdzielnie mieszkaniowe w zakresie zwiększania efektywności energetycznej budynków mieszkalnych nie mogą być wspierane.

167	Priorytet 6	Cel Polityki 5	EFRR	Cel szczegółowy 5 (ii) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miasteczko	Interwencje w ramach funduszy	154-155	„Wsparcie będzie uwzględniano następujące OSI, wskazane w SRWS 2020+ (...) jak również inne obszary, dla których partnerstwa JST wspólnie opracowały dokumenty strategiczne, spełniające wymogi właściwe dla Strategii IT”	„Wsparcie będzie uwzględniano następujące OSI, wskazane w SRWS 2020+ (...) jak również inne obszary, dla których partnerstwa JST wspólnie opracowały dokumenty strategiczne, spełniające wymogi właściwe dla Strategii IT”	LGD są partnerstwami JST dlatego których opracowywane są Lokalne Strategie Rozwoju, dokumenty równoważne dla Strategii IT, dlatego zasadne uznaje się aby jednako obo	Stowarzyszenie Wszyscy Razem	Organizacja pozarządowa	Uwaga nieuwzględniona	W ramach celu szczegółowego (ii) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miasteczko
168	Priorytet 6	Cel Polityki 5	EFRR	Cel szczegółowy 5 (ii) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miasteczko	Indykatory podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji	161	Kol. (6) 3 000 000,00	Kol. (6) 5 600 000,00	Wychodząc naprzec oczekiwaniom społeczności większych, mniejszych miejscowości zasadne jest przeznaczyć na RLKS większą kwotę, co pozwoli JST zbudować	Stowarzyszenie Wszyscy Razem	Organizacja pozarządowa	Uwaga nieuwzględniona	Mając na względzie konieczność zapewnienia koncentracji tematycznej, która wynika z Rozporządzeń unijnych, a także zapisów Kontraktu Programowego (który to stanowi etap uzgodnień pomiędzy Zarządem Województwa, a Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej) - Instytucja Zarządzająca ramach Celu Polityki 1 i planuje zapewnić ok. 20% środków EFRR, w ramach Celu Polityki 2 - ok. 35% środków EFRR, natomiast na cele klimatyczne region zobowiązany jest przeznaczyć min. 34,51% środków EFRR (w tym wynikający z projektu Kontraktu Programowego). Mając na uwadze powyższe pozostałe środki finansowe (po spełnieniu narzuconych wymogów koncentracji) IZ racjonalnie i efektywnie podzieliła na pozostałe priorytety programu regionalnego. Podsumowując IZ nie ma możliwości zwiększenia zaproponowanej alokacji finansowej na RLKS w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Niemniej jednak mając na względzie wydzielenie kwoty 5 mln euro w Priorytecie 9 na RLKS w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, łączna kwota skierowana w ramach Instrumentu RLKS wyniesie 8 mln EURO (w ramach EFRR i EFS) i w pełni zaspokoi potrzeby wszystkich LGD woj. świętokrzyskiego.
169	Priorytet 6	Cel Polityki 5	EFRR	Cel szczegółowy 5 (ii) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miasteczko	Interwencje w ramach funduszy	154-155	„Wsparcie będzie uwzględniano następujące OSI, wskazane w SRWS 2020+ (...) jak również inne obszary, dla których partnerstwa JST wspólnie opracowały dokumenty strategiczne, spełniające wymogi właściwe dla Strategii IT”	„Wsparcie będzie uwzględniano następujące OSI, wskazane w SRWS 2020+ (...) jak również inne obszary, dla których partnerstwa JST wspólnie opracowały dokumenty strategiczne, spełniające wymogi właściwe dla Strategii IT”	Lokalne Strategie Rozwoju przygotowywane przez LGD muszą być spójne terytorialnie, problemy zdiagnozowane na całym obszarze LGD muszą być rozwiązywane w każdej	Osoba fizyczna	Osoba fizyczna	Uwaga nieuwzględniona	Wsparcie dla Miejskich Obszarów Funkcyjnych (MOF) w tym MOF Miasta Półnicy przewidziane jest w ramach celu szczegółowego 5 (ii) Wsparie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miasteczko. Natomiast należy mieć na uwadze, że w ramach celu szczegółowego (ii) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego na obszarach innych niż miasteczko zaplanowano wsparcie w ramach Instrumentu Terytorialnego Rozwoju Lokalny Kierowany przez Społeczność. Działanie polegać będzie na wsparciu realizacji Lokalnych Strategii Rozwoju wdrażanej przez Lokalne Grupy Działania (LGD). Podsumowując wsparcie Programu nie wykluczy możliwości realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju na terenie gminy, która nie przynajmniej do OSI.
170	Priorytet 6	Cel Polityki 5	EFRR	Cel szczegółowy 5 (ii) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miasteczko	Interwencje w ramach funduszy	154-155	„Wsparcie będzie uwzględniano następujące OSI, wskazane w SRWS 2020+ (...) jak również inne obszary, dla których partnerstwa JST wspólnie opracowały dokumenty strategiczne, spełniające wymogi właściwe dla Strategii IT”	„Wsparcie będzie uwzględniano następujące OSI, wskazane w SRWS 2020+ (...) jak również inne obszary, dla których partnerstwa JST wspólnie opracowały dokumenty strategiczne, spełniające wymogi właściwe dla Strategii IT”	LGD są partnerstwami JST dlatego których opracowywane są Lokalne Strategie Rozwoju, dokumenty równoważne dla Strategii IT, dlatego zasadne uznaje się aby jednako obo	LGD Dorzecze Botrzy	Organizacja pozarządowa	Uwaga nieuwzględniona	W ramach celu szczegółowego (ii) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miasteczko zaplanowano wsparcie w ramach Instrumentu Terytorialnego Rozwoju Lokalny Kierowany przez Społeczność. Działanie polegać będzie na wsparciu realizacji Lokalnych Strategii Rozwoju wdrażanej przez Lokalne Grupy Działania (LGD). Podsumowując wsparcie dla LGD dia działań wynikających z Lokalnych Strategii Rozwoju przewidziano w ramach RLKS, a nie w ramach Innego Instrumentu Terytorialnego (IT).
171	Priorytet 6	Cel Polityki 5	EFRR	Cel szczegółowy 5 (ii) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miasteczko	Interwencje w ramach funduszy	154-155	„Wsparcie będzie uwzględniano następujące OSI, wskazane w SRWS 2020+ (...) jak również inne obszary, dla których partnerstwa JST wspólnie opracowały dokumenty strategiczne, spełniające wymogi właściwe dla Strategii IT”	„Wsparcie będzie uwzględniano następujące OSI, wskazane w SRWS 2020+ (...) jak również inne obszary, dla których partnerstwa JST wspólnie opracowały dokumenty strategiczne, spełniające wymogi właściwe dla Strategii IT”	LGD są partnerstwami JST dlatego których opracowywane są Lokalne Strategie Rozwoju, dokumenty równoważne dla Strategii IT, dlatego zasadne uznaje się aby jednako obo	Osoba fizyczna	Osoba fizyczna	Uwaga nieuwzględniona	W ramach celu szczegółowego (ii) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miasteczko zaplanowano wsparcie w ramach Instrumentu Terytorialnego Rozwoju Lokalny Kierowany przez Społeczność. Działanie polegać będzie na wsparciu realizacji Lokalnych Strategii Rozwoju wdrażanej przez Lokalne Grupy Działania (LGD). Podsumowując wsparcie dla LGD dia działań wynikających z Lokalnych Strategii Rozwoju przewidziano w ramach RLKS, a nie w ramach Innego Instrumentu Terytorialnego (IT).
172	Priorytet 6	Cel Polityki 5	EFRR	Cel szczegółowy 5 (ii) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miasteczko	Indykatory podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji	161	Kol. (6) 3 000 000,00	Kol. (6) 5 600 000,00	Wychodząc naprzec oczekiwaniom społeczności większych, mniejszych miejscowości zasadne jest przeznaczyć na RLKS większą kwotę, co pozwoli JST zbudować	Osoba fizyczna	Osoba fizyczna	Uwaga nieuwzględniona	Mając na względzie konieczność zapewnienia koncentracji tematycznej, która wynika z Rozporządzeń unijnych, a także zapisów Kontraktu Programowego (który to stanowi etap uzgodnień pomiędzy Zarządem Województwa, a Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej) - Instytucja Zarządzająca ramach Celu Polityki 1 i planuje zapewnić ok. 20% środków EFRR, w ramach Celu Polityki 2 - ok. 35% środków EFRR, natomiast na cele klimatyczne region zobowiązany jest przeznaczyć min. 34,51% środków EFRR (w tym wynikający z projektu Kontraktu Programowego). Mając na uwadze powyższe pozostałe środki finansowe (po spełnieniu narzuconych wymogów koncentracji) IZ racjonalnie i efektywnie podzieliła na pozostałe priorytety programu regionalnego. Podsumowując IZ nie ma możliwości zwiększenia zaproponowanej alokacji finansowej na RLKS w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Niemniej jednak mając na względzie wydzielenie kwoty 5 mln euro w Priorytecie 9 na RLKS w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, łączna kwota skierowana w ramach Instrumentu RLKS wyniesie 8 mln EURO (w ramach EFRR i EFS) i w pełni zaspokoi potrzeby wszystkich LGD woj. świętokrzyskiego.
173	Priorytet 6	Cel Polityki 5	EFRR	Cel szczegółowy 5 (ii) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miasteczko	Interwencje w ramach funduszy	154-155	„Wsparcie będzie uwzględniano następujące OSI, wskazane w SRWS 2020+ (...) jak również inne obszary, dla których partnerstwa JST wspólnie opracowały dokumenty strategiczne, spełniające wymogi właściwe dla Strategii IT”	„Wsparcie będzie uwzględniano następujące OSI, wskazane w SRWS 2020+ (...) jak również inne obszary, dla których partnerstwa JST wspólnie opracowały dokumenty strategiczne, spełniające wymogi właściwe dla Strategii IT”	LGD są partnerstwami JST dlatego których opracowywane są Lokalne Strategie Rozwoju, dokumenty równoważne dla Strategii IT, dlatego zasadne uznaje się aby jednako obo	LGD Powiatu Opatowskiego	Organizacja pozarządowa	Uwaga nieuwzględniona	W ramach celu szczegółowego (ii) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miasteczko zaplanowano wsparcie w ramach Instrumentu Terytorialnego Rozwoju Lokalny Kierowany przez Społeczność. Działanie polegać będzie na wsparciu realizacji Lokalnych Strategii Rozwoju wdrażanej przez Lokalne Grupy Działania (LGD). Podsumowując wsparcie dla LGD dia działań wynikających z Lokalnych Strategii Rozwoju przewidziano w ramach RLKS, a nie w ramach Innego Instrumentu Terytorialnego (IT).
174	Priorytet 6	Cel Polityki 5	EFRR	Cel szczegółowy 5 (ii) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miasteczko	Indykatory podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji	161	Kol. (6) 3 000 000,00	Kol. (6) 5 600 000,00	Wychodząc naprzec oczekiwaniom społeczności większych, mniejszych miejscowości zasadne jest przeznaczyć na RLKS większą kwotę, co pozwoli JST zbudować	LGD Powiatu Opatowskiego	Organizacja pozarządowa	Uwaga nieuwzględniona	Mając na względzie konieczność zapewnienia koncentracji tematycznej, która wynika z Rozporządzeń unijnych, a także zapisów Kontraktu Programowego (który to stanowi etap uzgodnień pomiędzy Zarządem Województwa, a Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej) - Instytucja Zarządzająca ramach Celu Polityki 1 i planuje zapewnić ok. 20% środków EFRR, w ramach Celu Polityki 2 - ok. 35% środków EFRR, natomiast na cele klimatyczne region zobowiązany jest przeznaczyć min. 34,51% środków EFRR (w tym wynikający z projektu Kontraktu Programowego). Mając na uwadze powyższe pozostałe środki finansowe (po spełnieniu narzuconych wymogów koncentracji) IZ racjonalnie i efektywnie podzieliła na pozostałe priorytety programu regionalnego. Podsumowując IZ nie ma możliwości zwiększenia zaproponowanej alokacji finansowej na RLKS w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Niemniej jednak mając na względzie wydzielenie kwoty 5 mln euro w Priorytecie 9 na RLKS w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, łączna kwota skierowana w ramach Instrumentu RLKS wyniesie 8 mln EURO (w ramach EFRR i EFS) i w pełni zaspokoi potrzeby wszystkich LGD woj. świętokrzyskiego.
175	n/d	N/D	N/D	Strategia programu	N/D	24	W regionie świętokrzyskim w 2019 roku kwalifikacje zawodowe można było uzyskać w jednej z 91 placówek: zasadniczych szkół zawodowych, szkół branżowych i szkół przysposabiających do pracy zawodowej artystycznej.	W regionie świętokrzyskim w 2019 roku kwalifikacje zawodowe można było uzyskać w jednej z 91 szkół zasadniczych szkół zawodowych, branżowych szkół i szkół specjalnych przysposabiających do pracy.	Zgodnie z art. 18 ust. 1 pkt 2 i c. 1 d ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 1082), prawidłowo określenie to: „branżowa szkoła I stopnia” oraz „szkoła specjalna przysposabiająca do pracy”. Zgodnie z art. 2 ww. ustawy system oświaty obejmuje m.in. szkoły i placówki np. placówki oświatowo wychowawcze, placówki kształcenia ustawicznego, placówki artystyczne.	Ministerstwo Edukacji Nauki	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Zapłaty programu zostaną zmodyfikowane.
176	n/d	N/D	N/D	Strategia programu	N/D	24	Dodanie zdania wraz z przypisem Po akwizycji „W regionie świętokrzyskim niedoawalający jest stan infrastruktury placówek edukacyjnych. Identyfikowane są braki w sprzęt specjalistyczny, a przed sformułowaniem: „Wśród kluczowych wyzwań w obszarze edukacja można wymienić: ...”	Działania w obszarze edukacji wpisują się w kierunki działań ujęte w politykę publiczną „Zintegrowana Strategia Umiejętności 2030” [1] „Zintegrowana Strategia Umiejętności 2030” składa się z dwóch części: ogólnej (uchwała nr 228/19 Rady Ministrów z 25.01.2019 r.) oraz szczegółowej (uchwała nr 195/2020 Rady Ministrów z 28.12.2020 r.).	Proponuję ujęcia nawiązania do polityki publicznej „Zintegrowana Strategia Umiejętności 2030”. Działania zaplanowane w FES wpisują się w ZSU 2030.	Ministerstwo Edukacji Nauki	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Zapłaty programu zostaną zmodyfikowane.
177	n/d	N/D	N/D	Strategia programu	N/D	25	Wśród kluczowych wyzwań w obszarze edukacja można wymienić: (...) - dostosowanie szkolnictwa zawodowego do potrzeb rynku pracy,	Wśród kluczowych wyzwań w obszarze edukacja można wymienić: (...) - dostosowanie szkolnictwa branżowego do potrzeb rynku pracy,	W przepisach prawa oświatowego, dla szkół ponadpodstawowych prowadzących kształcenie zawodowe, do których należy: branżowa szkoła I stopnia, technikum, branżowa szkoła II stopnia oraz szkoła policealna, stosuje się określenie „szkolnictwo branżowe”.	Ministerstwo Edukacji Nauki	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Zapłaty programu zostaną zmodyfikowane.
178	Priorytet 5	Cel Polityki 4	EFRR	Cel szczegółowy 4 (ii) Poprawa równego dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój łatwo dostępnego infrastruktury, w tym poprzez wspieranie odporności w zakresie kształcenia i szkolenia na odległość oraz online	Interwencje w ramach funduszy	126	W kontekście wyzwań związanych z rozwojem nowoczesnej gospodarki niezbędne jest szczególnie zapewnienie odpowiedniego poziomu kształcenia w sektorach technologicznych, jak również w sektorach związanych z wydobyciem surowców i gółnictwem oraz zrównoważonym przetrwaniem lokalnych zasobów (geologia, hydrologia, wydobywa, ochrona środowiska), od szkolnictwa zawodowego po wyższe uczelnie.	W kontekście wyzwań związanych z rozwojem nowoczesnej gospodarki niezbędne jest szczególnie zapewnienie odpowiedniego poziomu kształcenia w sektorach technologicznych, jak również w sektorach związanych z wydobyciem surowców i gółnictwem oraz zrównoważonym przetrwaniem lokalnych zasobów (geologia, hydrologia, wydobywa, ochrona środowiska), od szkolnictwa branżowego po wyższe uczelnie.	W przepisach prawa oświatowego, dla szkół ponadpodstawowych prowadzących kształcenie zawodowe, do których należy: branżowa szkoła I stopnia, technikum, branżowa szkoła II stopnia oraz szkoła policealna, stosuje się określenie „szkolnictwo branżowe”.	Ministerstwo Edukacji Nauki	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Zapłaty programu zostaną zmodyfikowane.
179	Priorytet 5	Cel Polityki 4	EFRR	Cel szczegółowy 4 (ii) Poprawa równego dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój łatwo dostępnego infrastruktury, w tym poprzez wspieranie odporności w zakresie kształcenia i szkolenia na odległość oraz online	Interwencje w ramach funduszy	126	Jednym z kluczowych kierunków działań w zakresie edukacji jest jej zmiana o charakterze jakościowym. Przy zastosowaniu metod, zarówno formalnych, jak i nieformalnych, priorytetem na każdym etapie kształcenia, począwszy od etapu przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej, powinno być wyposażenie wychowanków i uczniów w umiejętności podstawowe (tj. umiejętności: rozumienia i przetwarzania informacji, wielojęzyczności; matematyczne; w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii), kształtowanie postaw prozdrowotnych (m.in. aktywność fizyczna, zdrowy styl życia). Doposażenie tego obszaru stanowią umiejętności i postawy społeczne obejmujące: kompetencje w zakresie zdolności komunikowania się, kreatywnego myślenia, kompetencje ekonomiczno-finansowe, chęć uczenia się przez całe życie, umiejętności w zakresie pracy w grupie i adaptacji do zmieniających się warunków, kompetencje w zakresie edukacji środowiskowej, kulturalnej, sportowej i obywatelskiej. (...) Obszar edukacji to również szkolnictwo wyższe, którego rolę jest przyciąganie kapitału ludzkiego oraz „dostarczanie” absolwentów o wysokich kwalifikacjach i kompetencjach.	Jednym z kluczowych kierunków działań w zakresie edukacji jest jej zmiana o charakterze jakościowym. Przy zastosowaniu metod, zarówno formalnych, jak i nieformalnych, priorytetem na każdym etapie kształcenia, począwszy od etapu przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej, powinno być wyposażenie wychowanków i uczniów w umiejętności podstawowe (tj. umiejętności: rozumienia i przetwarzania informacji, wielojęzyczności; matematyczne; w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii), kształtowanie postaw prozdrowotnych (m.in. aktywność fizyczna, zdrowy styl życia). Doposażenie tego obszaru stanowią umiejętności i postawy społeczne obejmujące: kompetencje w zakresie zdolności komunikowania się, kreatywnego myślenia, kompetencje ekonomiczno-finansowe, chęć uczenia się przez całe życie, umiejętności w zakresie pracy w grupie i adaptacji do zmieniających się warunków, kompetencje w zakresie edukacji środowiskowej, kulturalnej, sportowej i obywatelskiej. (...) Obszar edukacji to również szkolnictwo wyższe, którego rolę jest przyciąganie kapitału ludzkiego oraz „dostarczanie” absolwentów o wysokich kwalifikacjach i kompetencjach.	Zmiana dot. zastosowania terminów zgodnie z polityką publiczną „Zintegrowana Strategia Umiejętności 2030”.	Ministerstwo Edukacji Nauki	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Zapłaty programu zostaną zmodyfikowane.

257	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Cel szczegółowy 2 (i) Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych	Interwencje w ramach funduszy	81	4. Wymiana/modernizacja oświetlenia ulicznego na energooszczędne.	4. Wymiana/modernizacja oświetlenia ulicznego oraz terenów spółdzielni mieszkaniowych na energooszczędne.	Ważnym elementem rozwoju regionalnego jest poprawa stanu powietrza poprzez ograniczenie niskiej emisji. Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+ oraz program regionalny koncentruje się na podniesieniu efektywności energetycznej, zwiększeniu wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz redukcji emisji dwutlenku węgla. Istotną jest osiągnięcie korzyści ekonomicznych, społecznych i środowiskowych wynikających z działań zmniejszających emisję gazów cieplarnianych. W związku z tym ważnym aspektem są działania, które mogą poprawić jakość powietrza są następujące działania skierowane do spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych, tj. wymiana oświetlenia ulicznego i terenów przeznaczonych na potrzeby całego społeczeństwa, a przede wszystkim dojeżdż do szkół, przedszkoli, żłobków.	Świętokrzyski Związek Pracodawców Prywatnych Lewiatan	Organizacja pozarządowa	Uwaga uwzględniona częściowo	Uwaga uwzględniona w zakresie działań dotyczących modernizacji oświetlenia ulicznego na energooszczędne. Wykluczenie spółdzielni mieszkaniowych ze wsparcia z poziomu regionalnego dotyczy projektów dot. instalacji OZE przez spółdzielnie mieszkaniowe i spółdzielnie energetyczne. Obecny zapis nie wyklucza wsparcia dla tego typu beneficjentów.
258	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Cel szczegółowy 2 (ii) Wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001, w tym obszarowymi w niej trybami zrównowagowanego rozwoju	Interwencje w ramach funduszy	87	Główne grupy docelowe: - użytkownicy korzystający ze wsparcia infrastruktury (m.in. osoby fizyczne, podmioty publiczne, prywatne, przedsiębiorcy, pracownicy firm i instytucji).	Główne grupy docelowe: - użytkownicy korzystający ze wsparcia infrastruktury (m.in. osoby fizyczne, podmioty publiczne, prywatne, przedsiębiorcy, pracownicy firm i instytucji, spółdzielnie mieszkaniowe).	W ramach działania należy uwzględnić możliwość budowy lub rozbudowy instalacji do produkcji energii elektrycznej z OZE wraz z przyłączami i możliwością budowy magazynów energii działających na potrzeby własne i/lub odprzedaży do sieci. Dopuszczalne wsparcia podmiotów w formie np. spółdzielni energetycznych.	Świętokrzyski Związek Pracodawców Prywatnych Lewiatan	Organizacja pozarządowa	Uwaga uwzględniona częściowo	Zgodnie z Linią demarkacyjną określającą poziom interwencji pomiędzy programami krajowymi i regionalnymi w ramach celu szczegółowego 2 (ii) na obecnym etapie prac nie wyklucza się realizacji projektów dot. instalacji OZE przez spółdzielnie mieszkaniowe i spółdzielnie energetyczne. Obecny zapis nie wyklucza wsparcia dla tego typu beneficjentów.
259	n/d	ND	ND	Strategia programu	ND	16	OBSZAR – GOSPODARKA, PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ, B+R I INNOWACYJNOŚĆ, CYFRYZACJA Zwiększenie aktywności badawczo-rozwojowej podmiotów zlokalizowanych na terenie województwa świętokrzyskiego, m. in. poprzez zalesianie współpracy między tymi podmiotami, wzmocnienie aktywności i skuteczności działalności podmiotów składających się na tzw. otoczenie instytucjonalne, w tym parków technologicznych, specjalnych stref ekonomicznych, klastrów, izb handlowych i agencji rozwoju, uczelni wyższych i ich ośrodków transferu technologii oraz centrów naukowo – wdrożeniowych.	Zwiększenie aktywności badawczo-rozwojowej podmiotów zlokalizowanych na terenie województwa świętokrzyskiego, m. in. poprzez zalesianie współpracy między tymi podmiotami, wzmocnienie aktywności i skuteczności działalności podmiotów składających się na tzw. otoczenie instytucjonalne, w tym parków technologicznych, specjalnych stref ekonomicznych, klastrów, izb handlowych i agencji rozwoju, uczelni wyższych i ich ośrodków transferu technologii oraz centrów naukowo – wdrożeniowych.	Barczą istoty elementem obciążenia instytucjonalnego działającego na rzecz i wspomagającego aktywność badawczą – rozwojową podmiotów zlokalizowanych na terenie województwa świętokrzyskiego i przedsiębiorców świętokrzyskich są uczelnie wyższe oraz ich ośrodki transferu technologii i centra naukowo – wdrożeniowe. Jedną z trzech głównych grup w polskim systemie instytucji otoczenia biznesu są właśnie ośrodki innowacji, które zajmują się współpracą nauki z biznesem, inkubacją innowacyjnej przedsiębiorczości, transferem technologii, dostarczaniem usług promocyjnych oraz aktywizacją przedsiębiorczości akademickiej	Politechnika Świętokrzyska	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Zapisy programu zostaną zmodyfikowane.
260	n/d	ND	ND	Strategia programu	ND	23-25	OBSZAR – EDUKACJA Wśród kluczowych wyzwań w obszarze edukacji można wymienić: ...	Zwiększenie poziomu dostosowania oferty kształcenia na poziomie wyższym i akademickim do potrzeb rynku pracy oraz trendów gospodarczych, rozwoju techniki i technologii, poprzez wsparcie współpracujących uczelni wyższych, instytucji badawczokształkujących i ponad podstawowego oraz instytucji otoczenia biznesu.	W aktualnym opisie tego obszaru, nie uwzględniono w ogóle szkolnictwa stanu szkolnictwa wyższego w województwie świętokrzyskim, tj. m.in. liczby szkół wyższych / uczelni wyższych, ani też liczby studentów, jakości kształcenia ani dostosowania oferty dydaktycznej do potrzeb rynku pracy, trendów gospodarczych, rozwoju techniki i technologii. Tymczasem kształcenie wyższe, a szczególnie kształcenie w kierunkach inżynierskich i technicznych ma kluczowe znaczenie w zakresie podnoszenia poziomu innowacyjności regionu, w tym min. zwiększenia ilości patentów oraz rozwoju przedsiębiorczości opartej o lub generującej innowacje. Dlatego też rozszerzenie obszaru Edukacja o szkolnictwo wyższe i uwzględnienie wśród kluczowych wyzwań dla tego obszaru zaproponowanego zapisu wydaje się być za wszelki miar zasadne, gdyż ma fundamentalne znaczenie dla zwiększenia innowacyjności województwa świętokrzyskiego.	Politechnika Świętokrzyska	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Zapisy programu zostaną zmodyfikowane.
261	Priorytet 1	Cel Polityki 1	EFRR	Cel szczegółowy 1(i) Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii	Interwencje w ramach funduszy	61	W ramach Celu szczegółowego 1(i) Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii, wspieranie będą następujące typy projektów: - wsparcie prowadzenia działalności B+R przez przedsiębiorstwa i konsorcja z ich udziałem (w tym także z udziałem organizacji badawczych i organizacji pozarządowych), - wsparcie transferu technologii i/lub wdrażania wyników prac B+R (zarówno w firmach, które prowadzą takie prace, jak i absorpcji technologii wytworzonych przez inne podmioty), - wsparcie infrastruktury B+R przedsiębiorstw, - wsparcie infrastruktury B+R organizacji badawczych - w odniesieniu do publicznej infrastruktury organizacji badawczych przewiduje się możliwość finansowania przedsięwzięć dotyczących infrastruktury, która będzie wykorzystywana, zarówno do działalności gospodarczej, jak i niegospodarczej.	W ramach Celu szczegółowego 1(i) Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii, wspieranie będą następujące typy projektów: - wsparcie prowadzenia działalności B+R przez przedsiębiorstwa i konsorcja z ich udziałem (w tym także z udziałem organizacji badawczych, uczelni wyższych i organizacji pozarządowych), - wsparcie transferu technologii i/lub wdrażania wyników prac B+R (zarówno w firmach, które prowadzą takie prace, jak i absorpcji technologii wytworzonych przez inne podmioty), - wsparcie infrastruktury B+R przedsiębiorstw, - wsparcie infrastruktury B+R organizacji badawczych - w odniesieniu do publicznej infrastruktury organizacji badawczych przewiduje się możliwość finansowania przedsięwzięć dotyczących infrastruktury, która będzie wykorzystywana, zarówno do działalności gospodarczej, jak i niegospodarczej.	Uczelnie wyższe, szczególnie techniczne odgrywają Kluczową rolę w zakresie podnoszenia poziomu innowacyjności regionu, w tym min. zwiększenia ilości patentów, rozwoju działalności badawczo-rozwojowej oraz rozwoju przedsiębiorczości opartej o lub generującej innowacje.	Politechnika Świętokrzyska	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Zapisy programu zostaną doprecyzowane.
262	Priorytet 1	Cel Polityki 1	EFRR	Cel szczegółowy 1(i) Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii	Interwencje w ramach funduszy	61	Projekt dotyczący publicznej infrastruktury organizacji badawczych może być wspierany, o ile służy realizacji agencji badawczej, której zakres jest zgodny z regionalną inteligentną specjalizacją i został zaopiniowany przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego oraz ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, na warunkach i w trybie określonym w kontrakcie programowym dla regionu świętokrzyskiego. Główne grupy docelowe: - właściciele i pracownicy przedsiębiorstw, organizacji badawczych, organizacji pozarządowych, uczelni wyższych, ośrodków prowadzących działalność naukową, użytkowników wsparcia infrastruktury, mieszkańcy województwa świętokrzyskiego korzystający z rezultatów projektu.	Projekt dotyczący publicznej infrastruktury organizacji badawczych może być wspierany, o ile służy realizacji agencji badawczej, której zakres jest zgodny z regionalną inteligentną specjalizacją i został zaopiniowany przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego oraz ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, na warunkach i w trybie określonym w kontrakcie programowym dla regionu świętokrzyskiego. Główne grupy docelowe: - właściciele i pracownicy przedsiębiorstw, organizacji badawczych, organizacji pozarządowych, uczelni wyższych, ośrodków prowadzących działalność naukową, użytkowników wsparcia infrastruktury, mieszkańcy województwa świętokrzyskiego korzystający z rezultatów projektu.	Kontrakt programowy nie jest dokumentem poddawany konsultacjom społecznym, stąd więc rekomendacja, aby podstawowe warunki i podstawowy tryb zostały przedstawione w Regionalnym Programie Operacyjnym Woj. Świętokrzyskiego 2021 – 2027.	Politechnika Świętokrzyska	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona częściowo	Szczegółowe warunki, dot. opinowania przedsięwzięć z zakresu infrastruktury badawczej zmieniają się w Kontrakcie Programowym (zał. nr 5) i nie ma potrzeby wprowadzania go do Programu. Ze względu na możliwość dokonywania zmian Kontraktu Programowego, każdorazowo konieczna byłaby również zmiana Programu regionalnego. Zapisy dotyczące głównych grup docelowych zostaną rozszerzone, zgodnie z propozycją, wynikającą z uwag.
263	Priorytet 1	Cel Polityki 1	EFRR	Cel szczegółowy 1(i) Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii	Interwencje w ramach funduszy	63	Tabela 1: Wskaźniki produktu Naukowcy we wspieranych ośrodkach badawczych Przedsiębiorstwa współpracujące z ośrodkami badawczymi	Tabela 1: Wskaźniki produktu Naukowcy we wspieranych ośrodkach badawczych, uczelniach wyższych Przedsiębiorstwa współpracujące z ośrodkami badawczymi, z uczelniami wyższymi	Uczelnie wyższe, szczególnie techniczne odgrywają Kluczową rolę w zakresie podnoszenia poziomu innowacyjności regionu, w tym min. zwiększenia ilości patentów, rozwoju działalności badawczo-rozwojowej oraz rozwoju przedsiębiorczości opartej o lub generującej innowacje.	Politechnika Świętokrzyska	Podmiot publiczny	Uwaga nieuwzględniona	Wskaźnik i ich jednokrotność pomiaru wynikają z Rozporządzenia UE w spr. EFRR i FS - brak możliwości wprowadzenia zmian.
264	Priorytet 1	Cel Polityki 1	EFRR	Cel szczegółowy 1(i) Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii	Interwencje w ramach funduszy	63	Tabela 2: Wskaźniki rezultatu, Wskaźnik: Złożone wnioski patentowe Jednostka miary: Wniosek patentowy	Tabela 2: Wskaźniki rezultatu, Wskaźnik: Dokonane zgłoszenia patentów/ zgłoszenia do uzyskania prawa ochronnego na wzór użytkowy Jednostka miary: Zgłoszenie patentów/ zgłoszenie do uzyskania prawa ochronnego na wzór użytkowy	Niesprecyzyjne określenie „Wniosek patentowy” proponujemy zamienić na dokonane zgłoszenie patentowe Wyjaśnienie: Oznanie patentu przyczyni się z pewnością do lepszej realizacji celów programu, ponieważ zwiększy aktywność badawczo-rozwojową przedsiębiorstwa jak również podniesie wartość firmy Beneficjenta. Pierwszeństwo do uzyskania patentu na wynalazek lub prawa ochronnego na wzór użytkowy, zgodnie z art. 13 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej (Dz.U. z 2002 r., poz. 286 z późn. zm.), oznaczone zostaje według daty zgłoszenia przedmiotowego rozwiązania. Tym samym, już w chwili zgłoszenia i uzyskania potwierdzenia zgłoszenia z Urzędu Patentowego RP, przedmiotowe rozwiązanie jest chronione jednak do momentu przyznania patentu może minąć nawet 4 lata – dlatego proponujemy zmianę ze złożonego wniosku patentowego na dokonane zgłoszenie.	Politechnika Świętokrzyska	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Wskaźnik i ich jednokrotność pomiaru wynikają z Rozporządzenia UE w spr. EFRR i FS - brak możliwości wprowadzenia zmian.
265	Priorytet 1	Cel Polityki 1	EFRR	Cel szczegółowy 1 (ii) czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, organizacji badawczych i instytucji publicznych	Interwencje w ramach funduszy	67	Główne grupy docelowe: pracownicy podmiotów technicznych, pracownicy sektora administracji publicznej, mieszkańcy województwa świętokrzyskiego	Główne grupy docelowe: pracownicy podmiotów technicznych, pracownicy sektora administracji publicznej, pracownicy publicznych uczelni wyższych, mieszkańcy województwa świętokrzyskiego	Istotne jest, aby także pracownicy uczelni wyższych mogli podnosić swoje kompetencje cyfrowe. „Klient” uczelni wyższej, czyli student, oczekuje bowiem z roku na rok coraz bardziej cyfrowego modelu zaliczania spraw studenckich, a cyberbezpieczeństwo zarówno danych osobowych klientów (studentów, firm, administracji), jak również wywarzonych na uczelnianach innowacji i patentów/ oprogramowania może mieć kluczowe znaczenie.	Politechnika Świętokrzyska	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona częściowo	Zapis zostanie rozszerzony o pracowników uczelni wyższych.
266	Priorytet 1	Cel Polityki 1	EFRR	Cel szczegółowy 1(iii) wzmacnianie twardego wzrostu i konkurencyjności MSP oraz tworzenie miejsc pracy w MSP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne	Interwencje w ramach funduszy	71	W ramach Celu szczegółowego 1(iii) Wzmocnienie twardego wzrostu i konkurencyjności MSP oraz tworzenie miejsc pracy w MSP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne, zakłada się budowanie przewagi konkurencyjnej Województwa Świętokrzyskiego poprzez zwiększenie wzrostu i konkurencyjności MSP oraz tworzenie miejsc pracy w MSP. Realizowane będą następujące typy projektów: - wzrost internacjonalizacji przedsiębiorstw - w tym zwiększenie zdolności przedsiębiorstw do tworzenia produktów i usług o wysokiej wartości dodanej, charakteryzujących się dużym potencjałem eksportowym (rozwoj produktów), - rozwój potencjału instytucji publicznych do prowadzenia interwencji wspierających rozwój przedsiębiorstw (różnej wielkości, będących na różnych etapach rozwoju przedsiębiorstwa).	W ramach Celu szczegółowego 1(iii) Wzmocnienie twardego wzrostu i konkurencyjności MSP oraz tworzenie miejsc pracy w MSP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne, zakłada się budowanie przewagi konkurencyjnej Województwa Świętokrzyskiego poprzez zwiększenie wzrostu i konkurencyjności MSP oraz tworzenie miejsc pracy w MSP. Realizowane będą następujące typy projektów: - wzrost internacjonalizacji przedsiębiorstw - w tym zwiększenie zdolności przedsiębiorstw do tworzenia produktów i usług o wysokiej wartości dodanej, charakteryzujących się dużym potencjałem eksportowym (rozwoj produktów), - rozwój potencjału instytucji publicznych do prowadzenia interwencji wspierających rozwój przedsiębiorstw (różnej wielkości, będących na różnych etapach rozwoju przedsiębiorstwa).	Uczelnie wyższe i ich ośrodki transferu technologii oraz centra naukowo – wdrożeniowe to instytucje publiczne, których: a) prowadzenie działalności służy tworzeniu korzystnych warunków dla rozwoju przedsiębiorczości b) działalność nie jest prowadzona dla zysku, a ewentualny zysk przeznaczony jest na cele statutowe; c) działalność jest prowadzona przez odpowiednio wykwalifikowany i doświadczony personel. Rekomendacja uzupełnienia zapisu ma na celu uniknięcie ewentualnych wątpliwości czy uczelnie wyższe i ich ośrodki transferu technologii oraz centra naukowo – wdrożeniowe mogą być beneficjentami działań podejmowanych i finansowanych z celu szczegółowego 1 (iii).	Politechnika Świętokrzyska	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona częściowo	W ramach celu szczegółowego 1(iii) planowana jest kontynuacja interwencji, ukierunkowanej na promocję gospodarczą regionu i wzrost potencjału MSP. W ramach planowanych działań zakłada się możliwość uczestniczenia uczelni wyższych oraz IOB, a także organizacji działających na rzecz przedsiębiorców w organizowanych przedsięwzięciach. Szczegółowe zapisy znajdują się w odrębnych dokumentach.
267	Priorytet 1	Cel Polityki 1	EFRR	Cel szczegółowy 1(iii) wzmacnianie twardego wzrostu i konkurencyjności MSP oraz tworzenie miejsc pracy w MSP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne	Interwencje w ramach funduszy	71	Główne grupy docelowe: - właściciele i pracownicy przedsiębiorstw, kierownictwo i pracownicy uczelni, centrów transferu technologii, instytucji otoczenia biznesu, ośrodków innowacji, centrów badawczo-rozwojowych, mieszkańcy województwa świętokrzyskiego.	Główne grupy docelowe: - właściciele i pracownicy przedsiębiorstw, kierownictwo i pracownicy uczelni, centrów transferu technologii, instytucji otoczenia biznesu, ośrodków innowacji, centrów badawczo-rozwojowych, mieszkańcy województwa świętokrzyskiego.	Dotychczasowa polityka innowacyjna Polski akcentuje istotną rolę uczelni w transferze wiedzy i współpracy z gospodarką. Znajdują to odzwierciedlenie m.in. w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z 2018 roku, a także w łowach rządowych (tj. rozporządzenia) oraz programach wsparcia, realizowanych m.in. przez Ministerstwo Edukacji i Nauki. Zatem rekomendujemy, aby w grupie docelowej działań podejmowanych i finansowanych z celu szczegółowego 1 (iii) znalazły się wprost pracownicy uczelni, ich CTT, IOB jak i centrów badawczo-rozwojowych, oraz ośrodków innowacji. Włączenie pracowników w/w jednostek wspólnie z dotychczasową polityką innowacyjną Polski, jak i dobrymi praktykami europejskimi oraz doświadczeniami najbardziej innowacyjnych państw pozaeuropejskich.	Politechnika Świętokrzyska	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona częściowo	W ramach celu szczegółowego 1(iii) wskazana grupa docelowa nie wyklucza wsparcia kierownictwa i pracowników uczelni, centrów transferu technologii, instytucji otoczenia biznesu, ośrodków innowacji, centrów badawczo-rozwojowych. Szczegółowe zapisy znajdują się w odrębnych dokumentach.
268	Priorytet 1	Cel Polityki 1	EFRR	Cel szczegółowy 1 (iv) rozwijanie umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości	Interwencje w ramach funduszy	75	Szczególnie istotną rolę w tym zakresie odgrywają instytucje wspierające innowacyjność i konkurencyjność przedsiębiorstw: parki naukowo-technologiczne, centra transferu technologii oraz inkubatory technologiczne.	Szczególnie istotną rolę w tym zakresie odgrywają instytucje wspierające innowacyjność i konkurencyjność przedsiębiorstw: parki naukowo-technologiczne, centra transferu technologii, inkubatory technologiczne, uczelnie wyższe oraz ich centra naukowo – wdrożeniowe.	Rozwijanie umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości, w tym w ramach Proceu Przedsiębiorczego Odkrywania, powinno odbywać się z maksymalnym zaangażowaniem uczelni wyższych oraz ich centrów naukowo – wdrożeniowych. Uczelnie oraz ich centra naukowo – wdrożeniowe powinny także być podmiotem działań z zakresu budowy potencjału ośrodków innowacji – kluczowego elementu regionalnego ekosystemu innowacji.	Politechnika Świętokrzyska	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Zapisy programu zostaną doprecyzowane.
269	Priorytet 1	Cel Polityki 1	EFRR	Cel szczegółowy 1 (iv) rozwijanie umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości	Interwencje w ramach funduszy	75	Główne grupy docelowe: pracownicy IOB, klastrów, ośrodków innowacji, jednostek naukowych, przedsiębiorstw, mieszkańcy województwa świętokrzyskiego.	Główne grupy docelowe: pracownicy IOB, klastrów, ośrodków innowacji, jednostek naukowych, pracownicy uczelni wyższych i ich centrów badawczo-rozwojowych i wdrożeniowych, przedsiębiorstw, mieszkańcy województwa świętokrzyskiego.	Rekomendacja rozszerzenia zapisu o uczelniane centra badawczo-rozwojowe i wdrożeniowe. Uzasadnienie, jak w pkt. 12.	Politechnika Świętokrzyska	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Zapisy programu zostaną doprecyzowane.
270	Priorytet 5	Cel Polityki 4	EFRR	Cel szczegółowy 4 (ii) Poprawa równego dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój łatwo dostępną infrastrukturę, w tym poprzez wspieranie odporności w zakresie kształcenia i szkolenia na odległość oraz online	Interwencje w ramach funduszy	128	Główne grupy docelowe - dzieci biorące udział w edukacji przedszkolnej, - uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych, - studenci i doktoranci, - nauczyciele akademicki, - nauczyciele, instruktorzy praktycznej nauki zawodu, - psycholodzy, pedagogi i specjaliści nauki zawodu, - rodzice/opiekunowie prawni, pracodawcy, - mieszkańcy województwa świętokrzyskiego.	Główne grupy docelowe - dzieci biorące udział w edukacji przedszkolnej, - uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych, - studenci i doktoranci, - nauczyciele akademicki, - nauczyciele, instruktorzy praktycznej nauki zawodu, - psycholodzy i pedagodzy szkół, - rodzice/opiekunowie prawni, pracodawcy, - mieszkańcy województwa świętokrzyskiego.	Zarówno w opisie rodzajów działań, jak i również wśród głównych typów projektów przewidziano wsparcie dla uczelni wyższych, ale studentów, doktorantów i nauczycieli akademickich zabrakło wśród głównych grup docelowych, dlatego proponujemy przedstawione rozszerzenie listy głównych grup docelowych	Politechnika Świętokrzyska	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Zapisy programu zostaną zmodyfikowane.
271	Priorytet 5	Cel Polityki 4	EFRR	Cel szczegółowy 4 (ii) Poprawa równego dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój łatwo dostępną infrastrukturę, w tym poprzez wspieranie odporności w zakresie kształcenia i szkolenia na odległość oraz online	Interwencje w ramach funduszy	129	Tabela 1 Wskaźniki produktu Liczba wspartych uczelni	Tabela 1 Wskaźniki produktu Liczba wspartych uczelni	Proponuje się dodanie wskaźnika przedstawionego do tabeli 1, na podstawie uzasadnienia przedstawionego w pkt. 14 powyżej.	Politechnika Świętokrzyska	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Obecny katalog wskaźników jest wystarczający.
272	Priorytet 6	Cel Polityki 5	EFRR	Cel szczegółowy 5 (ii) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, na poziomie lokalnym, kultury, dziedzicwa naturalnego, zrównowagzonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miastka	Indywidualny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji	161	Koń. (6) 3 000 000,00	Koń. (6) 10 000 000 (lub inna wyższa kwota w zależności od potrzeb)	Potrzeby lokalnych społeczności w zakresie infrastruktury rekreacyjnej są ogromne. Dzięki większej kwocie na RLKS JST będą mogły w większym stopniu odpowiedzieć na te potrzeby. Dotychczasowa kwota powoduje, że średnio na jedną gminę w województwie przeznaczona zostanie kwota ok. 29 tys. €, co tylko rozbudzi oczekiwania mieszkańców.	Gmina Chęciny	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Mając na względzie konieczność zapewnienia koncentracji tematyki, która wynika z Rozporządzeń unijnych, a także zapisów Kontraktu Programowego (który to stanowi etap uzgodnień pomiędzy Zarządzeniem Województwa, a Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej) - Instytucja Zarządzająca ramach Celu Polityki 1 planuje zapewnić ok. 20% środków EFRR, w ramach Celu Polityki 2 - ok. 30% środków EFRR, natomiast na cele klimatyczne region zobowiązany jest przeznaczyć min. 34,51% środków EFRR (w tym) wynikający z projektu Kontraktu Programowego). Mając na uwadze powyższe pozostałe środki finansowe (po spełnieniu narzuconych wymogów koncentracji i efektywności pozostają na pozostałe priorytety programu regionalnego. Podsumowując: DZ nie ma możliwości zwiększenia zaproponowanej alokacji finansowej na RLKS w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Niemniej jednak mając na względzie wydzielone kwoty 5 mln EURO w Prioryecie 3 na RLKS w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, łączna kwota skierowana w ramach Instrumentu RLKS wynosi 8 mln EURO (w ramach EFRR i EFS) i w pełni zaspokoi potrzeby wszystkich LGD woj. świętokrzyskiego.

273	Priorytet 6	Cel Polityki 5	EFRR	Cel szczegółowy 5 (i) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównowagzonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miasteczka	Interwencje w ramach funduszy	154-155	"Wspieranie będzie uwzględniano następujące OSI, wskazane w SRWŚ 2020+ (...) jak również inne obszary, dla których partnerstwa JST wspólnie opracowały dokumenty strategiczne, spełniające wymogi właściwe dla Strategii IT"	Wniosek o uwzględnienie przedmiotowego fragmentu o zapis: "MOF Miasta Półnicy: "Gminy miasteczko - Cmiełów, Kunów, Stągorów, Suchedniów, Wąchock, Końskie (obszar wiejski) "Gminy wiejskie: Bałbów, Bliżyn, Bodzechów, Brody, Mirzec, Pawłów, Skarżysko-Kościele, Wasilów."	Osoba fizyczna	Osoba fizyczna	Uwaga nieuwzględniona	Wspierać dla Miejskich Obszarów Funkcjonalnych (MOF) w tym MOF Miasta Półnicy przewidziane jest w ramach celu szczegółowego 5 (i) Wsparcie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu, gospodarczego i środowiskowego, na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównowagzonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miasteczka. Natomiast należy mieć na uwadze, że w ramach celu szczegółowego (i) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu, gospodarczego i środowiskowego, na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównowagzonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miasteczka zaplanowano wsparcie w ramach Instrumentu Terytorialnego Rozwoju Lokalny Kierowany przez Społeczność. Działanie polegać będzie na wsparciu realizacji Lokalnych Strategii Rozwoju wdrażanej przez Lokalne Grupy Działania (LGD). Podsumowując wsparcie dla LGD dla działań wynikających z Lokalnych Strategii Rozwoju przewidziano w ramach RLKS, a nie w ramach Innego Instrumentu Terytorialnego (IT).	
274	Priorytet 6	Cel Polityki 5	EFRR	Cel szczegółowy 5 (ii) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównowagzonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miasteczka	Interwencje w ramach funduszy	154-155	"Wspieranie będzie uwzględniano następujące OSI, wskazane w SRWŚ 2020+ (...) jak również inne obszary, dla których partnerstwa JST wspólnie opracowały dokumenty strategiczne, spełniające wymogi właściwe dla Strategii IT"	"Wspieranie będzie uwzględniano następujące OSI, wskazane w SRWŚ 2020+ (...) jak również inne obszary, dla których partnerstwa JST wspólnie opracowały dokumenty strategiczne, spełniające wymogi właściwe dla Strategii IT w tym LSR"	LGD są partnerstwami JST dla których opracowywane są Lokalne Strategie Rozwoju, dokumenty równoważne dla Strategii IT, dlatego zasadne wydaje się aby ota dokumenty strategiczne ujęte zostały w Programie Regionalnym na lata 2021-2027 Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego.	LGD Pary Podizda	Organizacja pozarządowa	Uwaga nieuwzględniona	W ramach celu szczegółowego (ii) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu, gospodarczego i środowiskowego na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównowagzonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miasteczka zaplanowano wsparcie w ramach Instrumentu Terytorialnego Rozwoju Lokalny Kierowany przez Społeczność. Działanie polegać będzie na wsparciu realizacji Lokalnych Strategii Rozwoju wdrażanej przez Lokalne Grupy Działania (LGD). Podsumowując wsparcie dla LGD dla działań wynikających z Lokalnych Strategii Rozwoju przewidziano w ramach RLKS, a nie w ramach Innego Instrumentu Terytorialnego (IT).
275	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Cel szczegółowy 2 (i) Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych	Interwencje w ramach funduszy	80	W ramach tego celu szczegółowego przewiduje się możliwość realizacji projektów parasolowych (przede wszystkim o obszarze budynków mieszkalnych)	W ramach tego celu szczegółowego przewiduje się realizację projektów parasolowych (przede wszystkim o obszarze budynków mieszkalnych jednorodzinnych).	Mając na uwadze dokumenty strategiczne, które zakładają odejście od emisyjnego sposobu pozyskiwania ciepła i energii elektrycznej koniecznością staje się konkretne wsparcie finansowe mieszkańców domów jednorodzinnych. Jak pokazuje doświadczenia naszej gminy, która realizowała już 2 duże projekty dotyczące montażu instalacji OZE mieszkańcy mają dużą świadomość ekologiczną i jedyną przeszkodą w realizacji działań modernizacji źródeł ciepła, montażu ogrzew fotowoltaicznych wraz z akumulatorami, pomp ciepła czy wymiana źródeł ciepła jest brak konkretnego wsparcia w postaci dotacji na poziomie 70-80% kosztów przedsięwzięcia. Mieszkańcy chcieliby mieć możliwość dofinansowania montażu instalacji, rozbudowy instalacji (np. posiadają 2 KWP instalacje bo takie mieli tylko zużyły energię na czas realizacji projektu), budowy magazynów energii, montażu pomp ciepła.	Gmina Szepiszów	Podmiot publiczny	Uwaga nieuwzględniona	Projekty dot. montażu instalacji OZE realizowane będą w celu szczegółowym 2 (i). W celu szczegółowym 2 (i) realizowane będą kompleksowe projekty poprawy efektywności energetycznej budynków publicznych i budynków mieszkalnych wielorodzinnych. W celu szczegółowym 2 (ii) przewiduje się realizację inwestycji w budynkach jednorodzinnych (w ramach projektów parasolowych).
276	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Cel szczegółowy 2 (i) Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych	Interwencje w ramach funduszy	80	Mając na uwadze powyższe, zgodnie z UP, w ramach Celu szczegółowego 2(i) realizowane będą działania mające na celu poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych, budynków użyteczności publicznej (wraz z sektorem zdrowia i edukacji) oraz przedsiębiorstw, prowadzące do zmniejszenia zapotrzebowania na energię i wpływające na poprawę stanu powietrza, a w przypadku budynków mieszkalnych także zmniejszające zjawisko ubóstwa energetycznego.	Mając na uwadze powyższe, zgodnie z UP, w ramach Celu szczegółowego 2(i) realizowane będą działania mające na celu poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych, budynków użyteczności publicznej (wraz z sektorem zdrowia i edukacji) oraz przedsiębiorstw, prowadzące do zmniejszenia zapotrzebowania na energię i wpływające na poprawę stanu powietrza, a w przypadku budynków mieszkalnych także zmniejszające zjawisko ubóstwa energetycznego.	Zgodnie z uwagą powyżej wskazać należy wyraźnie, że inwestycje w magazynów domów jednorodzinnych mają bardzo duży wpływ na ograniczenie emisji energii, stąd potrzebne jest konkretne wsparcie skierowane do mieszkańców nie tylko tych najuboższych, którzy chętnie korzystają z Programu Czyste Powietrze, ponieważ duża dotacja pozwala im na udział w przedsięwzięciu (80% dofinansowania). Należy objąć wsparcie również osoby średnio zarobowe, które nie mogą sobie pozwolić na inwestycje z 20 czy 10 % dofinansowaniem. Przedsięwzięcie montażu pompy ciepła wraz z fotowoltaiką i magazynem energii (akumulator) stanowi duży wydatek, ale zapewniłoby znaczne ograniczenie emisji energii i umożliwiłoby produkcję energii na własne potrzeby gospodarstwa.	Gmina Szepiszów	Podmiot publiczny	Uwaga nieuwzględniona	Projekty dot. montażu instalacji OZE realizowane będą w celu szczegółowym 2 (ii). W celu szczegółowym 2 (ii) realizowane będą kompleksowe projekty poprawy efektywności energetycznej budynków publicznych i budynków mieszkalnych wielorodzinnych. W celu szczegółowym 2 (ii) przewiduje się realizację inwestycji w budynkach jednorodzinnych (w ramach projektów parasolowych).
277	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Cel szczegółowy 2 (i) Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych	Interwencje w ramach funduszy	81	Zwiększenie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych (jak m.in. budynki komunalne, wspólnot mieszkaniowych, TBS) i budynków użyteczności publicznej, w kierunku rozwiązań kompleksowych oraz zmniejszania ubóstwa energetycznego (wraz z podłączeniem do sieci ciepłowniczej/chłodniczej, czy z instalacją urządzeń OZE)	Zwiększenie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych (jak m.in. budynki komunalne, wspólnot mieszkaniowych, TBS, budynki jednorodzinne) i budynków użyteczności publicznej, w kierunku rozwiązań kompleksowych oraz zmniejszania ubóstwa energetycznego (wraz z podłączeniem do sieci ciepłowniczej/chłodniczej, czy z instalacją urządzeń OZE wraz z magazynami energii (akumulatorami)).	W projekcie programu brak wyraźnego wskazania na budynek jednorodzinne, które również odgrywają dużą rolę w transformacji energetycznej. W związku z brakiem modernizacji linii przesyłowych energii elektrycznej, co wieloletnie podnosią portale branżowe, ale też o czym przekonali się mieszkańcy montujący fotowoltaikę, niezbędne staje się montowanie magazynów energii, aby móc w pełni wykorzystać wytworzoną w czasie największego nasłonecznienia energię w miesiącach mniej słonecznych. Wówczas inwestycja stanie się opłacalna ekonomicznie i ekologicznie. W obecnym stanie braku technicznych możliwości sieci przesyłowych przy dużym nagromadzeniu instalacji lub przy bliskiej odległości budynku od transformatora sieci nie jest w stanie przyjąć wytworzonej energii i wyłącza inwertry fotowoltaiczne, co wiąże się z brakiem produkcji energii w najlepszym okresie nasłonecznienia.	Gmina Szepiszów	Podmiot publiczny	Uwaga nieuwzględniona	Projekty dot. montażu instalacji OZE realizowane będą w celu szczegółowym 2 (ii). W celu szczegółowym 2 (ii) realizowane będą kompleksowe projekty poprawy efektywności energetycznej budynków publicznych i budynków mieszkalnych wielorodzinnych. W celu szczegółowym 2 (ii) przewiduje się realizację inwestycji OZE wraz z magazynami energii na potrzeby danego źródła na budynkach jednorodzinnych (w ramach projektów parasolowych).
278	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Cel szczegółowy 2 (i) Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych	Interwencje w ramach funduszy	81	Poprawa efektywności energetycznej prowadzona będzie zarówno w budynkach użyteczności publicznej jak i wielorodzinnych budynkach mieszkalnych oraz budynkach jednorodzinnych. W przypadku wielorodzinnych budynków mieszkalnych z programu nie będą wspierane budynki należące do skarbu państwa oraz budynki spółdzielni mieszkaniowych.	Poprawa efektywności energetycznej prowadzona będzie zarówno w budynkach użyteczności publicznej jak i wielorodzinnych budynkach mieszkalnych oraz budynkach jednorodzinnych . W przypadku wielorodzinnych budynków mieszkalnych z programu nie będą wspierane budynki należące do skarbu państwa oraz budynki spółdzielni mieszkaniowych.	W projekcie programu brak wyraźnego wskazania na budynek jednorodzinne, które również odgrywają dużą rolę w poprawie efektywności energetycznej. W związku z brakiem modernizacji linii przesyłowych energii elektrycznej, co wieloletnie podnosią portale branżowe, ale też o czym przekonali się mieszkańcy montujący fotowoltaikę, niezbędne staje się montowanie magazynów energii, aby móc w pełni wykorzystać wytworzoną w czasie największego nasłonecznienia energię w miesiącach mniej słonecznych. Wówczas inwestycja stanie się opłacalna ekonomicznie i ekologicznie. W obecnym stanie braku technicznych możliwości sieci przesyłowych przy dużym nagromadzeniu instalacji lub przy bliskiej odległości budynku od transformatora sieci nie jest w stanie przyjąć wytworzonej energii i wyłącza inwertry fotowoltaiczne, co wiąże się z brakiem produkcji energii w najlepszym okresie nasłonecznienia.	Gmina Szepiszów	Podmiot publiczny	Uwaga nieuwzględniona	Projekty dot. montażu instalacji OZE realizowane będą w celu szczegółowym 2 (ii). W celu szczegółowym 2 (ii) realizowane będą kompleksowe projekty poprawy efektywności energetycznej budynków publicznych i budynków mieszkalnych wielorodzinnych. W celu szczegółowym 2 (ii) przewiduje się realizację inwestycji OZE wraz z magazynami energii na potrzeby danego źródła na budynkach jednorodzinnych (w ramach projektów parasolowych).
279	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Cel szczegółowy 2 (i) Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych	Interwencje w ramach funduszy	81/82	Podobnie, jak w przypadku budynków mieszkalnych, z programu regionalnego wspierane będą budynki użyteczności publicznej, które zgodnie z linią demarkacyjną nie kwalifikują się do wsparcia z poziomu krajowego. Będą to np. budynki których właścicielem jest samorząd terytorialny oraz podległe mu organy i jednostki organizacyjne oraz jednostki zarządcze, szkoły, szpitale, zakłady lecznictwa uzdrowiskowego, budynki użyteczności publicznej administracji rządowej w tym np. budynki parafii, instytutów NGO, niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej, niepublicznych placówek oświatowych.	Podobnie, jak w przypadku budynków mieszkalnych, z programu regionalnego wspierane będą budynki użyteczności publicznej, które zgodnie z linią demarkacyjną nie kwalifikują się do wsparcia z poziomu krajowego. Będą to np. budynki których właścicielem jest samorząd terytorialny oraz podległe mu organy i jednostki organizacyjne oraz jednostki zarządcze, szkoły, przedszkola, szpitale, zakłady lecznictwa uzdrowiskowego, budynki użyteczności publicznej administracji rządowej w tym np. budynki parafii, instytutów NGO, niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej, niepublicznych placówek oświatowych.	W wykazie brakuje budynków przedszkoli czy świetlic wiejskich, które również wymagają wsparcia w ramach programu	Gmina Szepiszów	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Zapisy programu zostaną uzupełnione.
280	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Cel szczegółowy 2 (ii) Wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001, w tym określonymi w niej kryteriami zrównowagzonego rozwoju	Interwencje w ramach funduszy	86	Mając na uwadze potrzeby regionalne, a także globalnie występujący problem zanieczyszczenia powietrza, komplementarnie do celu szczegółowego 2 (i), w którym realizowane będą działania związane z efektywnością energetyczną w przedmiotowym celu szczegółowym - 2 (ii) realizowane będą działania mające na celu zmniejszenie emisyjności poprzez zwiększenie udziału energii z OZE w produkcji energii ogółem z wykorzystaniem potencjału regionu w obszarze OZE i energetyki rozproszonej (prosumenckiej).	Mając na uwadze potrzeby regionalne, a także globalnie występujący problem zanieczyszczenia powietrza, komplementarnie do celu szczegółowego 2 (i), w którym realizowane będą działania związane z efektywnością energetyczną w przedmiotowym celu szczegółowym - 2 (ii) realizowane będą działania mające na celu zmniejszenie emisyjności poprzez zwiększenie udziału energii z OZE w produkcji energii ogółem z wykorzystaniem potencjału regionu w obszarze OZE i energetyki rozproszonej (prosumenckiej).	Od roku 2022 wg projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii nie będzie definicji prosumenta. Rozliczenie w formie opustów (prosumencki) będzie możliwe tylko dla osób które zamontują fotowoltaikę do końca roku 2021. Od 2022 osoby montujące fotowoltaikę nie będą prosumentami ale nadwyżki energii będą sprzedawane do sieci. Dlatego założenia mojego projektu przytoczonego wyżej planują montaż do instalacji fotowoltaicznej akumulatorów magazynujących energię wytworzoną w instalacji do późniejszego wykorzystania. Jest to rozwiązanie racjonalne ekologicznie i ekonomicznie. Co zostało ujęte w późniejszych punktach programu.	Gmina Szepiszów	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Zapisy programu zostaną skorygowane.
281	Priorytet 6	Cel Polityki 5	EFRR	Cel szczegółowy 5 (i) Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównowagzonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miasteczka	Interwencje w ramach funduszy	149	prace remontowo-budowlane istniejących zdegradowanych budynków i obiektów w celu przywrócenia lub nadania im nowych funkcji społecznych, kulturalnych, gospodarczych, edukacyjnych lub rekreacyjnych	prace remontowo-budowlane istniejących zdegradowanych budynków i obiektów w celu przywrócenia lub nadania im nowych funkcji społecznych, kulturalnych, gospodarczych, edukacyjnych lub rekreacyjnych	Wyłączenie budowy nowych budynków w obszarze rewitalizacji może utrudniać ożywienie zdegradowanych obszarów.	Gmina Masłów	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona częściowo	Mając na względzie ogólne zapisy dotyczące rewitalizacji w obecnie projektowanej Umowie Partnerstwa na lata 2021-2027, które nie zabraniają budowy nowych budynków, jak ma to miejsce w obecnym okresie programowania 2014-2020 Instytucja Zarządzająca rozważa dopuszczenie możliwości wspierania budowy nowych budynków w szczególności uzasadnionych przypadkach w nowym okresie programowania §. 2021-2027. Szczególnym przypadkiem będzie sytuacja gdy mamy do czynienia z budynkiem, który nie nadaje się do dalszego użytku. W przypadku gdy nie będą zasadne prace remontowo-budowlane ze względu na nieracjonalnie wysokie koszty istniejących zdegradowanych budynków w celu przywrócenia lub nadania im nowych funkcji, wówczas jedyną opcją jest wyburzenie istniejących budowli w miejsce starych obiektów - nowych. Przedmiotowa kwestia jest poddana negocjacji z Komisją Europejską i Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej - na podstawie uzgodnień i podjętej ostatecznej decyzji.
282	Priorytet 6	Cel Polityki 5	EFRR	Cel szczegółowy 5 (ii) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównowagzonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miasteczka	Interwencje w ramach funduszy	157	prace remontowo-budowlane istniejących zdegradowanych budynków i obiektów w celu przywrócenia lub nadania im nowych funkcji społecznych, kulturalnych, gospodarczych, edukacyjnych lub rekreacyjnych	prace remontowo-budowlane istniejących zdegradowanych budynków i obiektów oraz budowa nowych budynków w celu przywrócenia lub nadania im nowych funkcji społecznych, kulturalnych, gospodarczych, edukacyjnych lub rekreacyjnych	Wyłączenie budowy nowych budynków w obszarze rewitalizacji może utrudniać ożywienie zdegradowanych obszarów.	Gmina Masłów	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona częściowo	Mając na względzie ogólne zapisy dotyczące rewitalizacji w obecnie projektowanej Umowie Partnerstwa na lata 2021-2027, które nie zabraniają budowy nowych budynków, jak ma to miejsce w obecnym okresie programowania 2014-2020 Instytucja Zarządzająca rozważa dopuszczenie możliwości wspierania budowy nowych budynków w szczególności uzasadnionych przypadkach w nowym okresie programowania §. 2021-2027. Szczególnym przypadkiem będzie sytuacja gdy mamy do czynienia z budynkiem, który nie nadaje się do dalszego użytku. W przypadku gdy nie będą zasadne prace remontowo-budowlane ze względu na nieracjonalnie wysokie koszty istniejących zdegradowanych budynków w celu przywrócenia lub nadania im nowych funkcji, wówczas jedyną opcją jest wyburzenie istniejących i budowa w miejsce starych obiektów - nowych. Przedmiotowa kwestia jest poddana negocjacji z Komisją Europejską i Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej - na podstawie uzgodnień i podjętej ostatecznej decyzji.
283	Priorytet 6	Cel Polityki 5	EFRR	Cel szczegółowy 5 (ii) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównowagzonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miasteczka	Interwencje w ramach funduszy	154-155	"Wspieranie będzie uwzględniano następujące OSI, wskazane w SRWŚ 2020+ (...) jak również inne obszary, dla których partnerstwa JST wspólnie opracowały dokumenty strategiczne, spełniające wymogi właściwe dla Strategii IT"	"Wspieranie będzie uwzględniano następujące OSI, wskazane w SRWŚ 2020+ (...) jak również inne obszary, dla których partnerstwa JST wspólnie opracowały dokumenty strategiczne, spełniające wymogi właściwe dla Strategii IT w tym LSR"	LGD są partnerstwami JST dla których opracowywane są Lokalne Strategie Rozwoju, dokumenty równoważne dla Strategii IT, dlatego zasadne wydaje się aby ota dokumenty strategiczne ujęte zostały w Programie Regionalnym na lata 2021-2027 Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego.	Gmina Szepiszów	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	W ramach celu szczegółowego (ii) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu, gospodarczego i środowiskowego na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównowagzonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miasteczka zaplanowano wsparcie w ramach Instrumentu Terytorialnego Rozwoju Lokalny Kierowany przez Społeczność. Działanie polegać będzie na wsparciu realizacji Lokalnych Strategii Rozwoju wdrażanej przez Lokalne Grupy Działania (LGD). Podsumowując wsparcie dla LGD dla działań wynikających z Lokalnych Strategii Rozwoju przewidziano w ramach RLKS, a nie w ramach Innego Instrumentu Terytorialnego (IT).
284	Priorytet 6	Cel Polityki 5	EFRR	Cel szczegółowy 5 (ii) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównowagzonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miasteczka	Interwencje w ramach funduszy	154-155	"Wspieranie będzie uwzględniano następujące OSI, wskazane w SRWŚ 2020+ (...) jak również inne obszary, dla których partnerstwa JST wspólnie opracowały dokumenty strategiczne, spełniające wymogi właściwe dla Strategii IT"	"Wspieranie będzie uwzględniano następujące OSI, wskazane w SRWŚ 2020+ (...) jak również inne obszary, dla których partnerstwa JST wspólnie opracowały dokumenty strategiczne, spełniające wymogi właściwe dla Strategii IT w tym LSR"	LGD są partnerstwami JST dla których opracowywane są Lokalne Strategie Rozwoju, dokumenty równoważne dla Strategii IT, dlatego zasadne wydaje się aby ota dokumenty strategiczne ujęte w Programie Regionalnym na lata 2021-2027 Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego.	LGD Poniżda	Organizacja pozarządowa	Uwaga nieuwzględniona	W ramach celu szczegółowego (ii) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu, gospodarczego i środowiskowego na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównowagzonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miasteczka zaplanowano wsparcie w ramach Instrumentu Terytorialnego Rozwoju Lokalny Kierowany przez Społeczność. Działanie polegać będzie na wsparciu realizacji Lokalnych Strategii Rozwoju wdrażanej przez Lokalne Grupy Działania (LGD). Podsumowując wsparcie dla LGD dla działań wynikających z Lokalnych Strategii Rozwoju przewidziano w ramach RLKS, a nie w ramach Innego Instrumentu Terytorialnego (IT).
285	Priorytet 6	Cel Polityki 5	EFRR	Cel szczegółowy 5 (ii) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównowagzonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miasteczka	Interwencje w ramach funduszy	154-155	"Wspieranie będzie uwzględniano następujące OSI, wskazane w SRWŚ 2020+ (...) jak również inne obszary, dla których partnerstwa JST wspólnie opracowały dokumenty strategiczne, spełniające wymogi właściwe dla Strategii IT"	"Wspieranie będzie uwzględniano następujące OSI, wskazane w SRWŚ 2020+ (...) jak również inne obszary, dla których partnerstwa JST wspólnie opracowały dokumenty strategiczne, spełniające wymogi właściwe dla Strategii IT w tym LSR"	LGD są partnerstwami JST dla których opracowywane są Lokalne Strategie Rozwoju, dokumenty równoważne dla Strategii IT, dlatego zasadne wydaje się aby ota dokumenty strategiczne ujęte w Programie Regionalnym na lata 2021-2027 Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego.	LGD U Zrzed	Organizacja pozarządowa	Uwaga uwzględniona	W ramach celu szczegółowego (ii) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu, gospodarczego i środowiskowego na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównowagzonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miasteczka zaplanowano wsparcie w ramach Instrumentu Terytorialnego Rozwoju Lokalny Kierowany przez Społeczność. Działanie polegać będzie na wsparciu realizacji Lokalnych Strategii Rozwoju wdrażanej przez Lokalne Grupy Działania (LGD). Podsumowując wsparcie dla LGD dla działań wynikających z Lokalnych Strategii Rozwoju przewidziano w ramach RLKS, a nie w ramach Innego Instrumentu Terytorialnego (IT).
286	Priorytet 6	Cel Polityki 5	EFRR	Cel szczegółowy 5 (i) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównowagzonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miasteczka	Interwencje w ramach funduszy	154-155	"Wspieranie będzie uwzględniano następujące OSI, wskazane w SRWŚ 2030+ (...) jak również inne obszary, dla których partnerstwa JST wspólnie opracowały dokumenty strategiczne, spełniające wymogi właściwe dla Strategii IT"	Wniosek o uwzględnienie przedmiotowego fragmentu o zapis: "MOF Miasta Półnicy: "Gminy miasteczko - Cmiełów, Kunów, Stągorów, Suchedniów, Wąchock, Końskie (obszar wiejski) "Gminy wiejskie: Bałbów, Bliżyn, Bodzechów, Brody, Mirzec, Pawłów, Skarżysko-Kościele, Wasilów."	Lokalne Strategie Rozwoju przygotowane przez LGD muszą być spójne terytorialnie, a problemy zdiagnozowane na całym obszarze LGD muszą być rozwiązywane w każdej gminie, której obszar został objęty LSR. Przy aktualnym zapisie zaplanowanym na stronach 154-155 LGD Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej nie mogłyby objąć wsparciem Gminy Brody w ramach przedmiotowego Priorytetu i Celu Programu Regionalnego na lata 2021-2027 Fundusze dla Świętokrzyskiego.	Osoba fizyczna	Osoba fizyczna	Uwaga uwzględniona	Wspierać dla Miejskich Obszarów Funkcjonalnych (MOF) w tym MOF Miasta Półnicy przewidziane jest w ramach celu szczegółowego 5 (i) Wsparcie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu, gospodarczego i środowiskowego, na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównowagzonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miasteczka. Natomiast należy mieć na uwadze, że w ramach celu szczegółowego (i) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu, gospodarczego i środowiskowego, na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównowagzonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miasteczka zaplanowano wsparcie w ramach Instrumentu Terytorialnego Rozwoju Lokalny Kierowany przez Społeczność. Działanie polegać będzie na wsparciu realizacji Lokalnych Strategii Rozwoju wdrażanej przez Lokalne Grupy Działania (LGD). Podsumowując wsparcie dla LGD dla działań wynikających z Lokalnych Strategii Rozwoju przewidziano w ramach RLKS, a nie w ramach Innego Instrumentu Terytorialnego (IT).
287	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Cel szczegółowy 2 (i) Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych	Interwencje w ramach funduszy	81	Głównymi typami działań realizowanymi w tym obszarze będą: Zwiększenie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych (jak m.in. budynki komunalne, wspólnot mieszkaniowych, TBS) i budynków użyteczności publicznej, w kierunku rozwiązań kompleksowych oraz zmniejszania ubóstwa energetycznego (wraz z podłączeniem do sieci ciepłowniczej/chłodniczej, czy z instalacją urządzeń OZE).	Głównymi typami działań realizowanymi w tym obszarze będą: Zwiększenie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych (jak m.in. budynki komunalne, wspólnot mieszkaniowych, TBS) i budynków użyteczności publicznej, w kierunku rozwiązań kompleksowych oraz zmniejszania ubóstwa energetycznego (wraz z podłączeniem do sieci ciepłowniczej/chłodniczej, czy z instalacją urządzeń OZE). Modernizacja istniejących ciepłowni, systemów ciepłowniczych oraz sieci ciepłowniczych, dostosowanie ich do obowiązujących norm.	Ciepłownie produkują znaczącą część najbardziej uciążliwych zanieczyszczeń powietrza, zwłaszcza ciepłowni starego typu, które pracują nadal na obszarze województwa świętokrzyskiego. Spala się w nich najczęściej najtwardsze paliwo tj. miał oraz słabej jakości węgiel. Stąd też w nawiazaniu do UCHWAŁY NR XXII/292/20 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO Z dnia 29.06.2020 r. konieczna jest ich gruntowna modernizacja i dostosowanie do obowiązujących norm i przepisów prawa. Należy adekwatnie wprowadzić wskaźnik produktu dotyczący zmodernizowanych ciepłowni oraz wydajności wskaźnik produktu dotyczący zmodernizowanych sieci ciepłowniczych.	Miasto i Gmina Busko-Zdrój	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona częściowo	Do projektu programu dodano typ operacji - Budowa/rozbudowa/modernizacja systemów ciepłowniczych i chłodniczych wraz z magazynami ciepła celem transformacji w kierunku niskiemyślnym oraz uzyskania statusu efektywnych systemów ciepłowniczych (zgodnie z projektem UP). Zgodnie z linią demarkacyjną na poziomie regionalnym realizowane będą inwestycje do 5 MW mocy zamówionej. Instalacje o większej mocy realizowane będą z poziomu krajowego.
288	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Cel szczegółowy 2 (i) Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych	Indywidualny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji	84	01 Dotacja - 100 800 000 03 Wsparcie poprzez instrumenty finansowe: pożyczka - 20 000 000	01 Dotacja - 120 800 000	System pożyczkowy planowany w nowej perspektywie finansowej nie sprawdzi się przy proponowanych działaniach. Pożyczki nie są do zrealizowania przez samorządy a mieszkańcy są zainteresowani pozyskaniem dotacji.	Miasto i Gmina Busko-Zdrój	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Wskazana w Tabeli 2 - Wymiar 2 - forma finansowania kwota 20 mln EUR dotyczy wsparcia dedykowanego na poprawę efektywności energetycznej przedsiębiorstw.

289	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Cel szczegółowy 2 (i) Wsparie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001, w tym określonymi w niej kryteriami zrównowagowanego rozwoju	Intencje w ramach funduszy	86-87	Główne typy działań realizowanych w tym obszarze dotyczyć będą: 1. Budowy lub rozbudowy instalacji do produkcji energii elektrycznej z OZE wraz z przyłączami i możliwością budowy magazynów energii działających na potrzeby danego źródła OZE w zakresie wytworzenia energii z: - wiatru, - biomasy - wody - promieniowania słonecznego - biogazu (wodoru odnawialnego, biometanu) - biopaliw II i III generacji 2. Budowy lub rozbudowy instalacji do produkcji ciepła z odnawialnych źródeł energii wraz z możliwością budowy magazynów ciepła działających na potrzeby danego źródła OZE. 3. Rozbudowy istniejących instalacji do produkcji energii i ciepła z OZE o magazyny energii działające na potrzeby istniejącego źródła.	Główne typy działań realizowanych w tym obszarze dotyczyć będą: 1. Budowy lub rozbudowy i wybudowy instalacji do produkcji energii elektrycznej z OZE wraz z przyłączami i możliwością budowy magazynów energii działających na potrzeby danego źródła OZE w zakresie wytworzenia energii z: - wiatru, - biomasy - wody - promieniowania słonecznego - biogazu (wodoru odnawialnego, biometanu) - biopaliw II i III generacji 2. Budowy lub rozbudowy i wybudowy instalacji do produkcji ciepła z odnawialnych źródeł energii wraz z możliwością budowy magazynów ciepła działających na potrzeby danego źródła OZE. 3. Rozbudowy w tym w trybie zaprojektuj i wybuduj istniejących instalacji do produkcji energii i ciepła z OZE o magazyny energii działające na potrzeby istniejącego źródła.	Istotne znaczenie dla samorządów realizujących tego rodzaju projekty będzie możliwość wykonania dokumentacji oraz prowadzenia robót budowlanych w formule „zaprojektuj i wybuduj”. Tryb ten jest korzystny dla samorządów z racji mniejszego obciążenia zarówno od strony organizacyjnej jak również merytorycznej. Zamiast dwóch postępowań o udzielenie zamówienia (osobno na dokumentację projektową i osobno na wykonanie robót budowlanych) realizowane jest jedno postępowanie. Istotny jest również krótszy termin realizacji całości zadania w trybie jedetapowym niż dwuetapowym.	Miasto i Gmina Busko-Zdrój	Podmiot publiczny	Uwaga nieuwzględniona	W Programie wskazane są typy projektów. Eventualna forma realizacji zostanie określona w dokumentach wdrożeniowych.
290	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Cel szczegółowy 2 (ii) Wsparie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001, w tym określonymi w niej kryteriami zrównowagowanego rozwoju	Indykatory podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji	90	01 Dotacja - 36 000 000 03 Wsparcie poprzez instrumenty finansowe: pożyczka - 20 000 000	01 Dotacja - 56 000 000	System pożyczkowy planowany w nowej perspektywie finansowej nie sprawdzi się przy proponowanych działaniach. Pożyczki nie są do zrealizowania przez samorządy a mieszkańcy są zainteresowani pozyskaniem dotacji.	Miasto i Gmina Busko-Zdrój	Podmiot publiczny	Uwaga nieuwzględniona	Wskazano w Tabeli 2. Wymiar 2 – forma finansowania kwota 20 mln EUR dotyczy wsparcia dedykowanego dla przedsiębiorców.
291	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Cel szczegółowy 2 (iv) Wsparie przygotowania się do zmian klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z wysokimi temperaturami i katastrofami, a także odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego	Intencje w ramach funduszy	91	2. Wsparie retencjonowania wody, w tym małej retencji, działania w celu zatrzymania odpływu wód opadowych w oparciu o naturalne mechanizmy ekosystemowe (nature based solutions).	2. Wsparie retencjonowania wody wraz z dodatkowymi – retencyjnymi i retencyjnymi	Istotnym aspektem budowy zbiorników retencyjnych jest możliwość wykorzystania ich pod kątem rekreacyjnym. Oba te funkcje nie wykluczają się, stąd też niezrozumiałą jest tendencja do stanowczego rozdzielania tych funkcji i brak możliwości dofinansowania działań związanych z funkcją rekreacyjną zbiorników wodnych, których podstawową funkcją byłaby retencja. Wykluczenie funkcji ma miejsce w przypadku np. funkcji energetycznej i pracopowodowej oraz funkcji rekreacyjnej i zapasowania w wody. W przypadku funkcji retencyjnej oraz rekreacyjnej nie ma przeciwwskazań aby występowały one łącznie na danym zbiorniku. W województwie nie ma zbyt wielu zbiorników retencyjnych i z turystycznego punktu widzenia tego rodzaju przedsięwzięcia są oczekiwane przez mieszkańców.	Miasto i Gmina Busko-Zdrój	Podmiot publiczny	Uwaga nieuwzględniona	Obecny zapis w Programie nie wyklucza możliwości realizacji zbiorników retencyjnych z uwzględnieniem funkcji rekreacyjnych. Możliwość realizacji tego typu projektów zależy od ostatecznych uzgodnień z KE.
292	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Cel szczegółowy 2 (ii) Wsparie dostępu do wody oraz zrównowagowanej gospodarki wodnej	Intencje w ramach funduszy	97-98	Priorytetem w tym obszarze będą działania związane z budową nowej i przebudową/remontem istniejącej infrastruktury, niezbędnych do zrealizowania zobowiązań wynikających z Dyrektywy 91/271/EWG w aglomeracjach ujętych w AKPOŚK.	Usunięcie zapiku.	Istnieje konieczność dalszej rozbudowy sieci kanalizacji sanitarnej bez ograniczenia obszarów wiejskich i miejsko-wiejskich poniżej 2000 RLM. W woj. świętokrzyskim dominują gminy wiejskie, jest ich aż 58 oraz gminy miejsko-wiejskie, których jest 39. Wsparcie pod kątem modernizacji i budowy kanalizacji wyłącznie na obszarach pow. 2000 RLM spowoduje zupełnie wykluczenie obszarów wiejskich i miejsko-wiejskich, co w konsekwencji przyczyni się do zatrzymania ich rozwoju. Z drugiej strony z powodu braku kanalizacji każdego roku na wsiach dochodzi do zatruć wody w wodociągach i studniach. Budżety gmin bardzo często nie są na tyle zasobne, by samodzielnie realizować inwestycje w obszarze kanalizacyjnym, a możliwości pozyskania dofinansowania na rzecz projektów dedykowanych obszarom poniżej 2000 RLM zarówno na szczeblu krajowym jak i województwa stają się coraz trudniejsze.	Miasto i Gmina Busko-Zdrój	Podmiot publiczny	Uwaga nieuwzględniona	Zgodnie z linią demarkacyjną na poziomie regionalnym projekty mogą być realizowane jedynie w aglomeracjach 2 tys. – 10 tys. RLM. Wsparcie dla projektów poza aglomeracjami planowane jest do realizacji w ramach KPO (Krajowego Planu Odbudowy). Ostateczne zapisy co do zakresu wsparcia i wielkości aglomeracji uzależnione są od uzgodnień pomiędzy KE a MFPR.
293	Priorytet 5	Cel Polityki 4	EFRR	Cel szczegółowy 4 (i) Poprawa równego dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój łatwo dostępczej infrastruktury, w tym poprzez wspieranie odporności w zakresie kształcenia i szkolenia na odległość oraz online	Intencje w ramach funduszy	126	W kontekście wyzwań związanych z rozwojem nowoczesnej gospodarki niezbędne jest szczególnie zapewnienie odpowiedniego poziomu kształcenia w sektorach technologicznych, jak również w sektorach związanych z wydobyciem surowców i gółbom oraz zrównoważonym przetwórstwem lokalnych zasobów (geologia, hydrologia, wydobywczość, ochrona środowiska), od szkolnictwa zawodowego po wyższe uczenie. Promocja kształcenia zawodowego powinna być ukierunkowana na wzrost zainteresowania tego rodzaju kształceniem.	W kontekście wyzwań związanych z rozwojem nowoczesnej gospodarki niezbędne jest szczególnie zapewnienie odpowiedniego poziomu kształcenia w sektorach technologicznych, jak również w sektorach związanych z wydobyciem surowców i gółbom oraz zrównoważonym przetwórstwem lokalnych zasobów (geologia, hydrologia, wydobywczość, ochrona środowiska), a także turystyką zdrowotną, od szkolnictwa zawodowego po wyższe uczenie. Promocja kształcenia zawodowego powinna być ukierunkowana na wzrost zainteresowania tego rodzaju kształceniem.	Branża zdrowotkowa stanowi główną gałąź rozwoju południowej części województwa świętokrzyskiego. W związku z dynamicznym rozwojem tej dziedziny gospodarki regionu oraz głosów płynących z podmiotów uzdrowiskowych dotyczących braku wykształconej kadry pracowniczej niezbędne jest bezpośrednie wsparcie tej dziedziny gospodarki naszego województwa, tym bardziej obszaru uzdrowiskowego.	Miasto i Gmina Busko-Zdrój	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona częściowo	Zapisy programu zostaną zmodyfikowane o zapis: W kontekście wyzwań związanych z rozwojem nowoczesnej gospodarki niezbędne jest szczególnie zapewnienie odpowiedniego poziomu kształcenia w sektorach technologicznych, jak również w sektorach związanych z wydobyciem surowców i gółbom oraz zrównoważonym przetwórstwem lokalnych zasobów (geologia, hydrologia, wydobywczość, ochrona środowiska), a także turystyką zdrowotną, od szkolnictwa zawodowego po wyższe uczenie. Promocja kształcenia zawodowego powinna być ukierunkowana na wzrost zainteresowania tego rodzaju kształceniem.
294			ND	Strategia programu		31	... oraz Kazimierza Wielka (w trakcie budowy infrastruktury uzdrowiskowej) i Pińczów (starring się o wyznaczenie strefy uzdrowiskowej)	... oraz Kazimierza Wielka (w trakcie budowy infrastruktury uzdrowiskowej) i Pińczów (starring się o wyznaczenie strefy uzdrowiskowej), a także Czarniecha Góra.	Prowadzone są tak badania klimatu i podejmowane działania do przywrócenia statusu uzdrowiska.	Izba Gospodarcza Kraj Turystyki Zdrowotnej	Organizacja pozarządowa	Uwaga nieuwzględniona	Obszar uzdrowiskowy został wyznaczony w Strategii Województwa Świętokrzyskiego 2030+ i obejmuje obszar Busko Zdrój, Solec Zdrój, Kazimierz Wielką i Pińczów.
295	Priorytet 5	Cel Polityki 4	EFRR	Cel szczegółowy 4 (ii) Wzmocnienie roli kultury i zrównowagowanej funkcji w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych	Intencje w ramach funduszy	141	-	-	Dodanie tego zapisu określi kierunki rozwoju innowacyjności w obszarze turystyki zdrowotnej jako inteligentnej specjalizacji.	Izba Gospodarcza Kraj Turystyki Zdrowotnej	Organizacja pozarządowa	Uwaga uwzględniona częściowo	Tego typu projekty kwalifikują się do wsparcia w ramach B+R w Działaniu 1.1.
296	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Cel szczegółowy 2 (i) Wsparie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych	Intencje w ramach funduszy	81	Brak typów działań	Wniosekujący o rozszerzenie wsparcia o następujący typ działań: - modernizacja istniejącej sieci ciepłowniczej w kierunku poprawy efektywności energetycznej	Wsparcie dla tego typu działania jest zgodne z rozporządzeniem UE wsl. EFRR i FS. Brak wsparcia dla tego typu działania spowoduje, że projekty modernizacji sieci ciepłowniczych w małych systemach ciepłowniczych – poniżej 5 MW mogą zamównić - planowane na terenie województwa świętokrzyskiego, pozostaną poza systemem wsparcia. W ramach programu Feniks będą finansowane projekty w systemach o mocy powyżej 5 MW mocy zamównić. Wynika to z podziału interwencji pomiędzy poziomem regionalnym a krajowym według dokumentu „Linia demarkacyjna - podział interwencji i zasad wdrażania krajowych i regionalnych programów operacyjnych 2021-2027” (Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, 4.02.2021).	Izba Gospodarcza Ciepłownictwo Polskie	Organizacja pozarządowa	Uwaga uwzględniona	Programu zostanie uzupełniony o wskazany typ operacji.
297	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Cel szczegółowy 2 (i) Wsparie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych	Intencje w ramach funduszy	81	Po rozszerzeniu typów działań o modernizację istniejącej sieci ciepłowniczej w kierunku poprawy efektywności energetycznej – propozycja dot. dokumentu uszczególniającego.	Rozumiejmy, że doprecyzowanie zakresu wsparcia projektów sieci ciepłowniczych nastąpi w dokumencie szczegółowym dla programu FES, chcielibyśmy zwrócić uwagę na późniejsze zapisy szczegółowe dotyczące wsparcia dla niesiektynowych systemów ciepłowniczych. Wniosekujący, aby w uszczególnieniu FES zaplanować wsparcie, również dla projektów sieci ciepłowniczych, realizowanych w systemach niesiektynowych, a które jest zgodne z przepisami o pomocy publicznej, (pod określonymi w GBER warunkami).	Ograniczenie wsparcia tylko do systemów efektywnych nie ma już uzasadnienia w warunkach projektowanych nowych przepisów o pomocy publicznej. W projekcie rozporządzenia zmieniającego GBER (wpisane w życie na początku 2022 r.), gdzie zgodnie z art. 46 ust. 1a: "Pomoc przynajmniej się wyłącza na budowę lub modernizację systemów ciepłowniczych i chłodniczych, które są lub stają się efektywne energetycznie. Jeżeli w wyniku prac objętych pomocą system nie stanie się jeszcze efektywny energetycznie, dalsze modernizacje wymagane do osiągnięcia standardu efektywności energetycznej, muszą rozpocząć się w ciągu trzech lat od rozpoczęcia prac objętych pomocą."	Izba Gospodarcza Ciepłownictwo Polskie	Organizacja pozarządowa	Uwaga uwzględniona	Treść zapisu do doprecyzowania po uzgodnieniu z KE oraz MFPR oraz od ostatecznych zapisów UP
298	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Cel szczegółowy 2 (i) Wsparie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych	Intencje w ramach funduszy	82	Główne grupy docelowe: - (...) przedsiębiorcy, przedsiębiorstwa (...)	Nie mamy uwag do propozycji uwzględnienia w głównej grupie docelowej przedsiębiorców / przedsiębiorstwa, bez określenia wielkości przedsiębiorstw. Rozumiejmy, że doprecyzowanie tej grupy docelowej nastąpi w dokumencie szczegółowym dla programu FES, chcielibyśmy zwrócić uwagę na późniejsze zapisy szczegółowe dotyczące określenia beneficjentów i związanej z tym kwalifikowalności typów projektów w kontekście linii demarkacyjnej z programem Feniks. Wniosekujemy o określenie potencjalnych beneficjentów oraz kwalifikujących się do wsparcia typów projektów, zgodnie z podziałem interwencji pomiędzy poziomem regionalnym a krajowym według dokumentu „Linia demarkacyjna - podział interwencji i zasad wdrażania krajowych i regionalnych programów operacyjnych 2021-2027” (Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, 4.02.2021)	Struktura przedsiębiorstw ciepłowniczych pod względem wielkości technicznych, jak i własności, jest bardzo różnorodna. W przeważającej większości przedsiębiorstwa działające na rynku ciepła komunalnego, bez względu na ich wielkość „techniczną”, są przedsiębiorstwami „dużymi”. Wynika to z definicji wielkości przedsiębiorstwa wg rozporządzenia GBER. Warunek dużego przedsiębiorstwa jest często spełniony poprzez udział gmin, które są właścicielami większości podmiotów ciepłowniczych w Polsce. Zwracamy uwagę, że gdyby kryterium wielkości zostało zastosowane w stosunku do przedsiębiorstw komunalnych i przedsiębiorstw energetycznych, to wykluczone byłby również przedsiębiorstwa o średniej lub średniej mocy zamstawionej, będące własnością gminy.	Izba Gospodarcza Ciepłownictwo Polskie	Organizacja pozarządowa	Uwaga uwzględniona	W zakresie typu operacji: Budowa/modernizacja systemów ciepłowniczych i chłodniczych (sieci) wraz z magazynami ciepła demarkacja oparta będzie o zapisy linii demarkacyjnej. Z poziomu regionalnego wspierane będą inwestycje do 5 MW mocy zamównić. Wyższe instalacje wspierane będą z poziomu krajowego. Ograniczenie wsparcia do mikro i małych przedsiębiorstw dotyczy zgodnie z linią demarkacyjną projektów poprawy efektywności energetycznej przedsiębiorstw.
299	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Cel szczegółowy 2 (i) Wsparie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych	Intencje w ramach funduszy	82	Brak	Propozujemy w uszczególnieniu PR FES - dla wąskiego typu projektów, polegających na wymianie węzłów ciepłych w termomodernizowanych budynkach - poznać listę beneficjentów o przedsiębiorstwa ciepłownicze, bez względu na ich wielkość i formę własności.	Nasza propozycja wynika z faktu, że w niektórych przypadkach wspólnoty lub spółdzielnie mieszkaniowe nie chcą być właścicielami węzłów ciepłych. W takich sytuacjach, brak przedsiębiorstw ciepłowniczych na liście beneficjentów, uniemożliwia pozyskanie przez te przedsiębiorstwa dofinansowania na wymianę węzłów.	Izba Gospodarcza Ciepłownictwo Polskie	Organizacja pozarządowa	Uwaga nieuwzględniona	Wzór Programu nie wymaga definiowania beneficjentów. Beneficjenci zostaną wskazani w SZOP.
300	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Cel szczegółowy 2 (ii) Wsparie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001, w tym określonymi w niej kryteriami zrównowagowanego rozwoju	Intencje w ramach funduszy	87	Główne grupy docelowe: - (...) przedsiębiorcy (...)	Nie mamy uwag do propozycji uwzględnienia w głównej grupie docelowej przedsiębiorców / przedsiębiorstwa, bez określenia wielkości przedsiębiorstw. Rozumiejmy, że doprecyzowanie tej grupy docelowej nastąpi w dokumencie szczegółowym dla programu FES, chcielibyśmy zwrócić uwagę na późniejsze zapisy szczegółowe dotyczące określenia beneficjentów i związanej z tym kwalifikowalności typów projektów w kontekście linii demarkacyjnej z programem Feniks. Wniosekujemy o określenie potencjalnych beneficjentów oraz kwalifikujących się do wsparcia typów projektów, zgodnie z podziałem interwencji pomiędzy poziomem regionalnym a krajowym według dokumentu „Linia demarkacyjna - podział interwencji i zasad wdrażania krajowych i regionalnych programów operacyjnych 2021-2027” (Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, 4.02.2021)	Struktura przedsiębiorstw ciepłowniczych pod względem wielkości technicznych, jak i własności, jest bardzo różnorodna. W przeważającej większości przedsiębiorstwa działające na rynku ciepła komunalnego, bez względu na ich wielkość „techniczną”, są przedsiębiorstwami „dużymi”. Wynika to z definicji wielkości przedsiębiorstwa wg rozporządzenia GBER. Warunek dużego przedsiębiorstwa jest często spełniony poprzez udział gmin, które są właścicielami większości podmiotów ciepłowniczych w Polsce. Zwracamy uwagę, że gdyby kryterium wielkości zostało zastosowane w stosunku do przedsiębiorstw komunalnych i przedsiębiorstw energetycznych, to wykluczone byłby również przedsiębiorstwa o średniej lub średniej mocy zamstawionej, będące własnością gminy.	Izba Gospodarcza Ciepłownictwo Polskie	Organizacja pozarządowa	Uwaga nieuwzględniona	Wzór Programu nie wymaga definiowania beneficjentów. Beneficjenci zostaną wskazani w SZOP.
301	Priorytet 6	Cel Polityki 5	EFRR	Cel szczegółowy 5 (ii) Wsparie zrównowagowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównowagowanej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejskie	Intencje w ramach funduszy	154-155	Wsparcie będzie uwzględniano następujące OSI, wskazane w SRWS 2020+ (...), jak również inne obszary, dla których partnerstwa JST wspólnie opracowały dokumenty strategiczne, spełniające wymogi właściwe dla Strategii IT* w tym LSR	Wsparcie będzie uwzględniano następujące OSI, wskazane w SRWS 2020+ (...), jak również inne obszary, dla których partnerstwa JST wspólnie opracowały dokumenty strategiczne, spełniające wymogi właściwe dla Strategii IT* w tym LSR	LOG są partnerstwami JST dlatego których opracowywane są Lokalne Strategie Rozwoju, dokumenty równoważne dla Strategii IT, dlatego zasadne uznać się aby jednako oba dokumenty ujęty w Programie Regionalnym na lata 2021-2027 Fundusza Europejskiego dla Świętokrzyskiego.	Lokalna Grupa Działania – Dorzeczcie Wisły	Podmiot publiczny	Uwaga nieuwzględniona	W ramach celu szczegółowego (ii) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównowagowanej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejskie zaplanowano wsparcie w ramach Instrumentu Terytorialnego Rozwoju Lokalny Kierowany przez Społeczność. Działanie polegać będzie na wsparciu realizacji Lokalnych Strategii Rozwoju wdrażanej przez Lokalne Grupy Działania (LGD). Podsumowując wsparcie dla LGD dla doświadczeń wynikających z Lokalnych Strategii Rozwoju przewidziano w ramach RLKS, a nie w ramach Innego Instrumentu Terytorialnego (ITT).
302	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Cel szczegółowy 2 (i) Wsparie dostępu do wody oraz zrównowagowanej gospodarki wodnej	Intencje w ramach funduszy	97	1. Rozwój infrastruktury kanalizacyjnej (budowa, rozbudowa, przebudowa sieci kanalizacyjnej, w tym instalacja inteligentnych systemów zarządzania siecią) zgodnie z priorytetami AKPOŚK	1. Rozwój infrastruktury kanalizacyjnej (budowa, rozbudowa, przebudowa, modernizacja sieci kanalizacyjnej, w tym instalacja inteligentnych systemów zarządzania siecią) zgodnie z priorytetami AKPOŚK	Istniejąca stara sieć kanalizacyjna jest często nieuszczelniona, co powoduje infiltrację wód gruntowych do sieci kanalizacyjnych. Powoduje to wzrost przepływów ścieków sieciami kanalizacyjnymi, który z kolei wpływa decydująco na zwiększenie kosztów działań systemów kanalizacyjnych. Determinuje również zjawiska niekorzystnych zmian chemicznych transportowanych ścieków, zwiększa uciążliwość systemów kanalizacyjnych dla wód powierzchniowych oraz obniża poziom wód w gruncie. W związku z powyższymi modernizacja istniejących sieci kanalizacyjnych jest zasadna i konieczna.	Gmina Bożenyn	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Zapisy programu zostaną uzupełnione.
303	Priorytet 3	Cel Polityki 2	EFRR	Cel szczegółowy 2 (iii) Wsparie zrównowagowanej (multimodalnej) mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej	Indykatory podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji	118	Tabela 2: Wymiar 2 – forma finansowania Kwota (w EUR) dotacja 40 000 000	Proponowane zwiększenie alokacji środków do 70 mln EUR, w tym 60 mln da ZIT	Z uwagi na fakt, że 7 września br. 17 gmin, podjęło decyzję o przystąpieniu do Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Pińczów, podpisało porozumienie a tym samym reprezentuje ponad 30% populacji województwa świętokrzyskiego, czyli ponad 315 tys. osób. Zwiększenie alokacji środków jest w pełni uzasadnione.	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Zgodnie z planowanym podziałem interwencji pomiędzy programem regionalnym i programami krajowymi, głównym źródłem finansowania inwestycji w obszarze mobilności miejskiej, dla miasta wojewódzkiego (Kielce) a także Ostrowca Świętokrzyskiego będzie program dedykowany Polsce Wschodniej (FE PW). Trwają uzgodnienia dotyczące uwzględnienia w FE PW również pozostałych miast „północny”.
304	Priorytet 3	Cel Polityki 2	EFRR	Cel szczegółowy 2 (iii) Wsparie zrównowagowanej (multimodalnej) mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej	Intencje w ramach funduszy	147	Zgodnie z linią demarkacyjną dla CP 2 (Priorytet 3 Mobilność miejska) ZIT województwa – OSI Kielce Obszar Funkcjonalny otrzyma wsparcie z poziomu krajowego (Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027).	ZIT Miasta Pińczów wyraża swoje zaniepokojenie faktem pominięcia w linii demarkacyjnej możliwości realizacji zadań z zakresu mobilności miejskiej w programach krajowych. Prośba do władz województwa o lobbing w przedmiotowej kwestii.	Brak wystarczającej ilości środków w programie regionalnym na realizację zadań z zakresu mobilności miejskiej przewidzianych przez członków ZIT	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Zgodnie z planowanymi podziałem interwencji pomiędzy programem regionalnym i programami krajowymi, głównym źródłem finansowania inwestycji w obszarze mobilności miejskiej, dla miasta wojewódzkiego (Kielce) a także Ostrowca Świętokrzyskiego będzie program dedykowany Polsce Wschodniej (FE PW). Trwają uzgodnienia dotyczące uwzględnienia w FE PW również pozostałych miast „północny”.
305	Priorytet 6	Cel Polityki 5	EFRR	Cel szczegółowy 5 (i) Wsparie zrównowagowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównowagowanej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich	Indykatory podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji	153	Tabela 2: Wymiar 2 – forma finansowania Kwota (w EUR) dotacja 95 000 000,00	Proponuję się zwiększenie alokacji środków do kwoty 180 mln EUR, w tym 95 mln da ZIT	Z uwagi na fakt, że 7 września br. 17 gmin, podjęło decyzję o przystąpieniu do Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Pińczów, podpisało porozumienie a tym samym reprezentuje ponad 30% populacji województwa świętokrzyskiego, czyli ponad 315 tys. osób. Mając na uwadze MOF w skład którego wchodzić będzie tak duża liczba gmin, zwiększenie alokacji środków jest w pełni uzasadnione.	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Podmiot publiczny	Uwaga nieuwzględniona	Mając na względzie konieczność zapewnienia koncentracji tematycznej, która wynika z Rozporządzeń unijnych, a także zapisów Kontraktu Programowego (który to stanowi etap uzgodnień pomiędzy Zarządzeniem Województwa, a Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej) - Instytucja Zarządzająca ramach Cielu Polityki 1 planuje zaplanować ok. 20% środków EFRR, w ramach Cielu Polityki 2 - ok. 35% środków EFRR, natomiast na cele klimatyczne region zobowiązany jest przeznaczyć min. 34,51% środków EFRR (wynikający z projektu Kontraktu Programowego). Mając na uwadze powyższe, pozostałe środki finansowe (po spełnieniu narzuconych wymogów koncentracji) IZ racjonalnie i efektywnie podzieliła na pozostałe priorytaty programu regionalnego. Podsumowując IZ nie ma możliwości zwiększenia zaproszonej alokacji finansowej na ZIT w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego o kwotę 30 mln EUR.
306	Priorytet 3	Cel Polityki 2	EFRR	Cel szczegółowy 2 (iii) Wsparie zrównowagowanej (multimodalnej) mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej	Intencje w ramach funduszy	115	Realizowane działania kierowane do miast i ich obszarów funkcjonalnych, w których istnieje uzasadniona potrzeba dalszego rozwoju (wzmocnienia) lub budowania niskoemisyjnego systemu transportu zbiorowego i niezmotoryzowanego. Do realizacji tego celu służąć będzie w szczególności instrument ZIT.	Proponowana zmiana: Uwzględnienie powiatów jako beneficjentów środków w ramach priorytetu 3	Zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym Organizatorem publicznego transportu zbiorowego, właściwym ze względu na obszar działania lub zasięg przewozów, jest: - powiat; a) na linii komunikacyjnej albo sieci komunikacyjnej w powiatowych przewozach pasażerskich, b) któremu powierzono zadanie organizacji publicznego transportu zbiorowego na mocy porozumienia między powiatami - na linii komunikacyjnej albo sieci komunikacyjnej w powiatowych przewozach pasażerskich, które zawarty porozumienie - związek powiatowo-gminy na linii komunikacyjnej albo sieci komunikacyjnej w powiatowo-gminnych przewozach pasażerskich na obszarze gmin lub powiatów tworzących związek powiatowo-gminny. Mając na uwadze zadania powiatu z zakresu organizacji transportu zbiorowego w oparciu o przepisy ustawy o publicznym transporcie zbiorowym zasadnym jest uwzględnienie powiatu w zapisach Programu Regionalnego.	Starostwo Powiatowe w Starachowicach	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Wzór Programu nie wymaga definiowania beneficjentów. Beneficjenci zostaną wskazani w SZOP.

307	Priorytet 4	Cel Polityki 3	EFRR	Cel szczegółowy 3 (ii) Rozwój i udoskonalenie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej	Interwencje w ramach funduszy	121	W ramach Celu szczegółowego 3 (ii) planowane są działania: - zwiększenie dostępności transportowej poprzez budowę, rozbudowę i przebudowę sieci dróg wojewódzkich, w tym szczególnie połączeń włączających do sieci TEN-T, obowodnic, a także połączeń służących budowie kluczowych powiatów transportowych.	Proponowana zmiana: W ramach Celu szczegółowego 3 (ii) planowane są działania: - zwiększenie dostępności transportowej poprzez budowę, rozbudowę i przebudowę sieci dróg wojewódzkich oraz innych na których natężenie ruchu przekracza 10 000 pojazdów na dobę, w tym szczególnie połączeń włączających do sieci TEN-T, obowodnic, a także połączeń służących budowie kluczowych powiatów transportowych	Zasadnym jest uwzględnienie w zapisach Programu innych kategorii dróg (gminnych i powiatowych) na których natężenie ruchu bývá większe niż na drogach krajowych. Na przewidziane list zawiesz się znaczący ruch – w szczególności pojazdów ciężarowych z dostawami do zaspokajania potrzeb produkcyjnych firm działających na terenie powiatu starachowickiego, ograniczający tym samym przepustowość dróg lokalnych. Warto zaznaczyć, iż na terenie powiatu funkcjonuje i stale rozwija się Specjalna Strefa Ekonomiczna. Rozwój SSE Starachowice powoduje zwiększenie ruchu, zwłaszcza na ulicy Rasmajskiej w Starachowicach (w części drogi powiatowej). Liczba pojazdów szacuje się na kilkadziesiąt tysięcy w godzinach w godzinach od 6.00 do 20.00, co w połączeniu z ruchem lokalnym i tranzytowym przyczynia się do powstania zatorów i korków, zwłaszcza w godzinach szczytu. Na dzień dzisiejszy przepustowość jest znacznie ograniczona. Rozbudowanie ruchu komercyjnego, jak również części poprawy warunków bezpieczeństwa drogowego i pieszego oraz skrócenie czasu dojazdu do ważnych ośrodków gospodarczych, niezależnie od kategorii drogi, powinno być w interesie nas wszystkich.	Starostwo Powiatowe w Starachowicach	Podmiot publiczny	Uwaga nieuwzględniona	Wymogi Unii Europejskiej w zakresie podziału alokacji na poszczególne Cele Polityki Spójności sprawią, iż środki przeznaczone na inwestycje drogowe w programie regionalnym zostały mocno ograniczone. Komisja Europejska proponuje ograniczyć inwestycje drogowe jedynie do inwestycji, zapewnianych niezbędne połączenia do TEN-T, zapewnienie niezbędnych połączeń do miejsc inwestycyjnych, terminali intermodalnych, centrów logistycznych i oraz węzłów transportowych i inteligentnych różnego rodzaju transportu, a także obowodnic. Takie podejście KE daje podstawę do ograniczenia interwencji wyłącznie do dróg wojewódzkich, ponieważ warunki określone przez KE dla dróg o niższym kategorii będą trudne do spełnienia. Komisja Europejska wielokrotnie wskazywała, że budowa dróg lokalnych (gminnych i powiatowych) nie powinna być, co do zasady, przedmiotem interwencji w regionalnych programach operacyjnych.
308	Priorytet 5	Cel Polityki 4	EFRR	Cel szczegółowy 4 (ii) Poprawa równego dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjającego włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój łatwo dostępnego infrastruktury, w tym poprzez wspieranie odporności w zakresie kształcenia i szkolenia na odległość oraz online	Interwencje w ramach funduszy	127	Główne typy projektów to m.in.: - inwestycje w infrastrukturę edukacyjną przedszkolną wraz z niezbędnym wyposażeniem odnoszącym się do zakresu infrastrukturalnego projektu oraz wyposażeniem gwarantującym wysoką jakość kształcenia, zakup niezbędnego sprzętu i pomocy dydaktycznych - inwestycje w infrastrukturę szkół podstawowych i średnich wraz z niezbędnym wyposażeniem odnoszącym się do zakresu infrastrukturalnego projektu oraz wyposażeniem gwarantującym wysoką jakość kształcenia, zakup niezbędnego sprzętu i pomocy dydaktycznych - inwestycje w infrastrukturę na potrzeby szkolnictwa zawodowego i kształcenia ustawicznego oraz centrów i placówek prowadzących kształcenie zawodowe i ustawiczne wraz z niezbędnym wyposażeniem odnoszącym się do zakresu infrastrukturalnego projektu oraz wyposażeniem gwarantującym wysoką jakość kształcenia, zakup niezbędnego sprzętu i pomocy dydaktycznych - inwestycje w infrastrukturę szkolnictwa wyższego i wyższego zawodowego wraz z niezbędnym wyposażeniem odnoszącym się do zakresu infrastrukturalnego projektu oraz wyposażeniem gwarantującym wysoką jakość kształcenia, zakup niezbędnego sprzętu i pomocy dydaktycznych.	Dotąd zapis: - rozwój infrastruktury szkół i placówek oświatowo – wychowawczych realizujących zadania z zakresu wczesnego wykrywania wad postawy i rehabilitacji (zajęcia korekcyjno-kompensacyjne) w tym zakup niezbędnego sprzętu i pomocy dydaktycznych	Na terenie powiatu starachowickiego od 1990 roku funkcjonuje Międzyszkolny Ośrodek Gimnastyki Korekcyjnej i Kompensacyjnej w Starachowicach, wyspecjalizowana (płynna) w województwie świętokrzyskim publiczna placówka oświatowo – wychowawcza, prowadząca kompleksową gimnastykę korekcyjną – kompensacyjną uszeregowaną zajęciami korekcyjnymi w wodzie z dziećmi i młodzieżą ze zdiagnozowanymi wadami postawy. Celem działalności MODOK jest wspieranie wszechstronnego rozwoju dzieci i młodzieży, we współpracy z rodziną, szkołą, środowiskiem. Placówka realizuje zadania edukacyjne, wychowawcze, zdrowotne, profilaktyczne, opiekuńcze, sportowe, rekreacyjne. Uczestnictwo w zajęciach placówki kryje zaburzenia statyki ciała i przeciwdziałanie utrwaleniu i pogłębianiu się ich, wyrownie zaburzenia w rozwoju motorycznym, zapobieg powstawaniu zaburzeń statyki ciała oraz wyrownie niedobory ruchu dzieci z odchyleńmi w stanie zdrowia lub rozwoju, które ograniczają ich udział w obowiązkowych zajęciach rekreacji i wychowania fizycznego lub w których ćwiczenia fizyczne są istotnym elementem ich leczenia lub korekcji. Rozwój MODOK, w tym możliwość zakupu niezbędnego sprzętu i wyposażenia do placówki pozwoli na skuteczną walkę z wadami postawy u dzieci i młodzieży. Na terenie innych powiatów zadania te realizowane są w szkołach.	Starostwo Powiatowe w Starachowicach	Podmiot publiczny	Uwaga nieuwzględniona	W tym Działaniu, wsparcie przewidziane jest dla procesu kształcenia.
309	Priorytet 5	Cel Polityki 4	EFRR	Cel szczegółowy (iii) Wspieranie włączenia społecznego marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju gospodarczego i środowiskowego, na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejsc	Interwencje w ramach funduszy	132	W ramach Celu szczegółowego 4 (iii) wspieranie włączenia społeczno-gospodarczego społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w niekorzystnej sytuacji, w tym osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne - realizowane będą działania obejmujące, m.in.: - placówki opieki całonocowej - remont, przebudowa, rozbudowa, wyposażenie placówek zapewniających całonocową opiekę osobom z niepełnosprawnościami, przewlekłe choroby lub osobom w podeszłym wieku. - infrastruktury społecznej powiązanej z procesem integracji społecznej, aktywizacji społeczno-zawodowej i deinstytucjonalizacji usług, poprzez zakup wyposażenia niezbędnego do świadczenia usług medycznych, w tym służących opiece długoterminowej, paliatywnej i hospicyjnej w zakresie zgodności z zasadami deinstytucjonalizacji opieki zdrowotnej nad osobami starszymi, - mieszkanie o charakterze wspomagającym: chronione, treningowe i wspierane. Priorytetowo będą traktowane inwestycje mające na celu usamodzielnianie się ekonomiczne osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Dlatego też zakłada się wsparcie inwestycji dotyczących remontu, przebudowy i wyposażenia infrastruktury zdegradowanych budynków w celu ich adaptacji na mieszkania o charakterze wspomagającym: chronione, treningowe i wspierane, - mieszkania społecznie skierowane w szczególności dla osób opuszczających placę zastępczą, zakłady poprawcze lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, - infrastrukturę szkół przysposabiających do pracy - w celu uzupełnienia wsparcia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym planowane jest również wsparcie w postaci remontu, przebudowy, modernizacji i wyposażenia infrastruktury szkół przysposabiających do pracy.	Dotąd zapis: - rozwój infrastruktury podmiotów reintegracji społecznej i zawodowej (CIS, KIS, ZAZ, WITZ)	Jednostki reintegracji społeczno-zawodowej i placówki nakładające głównie na aktywizację osób z niepełnosprawnościami – warsztaty terapii zajęciowej (WTZ) i zakłady aktywności zawodowej (ZAZ), ale również świadczące usługi dla osób z innych grup zagrożonych wykluczeniem społecznym – centra integracji społecznej (CIS) i kluby integracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych skutkami marginalizacji, tworzeniu miejsc pracy, świadczeniu usług społecznych użyteczności publicznej (interesu ogólnego).	Starostwo Powiatowe w Starachowicach	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona częściowo	Zapropowane zapisy w programie są wystarczające i mieszczą się w zakresie: realizowane będą działania obejmujące m.in.: infrastrukturę społeczną powiązaną z procesem integracji społecznej, aktywizacji społeczno-zawodowej i deinstytucjonalizacji usług, poprzez zakup wyposażenia niezbędnego do świadczenia usług medycznych, w tym służących opiece długoterminowej, paliatywnej i hospicyjnej w zakresie zgodności z zasadami deinstytucjonalizacji opieki zdrowotnej nad osobami starszymi.
310	Priorytet 6	Cel Polityki 5	EFRR	Cel szczegółowy 5 (ii) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejsc	Interwencje w ramach funduszy	154-155	Wspieranie będzie uwzględniano następujące OSI, wskazane w SRWS 2020+ (...), jak również inne obszary, dla których partnerstwa JST wspólnie opracowały dokumenty strategiczne, spełniające wymogi wskazane dla Strategii IT	„Wspieranie będzie uwzględniano następujące OSI, wskazane w SRWS 2020+ (...), jak również inne obszary, dla których partnerstwa JST wspólnie opracowały dokumenty strategiczne, spełniające wymogi wskazane dla Strategii IT lub LSR”	LGD są partnerstwami JST dlatego których opracowywane są Lokalne Strategie Rozwoju, dokumenty różnorodnie dla Strategii IT, dlatego zasadne uznaje się aby jednakowo oba dokumenty zostały ujęte w Programie Regionalnym na lata 2021-2027 Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego.	Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej Piotr Sadocha	Organizacja pozarządowa	Uwaga nieuwzględniona	W ramach celu szczegółowego (ii) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejscie zaplanowane wsparcie w ramach Instrumentu Terytorialnego Rozwoju Lokalny Kierowany przez Społeczność. Działanie polegać będzie na wsparciu realizacji Lokalnych Strategii Rozwoju wyrażanej przez Lokalne Grupy Działania (LGD). Podsumowując wsparcie dla LGD da działań wynikających z Lokalnych Strategii Rozwoju przewidziano w ramach RLKS, a nie w ramach Innego Instrumentu Terytorialnego (IT).
311	Priorytet 6	Cel Polityki 5	EFRR	Cel szczegółowy 5 (ii) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejsc	Interwencje w ramach funduszy	154-155	Wspieranie będzie uwzględniano następujące OSI, wskazane w SRWS 2020+ (...), jak również inne obszary, dla których partnerstwa JST wspólnie opracowały dokumenty strategiczne, spełniające wymogi wskazane dla Strategii IT	Wniosek o uzupełnienie przedmiotowego fragmentu o zapis: - MOF Miasta Półnicy - Gminy miasto-wiejskie: Cmiełów, Kunów, Stąporków, Suchedniów, Wąchock, Kosińskie (obszar wiejski), - Gminy wiejskie: Białów, Bliżyn, Botchechów, Brody, Mirzec, Pawłów, Skarżysko-Kościele, Watłowo.”	Lokalne Strategie Rozwoju przygotowywane przez LGD muszą być spójne terytorialnie, problemy zdiagnozowane na całym obszarze LGD muszą być rozwiązywane w każdej gminie, której obszar został objęty LSR. Przy aktualnym zapisie zapropnowanemu na stronach 154-155 LGD Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej nie mogłoby objąć wsparciem Gminy Brody w ramach przedmiotowego Priorytetu i Celu Programu Regionalnego na Lata 2021-2027 Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego.	Osoba fizyczna	Osoba fizyczna	Uwaga nieuwzględniona	Wspieranie dla Miejskich Obszarów Funkcjonalnych (MOF) w tym MOF Miasta Półnicy przewidziane jest w ramach celu szczegółowego 5 (ii) Wsparcie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejscie. Natomiast należy mieć na uwadze, że w ramach celu szczegółowego (ii) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejscie zaplanowane wsparcie w ramach Instrumentu Terytorialnego Rozwoju Lokalny Kierowany przez Społeczność. Działanie polegać będzie na wsparciu realizacji Lokalnych Strategii Rozwoju wyrażanej przez Lokalne Grupy Działania (LGD). Podsumowując zapisy Programu nie wykluczają możliwości realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju na terenie gminy, która nie przynależy do OSI.
312	Priorytet 1	Cel Polityki 1	EFRR	Cel szczegółowy 1 (ii) czepianie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, organizacji badawczych i instytucji publicznych	Interwencje w ramach funduszy	66	Wspieranie podnoszenia kompetencji cyfrowych pracowników instytucji sektora publicznego (jako element projektu), ze szczególnym uwzględnieniem zaawansowanych kompetencji oraz kompetencji z zakresu cyberbezpieczeństwa, także pracowników JST i przedsiębiorstw. Dodatkowo przewidziano działania mające na celu zwiększenie świadomości obywateli dotyczącej korzystania z nowoczesnych technologii; • cyberbezpieczeństwo (jako element projektu), ukierunkowane na wzmacnianie bezpieczeństwa świadczenia usług lub systemów informatycznych poprzez budowę lub modernizację istniejących systemów, o zasięgu regionalnym i lokalnym	- transformacja cyfrowa gospodarki, polegająca w szczególności na wdrożeniu programów stymulujących wprowadzanie w sektorze publicznym rozwiązań cyfrowych, obejmujących: • zwiększenie podaży, podnoszenie jakości i użyteczności e-usług sektora publicznego, • digitalizacja (zwiększenie dostępności danych publicznych (w tym ich standaryzacja, strukturyzacja), a także cyfrowych zasobów o znacznym potencjale ponownego wykorzystania, pozostających w dyspozycji obywateli i przedsiębiorstw), • wsparcie podnoszenia kompetencji cyfrowych pracowników instytucji sektora publicznego (jako element projektu), ze szczególnym uwzględnieniem zaawansowanych kompetencji oraz kompetencji z zakresu cyberbezpieczeństwa, także pracowników JST i przedsiębiorstw. Dodatkowo przewidziano działania mające na celu zwiększenie świadomości obywateli dotyczącej korzystania z nowoczesnych technologii; • cyberbezpieczeństwo (jako element projektu), ukierunkowane na wzmacnianie bezpieczeństwa świadczenia usług lub systemów informatycznych poprzez budowę lub modernizację istniejących systemów, o zasięgu regionalnym i lokalnym • wdrożenie przez MSP technologii cyfrowych	Pandemia COVID-19 uświadomiła, że wiele przedsiębiorstw musi dokonać cyfryzacji swoich procesów oraz zmienić sposób funkcjonowania by wzmocnić swoją odporność na wypadki kolejnych podobnych kryzysów wywołanych stanem epidemii. W tym celu na łączy umożliwił sektorowi MSP korzystanie z wsparcia finansowego na realizację działań mających na celu zwiększenie wykorzystania technologii cyfrowych, w tym na zakup lub licencjonowanie oprogramowania, usług niezbędnych do wdrożenia rozwiązania cyfrowego, oraz zakup w ograniczonym zakresie środków trwałych, niezbędnych do wdrożenia cyfryzacji i dostosowania modelu działalności i wyniku materialno-konwersywna. Cyfryzacja w sektorze MSP będzie miała również pozytywny wpływ na rozwój e-usług dla klientów, wzrost konkurencyjności i efektywności w wyniku materialno-konwersywna. Wdrożone programy cyfryzacji w MSP pozwolą na transformację w kierunku przemysłu 4.0	Krajowe Stowarzyszenie Wspierania Przedsiębiorczości	Organizacja pozarządowa	Uwaga nieuwzględniona	Interwencja w ramach celu szczegółowego 1(ii) czepianie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, organizacji badawczych i instytucji publicznych, nie jest skierowana do sektora MSP. Wsparcie rozwoju i konkurencyjności MSP poprzez instrumenty finansowe jest przewidziane w celu szczegółowym 1(ii) wzmacnianie twardego wzrostu i konkurencyjności MSP oraz tworzenie miejsc pracy w MSP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne. Jednocześnie, w ramach celu 1(ii) przewidziano również wsparcie w formie dotacji na zakup promocyjnych usług doradczych, w tym również w zakresie wykorzystywania zaawansowanych technologii cyfrowych.
313	Priorytet 1	Cel Polityki 1	EFRR	Cel szczegółowy 1 (ii) czepianie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, organizacji badawczych i instytucji publicznych	Interwencje w ramach funduszy	67	Główne grupy docelowe: pracownicy podmiotów leczniczych, pracownicy sektora administracji publicznej, mieszkańcy województwa świętokrzyskiego	Główne grupy docelowe: pracownicy podmiotów leczniczych, pracownicy sektora administracji publicznej, mieszkańcy województwa świętokrzyskiego, MSP	W proces transformacji cyfrowej gospodarki powinny zostać włączone przedsiębiorstwa z sektora MSP, bo stanowią one znaczące ogniwo całego systemu gospodarki. Według badania „Smart Industry Polska 2020”, wśród polskich przedsiębiorstw sektora MSP wzrosła świadomość korzyści, jakie daje cyfryzacja. W porównaniu do 2018 roku odnotowano wzrost wskaźnika koncepcji Industry 4.0 (w 2018 dotyczył 4,5% firm, a w 2020 – 7,2%), nastąpił również dwukrotny wzrost planów dotyczących jej wdrożenia – z 11% w 2018 do 25,5% w 2020. Cyfryzacja jest coraz częściej uwzględniana w strategiach rozwojowych firm i trend ten tylko będzie się rozwijał. Tempo cyfryzacji polskich firm z sektora MSP pozostawia wiele do życzenia. Badanie „Inwestycje w technologie w dobie pandemii. Nowe wyzwania MSP: cyfryzacja czy odcyfryzacja?” zrealizowane przez Kancelarię Research Institute Badań i Rozwojów B2B na ogólnopolskiej próbie 400 miast (10-40) i średnich firm (50-249) wskazało, że przedsiębiorcom w obszarze cyfryzacji brakuje przede wszystkim taniego finansowania, wsparcia dotacjami i kredytami (40 proc.), omi uwzględnionych wielkość firmy (32,5 proc.), doradztwa przy wdrażaniu nowych technologii (27,8 proc.), szkoleń dla pracowników (17 proc.). Jednocześnie raport ukazuje też, że większość badanych przegrza cyfryzacji jako źródło korzyści. Dla 44,2 proc. firm takie działania oznaczają oszczędności kosztów, a dla 43,5 proc. zwiększanie wydajności i efektywności. Kolejną zaletą cyfryzacji to zwiększenie konkurencyjności (27 proc. wskazał) oraz dostatek do nowych klientów (22,2 proc. wskazał). Tylko 8 proc. firm uważa, że digitalizacja nie niesie z sobą żadnych korzyści, a jedynie koszty. Wdrożone programy cyfryzacji w MSP pozwolą na transformację w kierunku przemysłu 4.0	Krajowe Stowarzyszenie Wspierania Przedsiębiorczości	Organizacja pozarządowa	Uwaga nieuwzględniona	Interwencja w ramach celu szczegółowego 1(ii) czepianie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, organizacji badawczych i instytucji publicznych, nie jest skierowana do sektora MSP, zatem rozszerzenie grupy docelowej o MSP nie jest możliwe (ponadto MSP będą wsparcia w programie, jako beneficjariuszami, a nie grupami docelowymi). Wsparcie rozwoju i konkurencyjności MSP poprzez instrumenty finansowe jest przewidziane w celu szczegółowym 1(ii) wzmacnianie twardego wzrostu i konkurencyjności MSP oraz tworzenie miejsc pracy w MSP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne. Jednocześnie, w ramach celu 1(ii) przewidziano również wsparcie w formie dotacji na zakup promocyjnych usług doradczych, w tym również w zakresie wykorzystywania zaawansowanych technologii cyfrowych.
314	Priorytet 1	Cel Polityki 1	EFRR	Cel szczegółowy 1 (ii) czepianie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, organizacji badawczych i instytucji publicznych	Interwencje w ramach funduszy	68	Jednostka miary: instytucje	Jednostka miary: instytucje, MSP	Rozwój cyfryzacji powinien odbywać się nie tylko w zakresie zwiększenia dostępności do e-usług publicznych, ale też w zakresie cyfryzacji (digitalizacji) procesów biznesowych. Z prowadzonych przez KWSP badań ankietowych i kontaktów z klientami wynika, że potrzeby świętokrzyskich MSP w tym względzie dotyczą m.in. inwestycji w automatyzację obiegu dokumentów, automatyzacji produkcji, digitalizacji zasobów. Ogromne zainteresowanie cyfryzacji przedsiębiorstw przejawia się bardzo dużą popularnością konkursów na cyfryzację procesów (np. w konkursie „Bory na cyfryzację” alokacja środków zarezerwowana na konkurs została przekroczona ponad 11-krotnie).	Krajowe Stowarzyszenie Wspierania Przedsiębiorczości	Organizacja pozarządowa	Uwaga nieuwzględniona	Wskazniki i ich jednostki pomiaru wynikają z Rozporządzenia UE - brak możliwości wprowadzenia zmiany.
315	Priorytet 5	Cel Polityki 4	EFRR	Cel szczegółowy 4 (iv) Wzmacnianie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych	Interwencje w ramach funduszy	140	Rozwój turystyki w województwie świętokrzyskim opiera się zarówno na bogactwie przyrodniczym, jak i dziedzictwie kulturowym. Największym potencjałem przyrodniczym regionu z punktu widzenia rozwoju turystyki jest różnorodność ukształtowania form powierzchni terenu i złożona budowa geologiczna. Wzmacniają go bioróżnorodność i walory krajoznawcze podlegające ochronie w parkach narodowych, krajowych i rezerwach.	Uwzględnienie w opisie dotyczącym rozwój turystyki w województwie świętokrzyskim wsparcia dla Sietpi, która każdego roku przyciąga turystów z całej Polski. - Do węzłów drugiego rzędu koncentracji ruchu turystycznego w woj. świętokrzyskim w 2020 r. należą Bodzentyn i Kosińskie, które mogą aspirować do roli węzłów pierwszego rzędu w przyszłości. - Do największych i najlepiej zagospodarowanych zbiorników pod względem turystycznym w woj. świętokrzyskim należą Zalew w Sietpi (gm. Kosińskie) i Zalew Chańcza (gm. Raków). - Porównanie popularności wyszukiwania nazw zbiorników wodnych w ww. węzłach turystycznych potwierdza zainteresowanie turystyką wodną (wypoczynkową). Zalew w Sietpi w wysokim sezonie turystycznym cieszy się znacznie większą popularnością niż Zalew Sulejowski.	Krajowe Stowarzyszenie Wspierania Przedsiębiorczości	Organizacja pozarządowa	Uwaga nieuwzględniona	Proponowany zapis jest zbyt szczegółowy w zakresie dokumentu programowego.	
316	Priorytet 6	Cel Polityki 5	EFRR	Cel szczegółowy 5 (ii) Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejsc	Interwencje w ramach funduszy	146	Działania wynikające ze Strategii ZIT będą realizowane za pomocą instrumentu terytorialnego – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT). Celem ZIT jest realizacja partnerskich projektów, przyczyniających się do rozwiązywania problemów i wspólnego bądź skoordynowanego zaspokajania potrzeb obszarów objętych ZIT. Instrument ten będzie wykorzystywany do wspierania miejskich obszarów funkcjonalnych (MOF), wskazanych w SRWS 2020+, a więc: = OSI Klekiec Obszar Funkcjonalny, = OSI MOF miast Obszar Funkcjonalny, = OSI MOF miast Obszar Funkcjonalny, MOF Miasta Półnicy, MOF Jędrzejowa, MOF Słazowa, MOF Sandomierza, MOF Buska-Zdrój.	Szlak zabytków techniki został uwzględniony w Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2020+ jako kluczowy, powinno to znaleźć odzwierciedlenie w zapisach programu regionalnego.	Brak jednoznacznego wskazania, że realizowane będą mogły być też projekty poza granicami miast, jak np. szlaki turystyczne (planowany jest do realizacji na terenie MOF Miasta Półnicy szlak zabytków techniki, który będzie przebiegał przez miejscowości takie jak Sietpia czy Malenica). Rozwój zabytków techniki stanowi obiekty z okresu XX w. zlokalizowane na terenie tzw. Staropolskiego Okręgu Przemysłowego. Najcenniejsze z nich znajdują się w Malenicy, Sietpi Wielkiej i Starachowicach.	Krajowe Stowarzyszenie Wspierania Przedsiębiorczości	Organizacja pozarządowa	Uwaga uwzględniona częściowo	Instytucja Zarządzająca nie widzi na tym etapie zasadności do doszczęplenia zapisów programu. Powyższe wynika z faktu, iż w ramach przedmiotowego celu wsparcie adresowane jest Zł, co w tym od wspomnianego MOF Miasta Półnicy. Obejmuje on obszar o miastu rdzenno: Kosińskie, Ostrowiec Świętokrzyski, Skarżysko-Kamienna, Starachowice, a gminy miasto-wiejskie: Cmiełów, Kunów, Stąporków, Suchedniów, Wąchock, Kosińskie (obszar wiejski), o gminy wiejskie: Białów, Bliżyn, Botchechów, Brody, Mirzec, Pawłów, Skarżysko-Kościele, Watłowo. Podsumowując we wskazanym obszarze widnieje również możliwość wspierania Kosińskich - obszaru wiejskiego, więc wsparcie wykracza poza obszar miasta i obejmuje obszary funkcjonalne. Jednocześnie należy pamiętać, iż planowany do realizacji projektu musi mieć charakter zintegrowany, a nie punktowy.
317	Priorytet 6	Cel Polityki 5	EFRR	Cel szczegółowy 5 (ii) Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejsc	Interwencje w ramach funduszy	147-148	Zgodnie z rozporządzeniem ogólnym, wszystkie inwestycje w zrównoważoną turystykę, kulturę i dziedzictwo naturalne powinny przyczyniać się do zrównoważonego i odpornego rozwoju gospodarczego, społecznego i środowiskowego. Rozwój turystyki w ramach MOF będzie sprzyjać także budowa, rozbudowa, modernizacja infrastruktury poprawiającej dostępność obiektów i atrakcji turystycznych oraz promocja walorów środowiskowych regionu, produktów regionalnych.	Główne grupy docelowe Grupy docelowej działającej w ramach przedmiotowego celu stanowił będzie oświadczył turysty Sietpi.	Powołując się na przytoczone zapisy programu, należy również zaznaczyć, że możliwe będą do realizacji projekty w oparciu o partnerstwo publiczno – prywatne, bądź inne formy współpracy z sektorem prywatnym, dzięki którym możliwa będzie na realizacja inwestycji związanych z rozwojem miejsc noclegowych czy handlowych. Tylko tak możliwe jest zapewnienie spójności z przepisami rozporządzenia ogólnego, traktującymi o przywróceniu się do trwałego rozwoju gospodarczego. Samorządy mają bowiem znaczenie ograniczenie możliwości przedsięwzięcia działalności gospodarczej. Największa koncentracja miejsc noclegowych występowała w Kielcach (4,2 tys. – 22% ogółem), a po uwzględnieniu otoczenia statyki regionu (powiat wiejski oraz gmina Suchedniów) obszar ten oferował łącznie 9,1 tys. miejsc noclegowych, czyli około 50% wszystkich istniejących w województwie. Kolejny ważny obszar noclegowy stanowił uzdrowiska Busko-Zdrój i Solec-Zdrój, które skupiały 17,5% wszystkich miejsc noclegowych. Poza nimi ważnymi ośrodkami turystycznymi były Sandomierz i Kosińskie, ale przy wyjątkowej różnicy w strukturze oferowanych miejsc. O ile w pierwszym przypadku (810 miejsc, czyli 4,4% ogółem w woj. świętokrzyskim) dominowały obiekty całonocne (75%), o tyle w Kosińskich (1 118, czyli 6,1% ogółem) przeważały miejsca noclegi sezonowe (67%). W tym drugim przypadku wynikało to z istnienia dużego skupienia ośrodków wypoczynkowych położonych nad zalewem w Sietpi Wielkiej.	Krajowe Stowarzyszenie Wspierania Przedsiębiorczości	Organizacja pozarządowa	Uwaga uwzględniona częściowo	Mając na względzie zapis w Programie, iż Grupa docelowa działająca podejmowanych w ramach przedmiotowego celu stanowił będzie mieszanką miast województwa świętokrzyskiego, w szczególności - mieszkający MOF-ów należy jasno stwierdzić iż proponowany zapis przez umieszczenie w „branżowej” będą oświadczył, turysty Sietpi” zawiera się w zapropnowanym obszarze wsparcia w ramach Programu. W związku z powyższym Instytucja Zarządzająca nie widzi zasadności do nadmiernego doszczęplenia zapisów grupy docelowej.
318	Priorytet 6	Cel Polityki 5	EFRR	Cel szczegółowy 5 (ii) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejsc	Interwencje w ramach funduszy	154	„Wspieranie będzie uwzględniano następujące OSI, wskazane w SRWS 2020+ (...), jak również inne obszary, dla których partnerstwa JST wspólnie opracowały dokumenty strategiczne, spełniające wymogi wskazane dla Strategii IT”	„Wspieranie będzie uwzględniano następujące OSI, wskazane w SRWS 2020+ (...), jak również inne obszary, dla których partnerstwa JST wspólnie opracowały dokumenty strategiczne, spełniające wymogi wskazane dla Strategii IT” w tym zatwierdzone Lokalne Strategie Rozwoju	W zapisach, gdzie mowa o tym jakie OSI będzie uwzględniano wsparcie wymienia się z nazwy niektóre OSI, a także niektóre gminy w wchodzące w skład tych OSI. Inne OSI nie zostały wymienione z nazwy jak np. Klekiec Obszar Funkcjonalny. Zapis taki ma zapewnić, że z EFRR poprzez instrument RLKS będą mogły skorzystać wszystkie gminy, które objęte są Lokalnymi Strategiami Rozwoju	Lokalna Grupa Działania "Pery Czarny Nid"	Organizacja pozarządowa	Uwaga uwzględniona	W ramach celu szczegółowego (ii) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejscie zaplanowane wsparcie w ramach Instrumentu Terytorialnego Rozwoju Lokalny Kierowany przez Społeczność. Działanie polegać będzie na wsparciu realizacji Lokalnych Strategii Rozwoju wyrażanej przez Lokalne Grupy Działania (LGD). Podsumowując wsparcie dla LGD da działań wynikających z Lokalnych Strategii Rozwoju przewidziano w ramach RLKS, a nie w ramach Innego Instrumentu Terytorialnego (IT).

319						W obszarze włączenia społecznego głównymi wyzwaniami regionu są: - rozwój systemu usług społecznych umożliwiających zapobieganie występowaniu różnych form wykluczenia społecznego w szczególności wobec osób starszych, niepełnosprawności i niepełnosprawności, - zwiększenie/lub ułatwienie dostępu do wysokiej jakości usług społecznych, w szczególności dla seniorów i osób niepełnosprawnych oraz wspierających rodziny i pieczę zastępczą, realizowanych w społecznościach lokalnych.	W obszarze włączenia społecznego głównymi wyzwaniami regionu są: - rozwój systemu usług społecznych i usług mieszkaniowych umożliwiających zapobieganie występowaniu różnych form wykluczenia społecznego w szczególności wobec „osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością”, starszych, niepełnosprawnych i z niepełnosprawnościami, - zwiększenie/lub ułatwienie dostępu do wysokiej jakości usług społecznych i usług mieszkaniowych, w szczególności dla osób „bezdomnych i zagrożonych bezdomnością”, seniorów i osób niepełnosprawnych oraz wspierających rodziny i pieczę zastępczą, realizowanych w społecznościach lokalnych.	Proponujemy rozszerzenie wyzwań regionu w obszarze włączenia społecznego o usługi mieszkaniowe, zgodnie z horyzontalną zasadą deinstytucjonalizacji rekomendującą wdrażanie zintegrowanych działań obejmujących zarówno usługi mieszkaniowe jak i usługi społeczne. Zgodnie z Rekomendacjami MFPIR, zarobowo w ramach działań EFRR jak i EFSR, jednym z głównych celów dotyczących włączenia społecznego są: (i) rozwój różnych form mieszkaniowych, (ii) rozwój zintegrowanych usług społeczno-mieszkaniowych dopasowanych do indywidualnych potrzeb różnych grup odbiorców (i) deinstytucjonalizacja usług. Ponadto postulujemy szczególne uwzględnienie działań na rzecz włączenia społecznego osób doświadczających bezdomności lub zagrożonych bezdomnością. Jest to grupa wyjątkowo wymagająca działań tego typu, ze względu na pozostawanie w najbardziej skrajnej formie społecznej wykluczenia.	Fundacja Habitat for Humanity Poland	Organizacja pozarządowa	Uwaga uwzględniona	Zapisy programu zostaną zmodyfikowane.	
320	Priorytet 5	Cel Polityki 4	EFRR	Strategia programu	Intencje w ramach funduszy	26	1. Dla realizacji celu istotne są działania łączące się z podniesieniem bezpieczeństwa społecznego, mieszkaniowego i zdrowotnego 2. Ważne są to z koniecznością zapewnienia wysokiej jakości infrastruktury i usług społecznych świadczonych na rzecz osób w trudnej sytuacji życiowej, zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym usług świadczonych na odległość, np. teleopieka, telemedycyna.	1. Dla realizacji celu istotne są działania łączące się z podniesieniem bezpieczeństwa społecznego, mieszkaniowego i zdrowotnego 2. Ważne są to z koniecznością zapewnienia wysokiej jakości infrastruktury „usług mieszkaniowych” i usług społecznych świadczonych na rzecz osób w trudnej sytuacji życiowej, zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym usług świadczonych na odległość, np. teleopieka, telemedycyna.	Rozszerzenie katalogu działań w ramach celu 4(ii) jest zgodne z definicją tego CS bezpośrednio odwołującego się do zintegrowanych usług mieszkaniowych i usług społecznych jako rekomendowanych instrumentów wsparcia osób „marginalizowanych grup domowych”. Ponadto usługi mieszkaniowe i zintegrowane usługi społeczno-mieszkaniowe wynikają wprost z horyzontalnej zasady deinstytucjonalizacji oraz Rekomendacji MFPIR. W Rekomendacjach MFPIR wskazano, że usługi mieszkaniowe są istotnym instrumentem w przeciwdziałaniu różnym formom wykluczenia społecznego, marginalizacji i dyskryminacji osób i grup, szczególnie osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością, seniorów, samotnych rodziców, osób z niepełnosprawnościami, osób doświadczających przemocy i usamodzielniającej się młodzieży.	Fundacja Habitat for Humanity Poland	Organizacja pozarządowa	Uwaga uwzględniona	Zapisy programu zostaną zmodyfikowane.
321	Priorytet 5	Cel Polityki 4	EFRR	Strategia programu	Intencje w ramach funduszy	131	Z tego powodu zasadne jest wsparcie rozwoju infrastruktury społecznej powiązanej z procesem integracji społecznej, aktywizacji społeczno-zawodowej i deinstytucjonalizacji usług, w szczególności w zakresie wsparcia mieszkaniowego i usług społecznych, w tym osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne	Z tego powodu zasadne jest wsparcie rozwoju infrastruktury społecznej powiązanej z procesem integracji społecznej, aktywizacji społeczno-zawodowej i deinstytucjonalizacji usług, w szczególności w zakresie wsparcia mieszkaniowego i usług społecznych, w tym osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne	Proponujemy przyjęcie pojęcia mieszkaniowości społecznej wiaz z wskazaniem otwartego katalogu rozwiązań mieszczących się w tym pojęciu: „zawładnięcie” różnorodne formy wsparcia mieszkaniowego, niepełniające definicji mieszkań wspomnianych, warto uwzględnić te działania w PR FES 21-27. Dopuszczalne jedynie mieszkań wspomnianych może ograniczać potencjał wykorzystania Programu dla efektywnego wsparcia beneficjentów. Elastyczny katalog rozwiązań mieszkaniowych oraz zintegrowanych usług społeczno-mieszkaniowych jest zgodny z Rekomendacjami MFPIR. Ponadto, proponujemy uzupełnienie wyliczenia usług, które są planowane w nowej perspektywie budżetowej, poprzez uwzględnienie nowego rozwiązania z obszaru mieszkaniowości i wsparcia społecznego – społecznych agencji najmu (SAN) oraz szerzej formuły – najmu społecznego (ustawa o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego). Włączenie SAN do wskazanego powyżej celu jest w pełni uzasadnione ponieważ: (i) SAN jest rozwiązaniem odpowiadającym na potrzeby osób ubogich, niepełnosprawnych, wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem, które mają trudności z zaspokajaniem potrzeb mieszkaniowych oraz potrzebą wsparcia w innych obszarach oraz (ii) jest instrumentem zdeinstytucjonalizowanego świadczenia usług społecznych dla grup o szczególnych potrzebach. Po pierwsze, SAN może oferować zintegrowane wsparcie w obszarze mieszkaniowym, zatrudnienia oraz usług społecznych. Rozwiązanie to umożliwia skuteczną poprawę jakości życia osób korzystających z oferty SAN w różnych obszarach – zarówno mieszkaniowym, jak i społecznym oraz zatrudnienia. SAN działa na podstawie umowy z gminą (może być prowadzony przez organizację pozarządową lub spółkę komunalną) jako podmiot między właścicielami mieszkań dzierżawcami mieszkań na rzecz SAN, a najemcami mieszkań wskazanymi przez gminę. Najemcy muszą spełniać kryteria określone w uchwale rady gminy. Warto zwrócić uwagę, że SAN jest rozwiązaniem elastycznym i osobom, które może być dedykowane różnym grupom odbiorców – zarówno osobom doświadczającym bezdomności, jak i seniorom, usamodzielniającym się młodymi dorosłymi, cudzoziemcom, samotnym rodzicom czy innym grupom wymagającym wsparcia w postaci mieszkania i dodatkowych usług. Gmina będzie determinowała w uchwale rady gminy do kogo będzie skierowana oferta SAN. Dodatkowo, na zasadach ogólnych, SAN będzie mógł świadczyć dodatkowe usługi na rzecz najemców. Umocnił to gminom (często) w partnerstwie z organizacjami pozarządowymi wieloletniowe wsparcie osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem. Po drugie, SAN zostały uwzględnione w „Krajowym Programie Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu. Aktualizacja 2021-2027”, polityką publiczną z perspektywą do roku 2030” (KPLUWS) w działaniu 2.2 „Opracowanie i wdrożenie rozwiązań na rzecz przejścia ze wsparcia instytucjonalnego do wsparcia w formie mieszkaniowej”. Potwierdza to przydatność i celowość wykorzystania SAN dla deinstytucjonalizacji usług społecznych. Zatem uwzględnienie SAN w PR FES 2021-2027 w celu 4(ii) będzie w pełni uzasadnione, szczególnie w kontekście planowanego wsparcia deinstytucjonalizacji w tym zakresie. Narzędzie to wpisuje się w cel związany ze wspieraniem włączenia społeczno-gospodarczego społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w niekorzystnej sytuacji, w tym osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne.	Fundacja Habitat for Humanity Poland	Organizacja pozarządowa	Uwaga uwzględniona	Zapisy programu zostaną zmodyfikowane.
322	Priorytet 5	Cel Polityki 4	EFRR	Strategia programu	Intencje w ramach funduszy	131	Z tego powodu zasadne jest wsparcie rozwoju infrastruktury społecznej powiązanej z procesem integracji społecznej, aktywizacji społeczno-zawodowej i deinstytucjonalizacji usług, w szczególności w zakresie wsparcia mieszkaniowego i usług społecznych, w tym osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne	Z tego powodu zasadne jest wsparcie rozwoju infrastruktury społecznej powiązanej z procesem integracji społecznej, aktywizacji społeczno-zawodowej i deinstytucjonalizacji usług, w szczególności w zakresie wsparcia mieszkaniowego i usług społecznych, w tym osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne	Proponujemy dodanie akapitu dotyczącego działań na rzecz osób w kryzysie bezdomności: „Planuje się znacząco rozszerzyć system wsparcia osób doświadczających bezdomności, poprzez zwiększenie zasobów mieszkaniowości społecznej i aktywizacji społeczno-zawodowej z usługami społecznymi. W ramach zapewnienia dostępu do mieszkań dla osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością zgodnie z wyzwaniami deinstytucjonalizacji są planowane prace modernizacyjne oraz tworzenie nowych mieszkań społecznych”	Fundacja Habitat for Humanity Poland	Organizacja pozarządowa	Uwaga uwzględniona	Zapisy programu zostaną zmodyfikowane.
323	Priorytet 5	Cel Polityki 4	EFRR	Strategia programu	Intencje w ramach funduszy	131	Z tego powodu zasadne jest wsparcie rozwoju infrastruktury społecznej powiązanej z procesem integracji społecznej, aktywizacji społeczno-zawodowej i deinstytucjonalizacji usług, w szczególności w zakresie wsparcia mieszkaniowego i usług społecznych, w tym osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne	Z tego powodu zasadne jest wsparcie rozwoju infrastruktury społecznej powiązanej z procesem integracji społecznej, aktywizacji społeczno-zawodowej i deinstytucjonalizacji usług, w szczególności w zakresie wsparcia mieszkaniowego i usług społecznych, w tym osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne	Proponujemy dodanie nowego akapitu: „Planuje się również prowadzenie działań kierowanych do osób zagrożonych bezdomnością, mających na celu przeciwdziałanie doświadczaniu kryzysu bezdomności. W ramach działań planuje się m.in. opracowanie i wdrożenie modelu działań zapobiegających zadłużeniu, ekskamij i bezdomności; wdrożenie interwencyjnych programów reintegracji społecznej i zawodowej skierowanych do osób wobec których zagrożono ekskamij, oczekujących na ekskamij, ekskamijowanych i przebywających w lokalach z zasobów gminy w ramach najmu społecznego i pomocy mieszkaniowej (w tym osób o szczególnych potrzebach); uruchomienie programów integracyjnych „ostatej szansy” dla osób, wobec których zagrożono już ekskamij, pracujących osobami osadzonymi w zakładach penitencjarnych, pod kątem zapobiegania bezdomności po ich wyjściu na wolność (w tym programy mieszkań społecznych skierowane do tych osób, wsparcie w przygotowaniu do wyjścia na wolność); wsparcie cudzoziemców, w tym imigrantów i uchodźców, również w programach mieszkaniowości społecznej.”	Fundacja Habitat for Humanity Poland	Organizacja pozarządowa	Uwaga uwzględniona	Intencja nie mieści się w zakresie wsparcia w ramach EFRR.
324	Priorytet 5	Cel Polityki 4	EFRR	Strategia programu	Intencje w ramach funduszy	132	-mieszkania o charakterze wspomaganym: chronione, treningowe i wspierane. Dlatego też zakłada się wsparcie inwestycji dotyczących remontu, przebudowy i wyposażenia infrastruktury zdegradowanych budynków w celu ich adaptacji na mieszkania o charakterze wspomaganym: chronione, treningowe i wspierane.	mieszkania społeczne rozumiane jako: (i) mieszkalictwo wspomaganie (treningowe i wspierane), (ii) mieszkalictwo chronione, (iii) inne formy mieszkań z usługami oraz (iv) mieszkania w ramach najmu społecznego, w tym oferowane przez społeczne agencje najmu”	Uzasadnienie tożsame z uzasadnieniem w pkt 5 (p.5. Uzasadnienie uwag)	Fundacja Habitat for Humanity Poland	Organizacja pozarządowa	Uwaga uwzględniona	Zapisy programu zostaną zmodyfikowane.
325	Priorytet 5	Cel Polityki 4	EFRR	Strategia programu	Intencje w ramach funduszy	132	mieszkania społeczne skierowane w szczególności dla osób opuszczających pieczę zastępczą, zakłady poprawcze lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze.	mieszkania społeczne rozumiane jako: (i) mieszkalictwo wspomaganie (treningowe i wspierane), (ii) mieszkalictwo chronione, (iii) inne formy mieszkań z usługami oraz (iv) mieszkania w ramach najmu społecznego, w tym oferowane przez społeczne agencje najmu” skierowane w szczególności dla osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne	Lokale społeczne z zasobów mieszkaniowych gminy są istotnym narzędziem polityki mieszkaniowej, ale nie służą realizacji celów polityki społecznej (co do zasady nie świadczy się w takich mieszkaniach usług społecznych). Natomiast mieszkalictwo społeczne, a w szczególności społeczne agencje najmu (nowe rozwiązania w polskim systemie prawnym) mogą być wykorzystane w taki sposób – modelowo społeczna agencja najmu (SAN) powinna świadczyć zintegrowane wsparcie obejmujące wsparcie mieszkaniowe oraz dodatkowe usługi społeczne, a ustawowa SAN może świadczyć usługi na rzecz najemców na zasadach ogólnych. W takim kontekście SAN zostały uwzględnione w Krajowym Programie Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu. Aktualizacja 2021-2027, w Priorytecie 2 „Przeciwdziałanie bezdomności i wykluczeniu mieszkaniowemu” w działaniu 2.2 „Opracowanie i wdrożenie rozwiązań na rzecz przejścia ze wsparcia instytucjonalnego do wsparcia w formie mieszkaniowej”. Potwierdza to przydatność i celowość wykorzystania SAN dla deinstytucjonalizacji usług społecznych	Fundacja Habitat for Humanity Poland	Organizacja pozarządowa	Uwaga uwzględniona	Zapisy programu zostaną zmodyfikowane.
326	Priorytet 5	Cel Polityki 4	EFRR	Strategia programu	Intencje w ramach funduszy	132-133	Projekty w ramach celu szczegółowego będą odpowiedzialne za występujące w regionie problemy grup defaworyzowanych, związane z trudnością integracji z otoczeniem, ograniczonym uczestnictwem w życiu społecznym szczególnie istotne jest podjęcie działań służących zapewnieniu tym grupom równego dostępu do usług społecznych, edukacji, informacji i zatrudnienia poprzez eliminację czynników, materialnych, społecznych, psychologicznych czy fizycznych, które stanowią barierę dla ich pełnego udziału w życiu społecznym.	Projekty w ramach celu szczegółowego będą odpowiedzialne za występujące w regionie problemy grup defaworyzowanych, związane z trudnością integracji z otoczeniem, ograniczonym uczestnictwem w życiu społecznym szczególnie istotne jest podjęcie działań służących zapewnieniu tym grupom równego dostępu do usług społecznych, edukacji, informacji i zatrudnienia poprzez eliminację czynników, materialnych, społecznych, psychologicznych czy fizycznych, które stanowią barierę dla ich pełnego udziału w życiu społecznym.	Działania w ramach włączenia społeczno-gospodarczego powinny być prowadzone kompleksowo, z uwzględnieniem usług mieszkaniowych, wymienionych <i>expressis verbis</i> w definicji CS 4 (ii). Ponadto usługi mieszkaniowe i zintegrowane usługi społeczno-mieszkaniowe wynikają wprost z horyzontalnej zasady deinstytucjonalizacji oraz Rekomendacji MFPIR. W Rekomendacjach MFPIR wskazano, że usługi mieszkaniowe są niezbędnym instrumentem w przeciwdziałaniu różnym formom wykluczenia społecznego, marginalizacji i dyskryminacji osób i grup, szczególnie osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością, seniorów, samotnych rodziców, osób z niepełnosprawnościami, osób doświadczających przemocy i usamodzielniającej się młodzieży.	Fundacja Habitat for Humanity Poland	Organizacja pozarządowa	Uwaga uwzględniona	Zapisy programu zostaną zmodyfikowane.
327	Priorytet 5	Cel Polityki 4	EFRR	Strategia programu	Intencje w ramach funduszy	133	Pojemność nowych lub zmodernizowanych lokali społecznych	Pojemność nowych lub zmodernizowanych mieszkań „społecznych”. Przez mieszkanie społeczne należy rozumieć: 1) mieszkanie chronione, 2) mieszkania wspomaganie oraz inne formy mieszkań z usługami, 3) mieszkania w ramach najmu społecznego (w tym w ofercie społecznych agencji najmu)	Uzasadnienie do wskaźników produktu i rezultatu, wymienionych w kolumnie obok, jest tożsame z uzasadnieniem w wierszu 9 [p.9. Uzasadnienie uwag]	Fundacja Habitat for Humanity Poland	Organizacja pozarządowa	Uwaga nieuwzględniona	Nazwa wskaźnika wynika z WLWK (wspólna lista wskaźników kluczowych).
328	Priorytet 5	Cel Polityki 4	EFRR	Strategia programu	Intencje w ramach funduszy	134	Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych lokali społecznych	Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych mieszkań „społecznych”. Przez mieszkanie społeczne należy rozumieć: 1) mieszkanie chronione, 2) mieszkania wspomaganie oraz inne formy mieszkań z usługami, 3) mieszkania w ramach najmu społecznego (w tym w ofercie społecznych agencji najmu) Dodatkowo proponujemy dodać nowy wskaźnik: Liczba osób bezdomnych lub dotkniętych wykluczeniem i dostęp do mieszkań, dotychczas wspieranych w mieszkaniach społecznych w programie.”	Uzasadnienie do wskaźników produktu i rezultatu, wymienionych w kolumnie obok, jest tożsame z uzasadnieniem w wierszu 9 [p.9. Uzasadnienie uwag]	Fundacja Habitat for Humanity Poland	Organizacja pozarządowa	Uwaga nieuwzględniona	Nazwa wskaźnika wynika z WLWK (wspólna lista wskaźników kluczowych).
329	Priorytet 5	Cel Polityki 4	EFRR	Strategia programu	Intencje w ramach funduszy	138	Pojemność nowych lub zmodernizowanych lokali społecznych	Pojemność nowych lub zmodernizowanych mieszkań „społecznych”. Przez mieszkanie społeczne należy rozumieć: 1) mieszkanie chronione, 2) mieszkania wspomaganie oraz inne formy mieszkań z usługami, 3) mieszkania w ramach najmu społecznego (w tym w ofercie społecznych agencji najmu)	Uzasadnienie do wskaźników produktu i rezultatu, wymienionych w kolumnie obok, jest tożsame z uzasadnieniem w wierszu 9 [p.9. Uzasadnienie uwag]	Fundacja Habitat for Humanity Poland	Organizacja pozarządowa	Uwaga nieuwzględniona	Nazwa wskaźnika wynika z WLWK (wspólna lista wskaźników kluczowych).
330	Priorytet 5	Cel Polityki 4	EFRR	Strategia programu	Intencje w ramach funduszy	139	Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych placówek opieki społecznej	Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych mieszkań społecznych (przez mieszkanie społeczne należy rozumieć: 1) mieszkanie wspomaganie (treningowe i wspierane), (ii) mieszkalictwo chronione, (iii) inne formy mieszkań z usługami oraz (iv) mieszkania w ramach najmu społecznego, w tym oferowane przez społeczne agencje najmu).”	Przyjęcie wskaźnika odnoszącego się do placówek opieki społecznej (rocznej liczby użytkowników), zwłaszcza w braku analogicznych wskaźników dotyczących infrastruktury mieszkaniowej jest sprzeczne z deklarowanym celem przejścia z opieki instytucjonalnej do wsparcia zdeinstytucjonalizowanego. Dla zapewnienia podjęcia kierunku świadczenia usług w społeczności lokalnej konieczne jest mierzenie i weryfikowanie przyszłości liczby mieszkań z usługami (mieszkał społecznych) i liczby ich użytkowników. Postulujemy więc zmianę wskaźników.	Fundacja Habitat for Humanity Poland	Organizacja pozarządowa	Uwaga nieuwzględniona	Nazwa wskaźnika wynika z WLWK (wspólna lista wskaźników kluczowych).

331	Priorytet 6	Cel Polityki 5	EFRR	Cel szczegółowy 5 (ii) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównowagonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejscie	N/D		Brak zapisów	brak zapisów	Powiat Opatowski prosi o wpisanie na listę przedsięwzięć priorytetowych realizowanych w ramach Funduszy Europejskich dla Świętokrzyskiego 2021-2027 projektu strategicznego pn. Historia ze smakiem wypracowanego przez Partnerstwo "Ziemia Opatowska" jako beneficjent projektu "Centrum Wspierania Doradczo".	Starostwo Powiatowe w Opatowie	Podmiot publiczny	Uwaga nieuwzględniona	Program Regionalny "Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego" nie zawiera listy przedsięwzięć priorytetowych. Lista przedsięwzięć priorytetowych funkcjonuje w ramach Kontraktu Programowego i stanowi załącznik Nr 10 - Wykaz przedsięwzięć priorytetowych finansowanych w ramach Programu Regionalnego. Podsumowując IZ nie ma możliwości wpisania do Programu projektu strategicznego pn. Historia ze smakiem wypracowanego przez Partnerstwo "Ziemia Opatowska".
332	Priorytet 6	Cel Polityki 5	EFRR	Cel szczegółowy 5 (ii) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównowagonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejscie	N/D		Brak zapisów	brak zapisów	Powiat Opatowski wnioskuję o ujęcie zadania Budowa Centrum Przedsiębiorczości Rolniczej Etap 1 na listę przedsięwzięć priorytetowych realizowanych z FES 2021-2027 (brak przedmiotowego zadania w prezentowanych materiałach podczas konsultacji społecznych).	Starostwo Powiatowe w Opatowie	Podmiot publiczny	Uwaga nieuwzględniona	Program Regionalny "Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego" nie zawiera listy przedsięwzięć priorytetowych. Lista przedsięwzięć priorytetowych funkcjonuje w ramach Kontraktu Programowego i stanowi załącznik Nr 10 - Wykaz przedsięwzięć priorytetowych finansowanych w ramach Programu Regionalnego. Projekt Budowa Centrum Przedsiębiorczości Rolniczej etap 1 jest wpisana do Kontraktu Programowego.
333			N/D	Uwaga ogólna do całego dokumentu	Cały dokument	Cały dokument	Brakuje wykazu skrótów i skrótowców.	W tekście projektu Programu znaczenie niektórych skrótów została wyjaśniona w nawiasie a innych nie, np.: NET, IOR, PPO, OZE, CPZ, TEN-T, PEP, SRW52020, APOŚK, MSP, GOZ, RPTW5, CSR, POZ, PSZ, PARR, TK, PES, PS, NGO, ZITKOF, ZIT, JST, RLKS, RIS, ONZ, ICT, CS, MSP, PPO, DSR, UP, TBS, KPO, PSZOK, SUMP	Dokument będzie przejrzysty	Ministerstwo Infrastruktury	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Zapisy programu zostaną zmodyfikowane.
334			N/D	Strategia programu	Uwaga odnosi się do części „Obszar – Komunikacja i dostępność transportowa” str. 19.	19	W projekcie Programu, a w szczególności dotyczącej działu nie odniesiono się do strategii sektorowej p.n.: „Strategia Zrównowagowanego Rozwoju Transportu do 2030 r.”	Strategia Zrównowagowanego Rozwoju Transportu do 2030 roku została przyjęta przez Radę Ministrów w dniu 24.09.2020 r. i stanowi załącznik do uchwały nr 105 (poz. 1054) i jest jedną z dziewięciu strategii sektorowych. Strategia zrównowagowanego rozwoju transportu do 2030 roku wyznacza najważniejsze kierunki działań w zakresie transportu. SRT określa cele oraz strategiczne kierunki interwencji w obszarze transportu do osiągnięcia w perspektywie do 2020/2030 roku. Z ww. względu należałoby odnieść się do ww. dokumentu w treści projektu Programu. Ponadto MI proponuje odnieść się w tekście dot. „Dostępność” do celu głównego dokumentu SRT2030 jakim jest: „Zwiększenie dostępności transportowej przy jednoczesnym poprawie bezpieczeństwa uczestników ruchu i efektywności sektora transportowego, poprzez tworzenie spójnego, zrównowagowanego, innowacyjnego i przyjaznego użytkownikowi systemu transportowego w wymiarze krajowym, europejskim i globalnym”.	Ministerstwo Infrastruktury	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Zapisy programu zostaną doprecyzowane.	
335	Priorytet 2	Cel Polityki 2	EFRR	Cel szczegółowy 2 (iii) Wspieranie zrównowagowanej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej	Tabela 1	43	„Zgodnie z PEP2030 jednym z najważniejszych działań prowadzących do polepszenia stanu powietrza jest eliminacja tzw. niskiej emisji, której jednym ze źródeł jest emisja pochodząca z transportu”	Proponuje się po przytoczonym zapisie dodać fragment: „Dodatkowo w SRT2030 jako jedną z wielu działań do 2030 r. to m.in.: -kluczowa wymiana taboru wykorzystywanego do świadczenia usług publicznego transportu na ekologiczny, niskiemisyjny, przystosowany do potrzeb osób starszych i z niepełnosprawnością - budowa systemów ładowania i tankowania pojazdów i jednostek mechanicznych - zwiększenie dostępności do transportu publicznego, w tym również dla osób z niepełnosprawnością i osób z ograniczonej możliwości poruszania się.”	Powinno SRT2030 jest jedną z dziewięciu zintegrowanych strategii rozwoju, która również, oprócz PEP realizuje działania m.in. w zakresie polepszenia powietrza, należałoby również odnieść się do SRT2030. W SRT2030 występują również inne działania poza tym wskazanymi w PEP, których realizacja może służyć osiągnięciu celów w zakresie polepszenia powietrza do 2030.	Ministerstwo Infrastruktury	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Zapisy programu zostaną uzupełnione.
336	Priorytet 6	Cel Polityki 5	EFRR	Cel szczegółowy 5 (ii) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównowagonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejscie	Interwencje w ramach funduszy	154-155	„Wspieranie będzie uwzględniano następujące OSI, wskazane w SRW5 2020+ (...) jak również inne obszary, dla których partnerstwa JST wspólnie opracowały dokumenty strategiczne, spełniające wymogi właściwe dla Strategii IT”	„Wspieranie będzie uwzględniano następujące OSI, wskazane w SRW5 2020+ (...) jak również inne obszary, dla których partnerstwa JST wspólnie opracowały dokumenty strategiczne, spełniające wymogi właściwe dla Strategii IT” w tym LSR”	LGD są partnerstwami JST dlatego których opracowywane są Lokalne Strategie Rozwoju, dokumenty równoważne dla Strategii IT, dlatego zasadnie uznaje się aby jednako oba dokumenty ujęty w Programie Regionalnym na lata 2021-2027 Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego.	GOPS Miśów	Podmiot publiczny	Uwaga nieuwzględniona	W ramach celu szczegółowego (ii) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównowagonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejscie zaplanowano wsparcie w ramach Instrumentu Terytorialnego Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność. Działanie polegać będzie na wsparciu realizacji Lokalnych Strategii Rozwoju wyrażanej przez Lokalne Grupy Działania (LGD). Podsumowując wsparcie dla LGD dla działań wynikających z Lokalnych Strategii Rozwoju przewidziano w ramach RLKS, a nie w ramach Innego Instrumentu Terytorialnego (IT).
337	Priorytet 6	Cel Polityki 5	EFRR	Cel szczegółowy 5 (ii) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównowagonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejscie	Indywidualny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji	161	Kol. (6) 3 000 000,00	Kol. (6) 5 500 000,00	Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom społeczności wiejskich, mniejszych miejscowości zasadnie jest przeznaczyć na RLKS większą kwotę, co pozwoli JST zbudować infrastrukturę rekreacyjną w większej liczbie sołectw. Prognozowana dotychczas kwota pozwoliłaby na zrealizowanie w każdej gminie większej inwestycji średnio: za 100 000,00 zł, co oznacza nie więcej niż 2 inwestycje. Realizacja inwestycji w jednym sołectwie może rozbudzić oczekiwania mieszkańców pozostałych.	GOPS Miśów	Podmiot publiczny	Uwaga nieuwzględniona	Mając na względzie konieczność zapewnienia koncentracji tematyki, która wynika z Rozporządzeń unijnych, a także zapisów Kontraktu Programowego (który stanowi etap uzgodnień pomiędzy Zarządzeniem Województwa, a Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej) - Instytucja Zarządzająca ramach Celu Polityki 1 planuje zapewnić ok. 20% środków EFRR, w ramach Celu Polityki 2 - ok. 35% środków EFRR, natomiast na cele klimatyczne region zobowiązany jest przeznaczyć min. 34,51% środków EFRR (wynikający z projektu Kontraktu Programowego). Mając na uwadze powyższe pozostałe środki finansowe (po spełnieniu narzuconych wymogów koncentracji) IZ racjonalnie i efektywnie podzieliła na pozostałe priorytety programu regionalnego. Podsumowując IZ nie ma możliwości zwiększenia zaplanowanej alokacji finansowej na RLKS w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Niemniej jednak mając na względzie wydzielenie kwoty 5 mln euro w Priorytecie 9 na RLKS w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, łączna kwota skierowana w ramach Instrumentu RLKS wyniesie 8 mln EURO (w ramach EFRR i EFS) i w pełni zaspokoi potrzeby wszystkich LGD woj. świętokrzyskiego.
338	Priorytet 6	Cel Polityki 5	EFRR	Cel szczegółowy 5 (ii) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównowagonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejscie	Interwencje w ramach funduszy	154-155	„Wspieranie będzie uwzględniano następujące OSI, wskazane w SRW5 2020+ (...) jak również inne obszary, dla których partnerstwa JST wspólnie opracowały dokumenty strategiczne, spełniające wymogi właściwe dla Strategii IT”	„Wspieranie będzie uwzględniano następujące OSI, wskazane w SRW5 2020+ (...) jak również inne obszary, dla których partnerstwa JST wspólnie opracowały dokumenty strategiczne, spełniające wymogi właściwe dla Strategii IT” w tym LSR”	LGD są partnerstwami JST dlatego których opracowywane są Lokalne Strategie Rozwoju, dokumenty równoważne dla Strategii IT, dlatego zasadnie uznaje się aby jednako oba dokumenty ujęty w Programie Regionalnym na lata 2021-2027 Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego.	Stowarzyszenie Kolo Gospodyń Wajskich Żurawinki	Podmiot publiczny	Uwaga nieuwzględniona	W ramach celu szczegółowego (ii) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównowagonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejscie zaplanowano wsparcie w ramach Instrumentu Terytorialnego Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność. Działanie polegać będzie na wsparciu realizacji Lokalnych Strategii Rozwoju wyrażanej przez Lokalne Grupy Działania (LGD). Podsumowując wsparcie dla LGD dla działań wynikających z Lokalnych Strategii Rozwoju przewidziano w ramach RLKS, a nie w ramach Innego Instrumentu Terytorialnego (IT).
339	Priorytet 6	Cel Polityki 5	EFRR	Cel szczegółowy 5 (ii) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównowagonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejscie	Indywidualny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji	161	Kol. (6) 3 000 000,00	Kol. (6) 5 500 000,00	Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom społeczności wiejskich, mniejszych miejscowości zasadnie jest przeznaczyć na RLKS większą kwotę, co pozwoli JST zbudować infrastrukturę rekreacyjną w większej liczbie sołectw. Prognozowana dotychczas kwota pozwoliłaby na zrealizowanie w każdej gminie większej inwestycji średnio: za 100 000,00 zł, co oznacza nie więcej niż 2 inwestycje. Realizacja inwestycji w jednym sołectwie może rozbudzić oczekiwania mieszkańców pozostałych.	Stowarzyszenie Kolo Gospodyń Wajskich Żurawinki	Podmiot publiczny	Uwaga nieuwzględniona	Mając na względzie konieczność zapewnienia koncentracji tematyki, która wynika z Rozporządzeń unijnych, a także zapisów Kontraktu Programowego (który stanowi etap uzgodnień pomiędzy Zarządzeniem Województwa, a Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej) - Instytucja Zarządzająca ramach Celu Polityki 1 planuje zapewnić ok. 20% środków EFRR, w ramach Celu Polityki 2 - ok. 35% środków EFRR, natomiast na cele klimatyczne region zobowiązany jest przeznaczyć min. 34,51% środków EFRR (wynikający z projektu Kontraktu Programowego). Mając na uwadze powyższe pozostałe środki finansowe (po spełnieniu narzuconych wymogów koncentracji) IZ racjonalnie i efektywnie podzieliła na pozostałe priorytety programu regionalnego. Podsumowując IZ nie ma możliwości zwiększenia zaplanowanej alokacji finansowej na RLKS w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Niemniej jednak mając na względzie wydzielenie kwoty 5 mln euro w Priorytecie 9 na RLKS w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, łączna kwota skierowana w ramach Instrumentu RLKS wyniesie 8 mln EURO (w ramach EFRR i EFS) i w pełni zaspokoi potrzeby wszystkich LGD woj. świętokrzyskiego.
340	Priorytet 6	Cel Polityki 5	EFRR	Cel szczegółowy 5 (ii) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównowagonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejscie	Interwencje w ramach funduszy	154-155	„Wspieranie będzie uwzględniano następujące OSI, wskazane w SRW5 2020+ (...) jak również inne obszary, dla których partnerstwa JST wspólnie opracowały dokumenty strategiczne, spełniające wymogi właściwe dla Strategii IT”	„Wspieranie będzie uwzględniano następujące OSI, wskazane w SRW5 2020+ (...) jak również inne obszary, dla których partnerstwa JST wspólnie opracowały dokumenty strategiczne, spełniające wymogi właściwe dla Strategii IT” w tym LSR”	LGD są partnerstwami JST dlatego których opracowywane są Lokalne Strategie Rozwoju, dokumenty równoważne dla Strategii IT, dlatego zasadnie wydaje się aby oba dokumenty strategiczne ujęte zostały w Programie Regionalnym na lata 2021-2027 Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego.	Gmina Kunów	Podmiot publiczny	Uwaga nieuwzględniona	W ramach celu szczegółowego (ii) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównowagonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejscie zaplanowano wsparcie w ramach Instrumentu Terytorialnego Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność. Działanie polegać będzie na wsparciu realizacji Lokalnych Strategii Rozwoju wyrażanej przez Lokalne Grupy Działania (LGD). Podsumowując wsparcie dla LGD dla działań wynikających z Lokalnych Strategii Rozwoju przewidziano w ramach RLKS, a nie w ramach Innego Instrumentu Terytorialnego (IT).
341	Priorytet 1	Cel Polityki 1	EFRR	Cel szczegółowy 1 (ii) czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, organizacji badawczych i instytucji publicznych	Interwencje w ramach funduszy	65-66	„Rozwój e-usług publicznych wymaga aktywizacji osób wykluczonych cyfrowo - przygotowania mieszkańców na nową rzeczywistość i podniesienia ich kompetencji cyfrowych, zarówno tych podstawowych, jak również specjalistycznych.”	Do przeanalizowania pod kątem komplementarności ze wsparciem EFS+ na poziomie krajowym i regionalnym. Zwracam też uwagę, że aktywizacja osób wykluczonych cyfrowo to raczej domena EFS+, a nie EFRR.	W programie krajowym FERS planowane jest utworzenie w każdej gminie w Polsce ośrodka aktywizacji cyfrowej lokalnej społeczności (Klubu Rozwoju Cyfrowego). W ramach działalności Klubów wszystkie osoby, w szczególności wykluczone cyfrowo zagrożone wykluczeniem cyfrowym będą mogły uzyskać bezpłatną poradę/udzielenie m.in. z zakresu bezpiecznego korzystania z komputera, Internetu oraz e-usług (e-bankowość, e-administracja, e-zakupy itp.). Ponadto kształcenie osób dorosłych w obszarze kompetencji cyfrowych (zarówno podstawowych, jak i bardziej zaawansowanych) będzie możliwe w programach regionalnych (usług rozwojowe za pośrednictwem BLR oraz projekty dla osób o najwyższych umiejętnościach, zw. z wdrażaniem Upskilling pathways – w ramach cs (p)). Proszę o analizę, czy wsparcie w ramach cs (ii) EFRR nie będzie powielalo się z interwencją EFS+.	MFIPR	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Wspieranie w ramach EFRR nie będzie powielalo się z interwencją EFS+, interwencja w ramach EFRR będzie dotyczyć podnoszenia kompetencji specjalistycznych (jako element projektu). Zapisy programu zostaną odpowiednio doprecyzowane.
342	n/d	N/D	Warunki podstawowe	Interwencje w ramach funduszy		250	8. środki na rzecz wspierania mobilności osób uczących się i kadry oraz transnarodowej współpracy podmiotów świadczących usługi w zakresie kształcenia i szkolenia, w tym przez uznawanie efektów uczenia się i kwalifikacji.	Do ustalenia	Proszę o zwrócenie uwagi, czy zapis nie narusza postanowień Umowy Partnerstwa w zakresie realizacji współpracy transnarodowej na poziomie krajowym w ramach CP4 „Europa o silniejszym wymiarze społecznym”.	MFIPR	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona częściowo	Zapisy programu zostaną zwyfikowane.
343	Priorytet 5	Cel Polityki 4	EFRR	Cel szczegółowy 4 (ii) Poprawa równego dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój łatwo dostępnej infrastruktury, w tym poprzez wspieranie odporności w zakresie kształcenia i szkolenia na odległość oraz online	Interwencje w ramach funduszy	127	(...) realizowane będą działania zmierzające do modernizacji i unowocześnienia infrastruktury, w szczególności w celu realizacji wysokiej jakości kształcenia dostępnego dla wszystkich uczniów.	Proponujemy uzupełnić zapis o informacje, iż przy realizacji powyższych zadań będzie stosowany standard dostępności zgodnie z modelem „Przeszeń dostępnej szkoły”	Zgodnie z Umową Partnerstwa powinny być wspierane również działania mające na celu poprawę dostępności placówek oświatowych (np. poprzez upowszechnienie modelu dostępnej szkoły).	MFIPR	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Zapisy programu zostaną zmodyfikowane.
344	Priorytet 6	Cel Polityki 5	EFRR	Cel szczegółowy 5 (ii) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównowagonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejscie	Interwencje w ramach funduszy	154-155	Wspieranie będzie uwzględniano następujące OSI, wskazane w SRW5 2020+ (...) jak również inne obszary, dla których partnerstwa JST wspólnie opracowały dokumenty strategiczne, spełniające wymogi właściwe dla Strategii IT”	Wnioskuję o uzupełnienie przedmiotowego fragmentu o zapis: - MOF Miasta Półnicy - Gminy miastko-wiejskie: Cmiełów, Kunów, Stąporków, Suchedniów, Wąchock, Końskie (obszar wiejski). - Gminy wiejskie: Białów, Bliżyn, Botoczków, Brody, Mirzec, Pawłów, Skarżysko-Kościele, Wąsinów.”	Lokalne Strategie Rozwoju przygotowywane przez LGD muszą być spójne terytorialnie, problemy diagnozowane na całym obszarze LGD muszą być rozwiązywane w każdej gminie, której obszar został objęty LSR. Przy aktualnym zapisie zaprogramowanym na stronach 154-155 LGD Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej nie mogłoby objąć wsparciem Gminy Brody w ramach przedmiotowego Priorytetu i Celu Programu Regionalnego na Lata 2021-2027 Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego.	Podmiot prywatny	Podmiot prywatny	Uwaga nieuwzględniona	Wspieranie dla Miejskich Obszarów Funkcjonalnych (MOF) w tym MOF Miasta Półnicy przewidziane jest w ramach celu szczegółowego 5 (ii) Wsparcie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównowagonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejscie zaplanowano wsparcie w ramach Instrumentu Terytorialnego Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność. Działanie polegać będzie na wsparciu realizacji Lokalnych Strategii Rozwoju wyrażanej przez Lokalne Grupy Działania (LGD). Podsumowując zapisy Programu nie wykluczają możliwości realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju na terenie gminy, która nie przynależy do OSI.

345	Priorytet 5	Cel Polityki 4	EFRR	Intencja w ramach funduszy	126	Cel szczegółowy 4 (ii) Poprawa równego dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój łatwo dostępną infrastrukturę, w tym poprzez wspieranie odporności w zakresie kształcenia i szkolenia na odległość oraz online	Intencja w ramach funduszy	126	Cel szczegółowy 4 (ii) poprawa równego dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój łatwo dostępną infrastrukturę, w tym poprzez wspieranie odporności w zakresie kształcenia i szkolenia na odległość oraz online	Szczególna sytuacja osób LGBT została opisana we wstępie, a jej specyfika uzasadnia uwzględnienie tej grupy osób wprost w poszczególnych działaniach. Zwiększy to szanse na zaoferowanie potrzeb tej grupy w ramach finansowanych projektów. Wskazanie wprost na osoby LGBT+, może spowodować wzrost napływu wniosków, które będą zawierać rozwiązania skierowane do tej grupy lub uwzględniające jej szczególne potrzeby. Edukacja antydyskryminacyjna powinna być wprowadzona na każdym etapie życia człowieka. Poczynając już od edukacji wczesnoszkolnej po kształcenie zawodowe i wchodzenie na rynek pracy - każdy powinien mieć do niej łatwy dostęp. Jednakże - jak pokazuje badania - zarówno w szkołach, czy następnie w miejscach pracy dyskryminacja LGBT+ jest w Polsce na porządku dziennym. Dlatego Fundacji Pro Diversitas wskazuje, że aż 71 proc. osób LGBT+ nie wyraża opinii, że w miejscu pracy: Aż 44% osób LGBT+ pada ofiarą przemocy psychicznej ze względu na swoją orientację seksualną, jak jest to wskazane w Karcie Praw Podstawowych. Badania Fundacji Pro Diversitas wykazują, że aż 71 proc. osób LGBT+ nie wyraża opinii, że w miejscu pracy: Aż 44% osób LGBT+ pada ofiarą przemocy psychicznej ze względu na swoją orientację seksualną. Osoby nieheteronormatywne nie decydują się na coming out w miejscu pracy, ponieważ obawiają się dyskryminacji, a jednocześnie wskazują, że gdyby mogły się ujawnić, stałyby się bardziej produktywni. Działania mające na celu promowanie środowisk przyzwyczajonych do dyskryminacji w przedsiębiorstwach i przede wszystkim te zachęcające są już na etapie nabywania umiejętności zawodowych i przygotowania zawodowego mają ogromny wpływ na kształtowanie się rynku pracy. Długo o innej niż heteroseksualna orientacji seksualnej doświadczają przemocy, także fizycznej, w miejscu pracy. Odwołania się m. in. awansu, wykonywania z nadmierną kontrolą ich pracy w porównaniu do innych pracowników. Prześladowanie w pracy może prowadzić do pogorszenia jakości pracy, a co dalej idzie – do zwolnienia. Dlatego też edukacja antydyskryminacyjna powinna odbywać się już na etapie szkolenia i przygotowania zawodowego i być realizowana we współpracy z pracodawcami lub ich organizacjami.	Kampania Przeciw Homofobii	Organizacja pozarządowa	Uwaga nieuwzględniona	Zapisy Celów szczegółowych wynikają z Rozporządzeń unijnych, w związku z powyższym Instytucja Zarządzająca nie może zmienić zapisów celu szczegółowego. Jednocześnie należy nadmienić, iż w każdym celu szczegółowym Programu jest zapis dotyczący Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji podjęty przez IZ m. in. "W ramach celu szczegółowego - przestrzegane będą zapisy art. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) oraz w art. 10 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), zgodnie z art. 9 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, w oparciu o zapisy Krajowego Programu Działania na Rzecz Równego Traktowania na lata 2021-2030. Na każdym etapie realizacji programu realizowana będzie zasada równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, a także podejmowane będą wszelkie dostępne działania w celu zapobiegania dyskryminacji ze względu m. in. na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną."	
346	Priorytet 5	Cel Polityki 4	EFRR	Intencja w ramach funduszy	130	Cel szczegółowy 4 (iii) Wspieranie włączenia społeczno-gospodarczego społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w niekorzystnej sytuacji, w tym osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne	Intencja w ramach funduszy	130	Cel szczegółowy 4 (iii) wspieranie włączenia społeczno-gospodarczego społeczności marginalizowanych - w tym grup szczególnie narażonych na dyskryminację, zwłaszcza ze względu na takie cechy jak orientacja psychoseksualna, tożsamość płciowa, płeć czy niepełnosprawność, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w niekorzystnej sytuacji, w tym osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne	Szczególna sytuacja osób LGBT została opisana we wstępie, a jej specyfika uzasadnia uwzględnienie tej grupy osób wprost w poszczególnych działaniach. Zwiększy to szanse na zaoferowanie potrzeb tej grupy w ramach finansowanych projektów. Wskazanie wprost na osoby LGBT+, może spowodować wzrost napływu wniosków, które będą zawierać rozwiązania skierowane do tej grupy lub uwzględniające jej szczególne potrzeby. Niezwykle istotne jest uwzględnienie podczas wszystkich działań, iż wśród osób starszych, z niepełnosprawnościami, długotrwale chorych są też należące do społeczności LGBT+. W sferze powyższego pamiętać trzeba o zapewnieniu wsparcia psychologicznego dla osób starszych i niepełnosprawnych, borykających się również z poczuciem wykluczenia z powodu nieheteronormatywnej orientacji psychoseksualnej czy tożsamości płciowej, ze względu na większe ryzyko potencjalnej dyskryminacji czy wykluczenia. Konieczne w tym wypadku jest także wdrożenie szkoleń antydyskryminacyjnych dla osób poszukujących pracy (np. zakłady aktywności zawodowej) oraz bezopłatne diagnostyki o brak dyskryminacji wśród pracowników specjalistycznych placówek społecznych, opiekuńczych, opiekuńczo-wychowawczych, domów samopomocy, domów/klubów sąsiedzkich, zakładów aktywności zawodowej itp., również na tle orientacji psychoseksualnej i tożsamości płciowej, a ponadto podjęcie działań i tworzenie platform/miejsc mających na celu zintegrowanie osób wykluczonych i dyskryminowanych ze względu na wiec czynniki takich jak: warunki rozwoju infrastruktury społecznej, dostępność i jakość usług potrzebnych osobom wykluczonym, ważne jest także np. stworzenie hosteli/domów interkulturalnych dla osób LGBT (bezdolnych, znajdujących się w kryzysie), uwzględniających możliwość ich edukacji, stanowiącej wstęp do rozwoju zawodowego.	Kampania Przeciw Homofobii	Organizacja pozarządowa	Uwaga nieuwzględniona	Zapisy Celów szczegółowych wynikają z Rozporządzeń unijnych, w związku z powyższym Instytucja Zarządzająca nie może zmienić zapisów celu szczegółowego. Jednocześnie należy nadmienić, iż w każdym celu szczegółowym Programu jest zapis dotyczący Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji podjęty przez IZ m. in. "W ramach celu szczegółowego - przestrzegane będą zapisy art. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) oraz w art. 10 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), zgodnie z art. 9 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, w oparciu o zapisy Krajowego Programu Działania na Rzecz Równego Traktowania na lata 2021-2030. Na każdym etapie realizacji programu realizowana będzie zasada równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, a także podejmowane będą wszelkie dostępne działania w celu zapobiegania dyskryminacji ze względu m. in. na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną."	
347	Priorytet 5	Cel Polityki 4	EFRR	Intencja w ramach funduszy	135	Cel szczegółowy 4 (v) Zapewnienie równego dostępu do opieki zdrowotnej i wsparcie odporności systemów opieki zdrowotnej, w tym poddawanej opiece zdrowotnej, oraz wspieranie przechodzenia od opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej	Intencja w ramach funduszy	135	Cel szczegółowy 4 (v) zapewnienie równego dostępu do opieki zdrowotnej i wsparcie odporności systemów opieki zdrowotnej, w tym poddawanej opiece zdrowotnej, oraz wspieranie przechodzenia od opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej	Szczególna sytuacja osób LGBT została opisana we wstępie, a jej specyfika uzasadnia uwzględnienie tej grupy osób wprost w poszczególnych działaniach. Zwiększy to szanse na zaoferowanie potrzeb tej grupy w ramach finansowanych projektów. Wskazanie wprost na osoby LGBT+, może spowodować wzrost napływu wniosków, które będą zawierać rozwiązania skierowane do tej grupy lub uwzględniające jej szczególne potrzeby. Niezwykle istotne jest - oprócz troski o brak dyskryminacji - sama świadomość obecności osób nieheteronormatywnych i transpłciowych w grupie pacjentów (i np. stosowanie w związku z tym uwzględniających je form grammatycznych, uwzględnianie relacji jednopłciowych). Wspomniane działania na rzecz równości, integracji i niedyskryminacji do uzupełnienia na dalszym etapie prac jako jeden z istotniejszych punktów, przede wszystkim poprzez edukację antydyskryminacyjną personelu, uwzględniającą osoby LGBT+.	Kampania Przeciw Homofobii	Organizacja pozarządowa	Uwaga nieuwzględniona	Zapisy Celów szczegółowych wynikają z Rozporządzeń unijnych, w związku z powyższym Instytucja Zarządzająca nie może zmienić zapisów celu szczegółowego. Jednocześnie należy nadmienić, iż w każdym celu szczegółowym Programu jest zapis dotyczący Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji podjęty przez IZ m. in. "W ramach celu szczegółowego - przestrzegane będą zapisy art. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) oraz w art. 10 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), zgodnie z art. 9 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, w oparciu o zapisy Krajowego Programu Działania na Rzecz Równego Traktowania na lata 2021-2030. Na każdym etapie realizacji programu realizowana będzie zasada równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, a także podejmowane będą wszelkie dostępne działania w celu zapobiegania dyskryminacji ze względu m. in. na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną."	
348	Priorytet 5	Cel Polityki 4	EFRR	Intencja w ramach funduszy	140	Cel szczegółowy 4 (vi) Wzmocnienie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacyjnych społecznych	Intencja w ramach funduszy	140	Cel szczegółowy 4 (vi) wzmocnienie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacyjnych społecznych	Szczególna sytuacja osób LGBT została opisana we wstępie, a jej specyfika uzasadnia uwzględnienie tej grupy osób wprost w poszczególnych działaniach. Zwiększy to szanse na zaoferowanie potrzeb tej grupy w ramach finansowanych projektów. Wskazanie wprost na osoby LGBT+, może spowodować wzrost napływu wniosków, które będą zawierać rozwiązania skierowane do tej grupy lub uwzględniające jej szczególne potrzeby. W ramach wzmocnienia roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym i społecznym oraz włączeniu istotne jest uwzględnienie istotne jest uwzględnienie w tym wypadku jest także wdrożenie szkoleń antydyskryminacyjnych dla osób poszukujących pracy (np. zakłady aktywności zawodowej) oraz bezopłatne diagnostyki o brak dyskryminacji wśród pracowników specjalistycznych placówek społecznych, opiekuńczych, opiekuńczo-wychowawczych, domów samopomocy, domów/klubów sąsiedzkich, zakładów aktywności zawodowej itp., również na tle orientacji psychoseksualnej i tożsamości płciowej, a ponadto podjęcie działań i tworzenie platform/miejsc mających na celu zintegrowanie osób wykluczonych i dyskryminowanych ze względu na wiec czynniki takich jak: warunki rozwoju infrastruktury społecznej, dostępność i jakość usług potrzebnych osobom wykluczonym, ważne jest także np. stworzenie hosteli/domów interkulturalnych dla osób LGBT (bezdolnych, znajdujących się w kryzysie), uwzględniających możliwość ich edukacji, stanowiącej wstęp do rozwoju zawodowego.	Kampania Przeciw Homofobii	Organizacja pozarządowa	Uwaga nieuwzględniona	Zapisy Celów szczegółowych wynikają z Rozporządzeń unijnych, w związku z powyższym Instytucja Zarządzająca nie może zmienić zapisów celu szczegółowego. Jednocześnie należy nadmienić, iż w każdym celu szczegółowym Programu jest zapis dotyczący Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji podjęty przez IZ m. in. "W ramach celu szczegółowego - przestrzegane będą zapisy art. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) oraz w art. 10 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), zgodnie z art. 9 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, w oparciu o zapisy Krajowego Programu Działania na Rzecz Równego Traktowania na lata 2021-2030. Na każdym etapie realizacji programu realizowana będzie zasada równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, a także podejmowane będą wszelkie dostępne działania w celu zapobiegania dyskryminacji ze względu m. in. na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną."	
349	Priorytet 6	Cel Polityki 5	EFRR	Intencja w ramach funduszy	145	Cel szczegółowy 5 (i) Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach wiejskich	Intencja w ramach funduszy	145	Cel szczegółowy 5 (i) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach wiejskich	Szczególna sytuacja osób LGBT została opisana we wstępie, a jej specyfika uzasadnia uwzględnienie tej grupy osób wprost w poszczególnych działaniach. Zwiększy to szanse na zaoferowanie potrzeb tej grupy w ramach finansowanych projektów. Wskazanie wprost na osoby LGBT+, może spowodować wzrost napływu wniosków, które będą zawierać rozwiązania skierowane do tej grupy lub uwzględniające jej szczególne potrzeby. Dla osiągnięcia zintegrowanego i inkluzyjnego rozwoju społecznego konieczne jest podjęcie działań skierowanych bezpośrednio do grup narażonych na wykluczenie, takich jak osoby starsze, z niepełnosprawnościami, czy osoby nieheteronormatywne, niepełne i transpłciowe i zachęcających je do partycypacji w przedmiotowych obszarach. Na wykluczenie osób LGBT+ za wspólnie samorządowych przyczynia się w szczególności ograniczenia działalności organizacji, która prowadzi działania pro równościowe. Przewodząca dla dyskryminujących uchwał powinny być wyrażone inkluzyjne polityki samorządowe oraz uwzględnienie - również w programach regionalnych Funduszy Europejskich - projektów wyrażnie dedykowanych społeczności LGBT+. Co więcej, według statystyk, w ciągu ostatniego roku co czwarta badana osoba LGBT+ czuła się gorzej traktowana podczas wizyty w kawiarni, restauracji, czy klubie. Zwiększając poważczymy w miastach są również zachowania przemocowe wobec osób LGBT+. Przyczynia się to do powstawania barier w ich partycypacji w wydarzeniach z zakresu kultury i rozrywki. Stoi to w sprzeczności z celem jakim jest inkluzyjny i zintegrowany rozwój społeczny. Wobec powyższego, należy uwzględnić szczególne potrzeby marginalizowanych osób w planowaniu przedsięwzięć w adresowanym obszarze. W szczególności poprzez edukację antydyskryminacyjną, tworzenie miejsc przyjaznych osobom LGBT+ oraz podejmowanie działań w celu zwiększenia ich widoczności w sferze kultury, rozrywki, turystyki, etc. Ponadto uwzględnienie potrzeb osób z grup marginalizowanych powinno stanowić kryterium obecne przy planowaniu wszelkich działań w tym zakresie.	Kampania Przeciw Homofobii	Organizacja pozarządowa	Uwaga nieuwzględniona	Zapisy Celów szczegółowych wynikają z Rozporządzeń unijnych, w związku z powyższym Instytucja Zarządzająca nie może zmienić zapisów celu szczegółowego. Jednocześnie należy nadmienić, iż w każdym celu szczegółowym Programu jest zapis dotyczący Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji podjęty przez IZ m. in. "W ramach celu szczegółowego - przestrzegane będą zapisy art. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) oraz w art. 10 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), zgodnie z art. 9 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, w oparciu o zapisy Krajowego Programu Działania na Rzecz Równego Traktowania na lata 2021-2030. Na każdym etapie realizacji programu realizowana będzie zasada równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, a także podejmowane będą wszelkie dostępne działania w celu zapobiegania dyskryminacji ze względu m. in. na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną."	
350	Priorytet 6	Cel Polityki 5	EFRR	Intencja w ramach funduszy	154	Cel szczegółowy 5 (ii) Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż wiejskie	Intencja w ramach funduszy	154	Cel szczegółowy 5 (ii) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż wiejskie	Szczególna sytuacja osób LGBT została opisana we wstępie, a jej specyfika uzasadnia uwzględnienie tej grupy osób wprost w poszczególnych działaniach. Zwiększy to szanse na zaoferowanie potrzeb tej grupy w ramach finansowanych projektów. Wskazanie wprost na osoby LGBT+, może spowodować wzrost napływu wniosków, które będą zawierać rozwiązania skierowane do tej grupy lub uwzględniające jej szczególne potrzeby. Dla osiągnięcia zintegrowanego i inkluzyjnego rozwoju społecznego konieczne jest podjęcie działań skierowanych bezpośrednio do grup narażonych na wykluczenie, takich jak osoby starsze, z niepełnosprawnościami, czy osoby nieheteronormatywne, niepełne i transpłciowe i zachęcających je do partycypacji w przedmiotowych obszarach. Na wykluczenie osób LGBT+ za wspólnie samorządowych przyczynia się w szczególności ograniczenia działalności organizacji, która prowadzi działania pro równościowe. Przewodząca dla dyskryminujących uchwał powinny być wyrażone inkluzyjne polityki samorządowe oraz uwzględnienie - również w programach regionalnych Funduszy Europejskich - projektów wyrażnie dedykowanych społeczności LGBT+. Co więcej, według statystyk, w ciągu ostatniego roku co czwarta badana osoba LGBT+ czuła się gorzej traktowana podczas wizyty w kawiarni, restauracji, czy klubie. Zwiększając poważczymy na obszarach pozamiejskich są również zachowania przemocowe wobec osób LGBT+. Przyczynia się to do powstawania barier w ich partycypacji w wydarzeniach z zakresu kultury i rozrywki. Stoi to w sprzeczności z celem jakim jest inkluzyjny i zintegrowany rozwój społeczny. Wobec powyższego, należy uwzględnić szczególne potrzeby marginalizowanych osób w planowaniu przedsięwzięć w adresowanym obszarze. W szczególności poprzez edukację antydyskryminacyjną, tworzenie miejsc przyjaznych osobom LGBT+ oraz podejmowanie działań w celu zwiększenia ich widoczności w sferze kultury, rozrywki, turystyki, etc. Ponadto uwzględnienie potrzeb osób z grup marginalizowanych powinno stanowić kryterium obecne przy planowaniu wszelkich działań w tym zakresie.	Kampania Przeciw Homofobii	Organizacja pozarządowa	Uwaga nieuwzględniona	Zapisy Celów szczegółowych wynikają z Rozporządzeń unijnych, w związku z powyższym Instytucja Zarządzająca nie może zmienić zapisów celu szczegółowego. Jednocześnie należy nadmienić, iż w każdym celu szczegółowym Programu jest zapis dotyczący Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji podjęty przez IZ m. in. "W ramach celu szczegółowego - przestrzegane będą zapisy art. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) oraz w art. 10 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), zgodnie z art. 9 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, w oparciu o zapisy Krajowego Programu Działania na Rzecz Równego Traktowania na lata 2021-2030. Na każdym etapie realizacji programu realizowana będzie zasada równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, a także podejmowane będą wszelkie dostępne działania w celu zapobiegania dyskryminacji ze względu m. in. na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną."	
351	n/d	n/d	Warunki podstawowe	Intencja w ramach funduszy		Przez wzgląd na niedokładanie samooprecji skierowana skutecznych mechanizmów skutujących zapewnieniu zgodności z Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej, wskazujemy warunki brzegowe, które powinny zostać spełnione, aby zostać, iż w województwie mazowieckim spełniono swoich obowiązków wynikających z RWP: a) Wskazanie, które przepisy Karty praw podstawowych mają zastosowanie do obszarów wsparcia wskazanych w programie. b) Ustalenie kwestii dyskryminacji ze względu na orientację seksualną i tożsamość płciową osobom punktem każdej dokonywanej oceny. c) Ochrona badanie przesłaganie zasady równego traktowania osób LGBT+ w ramach rozpatrywania wniosków o dofinansowanie. d) Zaangażowanie podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie w proces przygotowywania kryteriów i procedur wyboru operacji finansowanych przy pomocy funduszy europejskich. e) Ilościowe i jakościowe wskaźniki i instrukcje dla beneficjentów.	Intencja w ramach funduszy		Brak zapisów	Zarządy Województwa pełniące funkcję instytucji zarządzających zobowiązane są do przestrzegania postanowień Karty praw podstawowych Unii Europejskiej w zakresie sporządzania dokumentów programowych, ustalania systemów zarządzania, monitorowania i kontroli programów, w tym ustalenia antydyskryminacyjnych kryteriów i procedur wyboru operacji finansowanych z funduszy europejskich oraz powołanie komitetów monitorujących, oraz wdrażanie programów i wykonywanie działań. W związku z tym postawienie całości odpowiedzialności za przestrzeganie warunków podstawowych dot. skuteczności stosowania i wdrażania przepisów Karty praw podstawowych „na barkach” Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej jest w pełni bezzasadne. Zgodnie z RWP przy przygotowywaniu programu należy wykażać spełnienie wszystkich kryteriów wymaganych przez warunki podstawowe i dokonać samooprecji. Sprzeciwowa w tym punkcie działania są w naszej opinii minimum niezbędnym do uznania wypełnienia warunku przez instytucję zarządzającą.	Kampania Przeciw Homofobii	Organizacja pozarządowa	Uwaga nieuwzględniona	Warunki podstawowe wynikają z Rozporządzeń ogólnego KE nr 2021/1160 z dnia 24.06.2021 r. Dodatkowo w każdym celu szczegółowym Programu jest zapis dotyczący Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji podjęty przez IZ m. in. "W ramach celu szczegółowego - przestrzegane będą zapisy art. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) oraz w art. 10 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), zgodnie z art. 9 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, w oparciu o zapisy Krajowego Programu Działania na Rzecz Równego Traktowania na lata 2021-2030. Na każdym etapie realizacji programu realizowana będzie zasada równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, a także podejmowane będą wszelkie dostępne działania w celu zapobiegania dyskryminacji ze względu m. in. na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną."	
352	Priorytet 6	Cel Polityki 5	EFRR	Intencja w ramach funduszy	154-155	Wspieranie będzie uwzględniało następujące OSI (...), jak również inne obszary, dla których partnerstwa JST wspólnie opracowały dokumenty strategiczne, spełniające wymogi właściwe dla Strategii IT	Intencja w ramach funduszy	154-155	Wspieranie będzie uwzględniało następujące OSI (...), jak również inne obszary, dla których partnerstwa JST wspólnie opracowały dokumenty strategiczne, spełniające wymogi właściwe dla Strategii IT	Wnioskuje o uzupełnienie przedmiotowego fragmentu o zapis: - MOF Jędrzejów - Gminy wiejskie: Imielno, Jędrzejów, Malogorzec, Wodzisław, Sędziszów - Gminy wiejskie: Imielno, Nagłowice, Skopca, Sobków, Oksa	Lokalne Strategie Rozwoju przygotowywane przez LGD muszą być spójne terytorialnie, problemy zdiagnozowane na całym obszarze LGD muszą być rozwiązywane w każdej gminie, której obszar został objęty LSR. Przy uściwieniu zapisie zaproponowanym na stronach 154-155 LGD „Zemla Jędrzejowska – GRYP” nie mogłoby objąć wsparciem Gminy Wodzisław, Sędziszów, Malogorzec - w ramach przedmiotowego Priorytetu i Celu Programu Regionalnego na Lata 2021-2027 Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego.	Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Zemla Jędrzejowska GRYP”	Organizacja pozarządowa	Uwaga nieuwzględniona	W ramach celu szczegółowego (ii) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwojowi społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż wiejskie zaplanowano wsparcie w ramach Instrumentu Terytorialnego Rozwoj Lokalny Kierowany przez Społeczność. Działanie polegać będzie na wsparciu realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju wdrażanej przez Lokalne Grupy Działania (LGD). Podsumowując zapisy Programu nie wykluczają możliwości realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju na terenie gminy, która nie przynależy do OSI.
353	Priorytet 5	Cel Polityki 4	EFRR	Intencja w ramach funduszy	131	W ramach Celu szczegółowego 4 (iii), realizowane będą działania obejmujące, m.in.: - placówki opieki całodobowej - remont, przebudowa, rozbudowa, wyposażenie placówek zapewniających całodobową opiekę osobom z niepełnosprawnościami, przewlekłe choroby lub osobom w podeszłym wieku.	Intencja w ramach funduszy	131	W ramach Celu szczegółowego 4 (iii), realizowane będą działania obejmujące, m.in.: - placówki opieki całodobowej - budowa, remont, przebudowa, rozbudowa, wyposażenie placówek zapewniających całodobową opiekę osobom z niepełnosprawnościami, przewlekłe choroby lub osobom w podeszłym wieku.	W ramach Celu szczegółowego 4 (iii), realizowane będą działania obejmujące, m.in.: - placówki opieki całodobowej - budowa, remont, przebudowa, rozbudowa, wyposażenie placówek zapewniających całodobową opiekę osobom z niepełnosprawnościami, przewlekłe choroby lub osobom w podeszłym wieku.	Aktualny zapis wyklucza możliwość ubiegania się o środki nowe na budowę nowej placówki całodobowej. Jest to dyskryminujące dla organizacji pożytku publicznego takich jak nasze Stowarzyszenie, które nie posiada budynku, a dysponuje miejscem na budowę nowego obiektu.	Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną KOŁO W STASZOWIE	Organizacja pozarządowa	Uwaga uwzględniona	Zapisy programu zostaną uwzględnione o zapis: budowa tylko w przypadku, gdy nie ma możliwości wykorzystania istniejącej infrastruktury.
354	Priorytet 6	Cel Polityki 5	EFRR	Intencja w ramach funduszy	154-155	Wspieranie będzie uwzględniało następujące OSI (...), jak również inne obszary, dla których partnerstwa JST wspólnie opracowały dokumenty strategiczne, spełniające wymogi właściwe dla Strategii IT	Intencja w ramach funduszy	154-155	Wspieranie będzie uwzględniało następujące OSI (...), jak również inne obszary, dla których partnerstwa JST wspólnie opracowały dokumenty strategiczne, spełniające wymogi właściwe dla Strategii IT	W ramach celu szczegółowego (ii) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwojowi społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż wiejskie zaplanowano wsparcie w ramach Instrumentu Terytorialnego Rozwoj Lokalny Kierowany przez Społeczność. Działanie polegać będzie na wsparciu realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju wdrażanej przez Lokalne Grupy Działania (LGD). Podsumowując zapisy Programu nie wykluczają możliwości realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju na terenie gminy, która nie przynależy do OSI.	Lokalna Grupa Działania „Nad Czarną Płcią”	Organizacja pozarządowa	Uwaga nieuwzględniona	W ramach celu szczegółowego (ii) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwojowi społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż wiejskie zaplanowano wsparcie w ramach Instrumentu Terytorialnego Rozwoj Lokalny Kierowany przez Społeczność. Działanie polegać będzie na wsparciu realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju wdrażanej przez Lokalne Grupy Działania (LGD). Podsumowując zapisy Programu nie wykluczają możliwości realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju na terenie gminy, która nie przynależy do OSI.	

374	Priorytet 5	Cel Polityki 4	EFRR	Cel szczegółowy 4 (ii) Wspieranie włączenia społeczno-gospodarczego społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w niekorzystnej sytuacji, w tym osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne	Interwencje w ramach funduszy	132	infrastrukturę szkół przysposabiających do pracy - w celu uzupełnienia wsparcia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym planowane jest również wsparcie w postaci remontu, przebudowy, modernizacji i wyposażenia infrastruktury szkół przysposabiających do pracy	Wspieranie infrastruktury szkół specjalnych budzi poważne wątpliwości KE dla której priorytetem jest edukacja włączająca.	MFIPR	podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona częściowo	Kwestia wsparcia szkół specjalnych do uzgodnienia na etapie Umowy Partnerstwa.	
375	Priorytet 5	Cel Polityki 4	EFRR	Cel szczegółowy 4 (ii) Wspieranie włączenia społeczno-gospodarczego społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w niekorzystnej sytuacji, w tym osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne	Interwencje w ramach funduszy	132	Wspieranie placówek opieki całonocowej - remont, przebudowa, rozbudowa, wyposażenie placówek zapewniających całonocową opiekę osobom z niepełnosprawnościami, przewlekłe choroby lub osobom w podeszłym wieku	Wspieranie placówek całonocowych w tym długoterminowych powinna być bezpośrednio powiązana z zasadą deinstytucjonalizacji.	MFIPR	podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Zapisy programu zostaną zmodyfikowane.	
376	Priorytet 5	Cel Polityki 4	EFRR	Cel szczegółowy 4 (v) Zapewnienie równego dostępu do opieki zdrowotnej i wspieranie odporności systemów opieki zdrowotnej, w tym podstawowej opieki zdrowotnej, oraz wspieranie przechodzenia od opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej	Interwencje w ramach funduszy	136	dostosowania podmiotów wykonujących działalność leczniczą i placówek opieki długoterminowej do wymagań osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób starszych i z niepełnosprawnościami, -	Wspieranie placówek całonocowych w tym długoterminowych powinna być bezpośrednio powiązana z zasadą deinstytucjonalizacji	MFIPR	podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Zapisy programu zostaną zmodyfikowane.	
377	Priorytet 9	Cel Polityki 4	EFS +	Cel szczegółowy 4 (h) Wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji	Interwencje w ramach funduszy	182	W obszarze tym interwencja koncentrować się będzie na realizacji usług na rzecz rozwoju sektora ekonomii społecznej w ramach aktywności jednostek wspierających podmioty ekonomii społecznej ze szczególnym uwzględnieniem OWES.	W obszarze tym interwencja koncentrować się będzie na realizacji usług na rzecz rozwoju sektora ekonomii społecznej przez podmioty posiadające akredytację MRIPS, ze szczególnym uwzględnieniem OWES.	Ogólnopolski Związek Rewizyjny Spółdzielni Społecznych	Organizacja pozarządowa	Uwaga uwzględniona	Zapis zostanie poprawiony zgodnie z proponowaną uwagą.	
378	Priorytet 9	Cel Polityki 4	EFS +	Cel szczegółowy 4 (h) Wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji	Interwencje w ramach funduszy	183	Planuje się następujące przedsięwzięcia: 1. Aktywizacja osób biernych zawodowo oraz osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym wykorzystująca instrumenty aktywizacji społecznej, zawodowej, edukacyjnej, zdrowotnej.	Proponujemy zmianę zapisów: 1. Aktywizacja osób biernych zawodowo oraz osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym poprzez: 1. wykorzystanie instrumentów aktywizacji społecznej, zawodowej, edukacyjnej, zdrowotnej oraz realizacji działań w zakresie poprawy warunków mieszkaniowych oraz kompetencji w zakresie spędzania czasu wolnego i udziału w kulturze (w odniesieniu do dzieci lub dzieci z rodzinami i opiekunami). Działania w tym zakresie mogą być uzupełniane usługami społecznymi i zdrowotnymi w zależności od potrzeb konkretnych osób, rodzin i środowisk zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.	Ogólnopolski Związek Rewizyjny Spółdzielni Społecznych	Organizacja pozarządowa	Uwaga uwzględniona częściowo	Uwzględniona zostaje uwaga, dotycząca dodania zapisu w zakresie uzupełnienia usług aktywizacyjnych usługami społecznymi i zdrowotnymi. Zostanie wprowadzony zapis: „Działania w tym zakresie mogą być uzupełniane usługami społecznymi i zdrowotnymi, w zależności od potrzeb konkretnych osób, rodzin i środowisk zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym”. Nie uwzględniono natomiast sugestii, dotyczącej wprowadzenia działań związanych z poprawą warunków mieszkaniowych oraz kompetencji w zakresie spędzania wolnego czasu i udziału w kulturze. Są to zadania szczegółowe i mogą zostać doprecyzowane na etapie tworzenia zapisów Szczegółowego Opisu Priorytetów lub regulaminu danego konkursu.	
379	Priorytet 9	Cel Polityki 4	EFS +	Cel szczegółowy 4 (h) Wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji	Interwencje w ramach funduszy	183	Główne grupy docelowe	Uzupełnić katalog o: - społeczność romańską	Ogólnopolski Związek Rewizyjny Spółdzielni Społecznych	Organizacja pozarządowa	Uwaga uwzględniona	Zapis w Programie w odniesieniu do celu szczegółowego (h) zostanie uzupełniony o grupę docelową „społeczność romańska”.	
380	Priorytet 9	Cel Polityki 4	EFS +	Cel szczegółowy 4 (h) Wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji	Interwencje w ramach funduszy	183	Trybny wybór projektów	Dość: projekty pozakonkursowe JST (z preferencją dla partnerstwa samorządowo-społecznego)	Ogólnopolski Związek Rewizyjny Spółdzielni Społecznych	Organizacja pozarządowa	Uwaga nieuwzględniona	Uwaga nie została uwzględniona w związku z planowanym przekazaniem realizacji wszystkich działań aktywnej integracji wskazanych w celu szczegółowym (h) Lokalnym Grupom Działania w ramach instrumentu RLKS (Rozwoj Lokalny Kierowany przez Społeczność). Schemat wdrażania tego instrumentu jest obecnie na etapie uzgodnień (pomiędzy LGD a UM WŚ), zatem planowanie trybu pozakonkursowego JST nie jest możliwe. Działania reintegracyjne (realizowane przez CIS, KIS, ZAZ, WZT) nie będą objęte formułą RLKS, dla nich zaplanowano tryb konkursowy.	
381	Priorytet 9	Cel Polityki 4	EFS +	Cel szczegółowy 4 (h) Wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji	Interwencje w ramach funduszy	184	Główne grupy docelowe: osoby zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym.	Dość: w tym osoby wykluczone komunikacyjnie	Ogólnopolski Związek Rewizyjny Spółdzielni Społecznych	Organizacja pozarządowa	Uwaga uwzględniona	Zaproponowany zapis zostanie dodany do Programu.	
382	Priorytet 9	Cel Polityki 4	EFS +	Cel szczegółowy 4 (h) Wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji	Interwencje w ramach funduszy	183	Kompleksowe wsparcie sektora ekonomii społecznej obejmujące w szczególności: a) animację lokalną – działania o charakterze animacyjnym umożliwiające tworzenie podmiotów ekonomii społecznej i wsparcie dla ich rozwoju, budowę i wsparcie partnerstw na rzecz rozwoju ekonomii społecznej; b) inkubację – kompleksowe wsparcie dla tworzenia i rozwoju podmiotów ekonomii społecznej (m.in. działania zmierzające do inicjowania tworzenia nowych PES np. szkolenia, doradztwo indywidualne i grupowe), w tym praktykowanie PES-ów w przedsiębiorstwach społecznych, tworzenie miejsc pracy w PS (bezzarobne wsparcie finansowe), wsparcie realizacji indywidualnego procesu reintegracji; c) doradztwo biznesowe – wsparcie dla istniejących przedsiębiorstw społecznych i rozwijanie skali ich działalności na rynku(doradztwo prawne, biznesowe, finansowe), wsparcie dla usług oferowanych przez podmioty ekonomii społecznej.	Kompleksowe wsparcie sektora ekonomii społecznej obejmujące w szczególności usługi wsparcia w ramach OWES: animację lokalną – działania o charakterze animacyjnym umożliwiające tworzenie podmiotów ekonomii społecznej oraz budowę i wsparcie partnerstw na rzecz rozwoju ekonomii społecznej, inkubację – kompleksowe wsparcie dla tworzenia i rozwoju podmiotów ekonomii społecznej, w szczególności przedsiębiorstw społecznych również poprzez praktykowanie podmiotów ekonomii społecznej w przedsiębiorstwach społecznych, wsparcie dla istniejących przedsiębiorstw społecznych, w tym rozwijanie skali ich działalności na rynku (m.in. poprzez doradztwo prawne, biznesowe, finansowe), wsparcie dla usług oferowanych przez przedsiębiorstwa społeczne oraz wsparcie w realizacji zadań reintegracyjnych wsparcie finansowe na tworzenie miejsc pracy w przedsiębiorstwach oraz wsparcie finansowe na reintegrację w przedsiębiorstwach społecznych.	Proponujemy nieco inne uporządkowanie działań, tj. najpierw usługi wsparcia OWES (czyli różnego rodzaju formy doradztwa, szkoleń, itp.), a następnie wsparcie finansowe. Takie przyporządkowanie będzie też ułatwiało liczenie środków na poszczególne rodzaje działań. Przypominamy, że w Umowie Partnerstwa wyraźnie mówi się o konieczności zapewnienia co najmniej 60% środków na wsparcie finansowe. Ponadto błędem jest przypisywanie wsparcia finansowego tylko do działań inkubacyjnych. Wsparcie finansowe ma też służyć istniejącym przedsiębiorstwom społecznym. Należy też we wsparciu finansowym zwrócić uwagę na wsparcie w zakresie reintegracji. Dotychczas odbywało się ono tylko poprzez specjalistów ds. reintegracji, teraz już MFIPR w swoich rekomendacjach proponuje wsparcie finansowe. Warto te rekomendacje uwzględnić z myślą zarówno o nowych, jak i istniejących przedsiębiorstwach. Powinno być ono dotyczy i nowych, i istniejących PS nie należy go przypisywać ani do usług inkubacji, ani do usług dla istniejących PS.	Ogólnopolski Związek Rewizyjny Spółdzielni Społecznych	Organizacja pozarządowa	Uwaga uwzględniona	Zapis w Programie zostanie skorygowany, zgodnie z uwagą.
383	Priorytet 9	Cel Polityki 4	EFS +	Cel szczegółowy 4 (h) Wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji	Wskaźniki	186	Tabela 2: Wskaźniki rezultatu: liczba utworzonych miejsc pracy w PS – 507	Postulujemy zwiększenie liczby miejsc pracy do wielkości zakładanych w Krajowym Programie Rozwoju Ekonomii Społecznej.	Ogólnopolski Związek Rewizyjny Spółdzielni Społecznych	Organizacja pozarządowa	Uwaga nieuwzględniona	Zwiększenie wartości wskaźnika do wysokości wskazanej w KPRES będzie możliwe pod warunkiem zwiększenia alokacji w Programie na realizację działań w zakresie ekonomii społecznej. Aktualnie (stan na 29.11.2021) wysokość planowanej alokacji jest zbliżona do alokacji z perspektywy 2014-2020, kiedy to w projektach objętych dofinansowaniem zadkladowano utworzenie 419 miejsc pracy (wskaźnik jeszcze nie został w pełni osiągnięty, gdyż projekty są w fazie realizacji). W związku z powyższym na obecnym etapie programowania przyjęcie wartości wskaźników na poziomie określonym w projekcie KPRES nie jest możliwe (wartość miejsc pracy wskazana w KPRES to ok 900 miejsc). Wartość docelowa wskaźnika w Programie FEŚ została wyliczona w oparciu o koszt jednostkowy oszacowany na podstawie danych historycznych dot. kosztu utworzenia miejsca pracy w PS (50 620,00 PLN) oraz w oparciu o sugerowany (w projekcie Umowy Partnerstwa) podział alokacji: 40% alokacji – działania OWES, animacja lokalna oraz wsparcie PES, NGO itp.; usługami kolegialnymi NGO, 60% alokacji – koszty bezpośrednie (dotacje i wsparcie pomocowe na wsparcie miejsca pracy).	
384	Priorytet 9	Cel Polityki 4	EFS +	Cel szczegółowy 4 (h) Wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji	Wskaźniki	186	Tabela 2: Wskaźniki rezultatu: liczba podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem - 750	Proponujemy urealnić (obniżyć) wartość wskaźnika.	Ogólnopolski Związek Rewizyjny Spółdzielni Społecznych	Organizacja pozarządowa	Uwaga uwzględniona	Wartość wskaźnika została oszacowana na podstawie danych historycznych z perspektywy 2014-2020, kiedy to w projektach objętych dofinansowaniem zakladowano wsparcie 831 podmiotów ekonomii społecznej z terenu województwa świętokrzyskiego. W ramach przeprowadzonej analizy aktualnie realizowanych projektów stwierdzono potrzeby nie tylko w zakresie przekształcania PES w PS, ale również wspierania NGO nie prowadzących działalności gospodarczej oraz nie mających jej w planach. W związku z tym w ramach realizowanych projektów OWES-y wspierają różne org. pozarządowe w zakresie np.: prawnych, księgowych, organizacyjnych. Należy również zauważyć, że definicja wskaźnika nie zawiera informacji o tym, że ma on jedynie mierzyć liczbę podmiotów przekształconych z PES w PS.	
385	Priorytet 9	Cel Polityki 4	EFS +	Cel szczegółowy 4 (i) Wspieranie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich, w tym migrantów	Interwencje w ramach funduszy	187	Główne grupy docelowe	Uzupełnić katalog o: - JST wszystkich szczebli, a przynajmniej gminy i powiaty; - partnerstwa samorządowo-społeczne, - sektor ekonomii społecznej (PES i PS), - przedsiębiorstwa	Ogólnopolski Związek Rewizyjny Spółdzielni Społecznych	Organizacja pozarządowa	Uwaga uwzględniona częściowo	Wskazana w Programie grupa docelowa zostanie uzupełniona o osoby świadczące usługi na rzecz obywateli państw trzecich (jako element kompleksowego projektu).	
386	Priorytet 9	Cel Polityki 4	EFS +	Cel szczegółowy 4 (k) Zwiększanie równego i szklanego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej, modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wsparcie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej	Interwencje w ramach funduszy	190-191	2.1.9.3.1 Interwencje w ramach funduszy	Dość zdanie: Szczegóły interwencji w ramach celu szczegółowego (k) będą sprecyzowane w Regionalnym Planie Rozwoju Usług Społecznych (Plan Deinstytucjonalizacji), za który odpowiedzialni będzie Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej.	Ogólnopolski Związek Rewizyjny Spółdzielni Społecznych	Organizacja pozarządowa	Uwaga uwzględniona	Zapis zostanie dodany do Programu.	
387	Priorytet 9	Cel Polityki 4	EFS +	Cel szczegółowy 4 (k) Zwiększanie równego i szklanego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej, modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wsparcie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej	Interwencje w ramach funduszy	191	10. Wsparcie dla tworzenia i wspieranie funkcjonowania Centrów Usług Społecznych.	10. Tworzenie i rozwijanie Centrów Usług Społecznych jako element działań na rzecz rozwoju usług społecznych i zdrowotnych w wymiarze lokalnym i ponadlokalnym	Ogólnopolski Związek Rewizyjny Spółdzielni Społecznych	Organizacja pozarządowa	Uwaga uwzględniona	Zapis zostanie dodany do Programu.	

451	Priorytet 8	Cel Polityki 4	EFS +	Cel szczegółowy 4 (e) poprawa jakości, poziomu włączenia społecznego i skuteczności systemów kształcenia i szkolenia oraz ich powiązania z rynkiem pracy – w tym przez waldację uczenia się pozaformalnego i nieformalnego, w celu wspierania nabywania kompetencji kluczowych, w tym umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, oraz przez wspieranie wprowadzania dualnych systemów kształcenia i przygotowania zawodowego	Interwencje w ramach funduszy	168	poprawa jakości, poziomu włączenia społecznego i skuteczności systemów kształcenia i szkolenia oraz ich powiązania z rynkiem pracy – w tym przez waldację uczenia się pozaformalnego i nieformalnego, w celu wspierania nabywania kompetencji kluczowych, w tym umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, oraz przez wspieranie wprowadzania dualnych systemów kształcenia i przygotowania zawodowego	poprawa jakości, poziomu włączenia społecznego i skuteczności systemów kształcenia i szkolenia oraz ich powiązania z rynkiem pracy – w tym przez waldację uczenia się pozaformalnego i nieformalnego, w celu wspierania nabywania kompetencji podstawowych i przekrojowych, w tym w zakresie przedsiębiorczości i cyfrowych, oraz przez wspieranie wprowadzania dualnych systemów kształcenia i przygotowania zawodowego	Przepisy w sprawie praktycznej nauki zawodu określają, że zajęcia praktyczne mogą odbywać się u pracodawców m.in. na zasadach dualnego systemu kształcenia. Zmiana dot. zastosowania terminów zgodnie z polityką publiczną „Zintegrowana Strategia Umiejętności 2030”.	Ministerstwo Edukacji i Nauki	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	W/w wsparcie jest zapisane w kontrakcie programowym jako odstępstwo od linii demarkacyjnej i będzie negocjowane z MFPRP oraz KE. Po otrzymaniu zgody na realizację wsparcia uwaga zostanie uwzględniona i zapis Programu zostanie skorygowany.
452	Priorytet 8	Cel Polityki 4	EFS +	Cel szczegółowy 4 (e) poprawa jakości, poziomu włączenia społecznego i skuteczności systemów kształcenia i szkolenia oraz ich powiązania z rynkiem pracy – w tym przez waldację uczenia się pozaformalnego i nieformalnego, w celu wspierania nabywania kompetencji kluczowych, w tym umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, oraz przez wspieranie wprowadzania dualnych systemów kształcenia i przygotowania zawodowego	Interwencje w ramach funduszy	168	Grupa docelowa: [-] - instruktorzy kształcenia zawodowego	Grupa docelowa: [-] - instruktorzy praktycznej nauki zawodu	W przepisach dotyczących praktycznej nauki zawodu funkcjonuje określenie instruktora praktycznej nauki zawodu. Zmiana dot. zastosowania terminów zgodnie z polityką publiczną „Zintegrowana Strategia Umiejętności 2030”.	Ministerstwo Edukacji i Nauki	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	W/w wsparcie jest zapisane w kontrakcie programowym jako odstępstwo od linii demarkacyjnej i będzie negocjowane z MFPRP oraz KE. Po otrzymaniu zgody na realizację wsparcia uwaga zostanie uwzględniona i zapis Programu zostanie skorygowany.
453	Priorytet 8	Cel Polityki 4	EFS +	Cel szczegółowy 4 (f) wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami	Interwencje w ramach funduszy	172	W ramach kształcenia ogólnego na poziomie podstawowym i ponadpodstawowym wspieranie będą działania dostosowujące infrastrukturę i wyposażenie szkół do trwającej transformacji cyfrowej oraz podnoszące kompetencje uczniów i nauczycieli w tym zakresie.	W ramach kształcenia ogólnego na poziomie podstawowym i ponadpodstawowym wspieranie będą działania dostosowujące infrastrukturę i wyposażenie szkół do trwającej transformacji cyfrowej oraz podnoszące kompetencje uczniów i nauczycieli w tym zakresie.	Zmiana dot. zastosowania terminów zgodnie z polityką publiczną „Zintegrowana Strategia Umiejętności 2030”.	Ministerstwo Edukacji i Nauki	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Zapis zostanie uwzględniony w Programie.
454	Priorytet 8	Cel Polityki 4	EFS +	Cel szczegółowy 4 (f) wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami	Interwencje w ramach funduszy	172	W obszarze kształtowania kompetencji kluczowych uczniów wspierane będą (...)	W obszarze kształtowania umiejętności podstawowych i przekrojowych uczniów wspierane będą (...)	Zmiana dot. zastosowania terminów zgodnie z polityką publiczną „Zintegrowana Strategia Umiejętności 2030”.	Ministerstwo Edukacji i Nauki	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Zapis zostanie uwzględniony w Programie.
455	Priorytet 8	Cel Polityki 4	EFS +	Cel szczegółowy 4 (f) wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami	Interwencje w ramach funduszy	172	Planuje się realizację następujących przedsięwzięć: (...) II. Wsparcie szkół (w tym zawodowych) i placówek oświatowych, ukierunkowane na podniesienie jakości edukacji poprzez: 1. Rozwój infrastruktury edukacyjnej: – doposażenie szkół w specjalistyczny sprzęt, narzędzia z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnych (cyfryzacja edukacji) oraz sprzęt stanowiący doposażenie pracowni, – szkolenia z zakresu cyfryzacji, – zakup pomocy dydaktycznych, – mobilny dostęp do Internetu dla uczniów, – szkolne wypożyczalnie laptopów dla uczniów, – sprzęt komputerowy dla nauczycieli, – poprawa dostępności placówek oświaty. 2. Rozwijanie kompetencji kluczowych i transferowalnych, umiejętności i zainteresowań, kompetencji społecznych i społeczno-emojonalnych uczniów oraz wzmacnianie systemów kształcenia ogólnego i zawodowego m.in. poprzez: – wsparcie szkół w obszarze edukacji włączającej (z wykorzystaniem modeli wypracowanych w temacie „Przestrzeń dostępnej szkoły 1”), odpowiednie wyposażenie, podnoszenie kompetencji kadry pedagogicznej, wsparcie uczniów, – zajęcia przygotowujące do egzaminów - osmoklasisty, matury, zawodowych, – wsparcie kształcenia z przedmiotów ogólnych na poziomie technikum i szkoły branżowej, – podnoszenie poziomu i poprawa jakości edukacji z uwzględnieniem działań dwujęzycznych, – podnoszenie kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy, – zajęcia dodatkowe poza edukacją formalną, – realizacja programów stypendialnych dla uczniów zdolnych, – wsparcie doradztwa zawodowego, – wsparcie szkół zawodowych w ramach kompleksowych programów rozwojowych, – staże uczniowskie, – współpraca z instytucjami z otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami/przedsiębiorcami,	1) Uwaga o charakterze ogólnym dotycząca ewentualnego pokrywania się działań planowanych do realizacji w ramach Programu Regionalnego i Krajowego Programu Odnowy Działania w zakresie doposażania szkół w sprzęt komputerowy są planowane na szeroką skalę w ramach KPO, który zakłada inwestycje w doposażanie szkół w nowoczesny sprzęt multimedialny do indywidualnego użytku (przenośne komputery), udostępniany nauczycielom i uczniom do ich bieżącej pracy edukacyjnej. 2) Z punktu widzenia celów interwencji (podniesienie jakości edukacji) wiążących budżet planowane w ramach programu regionalnego zajęć przygotowujących do egzaminów - osmoklasisty, matury, zawodowych Z uwagi na lipidarności zapisu wiążących budżet również działanie polegające na wsparciu kształcenia z przedmiotów ogólnych na poziomie technikum i szkoły branżowej – na czym takie wsparcie miałyby polegać?	Ministerstwo Edukacji i Nauki	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	1) W opisie Programu zostaną doprecyzowane zapisy odnoszące się do możliwego zakresu doposażania szkół w sprzęt, ze wskazaniem, że będzie to inny zakres wsparcia niż przewidywany w KPO. 2) W części opisowej celu szczegółowego zostaną doprecyzowane powody wskazujące na konieczność wspierania uczniów w zakresie: przygotowania ich do egzaminów na różnych poziomach edukacji. 3) W kwestii kształcenia z przedmiotów ogólnych na poziomie technikum i szkoły branżowej w Programie jasno zostanie wskazane, że takie wsparcie będzie dotyczyło tylko przedmiotów ogólnych rozwijających umiejętności podstawowe i przekrojowe zgodnie z Zintegrowaną Strategią Umiejętności.	
456	Priorytet 8	Cel Polityki 4	EFS +	Cel szczegółowy 4 (f) wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami	Interwencje w ramach funduszy	172	W obszarze szkolnictwa zawodowego planowane jest wsparcie polegające na organizacji staży uczniowskich w przedsiębiorstwach, zajęć praktycznych, kształcenia w miejscu pracy oraz wspólnego przygotowywania programów nauczania.	W obszarze szkolnictwa branżowego planowane jest wsparcie polegające na organizacji staży uczniowskich w przedsiębiorstwach, zajęć praktycznych, kształcenia w miejscu pracy oraz wspólnego przygotowywania programów nauczania.	Obecnie w przepisach prawa oświatowego dla szkół takich jak: branżowa szkoła I stopnia, technikum, branżowa szkoła II stopnia oraz szkoła policealna, stosuje się określenie „szkolnictwo branżowe” lub „szkoły prowadzące kształcenie zawodowe”.	Ministerstwo Edukacji i Nauki	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Zapis zostanie uwzględniony w Programie.
457	Priorytet 8	Cel Polityki 4	EFS +	Cel szczegółowy 4 (f) wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami	Interwencje w ramach funduszy	172	W ramach wsparcia szkolnictwa zawodowego planowany jest projekt strategiczny, w którym zakłada się opracowanie modelu doradztwa edukacyjno-zawodowego (łączycego dwa etapy edukacyjne) opartego na dwóch filarach: diagnozowaniu naturalnych predyspozycji uczniów szkół podstawowych oraz badaniu przez szkoły zawodowe zapotrzebowania na umiejętności poszukiwane przez pracodawców.	W ramach wsparcia szkolnictwa branżowego planowany jest projekt strategiczny, w którym zakłada się opracowanie modelu doradztwa zawodowego (łączycego dwa etapy edukacyjne) opartego na dwóch filarach: diagnozowaniu naturalnych predyspozycji uczniów szkół podstawowych oraz badaniu przez szkoły prowadzące kształcenie zawodowe zapotrzebowania na umiejętności poszukiwane przez pracodawców.	Uzasadnienie jak wyżej. W systemie oświaty zdefiniowano doradztwo zawodowe, a nie doradztwo edukacyjno- zawodowe	Ministerstwo Edukacji i Nauki	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Zapis zostanie uwzględniony w Programie.
458	Priorytet 8	Cel Polityki 4	EFS +	Cel szczegółowy 4 (f) wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami	Interwencje w ramach funduszy	172	II. Wsparcie szkół (w tym zawodowych) i placówek oświatowych, ukierunkowane na podniesienie jakości edukacji poprzez:	II. Wsparcie szkół (w tym prowadzących kształcenie zawodowe) i placówek oświatowych, ukierunkowane na podniesienie jakości edukacji poprzez:	Uzasadnienie jak wyżej.	Ministerstwo Edukacji i Nauki	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Zapis zostanie uwzględniony w Programie.
459	Priorytet 8	Cel Polityki 4	EFS +	Cel szczegółowy 4 (f) wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami	Interwencje w ramach funduszy	174	2. Rozwijanie kompetencji kluczowych i transferowalnych, umiejętności i zainteresowań, kompetencji społecznych i społeczno-emojonalnych uczniów oraz wzmacnianie systemów kształcenia ogólnego i zawodowego m.in. poprzez:	2. Rozwijanie umiejętności podstawowych i przekrojowych, w tym kompetencji kluczowych i transferowalnych, a także rozwijanie zainteresowań, kompetencji społecznych i społeczno-emojonalnych uczniów oraz wzmacnianie systemów kształcenia ogólnego i zawodowego m.in. poprzez:	Zmiana dot. zastosowania terminów zgodnie z polityką publiczną „Zintegrowana Strategia Umiejętności 2030”.	Ministerstwo Edukacji i Nauki	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Zapis zostanie uwzględniony w Programie.

460	Priorytet 8	Cel Polityki 4	EF5 +	Cel szczegółowy 4 (f) wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dziećmi przez ogólnie i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami	Interwencje w ramach funduszy	174	wsparcie szkół zawodowych w ramach kompleksowych programów rozwojowych,	wsparcie szkół prowadzących kształcenie zawodowe w ramach kompleksowych programów rozwojowych,	Uzasadnienie jak wyżej	Ministerstwo Edukacji i Nauki	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Zapis zostanie uwzględniony w Programie.
461	Priorytet 8	Cel Polityki 4	EF5 +	Cel szczegółowy 4 (f) wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dziećmi przez ogólnie i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami	Interwencje w ramach funduszy	174	3. Edukację osób dorosłych	3. Uczenie się osób dorosłych	Zmiana dot. zastosowania terminów zgodnie z polityką publiczną „Zintegrowana Strategia Umiejętności 2030”.	Ministerstwo Edukacji i Nauki	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Zapis zostanie uwzględniony w Programie.
462	Priorytet 8	Cel Polityki 4	EF5 +	Cel szczegółowy 4 (f) wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dziećmi przez ogólnie i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami	Wskaźniki	176	Wskaźnik PLFC004 Liczba uczniów i słuchaczy szkół i placówek kształcenia zawodowego objętych wsparciem	Wskaźnik PLFC004 Liczba uczniów i słuchaczy szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe objętych wsparciem	Uzasadnienie jak w pkt 6 (Proba o rozważenie usunięcia zapisu. Przepisy prawa oświatowego w zakresie realizacji kształcenia zawodowego w tym praktycznej nauki zawodu (praktyk zawodowych) i zajęć praktycznych wskazują na możliwość ich realizacji m.in. u pracodawców lub indywidualnych gospodarstwach rolnych. Dotyczy to również realizacji praktycznej nauki zawodu na zasadach dualnego systemu kształcenia. Ponadto zasady współpracy pracodawców ze szkołami znajdują również odzwierciedlenie w przepisach prawa oświatowego).	Ministerstwo Edukacji i Nauki	Podmiot publiczny	Uwaga nieuwzględniona	Instytucja Zarządzająca nie ma możliwości zmiany nazwy wskaźnika. Nazwa wskaźnika wynika z zapisów projektu Wspólnej Listy Wskaźników Kluczowych na lata 2021-2027.
463	Priorytet 8	Cel Polityki 4	EF5 +	Cel szczegółowy 4 (g) wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwienie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej	Interwencje w ramach funduszy	176	Wsparcie osób dorosłych planowane jest przez udział w kursach kwalifikacyjnych/kompetencyjnych realizowanych za pośrednictwem Bazy Usług Rozwojowych (BUR). Dodatkowo wspierane będą działania zmierzające do nabywania przez osoby dorosłe podstawowych kompetencji, w tym cyfrowych, realizowanych poza systemem BUR.	Wsparcie osób dorosłych planowane jest przez udział w kursach kwalifikacyjnych/podnoszących umiejętności realizowanych za pośrednictwem Bazy Usług Rozwojowych (BUR). Dodatkowo wspierane będą działania zmierzające do nabywania przez osoby dorosłe umiejętności podstawowych i przekrojowych, w tym cyfrowych, realizowanych poza systemem BUR.	Zmiana dot. zastosowania terminów zgodnie z polityką publiczną „Zintegrowana Strategia Umiejętności 2030”.	Ministerstwo Edukacji i Nauki	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Zapis zostanie uwzględniony w Programie.
464	Priorytet 10	Cel Polityki 4	EF5 +	Cel szczegółowy 4 (a) poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy, w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodych, długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej	Interwencje w ramach funduszy	206	szkolenia/kursy prowadzące do podniesienia, uzupełnienia lub zmiany kwalifikacji zawodowych i/lub nabywania nowych kompetencji,	szkolenia/kursy prowadzące do podniesienia, uzupełnienia lub zmiany kwalifikacji zawodowych i/lub nabywania nowych umiejętności.	Zmiana dot. zastosowania terminów zgodnie z polityką publiczną „Zintegrowana Strategia Umiejętności 2030”.	Ministerstwo Edukacji i Nauki	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Zostaną wprowadzone w Programie odpowiednie korekty w tym zakresie.
465	Priorytet 8	Cel Polityki 4	EF5 +	Strategia programu	ND	25	zwiększenie udziału osób dorosłych w kształceniu i szkoleniu	- zwiększenie udziału osób dorosłych w kształceniu, szkoleniu i certyfikowaniu	Zintegrowany System Kwalifikacji (ZSK) określa zasady i standardy potwierdzania funkcjonujących w nim kwalifikacji oraz sposoby działania różnych podmiotów (osób i instytucji) związanych z nadawaniem kwalifikacji. Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (tj., Dz.U. z 2020 r. poz. 226): - certyfikowanie – proces, w wyniku którego osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, po uzyskaniu pozytywnego wyniku walidacji, otrzymuje od uprawnionego podmiotu certyfikującego uprawniony podmiot certyfikujący (art. 2, pkt 8). - walidacja – sprawdzenie, czy osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, niezależnie od sposobu uczenia się tej osoby, osiągnęła wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się wymaganych dla tej kwalifikacji. (art. 2, pkt 22). - kwalifikacja – zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustaleniami dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący (art. 2, pkt 8). Art. 2 pkt 5 ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2021/1057 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+) oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1296/2013. Należy rozróżnić kwalifikacje i kompetencje zgodnie z powyższymi podstawą prawną. Uczestnictwo w kursach, szkoleniach prowadzi do uzyskania kompetencji, natomiast jeżeli po kursie, czy szkoleniu osoba przystępuje do egzaminu (walidacji) prowadzonego przez podmiot do tego uprawniony, wówczas może nabyć kwalifikację. Nieodpowiadanie kwalifikacyjne na rynku jest również ważne jak nieodpowiadanie w zakresie kompetencji.	Ośrodek Kształcenia i Promowania Kadr „THETA”	Podmiot prywatny	Uwaga nieuwzględniona	W części Strategia programu: główne wyzwania w zakresie rozwoju oraz działań podejmowanych w ramach polityki wymienione są kluczowe problemy w obszarze edukacji bez odwołania się do ich szczegółowego zakresu. Informacje dotyczące wymogu certyfikowania procesu uczenia się będą zawierane w regulaminach danych konkursów.
466	Priorytet 10	Cel Polityki 4	EF5 +	Strategia programu	ND	28	- zmniejszenie niedopasowania kompetencyjnego na rynku pracy.	- zmniejszenie niedopasowania kompetencyjnego oraz kwalifikacyjnego na rynku pracy.	Zgodnie z treścią ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (tj., Dz.U. z 2020 r. poz. 226): - kwalifikacja – zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustaleniami dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący (art. 2, pkt 8). Art. 2 pkt 5 ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2021/1057 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+) oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1296/2013. Należy rozróżnić kwalifikacje i kompetencje zgodnie z powyższymi podstawą prawną. Uczestnictwo w kursach, szkoleniach prowadzi do uzyskania kompetencji, natomiast jeżeli po kursie, czy szkoleniu osoba przystępuje do egzaminu (walidacji) prowadzonego przez podmiot do tego uprawniony, wówczas może nabyć kwalifikację. Nieodpowiadanie kwalifikacyjne na rynku jest również ważne jak nieodpowiadanie w zakresie kompetencji.	Ośrodek Kształcenia i Promowania Kadr „THETA”	Podmiot prywatny	Uwaga uwzględniona	Do Programu zostanie wprowadzony zapis w brzmieniu: „zmniejszenie niedopasowania kwalifikacyjnego i kompetencyjnego na rynku pracy”.
467	Priorytet 8	Cel Polityki 4	EF5 +	Strategia programu	ND	52	Dodatkowe działania dla dzieci i młodzieży rozwijające kompetencje kluczowe i umiejętności uniwersalne	Od wczesnej edukacji będą wspierane działania na rzecz dzieci i młodzieży rozwijające kompetencje kluczowe i uniwersalne oraz umiejętności wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK), w tym wchodzące w zakres kwalifikacji informacyjnych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji, niezbędne na rynku pracy.	Zgodnie z treścią ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (tj., Dz.U. z 2020 r. poz. 226): - kwalifikacja – zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustaleniami dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący (art. 2, pkt 8). Art. 2 pkt 5 ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2021/1057 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+) oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1296/2013.	Ośrodek Kształcenia i Promowania Kadr „THETA”	Podmiot prywatny	Uwaga nieuwzględniona	W uzasadnieniu celu szczegółowego (f) użyto zapisów, które nie wykluczają rozwijania u uczniów kwalifikacji funkcjonujących w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji. Oznacza to, że kwalifikacje te będą mogły być rozwijane w Programie.
468	Priorytet 8	Cel Polityki 4	EF5 +	Strategia programu	ND	52	Ważnym działaniem staje się podniesienie kompetencji i kwalifikacji kadr systemu oświaty w regionie, co powinno przekazywać się na wysoką jakość nauczania. W związku z niskim udziałem osób dorosłych w kształceniu, konieczne jest wsparcie w celu podnoszenia, zmiany i uzupełnianie ich kompetencji/kwalifikacji.	Ważnym działaniem staje się podniesienie kompetencji i kwalifikacji kadr systemu oświaty w regionie, co powinno przekazywać się na wysoką jakość nauczania. W związku z niskim udziałem osób dorosłych w kształceniu, konieczne jest wsparcie w celu podnoszenia, zmiany i uzupełnianie ich kompetencji/kwalifikacji, np. funkcjonujących w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji, w myśli założenia uczenia się przez całe życie (Lifelong Learning)	W Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji publikowane są kwalifikacje, w tym: kwalifikacje rynkowe będące bezpośrednią odpowiedzią na aktualne potrzeby rynku pracy. Podstawa prawna Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (tj., Dz.U. z 2020 r. poz. 226) https://kwalifikacje.gov.pl/ . Art. 2 pkt 5 ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2021/1057 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+) nr 1296/2013.	Ośrodek Kształcenia i Promowania Kadr „THETA”	Podmiot prywatny	Uwaga nieuwzględniona	W uzasadnieniu celu szczegółowego (f) użyto zapisów, które nie wykluczają rozwijania u uczniów kwalifikacji funkcjonujących w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji. Oznacza to, że kwalifikacje te będą mogły być rozwijane w Programie.
469	Priorytet 8	Cel Polityki 4	EF5 +	Strategia programu	ND	52	W województwie zaplanowano działania na rzecz zwiększenia uczestnictwa osób dorosłych w uczeniu się przez całe życie, poprzez m.in. kursy podnoszące kompetencje/kwalifikacje.	W województwie zaplanowano działania na rzecz zwiększenia uczestnictwa osób dorosłych w uczeniu się przez całe życie, poprzez m.in. kursy, walidację oraz certyfikowanie podnoszące zarówno kompetencje, jak i kwalifikacje tych osób.	Zgodnie z treścią ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (tj., Dz.U. z 2020 r. poz. 226): - certyfikowanie – proces, w wyniku którego osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, po uzyskaniu pozytywnego wyniku walidacji, otrzymuje od uprawnionego podmiotu certyfikującego dokument potwierdzający nadanie określonej kwalifikacji (art. 2, pkt 1). - walidacja – sprawdzenie, czy osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, niezależnie od sposobu uczenia się tej osoby, osiągnęła wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się wymaganych dla tej kwalifikacji. (art. 2, pkt 22). - kwalifikacja – zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustaleniami dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący (art. 2, pkt 8). Art. 2 pkt 5 ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2021/1057 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+) nr 1296/2013. ZSK stwarza możliwość zdobywania kwalifikacji także osobom o niskich kwalifikacjach lub ich braku (np. osobom z niepełnosprawnością intelektualną). Walidacja stwarza możliwość sprawdzania i potwierdzania efektów uczenia się zdobytych niezależnie od formy uczenia się, czyli również edukacji nieformalnej i pozaformalnej.	Ośrodek Kształcenia i Promowania Kadr „THETA”	Podmiot prywatny	Uwaga uwzględniona	W uzasadnieniu celu szczegółowego (g) użyto zapisów które nie wykluczają walidacji oraz certyfikowania kwalifikacji osób dorosłych. Celem przywołanych zapisów Programu jest określenie ogólnych założeń planowanych form wsparcia. Ich celem nie jest natomiast szczegółowe określenie zasad potwierdzania zdobytych kwalifikacji (tj. walidacja, certyfikacja). Informacje dotyczące zasad m.in. certyfikowania procesu uczenia się będą zawierane w regulaminach danych konkursów.
470	Priorytet 8	Cel Polityki 4	EF5 +	Strategia programu	ND	53-54	Planowane są działania zmierzające do poprawy umiejętności osób dorosłych, zwłaszcza o niskich kwalifikacjach. Będzie to możliwe dzięki wzmocnieniu ich motywacji (doradztwo edukacyjno-zawodowe, promocja korzyści edukacji), wprowadzeniu elastycznych, dostosowanych do zmieniających się potrzeb rynku pracy, różnych form kształcenia w ramach edukacji formalnej, pozaformalnej i uczenia się nieformalnego oraz zapewnieniu możliwości potwierdzania kwalifikacji, w tym rynkowych, poprzez proces walidacji i certyfikowania w celu nabywania przez te osoby kwalifikacji związanych z zawodami deficytowymi oraz kwalifikacjami użytecznymi społecznie.	Planowane są działania zmierzające do poprawy umiejętności osób dorosłych, zwłaszcza o niskich kwalifikacjach. Będzie to możliwe dzięki wzmocnieniu ich motywacji (doradztwo zawodowe, promocja korzyści edukacji), wprowadzeniu elastycznych, dostosowanych do zmieniających się potrzeb rynku pracy, różnych form kształcenia w ramach edukacji formalnej, pozaformalnej i uczenia się nieformalnego oraz zapewnieniu możliwości potwierdzania kwalifikacji, w tym rynkowych, poprzez proces walidacji i certyfikowania w celu nabywania przez te osoby kwalifikacji związanych z zawodami deficytowymi oraz kwalifikacjami użytecznymi społecznie.	Zgodnie z treścią ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (tj., Dz.U. z 2020 r. poz. 226): - edukacja formalna – kształcenie realizowane przez publiczne i niepubliczne szkoły oraz inne podmioty systemu oświaty, uczelnie oraz inne podmioty systemu szkolnictwa wyższego i nauki, w ramach programów, które prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych, kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych, o których mowa w art. 160 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668, z późn. zm.), albo kwalifikacji w zawodzie, - edukacja pozaformalna – kształcenie i szkolenie realizowane w ramach programów, które nie prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych lub kwalifikacji, o których mowa w art. 10 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2019 r. poz. 1481, 1818 i 2197), (art. 2, pkt 2), - uczenie się nieformalne – uzyskiwanie efektów uczenia się poprzez różnego rodzaju aktywności poza edukacją formalną i edukacją pozaformalną, (art. 2, pkt 20), - kwalifikacja – zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustaleniami dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący (art. 2, pkt 8). Art. 2 pkt 5 ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2021/1057 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+) oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1296/2013.	Ośrodek Kształcenia i Promowania Kadr „THETA”	Podmiot prywatny	Uwaga uwzględniona	W ramach celu szczegółowego (g) dla osób dorosłych realizowane będą działania zgodnie z zapisami linii demarkacyjnej co oznacza, że będą one ukierunkowane jedynie na podnoszenie podstawowych kompetencji osób dorosłych, co obejmuje Upskilling pathway” oraz usługi prowadzone w ramach BUR. Tego typu działania nie będą prowadzić do uzyskania kwalifikacji. Nie zostanie również dodany zapis dot. uczenia się nieformalnego, ponieważ w ramach celu nie ma zaplanowanych działań w tym zakresie.
471	Priorytet 7	Cel Polityki 4	EF5 +	Cel szczegółowy 4 (g) wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwienie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej	Interwencje w ramach funduszy	168	2. W ramach tego typu przedsięwzięcia planuje się szkolenia specjalizacyjne (specjalizacja), kursy kwalifikacyjne, kursy specjalistyczne oraz kształcące dla kadry medycznych oraz okolicznych. Program stypendialny dla studentów kształcących się na kierunku lekarskim, którzy po ukończeniu studiów podejmą pracę oraz dalsze kształcenie w specjalizacjach deficytowych dla regionu świętokrzyskiego.	2. W ramach tego typu przedsięwzięcia planuje się szkolenia specjalizacyjne (specjalizacja), kursy kwalifikacyjne, kursy specjalistyczne, kursy dokształcające oraz walidację i certyfikację nabytych kompetencji w celu zdobycia nowych kwalifikacji dla kadry medycznych oraz okolicznych, w celu dostosowania ich do aktualnych potrzeb rynkowych, w tym w obszarze np. starzejących się społeczeństwa. Program stypendialny dla studentów kształcących się na kierunku lekarskim, którzy po ukończeniu studiów podejmą pracę oraz dalsze kształcenie w specjalizacjach deficytowych dla regionu świętokrzyskiego.	Zgodnie z treścią ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (tj., Dz.U. z 2020 r. poz. 226): - certyfikowanie – proces, w wyniku którego osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, po uzyskaniu pozytywnego wyniku walidacji, otrzymuje od uprawnionego podmiotu certyfikującego dokument potwierdzający nadanie określonej kwalifikacji (art. 2, pkt 1). - walidacja – sprawdzenie, czy osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, niezależnie od sposobu uczenia się tej osoby, osiągnęła wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się wymaganych dla tej kwalifikacji. (art. 2, pkt 22). - kwalifikacja – zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustaleniami dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący (art. 2, pkt 8). Art. 2 pkt 5 ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2021/1057 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+) oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1296/2013.	Ośrodek Kształcenia i Promowania Kadr „THETA”	Podmiot prywatny	Uwaga uwzględniona częściowo	Zaproponowana zmiana została uwzględniona tylko w zakresie kursów dokształcających. Zapis w Programie zostanie zaktualizowany. Natomiast organizacja kursów kwalifikacyjnych, szkoleń i kursów specjalizacyjnych dla kadry medycznych jest regulowana aktami prawnymi, które uwzględniają walidację i certyfikację nabytych kwalifikacji.

472	Priorytet 8	Cel Polityki 4	EFIS +	Cel szczegółowy 4 (f) wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dziećmi przez ogólną i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolenie wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami	Interwencje w ramach funduszy	172	Wspierana będzie również aktywność dotycząca rozwijania kompetencji, umiejętności i zainteresowań uczniów poza edukacją formalną oraz działania w zakresie edukacji włączającej.	Wspierana będzie również aktywność dotycząca rozwijania i nabywania kompetencji, umiejętności, zainteresowań oraz kwalifikacji uczniów poza edukacją formalną oraz działania w zakresie edukacji włączającej. Powyższe jest istotne z punktu widzenia propagowanej w Unii Europejskiej idei uczenia się przez całe życie (Lifelong Learning).	Zgodnie z treścią ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 226): - kwalifikacja – zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący (art. 2, pkt 8). Art. 2 pkt 5 ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2021/1057 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFSP+) oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1296/2013.	0100000 Kształcenia i Promowania Kadr „THETA”	Podmiot prywatny	Uwaga uwzględniona częściowo	Zapis zostanie uwzględniony w Programie w brzmieniu: "Wspierana będzie również aktywność dotycząca rozwijania i nabywania kompetencji, umiejętności, zainteresowań oraz kwalifikacji uczniów poza edukacją formalną oraz działania w zakresie edukacji włączającej". Zdanie "Powyższe jest istotne z punktu widzenia propagowanej w Unii Europejskiej idei uczenia się przez całe życie (Lifelong Learning)" nie zostanie uwzględnione, gdyż nie odnosi się ono merytorycznie do zakresu programu.
473	Priorytet 8	Cel Polityki 4	EFIS +	Cel szczegółowy 4 (f) wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dziećmi przez ogólną i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolenie wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami	Interwencje w ramach funduszy	173	W ramach wsparcia szkolnictwa zawodowego planowany jest projekt strategiczny, w którym zakłada się opracowanie modelu doradztwa edukacyjno-zawodowego (liczącego dwa etapy edukacyjne) opartego na dwóch filarach: diagnozowaniu naturalnych predyspozycji uczniów szkół podstawowych oraz badaniu przez szkoły zawodowe zapotrzebowania na kwalifikacje poszukiwane przez pracodawców. Wsparcie osób dorosłych planowane jest w ramach kształcenia formalnego i pozaformalnego. Planuje się organizację pozaszkolnych form kształcenia ustawicznego (m.in. kwalifikacyjnych kursów zawodowych i kursów umiejętności zawodowych), szkoleń oraz wykorzystanie walidacji i certyfikacji umożliwiających uzyskanie nowych umiejętności, uprawnień i kwalifikacji zawodowych.	W ramach wsparcia szkolnictwa zawodowego planowany jest projekt strategiczny, w którym zakłada się opracowanie modelu doradztwa edukacyjno-zawodowego (liczącego dwa etapy edukacyjne) opartego na dwóch filarach: diagnozowaniu naturalnych predyspozycji uczniów szkół podstawowych oraz badaniu przez szkoły zawodowe zapotrzebowania na kwalifikacje poszukiwane przez pracodawców. Wsparcie osób dorosłych planowane jest w ramach kształcenia formalnego i pozaformalnego. Planuje się organizację pozaszkolnych form kształcenia ustawicznego (m.in. kwalifikacyjnych kursów zawodowych i kursów umiejętności zawodowych), szkoleń oraz wykorzystanie walidacji i certyfikacji umożliwiających uzyskanie nowych umiejętności, uprawnień i kwalifikacji zawodowych.	Zgodnie z treścią ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 226): - certyfikowanie to proces, w wyniku którego osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, po uzyskaniu pozytywnego wyniku walidacji, otrzymuje od uprawnionego podmiotu certyfikującego dokument potwierdzający nadanie określonej kwalifikacji (art. 2, pkt 11). - walidacja – sprawdzenie, czy osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, niezależnie od sposobu uczenia się tej osoby, osiągnęła wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się wymaganych dla tej kwalifikacji. (art. 2, pkt 22). - kwalifikacja – zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący (art. 2, pkt 8). Art. 2 pkt 5 ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2021/1057 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFSP+) oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1296/2013.	0100000 Kształcenia i Promowania Kadr „THETA”	Podmiot prywatny	Uwaga uwzględniona	Zapis zostanie uwzględniony w Programie.
474	Priorytet 8	Cel Polityki 4	EFIS +	Cel szczegółowy 4 (f) wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dziećmi przez ogólną i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolenie wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami	Interwencje w ramach funduszy	174	wspieranie szkoły w obszarze edukacji włączającej (z wykorzystaniem modeli wypracowanych w temacie Przestrzeń dostępnej szkoły) tj. odpowiednie wyposażenie, podnoszenie kompetencji kadry pedagogicznej, wsparcie uczniów,	wspieranie szkoły w obszarze edukacji włączającej (z wykorzystaniem modeli wypracowanych w temacie Przestrzeń dostępnej szkoły) tj. odpowiednie wyposażenie, podnoszenie kompetencji i kwalifikacji (w tym nabywanie kwalifikacji rynkowych funkcjonujących w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji) kadry pedagogicznej, wsparcie uczniów,	Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 226): - kwalifikacja – zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący (art. 2, pkt 8). - kwalifikacje rynkowe – kwalifikacje nieuregulowane przepisami prawa, których nadawanie odbywa się na zasadzie swobody działalności gospodarczej (art. 2, pkt 11). Kwalifikacje rynkowe są uzupełnieniem kwalifikacji, które można zdobyć w ramach edukacji formalnej, wspierają aktywizację zawodową oraz całonocne rozwijanie kariery zawodowej, niezależnie od posiadanego poziomu wykształcenia.	0100000 Kształcenia i Promowania Kadr „THETA”	Podmiot prywatny	Uwaga uwzględniona	Zapis w Programie otrzyma brzmienie: "wsparcie szkoły w obszarze edukacji włączającej (z wykorzystaniem modeli wypracowanych w projektach dofinansowanych w ramach konkursu Przestrzeń dostępnej szkoły w programie POWER) tj. odpowiednie wyposażenie, podnoszenie kompetencji i kwalifikacji kadry pedagogicznej, wsparcie uczniów". Nowy zapis nie wyklucza kwalifikacji funkcjonujących w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji.
475	Priorytet 8	Cel Polityki 4	EFIS +	Cel szczegółowy 4 (f) wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dziećmi przez ogólną i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolenie wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami	Interwencje w ramach funduszy	174	podnoszenie kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy,	podnoszenie różnorodnych kompetencji (w tym kluczowych i umiejętności uniwersalnych) oraz kwalifikacji (w tym rynkowych) niezbędnych na rynku pracy,	Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 226): - kwalifikacja – zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący (art. 2, pkt 8). - kwalifikacje rynkowe – kwalifikacje nieuregulowane przepisami prawa, których nadawanie odbywa się na zasadzie swobody działalności gospodarczej (art. 2, pkt 11). Art. 2 pkt 5 ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2021/1057 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFSP+) oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1296/2013.	0100000 Kształcenia i Promowania Kadr „THETA”	Podmiot prywatny	Uwaga nieuwzględniona	Zapisy Programu muszą być zgodne z katalogiem umiejętności podstawowych i przekrojowych zawartym w Zintegrowanej Strategii Umiejętności. Przyjęte zapisy nie wykluczają zróżnicowania kompetencji i kwalifikacji podnoszonych w ramach projektu.
476	Priorytet 8	Cel Polityki 4	EFIS +	Cel szczegółowy 4 (f) wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dziećmi przez ogólną i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolenie wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami	Wskazniki	177	Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje lub umiejętności po opuszczeniu programu	Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje i kwalifikacje po opuszczeniu programu	Zgodnie z treścią ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 226): - kwalifikacja – zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący (art. 2, pkt 8). Art. 2 pkt 5 ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2021/1057 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFSP+) oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1296/2013.	0100000 Kształcenia i Promowania Kadr „THETA”	Podmiot prywatny	Uwaga uwzględniona	Institucja Zarządzająca nie ma możliwości zmiany nazwy wskaźnika. Nazwa wskaźnika wynika z zapisów projektu Wspólnej Listy Wskaźników Kluczowych na lata 2021-2027.
477	Priorytet 8	Cel Polityki 4	EFIS +	Cel szczegółowy 4 (g) wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, bezprzezwidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej	Interwencje w ramach funduszy	178	Wspieranie osób dorosłych planowane jest przez udział w kursach kwalifikacyjnych/kompetencyjnych realizowanych za pośrednictwem Bazy Usług Rozwojowych (BUR). Dodatkowo wspierane będą działania zmierzające do nabywania przez osoby dorosłe podstawowych kompetencji, w tym cyfrowych, realizowanych poza systemem BUR.	Wspieranie osób dorosłych planowane jest przez udział w kursach kwalifikacyjnych/kompetencyjnych, w tym również procesach i usługach prowadzących do uzyskania kwalifikacji funkcjonujących w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji realizowanych za pośrednictwem m.in. Bazy Usług Rozwojowych (BUR). Dodatkowo wspierane będą działania zmierzające do nabywania przez osoby dorosłe podstawowych kompetencji, w tym cyfrowych, realizowanych poza systemem BUR.	Usługi rozwojowe zarejestrowane w BUR mogą prowadzić do nabywania kompetencji lub kwalifikacji. W Bacie Usług Rozwojowych kwalifikacje są rozumiane jako określony zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych nabytych w edukacji pozaformalnej, zgodnych z ustalonymi wymaganiami dla danej kwalifikacji, których osiągnięcie zostało sprawdzone w walidacji oraz formalnie potwierdzone przez instytucję uprawnioną do certyfikowania. Zgodnie z treścią ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 226): - kwalifikacje rynkowe – kwalifikacje nieuregulowane przepisami prawa, których nadawanie odbywa się na zasadzie swobody działalności gospodarczej (art. 2, pkt 11). Art. 2 pkt 5 ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2021/1057 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFSP+) oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1296/2013.	0100000 Kształcenia i Promowania Kadr „THETA”	Podmiot prywatny	Uwaga uwzględniona	W części Programu 2.1.8.3.1 Interwencje w ramach funduszy str.170, wymienione są możliwe do realizacji przedsięwzięcia w ramach celu szczegółowego (g). Zapis w Programie, dotyczący kursów kwalifikacyjnych, nie ogranicza możliwości uzyskiwania kwalifikacji funkcjonujących w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji. Zgodnie z linią demarkacyjną, działania określone w celu szczegółowym (g) muszą być realizowane z wykorzystaniem Bazy Usług Rozwojowych. Oznacza to, że kwalifikacje (w tym rynkowe) zarejestrowane w BUR będą możliwe do zdobycia za pośrednictwem BUR. W związku z tym nie ma potrzeby wskazywania wpisów ZPK w opisie tych przedsięwzięcia.
478	Priorytet 8	Cel Polityki 4	EFIS +	Cel szczegółowy 4 (g) wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, bezprzezwidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej	Interwencje w ramach funduszy	179	Podnoszenie podstawowych kompetencji w tym kompetencji cyfrowych realizowanych poza systemem Bazy Usług Rozwojowych, umożliwiające wdrążanie Upskilling pathways.	Podnoszenie kwalifikacji (w tym rynkowych), kompetencji w tym kompetencji cyfrowych realizowanych poza systemem Bazy Usług Rozwojowych, umożliwiające wdrążanie Upskilling pathways.	Zgodnie z treścią ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 226): - kwalifikacja – zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący (art. 2, pkt 8). - kwalifikacje rynkowe – kwalifikacje nieuregulowane przepisami prawa, których nadawanie odbywa się na zasadzie swobody działalności gospodarczej (art. 2, pkt 11). Art. 2 pkt 5 ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2021/1057 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFSP+) oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1296/2013.	0100000 Kształcenia i Promowania Kadr „THETA”	Podmiot prywatny	Uwaga uwzględniona	W celu szczegółowego (g), w ramach wsparcia realizowanego poza systemem BUR, osoby dorosłe będą mogły podnieść wyłącznie podstawowe kompetencje w ramach Upskilling pathways. W celu (g), zgodnie z zapisami linii demarkacyjnej, nie ma możliwości uzyskiwania kwalifikacji poza systemem BUR.
479	Priorytet 9	Cel Polityki 4	EFIS +	Cel szczegółowy 4 (h) wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększenie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji	Interwencje w ramach funduszy	183	3. Rozwój umiejętności/kompetencji prospołecznych i zawodowych w tym terapia, poradnictwo psychologiczne, kursy zawodowe, staże, szkolenia mające na celu przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu i ubóstwu energetycznemu (tj. -).	3. Rozwój umiejętności/kompetencji prospołecznych oraz kwalifikacji (w tym społecznie użytecznych) w tym terapia, poradnictwo psychologiczne, kursy zawodowe, staże, szkolenia mające na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, cyfrowemu i ubóstwu energetycznemu (tj. -).	Zgodnie z treścią ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 226): - kwalifikacja – zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący (art. 2, pkt 8). Art. 2 pkt 5 ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2021/1057 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFSP+) oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1296/2013.	0100000 Kształcenia i Promowania Kadr „THETA”	Podmiot prywatny	Uwaga uwzględniona	Zapis w Programie otrzyma brzmienie: "3. Rozwój umiejętności prospołecznych i zawodowych przez podnoszenie kompetencji i/lub kwalifikacji zawodowych – w tym terapia, poradnictwo psychologiczne, kursy zawodowe, staże, szkolenia mające na celu m.in. przeciwdziałanie ubóstwu energetycznemu".
480	Priorytet 9	Cel Polityki 4	EFIS +	Cel szczegółowy 4 (i) wspieranie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich, w tym migrantów	Interwencje w ramach funduszy	187	1. Wsparcie dla zatrudnienia obywateli państw trzecich (szkolenia zawodowe np. w postaci szkoleń na opiekuna osoby zależnej).	1. Wsparcie dla zatrudnienia obywateli państw trzecich (walidacja i certyfikacja nabytych kompetencji) w celu zdobycia nowych kwalifikacji, szkolenia zawodowe np. w postaci szkoleń na opiekuna osoby zależnej).	Zgodnie z treścią ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 226): - certyfikowanie to proces, w wyniku którego osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, po uzyskaniu pozytywnego wyniku walidacji, otrzymuje od uprawnionego podmiotu certyfikującego dokument potwierdzający nadanie określonej kwalifikacji (art. 2, pkt 11). - walidacja – sprawdzenie, czy osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, niezależnie od sposobu uczenia się tej osoby, osiągnęła wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się wymaganych dla tej kwalifikacji. (art. 2, pkt 22). - kwalifikacja – zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący (art. 2, pkt 8). Art. 2 pkt 5 ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2021/1057 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFSP+) oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1296/2013.	0100000 Kształcenia i Promowania Kadr „THETA”	Podmiot prywatny	Uwaga uwzględniona częściowo	W części Programu 2.1.8.2.1 Interwencje w ramach funduszy str.187, wymienione są możliwe do realizacji przedsięwzięcia w ramach celu szczegółowego (i). Szczegóły dotyczące metod osiągania uprawnień w zawodzie, tj. walidacji i certyfikowania będą zawierać w regulaminach danych konkursów.
481	Priorytet 10	Cel Polityki 4	EFIS +	Cel szczegółowy 4 (a) poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy, w szczególności osób młodych, zwiększająca poprzez wdrażanie gwarancji dla młodych, długoterminie bezrobotnych oraz grup zmierzających w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej	Interwencje w ramach funduszy	188	1. Diagnozowanie potrzeb szkoleniowych i możliwości doskonalenia zawodowego w regionie przez zastosowanie Indywidualnych Planów Działania.	1. Diagnozowanie wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych, potrzeb szkoleniowych, jak również możliwości doskonalenia zawodowego oraz nabywania kwalifikacji (w tym rynkowych) w regionie przez zastosowanie Indywidualnych Planów Działania.	Zgodnie z treścią ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 226): - kwalifikacja – zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący (art. 2, pkt 8). - kwalifikacje rynkowe – kwalifikacje nieuregulowane przepisami prawa, których nadawanie odbywa się na zasadzie swobody działalności gospodarczej (art. 2, pkt 11). Art. 2 pkt 5 ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2021/1057 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFSP+) oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1296/2013.	0100000 Kształcenia i Promowania Kadr „THETA”	Podmiot prywatny	Uwaga uwzględniona	Szczegółowe załączniki dotyczące realizacji Indywidualnych Planów Działania zostaną określone np. w odpowiednich wyborach konkursu, które będą zawierać wymagany standard realizacji tej formy wsparcia. Zapis nie wyklucza zdobycia kwalifikacji rynkowych, więc nie wymaga doszczególnienia.
482	Priorytet 10	Cel Polityki 4	EFIS +	Cel szczegółowy 4 (a) poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy, w szczególności osób młodych, zwiększająca poprzez wdrażanie gwarancji dla młodych, długoterminie bezrobotnych oraz grup zmierzających w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej	Interwencje w ramach funduszy	200	szkolenia/kursy prowadzące do podniesienia, uzupełnienia lub zmiany kwalifikacji zawodowych i/lub nabywania nowych kompetencji,	szkolenia/kursy, walidacja i certyfikacja prowadzące do zdobycia nowych kompetencji, podniesienia, uzupełnienia lub nabywania kwalifikacji (w tym kwalifikacji rynkowych)	Zgodnie z treścią ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 226): - certyfikowanie to proces, w wyniku którego osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, po uzyskaniu pozytywnego wyniku walidacji, otrzymuje od uprawnionego podmiotu certyfikującego dokument potwierdzający nadanie określonej kwalifikacji (art. 2, pkt 11). - walidacja – sprawdzenie, czy osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, niezależnie od sposobu uczenia się tej osoby, osiągnęła wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się wymaganych dla tej kwalifikacji. (art. 2, pkt 22). - kwalifikacja – zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący (art. 2, pkt 8). Art. 2 pkt 5 ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2021/1057 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFSP+) oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1296/2013.	0100000 Kształcenia i Promowania Kadr „THETA”	Podmiot prywatny	Uwaga uwzględniona	W Programie wskazane są typy projektów, a nie zasady dotyczące potwierdzania zdobytych kwalifikacji (walidacja, certyfikacja). Zapisy te będą doszczególnione w regulaminie konkursu lub w kryteriach wyboru projektów, jak to miało miejsce w perspektywie 2014-2020. Ponadto zapis nie wyklucza zdobycia kwalifikacji rynkowych, więc nie wymaga zakwalifikowania.

483	Priorytet 10	Cel Polityki 4	EFSA+	Cel szczegółowy 4 (b) modernizacja instytucji i służb rynku pracy celem oceny i przewidywania zapotrzebowania na umiejętności oraz zapewnienia terminowej i odpowiednio dopasowanej pomocy i wsparcia na rzecz dostosowania umiejętności i kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy oraz na rzecz przepływu i mobilności na rynku pracy	Interwencje w ramach funduszy	205	1. Szkolenia służące nabyciu lub podniesieniu kwalifikacji / kompetencji zawodowych przez pracowników Publicznych Służb Zatrudnienia województwa świętokrzyskiego mających bezpośredni kontakt z klientem. 2. Szkolenia/warsztaty dla pracowników PSZ świadczących usługi w ramach sieci EURES mające na celu podniesienie ich kwalifikacji / kompetencji w tym zakresie. 3. Szkolenia/warsztaty dla innych pracowników innych instytucji rynku pracy wynikające z potrzeb regionalnego / lokalnego rynku pracy.	1. Szkolenia, procesy walidacji i certyfikowania służące nabyciu lub podniesieniu kwalifikacji (w tym rynkowych) kompetencji zawodowych przez pracowników Publicznych Służb Zatrudnienia województwa świętokrzyskiego mających bezpośredni kontakt z klientem. 2. Szkolenia/warsztaty, procesy walidacji i certyfikowania dla pracowników PSZ świadczących usługi w ramach sieci EURES mające na celu podniesienie ich kwalifikacji / kompetencji w tym zakresie. 3. Szkolenia/warsztaty dla innych pracowników innych instytucji rynku pracy wynikające z potrzeb regionalnego / lokalnego rynku pracy.	Zgodnie z treścią ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (i), Dz.U z 2020 r. poz. 226): - certyfikowanie to proces, w wyniku którego osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, po uzyskaniu pozytywnego wyniku walidacji, otrzymuje od uprawnionego podmiotu certyfikującego dokument potwierdzający nadanie określonej kwalifikacji (art. 2, pkt 1), - walidacja – sprawdzenie, czy osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, niezależnie od sposobu uczenia się tej osoby, osiągnęła wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się wymaganych dla tej kwalifikacji. (art. 2, pkt 22).	Biuro Kształcenia i Promocji Kadr „THEIA”	Podmiot prywatny	Uwaga nieuwzględniona	W Programie wskazane są typy projektów, a nie zasady dotyczące potwierdzania zdobytych kwalifikacji (walidacja, certyfikacja). Zapisy te będą douszczalne w regulaminie konkursu lub w kryteriach wyboru projektów, jak to miało miejsce w perspektywie 2014-2020. Ponadto zapis nie wyklucza zdobywania kwalifikacji rynkowych, więc nie wymaga zakwalifikowania.
484	Priorytet 10	Cel Polityki 4	EFSA+	Cel szczegółowy 4 (d) wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dofinansowanego środowiska pracy, które uwzględnia zagrożenia dla zdrowia	Interwencje w ramach funduszy	205	2. Usługi rozwojowe dla pracowników wspierające rozwój i dostosowywanie kwalifikacji i kompetencji, zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami pracodawców (np. ogólne i specjalistyczne szkolenia).	2. Usługi rozwojowe dla pracowników wspierające rozwój i dostosowywanie kwalifikacji i kompetencji, zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami pracodawców (np. ogólne i specjalistyczne szkolenia, walidacja i certyfikowanie).	Zgodnie z treścią ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (i), Dz.U z 2020 r. poz. 226): - certyfikowanie to proces, w wyniku którego osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, po uzyskaniu pozytywnego wyniku walidacji, otrzymuje od uprawnionego podmiotu certyfikującego dokument potwierdzający nadanie określonej kwalifikacji (art. 2, pkt 1), - walidacja – sprawdzenie, czy osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, niezależnie od sposobu uczenia się tej osoby, osiągnęła wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się wymaganych dla tej kwalifikacji. (art. 2, pkt 22).	Biuro Kształcenia i Promocji Kadr „THEIA”	Podmiot prywatny	Uwaga nieuwzględniona	W Programie wskazane są typy projektów, a nie zasady dotyczące potwierdzania zdobytych kwalifikacji (walidacja, certyfikacja). Zapisy te będą douszczalne w załącznikach dotyczących PSF jak to miało miejsce w perspektywie 2014-2020.
485	Priorytet 10	Cel Polityki 4	EFSA+	Cel szczegółowy 4 (d) wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dofinansowanego środowiska pracy, które uwzględnia zagrożenia dla zdrowia	Interwencje w ramach funduszy	205	szkolenia/kursy prowadzące do podniesienia, uzupełnienia lub zmiany kwalifikacji zawodowych i/lub nabywania nowych kompetencji,	szkolenia/kursy prowadzące do podniesienia, uzupełnienia lub zmiany kwalifikacji zawodowych i/lub nabywania nowych kompetencji, (w tym rynkowych)	Zgodnie z treścią ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (i), Dz.U z 2020 r. poz. 226): - certyfikowanie to proces, w wyniku którego osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, po uzyskaniu pozytywnego wyniku walidacji, otrzymuje od uprawnionego podmiotu certyfikującego dokument potwierdzający nadanie określonej kwalifikacji (art. 2, pkt 1), - walidacja – sprawdzenie, czy osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, niezależnie od sposobu uczenia się tej osoby, osiągnęła wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się wymaganych dla tej kwalifikacji. (art. 2, pkt 22).	Biuro Kształcenia i Promocji Kadr „THEIA”	Podmiot prywatny	Uwaga nieuwzględniona	W Programie wskazane są typy projektów, a nie zasady dotyczące potwierdzania zdobytych kwalifikacji (walidacja, certyfikacja). Zapisy te będą douszczalne w regulaminie konkursu lub w kryteriach wyboru projektów, jak to miało miejsce w perspektywie 2014-2020. Ponadto zapis nie wyklucza zdobywania kwalifikacji rynkowych, więc nie wymaga zakwalifikowania.
486	Priorytet 9	Cel Polityki 4	EFSA+	Cel szczegółowy 4 (i) wspieranie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich, w tym migrantów	Interwencje w ramach funduszy	187	Usługi dla obywateli państw trzecich, które pozwolą na lepsze funkcjonowanie w polskim społeczeństwie:	Dodanie zapisu 3. Wsparcie dla zatrudniania osób państw trzecich w zawodach medycznych m.in. lekarzy, pielęgniarki, itp. (m.in. poprzez dofinansowanie wynagrodzeń, kosztów zakwaterowania, szkoleń z języka polskiego)	Barżo duże braki kadrowe zawodów medycznych (dotyczy zwłaszcza Szpitala) dlatego alternatywą jest zatrudnienie obywateli państw trzecich.	Zespół Opieki Zdrowotnej we Włoszowie – Szpital Powiatowy im. Jana Pawła II	Podmiot publiczny	Uwaga nieuwzględniona	Aktualne zapisy Programu nie wykluczają wsparcia dla przedstawicieli zawodów medycznych z państw trzecich w zakresie działań prowadzących do potwierdzenia kwalifikacji.
487	Priorytet 9	Cel Polityki 4	EFSA+	Cel szczegółowy 4 (h) wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji	Interwencje w ramach funduszy	182-183	brak	Proponujemy uzupełnienie o stwierdzenie konieczności zaktywizowania osób doświadczających zagrożeń ubóstwem, wykluczeniem społecznym oraz osób biernych zawodowo poprzez zastosowanie Instrumentu Terytorialnego Rozwoju Lokalnego, Kierowanego przez Społeczeństwo. Wsparcie powinno być zaplanowane w formie bezpośredniej. Jako docelowe działanie, za wskazaną alokację, polegającą na wsparciu realizacji Strategii Rozwoju Lokalnego wyrażonego przez Lokalne Grupy Działania. Beneficjentem będą Lokalne Grupy Działania	Lokalne Grupy Działania, które działają jako partnerstwo trzech sektorów: publicznego, społecznego oraz gospodarczego mają największe rozumienie w środowisku wiejskim i małych miast w zakresie potrzeb ich mieszkańców. Posiadają odpowiednie zasoby ludzkie, lokalowe, sprzętowe do realizacji celu szczegółowego 4 (h). Nie bez znaczenia jest również współpraca Lokalnych Grup Działania z innymi podmiotami ekonomii społecznej (PES) działającymi na ich obszarze. Lokalne Grupy Działania mają również odpowiednie zaplecze pracownicze i administracyjne oraz doświadczenie do tego, aby realizowały cel szczegółowy 4 (h), także w obszarach nie objętych lokalną strategią rozwoju, czyli m.in. w miastach powyżej 10 tys. mieszkańców.	Stowarzyszenie Wszyscy Razem	Organizacja pozarządowa	Uwaga uwzględniona	Zapis dotyczący realizacji instrumentu RLKS zostanie wprowadzony w punkcie 2.1.8.1.1 Wskazanie konkretnych trybów objęcia wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych.
488	Priorytet 9	Cel Polityki 4	EFSA+	Cel szczegółowy 4 (i) wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji	Wskazniki	185	Cel końcowy (2029) – 517 osób	Cel końcowy (2029) – 257 osób	W celu końcowym (2029) – 517 osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie stanowi ok. 20% wszystkich niepełnosprawnych niepracujących w województwie świętokrzyskim, dlatego też proponujemy zmianę wskaźnika na ok. 10% wszystkich niepełnosprawnych niepracujących w województwie świętokrzyskim, czyli 257 osób.	Stowarzyszenie Wszyscy Razem	Organizacja pozarządowa	Uwaga nieuwzględniona	Zgodnie z rekomendacją IK UP do szacowania wartości docelowych wskaźników IZ bazowała na danych historycznych perspektywy finansowej 2014-2020 pochodzących z systemu teleinformatycznego. Wartość wskaźnika „Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie” w ramach Działania 9.1 Aktywna integracja zwiększająca szanse na zatrudnienie RP-OWS 2014-2020, osiągnięta na podstawie zatwierdzonych wniosków o płatność, wynosi 1 008 (przy zakładanej w Programie wartości docelowej 881). Zakres interwencji Działania 9.1, §, kompleksowa i zindywidualizowana aktywizacja społeczna i zawodowa, jest łożony z zaplanowanymi działaniami w ramach celu szczegółowego (h), dotyczy wsparcia osób bezrobotnych, biernych zawodowo jak również pracujących np. w ramach ZAZ, dlatego też IZ uznaje przyjętą wartość za realną do osiągnięcia w kolejnym okresie programowania. Na ostateczną wartość wskaźnika będzie miała wpływ ostateczna wysokość alokacji przeznaczanej na cel (h) oraz poziom inflacji.
489	Priorytet 9	Cel Polityki 4	EFSA+	Strategia programu	ND	26	W obszarze włączenia społecznego głównymi wyzwaniami regionu są: - rozwój systemu usług społecznych umożliwiających zapobieganie występowaniu różnych form wykluczenia społecznego w szczególności wobec osób starszych, niesamodzielnych i z niepełnosprawnościami, - zwiększenie/lubienie dostępu do wysokiej jakości usług społecznych, i usług mieszkaniowych, w szczególności dla osób „biernych i zagrożeń ubóstwem”, seniorów i osób niesamodzielnych oraz wspierających rodziny i pieczę zastępczą, realizowanych w społecznościach lokalnych.	W obszarze włączenia społecznego głównymi wyzwaniami regionu są: - rozwój systemu usług społecznych „umożliwiających zapobieganie występowaniu różnych form wykluczenia społecznego w szczególności wobec osób biernych i zagrożeń ubóstwem”, starszych, niesamodzielnych i z niepełnosprawnościami, - zwiększenie/lubienie dostępu do wysokiej jakości usług społecznych i usług mieszkaniowych, w szczególności dla osób „biernych i zagrożeń ubóstwem”, seniorów i osób niesamodzielnych oraz wspierających rodziny i pieczę zastępczą, realizowanych w społecznościach lokalnych.	Proponujemy rozszerzenie wyzwań regionu w obszarze włączenia społecznego o usługi mieszkaniowe, zgodnie z horyzontalną zasadą deinstytucjonalizacji rekomendującą wdrażanie zintegrowanych działań obejmujących zarówno usługi mieszkaniowe jak i usługi społeczne. Zgodnie z Rekomendacjami MFIPR, zarówno w ramach działań EFRIR jak i EFS+ „jednym z głównych celów dotyczących włączenia społecznego – mieszkaniowych i odpowiadających do indywidualnych potrzeb różnych grup odbiorców (i) deinstytucjonalizacja usług. Ponadto postulujemy szczególne uwzględnienie działań na rzecz włączenia społecznego osób doświadczających ubóstwa lub zagrożeń ubóstwem. Jest to grupa wyjątkowo wymagająca działań tego typu, ze względu na pozostawanie w najbardziej skrajnej formie społecznej wykluczenia.	Fundacja Habitat for Humanity Poland	Organizacja pozarządowa	Uwaga uwzględniona częściowo	Opis w Programie zostanie uzupełniony o działania na rzecz osób zagrożonych ubóstwem. Nie uwzględniono natomiast uwagi dotyczącej dodania działań związanych z usługami mieszkaniowymi. Wyzwania regionu w obszarze włączenia społecznego zawierają główne problemy w ww. obszarze. Natomiast douszczalne zakresu wsparcia znajduje się w innej części Programu.
490	Priorytet 9	Cel Polityki 4	EFSA+	Strategia programu	ND	55	Celem interwencji jest poprawa dostępu do usług społecznych i „mieszkańczych” i zdrowotnych, w szczególności dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Usługi społeczne i zdrowotne świadczone w społeczności lokalnej – w tym opiekuńcze, asystenckie i zdrowotne przyczynią się do ograniczenia ryzyka wystąpienia wykluczenia społecznego.	W rozszerzeniu „mieszkańczych” i zdrowotnych, w szczególności dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Zintegrowane usługi „społeczno-mieszkańcze” i zdrowotne świadczone w społeczności lokalnej – w tym opiekuńcze, asystenckie, „w postaci mieszkań społecznych i mieszkań adaptacyjnych” oraz zdrowotne przyczynią się do ograniczenia ryzyka wystąpienia wykluczenia społecznego	Rozszerzenie katalogu działań w ramach celu 4(h) jest zgodne z definicją tego CS bezpośrednio odwołującą się do usług mieszkaniowych jako rekomendowanych instrumentów wsparcia i zwiększania dostępności dla grup wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem, w szczególności dla osób z niepełnosprawnościami, seniorów. Zgodnie z Rekomendacjami MFIPR jak również z horyzontalną zasadą deinstytucjonalizacji działania na rzecz grup wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem powinny być prowadzone, w miarę możliwości, w dotychczasowym miejscu zamieszkania osób o szczególnych potrzebach (np. w formie mieszkań adaptacyjnych), inicjatyw tego typu sprzyja deinstytucjonalizacji, wzmacniają usługi mieszkaniowe dostosowane do spersonalizowanych potrzeb ich mieszkańców, sprzyjają pracy środowiskowej, zogniskowaniu pomocy medycznej i asystenckiej jak również tworzeniu więzi społecznych w grupie osób o szczególnych potrzebach.	Fundacja Habitat for Humanity Poland	Organizacja pozarządowa	Uwaga uwzględniona częściowo	Zapis zostanie zaktualizowany o rozwój mieszkań adaptacyjnych, zgodnie z rekomendacjami MFIPR.
491	Priorytet 9	Cel Polityki 4	EFSA+	Cel szczegółowy 4 (i) wspieranie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich, w tym migrantów	Interwencje w ramach funduszy	187	Planuje się następujące przedsięwzięcia: 1. Usługi dla obywateli państw trzecich, które pozwolą na lepsze funkcjonowanie w polskim społeczeństwie; 2. Wsparcie dla zatrudniania obywateli państw trzecich (szkolenia zawodowe np. w postaci szkoleń na opiekuna osoby zależnej). 3. Usługi mieszkaniowe i zintegrowane usługi społeczno-mieszkańcze realizowane w ramach m.in. najmu społecznego, w tym SAN*	Proponowane brzmienie zapisu: 1. Usługi dla obywateli państw trzecich, które pozwolą na lepsze funkcjonowanie w polskim społeczeństwie; 2. Wsparcie dla zatrudniania obywateli państw trzecich (szkolenia zawodowe np. w postaci szkoleń na opiekuna osoby zależnej). 3. Usługi mieszkaniowe i zintegrowane usługi społeczno-mieszkańcze realizowane w ramach m.in. najmu społecznego, w tym SAN*	Proponujemy opisać rodzaje wsparcia dla obywateli państw trzecich, w tym migrantów, w sposób bardziej kompleksowy, uwzględniający usługi mieszkaniowe, w szczególności najem społeczny, w tym SAN. Dzięki proponowanemu rozpisaniu działań w CS 4 (i) PR FES 2021-2027 możliwe będzie udzielenie bardziej kompleksowego wsparcia w ramach projektów adresowanych do tej grupy docelowej. Złożona uwaga jest zgodna z Rekomendacjami MFIPR dotyczącej katalogu działań, którymi powinni być objęci obywatele państw trzecich, w tym migranci. Z doświadczenia Habitat Poland wynika, że wsparcie dla obywateli państw trzecich oferowane w ramach najmu społecznego (wraz z projektem Najmu Społecznego, wcześniej program Społecznej Agencji Najmu i projekt HomeLab) zwiększa szanse na uzyskanie stabilnego zatrudnienia, stabilności finansowej gosp. domowych z państw trzecich oraz integracji społecznej, szczególnie w grupie dzieci i młodzieży (stabilne warunki do nauki, stała edukacja w świetle CS 4(i)), utrwalanie więzi społecznych w miejscu zamieszkania, pracy, nauki etc.)	Fundacja Habitat for Humanity Poland	Organizacja pozarządowa	Uwaga uwzględniona częściowo	W części opisowej celu szczegółowego (i) zostanie ujęta kwestia mieszkań wspomaganych jako jednego z elementów kompleksowego wsparcia mającego na celu integrację społeczną i zawodową obywateli państw trzecich. W związku z powyższym nie ma potrzeby wyodrębnienia typu projektu dofinansowanego dla usług mieszkaniowych. Opis interwencji w zakresie planowanych przedsięwzięć pkt 2 uzyska brzmienie: „Kompleksowe zintegrowane wsparcie z elementami usług społecznych, edukacji, kultury”.
492	Priorytet 9	Cel Polityki 4	EFSA+	Cel szczegółowy 4 (i) wspieranie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich, w tym migrantów	Interwencje w ramach funduszy	189	użytkowników nowych lub zmodernizowanych mieszkań społecznych (przez mieszkania społeczne – należy rozumieć: (i) mieszkania wspomagane (treningowe i wspierane), (ii) mieszkania chronione, (iii) inne formy mieszkań z usługami oraz (iv) mieszkania z usługami oraz (v) mieszkania w ramach najmu społecznego, w tym oferowane przez społeczne agencje najmu oraz (2) w mieszkaniach adaptacyjnych”.	Proponujemy dodanie nowego wskaźnika rezultatu: 1. „Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych mieszkań społecznych (przez mieszkania społeczne – należy rozumieć: (i) mieszkania wspomagane (treningowe i wspierane), (ii) mieszkania chronione, (iii) inne formy mieszkań z usługami oraz (iv) mieszkania z usługami oraz (v) mieszkania w ramach najmu społecznego, w tym oferowane przez społeczne agencje najmu oraz (2) w mieszkaniach adaptacyjnych”.	Postulujemy dodanie wskaźnika rezultatu korespondującego z rozwojem mieszkaniactwa społecznego (obejmującego m.in. zintegrowane usługi społeczno-mieszkańcze w SAN). Dla zapewnienia widzialności działań na rzecz przyjęcia do wsparcia deinstytucjonalizowanego i świadczania kompleksowych usług na rzecz obywateli państw trzecich, w tym migrantów, konieczne jest mierzanie i wytyśnianie przynajmniej liczby użytkowników mieszkań społecznych. Pozwoli to zeweryfikować: trwałość usług społeczno-mieszkańczych w ramach mieszkaniactwa społecznego (w tym SAN) oraz ich efektywność do osiągnięcia CS 4(i) Proponowany wskaźnik jest więc potrzebny i uzasadniony w świetle CS 4(i).	Fundacja Habitat for Humanity Poland	Organizacja pozarządowa	Uwaga uwzględniona	Zgodnie z rekomendacjami zarówno Komisji Europejskiej jak i MFIPR, wskaźniki wybrane w Programie powinny pochodzić wyłącznie z załączników do rozporządzeń UE w zakresie EFRIRFS, FST lub Wspólnej Listy Wskaźników Kluczowych na lata 2021-2027 (WLVK).
493	Priorytet 9	Cel Polityki 4	EFSA+	Cel szczegółowy 4 (k) zwiększanie równego i szlachliwego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncetrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej; za szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej	Interwencje w ramach funduszy	190	W przypadku usług społecznych realizowane będą min. usługi opiekuńcze, asystenckie, usługi, w środowiskowych domach samopomocy, w dzierżnych domach pomocy, klubach seniora, czy (1) i mieszkańach społecznych, rozumianych jako: (i) mieszkania wspomagane (treningowe i wspierane), (ii) mieszkania chronione, (iii) inne formy mieszkań z usługami oraz (iv) mieszkania w ramach najmu społecznego, w tym oferowane przez społeczne agencje najmu oraz (2) w mieszkaniach adaptacyjnych”.	W przypadku usług społecznych realizowane będą min. usługi opiekuńcze, asystenckie, usługi, w środowiskowych domach samopomocy, w dzierżnych domach pomocy, klubach seniora, czy (1) i mieszkańach społecznych, rozumianych jako: (i) mieszkania wspomagane (treningowe i wspierane), (ii) mieszkania chronione, (iii) inne formy mieszkań z usługami oraz (iv) mieszkania w ramach najmu społecznego, w tym oferowane przez społeczne agencje najmu oraz (2) w mieszkaniach adaptacyjnych”.	W tym kontekście należy również odnotować potencjał mieszkań społecznych, oferujących szeroki katalog rozwiązań mieszkaniowych dla osób potrzebujących je, w ramach najmu społecznego, z uwzględnieniem nowego rozważania w polskim porządku prawnym, jakim są społeczne agencje najmu (por. ustawa o niektórych formach popierania budownictwa społecznego). Działania takie muszą więc być wyznaczone jako typy przedsięwzięć, których wsparcie jest planowane. Ponadto rekomendujemy rozszerzenie katalogu działań o wspieranie rozwoju mieszkaniactwa adaptacyjnego. Postulat ten wynika z Rekomendacji MFIPR w zakresie włączenia społecznego - w tym zwłaszcza wsparcia w zakresie mieszkań adaptacyjnych oraz inwestycji w zakup środków trwałych poprawiających dostępność do usług dla osób o ograniczonej mobilności. Mieszkania adaptacyjne to mieszkania dzięki którym osoby potrzebujące wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (np. seniorzy, osoby chore) mogą w większym stopniu we własnym zakresie zaspokoić te potrzeby będąc bardziej niezależnymi. Dzięki temu zakres dodatkowego wsparcia może być mniejszy (mniej godzin, razów), a w niektórych przypadkach takie wsparcie może nie być potrzebne. Dzięki dostosowaniu mieszkań (a tym również zakupowi środków trwałych) osoby te mogą pozostać w swoim środowisku, w swoim mieszkaniu, a jednocześnie nie ma potrzeby ponoszenia wydatków na usługi dla tych osób lub skata wydatków jest niższa. Takie działania są bardziej efektywne finansowo. W takich wypadkach również inwestycje w mieszkania prywatnych będą uzasadnione (warto zastosować odpowiednie środki zapewnienia trwałości).	Fundacja Habitat for Humanity Poland	Organizacja pozarządowa	Uwaga uwzględniona częściowo	Zapis zostanie zaktualizowany o rozwój mieszkaniactwa adaptacyjnego, zgodnie z rekomendacjami MFIPR. Natomiast istniejące zapisy nie wykluczają włączających w uwaśd form wsparcia, rozumianych jako element kompleksowych działań kierowanych do uczestników projektu. W związku z powyższym wprowadzanie zapisów, odnoszących się szczegółowo do różnych form mieszkaniactwa, jest zbędne. Brzmienie zapisu po częściowym uwzględnieniu uwagi: „W przypadku usług społecznych realizowane będą min. usługi opiekuńcze, asystenckie, usługi, w środowiskowych domach samopomocy, w dzierżnych domach pomocy, klubach seniora, czy mieszkańach chronionych i wspomaganych, adaptacyjnych”.
494	Priorytet 9	Cel Polityki 4	EFSA+	Cel szczegółowy 4 (k) zwiększanie równego i szlachliwego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncetrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej; za szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej	Interwencje w ramach funduszy	190	W ramach celu szczegółowego planuje się następujące przedsięwzięcia: 1. Zwiększenie dostępności usług społecznych i zdrowotnych w szczególności na rzecz osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, w tym wsparcie procesu deinstytucjonalizacji; 5. Wsparcie dla tworzenia i funkcjonowania mieszkań wspomaganych/chronionych.	W ramach celu szczegółowego planuje się następujące przedsięwzięcia: 1. Zwiększenie dostępności usług społecznych i zdrowotnych, w szczególności na rzecz osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, w tym wsparcie procesu deinstytucjonalizacji; 5. Wsparcie dla tworzenia i funkcjonowania mieszkań wspomaganych/chronionych.	Uzasadnienie tożsame z uzasadnieniem w wierszu powyżej	Fundacja Habitat for Humanity Poland	Organizacja pozarządowa	Uwaga uwzględniona częściowo	Zapis otrzyma brzmienie: „W ramach celu szczegółowego planuje się następujące przedsięwzięcia: 1. Zwiększenie dostępności usług społecznych i zdrowotnych w szczególności na rzecz osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, w tym wsparcie procesu deinstytucjonalizacji; 5. Wsparcie dla tworzenia i funkcjonowania mieszkań wspomaganych/chronionych/adaptacyjnych”.
495	Priorytet 9	Cel Polityki 4	EFSA+	Cel szczegółowy 4 (k) zwiększanie równego i szlachliwego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncetrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej; za szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej	Interwencje w ramach funduszy	190	Będzie się ona odbywać poprzez ułatwienie dostępu do usług opiekuńczych i zdrowotnych prowadzonych w przyjaznych warunkach, w domach lub niewielkich placówkach. Ponadto działania przyczynią się do wzmocnienia procesu deinstytucjonalizacji usług społecznych.	Będzie się ona odbywać poprzez ułatwienie dostępu do usług opiekuńczych i zdrowotnych oraz zintegrowanych usług społeczno-mieszkańczych prowadzonych w przyjaznych warunkach, (1) w mieszkaniach społecznych, rozumianych jako: (i) mieszkania wspomagane (treningowe i wspierane), (ii) mieszkania chronione, (iii) inne formy mieszkań z usługami oraz (iv) mieszkania w ramach najmu społecznego, w tym oferowane przez społeczne agencje najmu oraz (2) w mieszkaniach adaptacyjnych, jak również poprzez wsparcie domowe i środowiskowe”.	Postulujemy zrezygnowanie ze stosowania pojęcia „niewielkie placówki”, ponieważ może to rodzić trudności interpretacyjne. Również w niewielkich placówkach mogą być prowadzone np. długoterminowe usługi społeczne, a nie jako takie są niezgodne z horyzontalną zasadą deinstytucjonalizacji. Postulujemy zastąpienie pojęcia „niewielkie placówki” działaniami, których deinstytucjonalizacyjny charakter nie budzi wątpliwości np. wsparcie środowiskowe, domowe czy usługi świadczone w mieszkaniach społecznych i adaptowanych. Związany z koniecznością deinstytucjonalizacji usług społecznych i przechodzenia do wsparcia w społeczności lokalnej, niezbędne jest zapewnienie adekwatnego, dostępnego zasobu mieszkań z usługami (mieszkania wspomaganych, mieszkania chronionych, innych rozwiązań integrujących wsparcie mieszkaniowe i usługi), z którego korzystał będą beneficjenci wsparcia. W tym kontekście należy również odnotować potencjał najmu społecznego, z uwzględnieniem nowego rozważania w polskim porządku prawnym, jakim są społeczne agencje najmu (por. ustawa o niektórych formach popierania budownictwa społecznego). Działania takie muszą więc być wyznaczające jako typy przedsięwzięć, których wsparcie jest planowane. Ten rodzaj wsparcia jest zgodny z Rekomendacjami MFIPR do włączenia społecznego oraz CS (k).	Fundacja Habitat for Humanity Poland	Organizacja pozarządowa	Uwaga uwzględniona częściowo	Z Programu zostanie usunięte pojęcie „niewielkie placówki”. Natomiast uwagi dotyczące douszczalności zapisów w zakresie usług mieszkaniowych nie zostały uwzględnione. Proponowana zmiana zapożycza się bowiem do części Programu opisującej działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji. Opis kwestii mieszkaniowych zawarty jest w innej części Programu m.in. w planowanych przedsięwzięciach.

510	Priorytet 9	Cel Polityki 4	EFS +	Cel szczegółowy 4 (h) wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji	Wskaźniki	185	Cel końcowy (2029) – 517 osób	Cel końcowy (2029) – 257 osób	W celu końcowym (2029) – 517 osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie stanowi ok. 20% wszystkich niepełnosprawnych niepracujących w województwie świętokrzyskim, dlatego też proponujemy zmianę wskaźnika na ok. 10% wszystkich niepełnosprawnych niepracujących w województwie świętokrzyskim, czyli 257 osób.	LGD Łagów Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej	Organizacja pozarządowa	Uwaga nieuwzględniona	Zgodnie z rekomendacją IK LP do szacowania wartości docelowych wskaźników IZ bazowała na danych historycznych perspektywy finansowej 2014-2020 pochodzących z systemu teleinformatycznego. Wartość wskaźnika „Liczb osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie” w ramach Działania 9.1 Aktywna integracja zwiększająca szansę na zatrudnienie w Programie wartości docelowej 881). Zakres interwencji Działania 9.1, § kompleksowa i zindywidualizowana aktywizacja społeczna i zawodowa, jest tożsamy z zaplanowanymi działaniami w ramach celu szczegółowego (h), objętych wsparciem osób bezrobotnych, biernych zawodowo jak również pracujących np. w ramach ZAZ, dlatego też IZ uznaje przyjętą wartość za realną do osiągnięcia w kolejnym okresie programowania. Na ostateczną wartość wskaźnika będzie miała wpływ ostateczna wysokość alokacji przeznaczanej na cel (h) oraz poziom inflacji.
511	Priorytet 7	Cel Polityki 4	EFS +	Cel szczegółowy 4 (d) wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględnia zagrożenia dla zdrowia	Interwencje w ramach funduszy	163		0 Do głównych grup docelowych włączyć jednostki samorządu terytorialnego	Doprecyzowanie zapisu zapewni spójność w całym dokumencie. Aktualnie w niektórych działaniach, które są dedykowane jednostkom samorządu terytorialnego, JST są wpisane jako grupa docelowa, a w innych działaniach nie są wpisane.	Urząd Miasta Kielce	Podmiot publiczny	Uwaga nieuwzględniona	Grupą docelową w celu (d) są osoby w wieku aktywności zawodowej, mieszkający województwa świętokrzyskiego oraz pracodawcy i ich pracownicy. W ramach tak określonej grupy docelowej uwzględnieni są również pracownicy JST.
512	Priorytet 7	Cel Polityki 4	EFS +	Cel szczegółowy 4 (d) wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględnia zagrożenia dla zdrowia	Interwencje w ramach funduszy	164	W ramach celu szczegółowego nie planuje się wykorzystania narzędzi terytorialnych	W konsultowanym dokumencie brak określenia działań finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, które mogłyby być realizowane w ramach instrumentu ZIT	W perspektywie 2014-2020 konkursy dedykowane ZIT na działania współfinansowane z EFS cieszyły się dużym zainteresowaniem (wykorzystanie alokacji 103%).	Urząd Miasta Kielce	Podmiot publiczny	Uwaga nieuwzględniona	IZ w ramach celu (d) nie planuje dedykować wsparcia ZIT, jednak nie wyklucza to gmin objętych instrumentem ZIT do aplikowania o wsparcie w ramach działań zaplanowanych w ww. celu szczegółowym.
513	Priorytet 7	Cel Polityki 4	EFS +	Cel szczegółowy 4 (g) wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej	Interwencje w ramach funduszy	168	Planuje się wsparcie w ramach następujących przedsięwzięć: 1. Kształcenie podyplomowe i doskonalenie zawodowe kadr medycznych (z wyłączeniem lekarzy) oraz przedstawicieli innych zawodów związanych z ochroną zdrowia	Planuje się wsparcie w ramach następujących przedsięwzięć: 1. Kształcenie podyplomowe i doskonalenie zawodowe kadr medycznych (z wyłączeniem lekarzy) oraz przedstawicieli innych zawodów związanych z ochroną zdrowia oraz opieką nad osobami przewlekle chorymi i osobami w podeszłym wieku	Zapis umożliwi wsparcie dla osób pracujących m.in. z osobami starszymi, wymagającymi opieki całonocowej, co jest istotne w kontekście starzejącego się społeczeństwa.	Urząd Miasta Kielce	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona częściowo	Doskonalenie zawodowe osób zajmujących się opieką nad osobami przewlekle chorymi i w podeszłym wieku mieli się w katalogu osób związanych z ochroną zdrowia. Katalog ten jest bardzo szeroki, dlatego wskazywane tylko tych konkretnych przykładów w samej nazwie przedsięwzięcia nie jest uzasadnione. W Programie - w typie przedsięwzięcia - zostanie wprowadzony przypis wskazujący przykładowe zawody związane z ochroną zdrowia.
514	Priorytet 7	Cel Polityki 4	EFS +	Cel szczegółowy 4 (g) wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej	Interwencje w ramach funduszy	168	Główne grupy docelowe: - studenci kierunku lekarskiego, - osoby związane ze świadczeniem usług zdrowotnych, - przedstawiciele innych zawodów związanych z ochroną zdrowia	Główne grupy docelowe: - studenci kierunku lekarskiego, - osoby związane ze świadczeniem usług zdrowotnych, - przedstawiciele innych zawodów związanych z ochroną zdrowia oraz opieką nad osobami przewlekle chorymi i osobami w podeszłym wieku	Zapis umożliwi wsparcie dla osób pracujących m.in. z osobami starszymi, wymagającymi opieki całonocowej, co jest istotne w kontekście starzejącego się społeczeństwa.	Urząd Miasta Kielce	Podmiot publiczny	Uwaga nieuwzględniona	Doskonalenie zawodowe osób zajmujących się opieką nad osobami przewlekle chorymi i w podeszłym wieku mieli się w katalogu osób związanych z ochroną zdrowia.
515	Priorytet 8	Cel Polityki 4	EFS +	Cel szczegółowy 4 (e) poprawa jakości, poziomu włączenia społecznego i skuteczności systemów kształcenia i szkolenia oraz ich powiązania z rynkiem pracy – w tym przez walidację uczenia się pozaformalnego i nieformalnego, w celu wspierania nabycia i uaktualnienia kompetencji kluczowych, w tym umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, oraz przez wspieranie wprowadzania dualnych systemów kształcenia i przygotowania zawodowego	Interwencje w ramach funduszy	169	Główne grupy docelowe: - ośrodki wychowania przedszkolnego, - szkoły i placówki oświatowe, - szkoły prowadzące kształcenie zawodowe, - szkoły dla dorosłych, - ucznie, - nauczyciele, - instytutory kształcenia zawodowego, - pedagodzy	Główne grupy docelowe: - ośrodki wychowania przedszkolnego, - szkoły i placówki oświatowe, - szkoły i placówki systemu oświaty prowadzące kształcenie zawodowe, - szkoły dla dorosłych, - uczniowie, - nauczyciele, - instytutory kształcenia zawodowego, - pedagodzy	Doprecyzowanie zapisu o placówkach oświatowych. Zapewnienie spójności zapisów w dokumencie – zapisy w innych działaniach przywołują placówki systemu oświaty prowadzące kształcenie zawodowe	Urząd Miasta Kielce	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Ww. wsparcie jest zapisane w kontrakcie programowym jako odstępstwo od linii demarkacyjnej i będzie negocjowane z MFPRP oraz KE. Po otrzymaniu zgody na realizację wsparcia uwaga zostanie uwzględniona i zapis Programu zostanie skorygowany.
516	Priorytet 8	Cel Polityki 4	EFS +	Cel szczegółowy 4 (f) wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami	Interwencje w ramach funduszy	174	wspieranie szkół zawodowych w ramach kompleksowych programów rozwojowych	wspieranie szkół zawodowych oraz placówek systemu oświaty prowadzące kształcenie zawodowe, w ramach kompleksowych programów rozwojowych	Doprecyzowanie zapisu o placówkach oświatowych. Zapewnienie spójności zapisów w dokumencie – zapisy w innych działaniach przywołane są placówkami systemu oświaty prowadzące kształcenie zawodowe	Urząd Miasta Kielce	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Zapis zostanie uwzględniony w Programie.
517	Priorytet 8	Cel Polityki 4	EFS +	Cel szczegółowy 4 (f) wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami	Interwencje w ramach funduszy	170	W ramach celu szczegółowego nie planuje się wykorzystania narzędzi terytorialnych. Przewiduje się jednak możliwość zastosowania preferencji dla projektów realizowanych na terenach Obszarów Strategicznej Interwencji.	W konsultowanym dokumencie brak określenia działań finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, które mogłyby być realizowane w ramach instrumentu ZIT	W perspektywie 2014-2020 konkursy dedykowane ZIT na działania współfinansowane z EFS cieszyły się dużym zainteresowaniem (wykorzystanie alokacji 103%).	Urząd Miasta Kielce	Podmiot publiczny	Uwaga nieuwzględniona	IZ w ramach celu szczegółowego (f) nie planuje dedykować wsparcia ZIT, jednak nie wyklucza to gmin objętych instrumentem ZIT do aplikowania o wsparcie w ramach działań zaplanowanych w ww. celu szczegółowym.
518	Priorytet 8	Cel Polityki 4	EFS +	Cel szczegółowy 4 (g) wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej	Interwencje w ramach funduszy	180	W ramach celu szczegółowego nie planuje się wykorzystania narzędzi terytorialnych. Przewiduje się jednak możliwość zastosowania preferencji dla projektów realizowanych na terenach Obszarów Strategicznej Interwencji.	W konsultowanym dokumencie brak określenia działań finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, które mogłyby być realizowane w ramach instrumentu ZIT	W perspektywie 2014-2020 konkursy dedykowane ZIT na działania współfinansowane z EFS cieszyły się dużym zainteresowaniem (wykorzystanie alokacji 103%).	Urząd Miasta Kielce	Podmiot publiczny	Uwaga nieuwzględniona	IZ w ramach celu szczegółowego (g) nie planuje dedykować wsparcia ZIT, jednak nie wyklucza to gmin objętych instrumentem ZIT do aplikowania o wsparcie w ramach działań zaplanowanych w ww. celu szczegółowym.
519	Priorytet 9	Cel Polityki 4	EFS +	Cel szczegółowy 4 (h) wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji	Interwencje w ramach funduszy	184	W ramach celu szczegółowego nie planuje się wykorzystania narzędzi terytorialnych. Przewiduje się jednak możliwość zastosowania preferencji dla projektów realizowanych na terenach Obszarów Strategicznej Interwencji.	W konsultowanym dokumencie brak określenia działań finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, które mogłyby być realizowane w ramach instrumentu ZIT	W perspektywie 2014-2020 konkursy dedykowane ZIT na działania współfinansowane z EFS cieszyły się dużym zainteresowaniem (wykorzystanie alokacji 103%).	Urząd Miasta Kielce	Podmiot publiczny	Uwaga nieuwzględniona	Uwaga nieuwzględniona w związku z zaplanowanymi w ramach celu wsparciem w trybie konkursowym dla CIS, KIS, ZAZ i WIZ. Pozostałe wsparcie przewidziane w tym celu będzie realizowane w formule RLKS, co nie wyklucza gmin objętych instrumentem ZIT z możliwości aplikowania o wsparcie w ramach działań zaplanowanych w celu szczegółowym (h).
520	Priorytet 9	Cel Polityki 4	EFS +	Cel szczegółowy 4 (k) zwiększanie równego i szkiełki dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej, modernizacja systemów ochrony społecznej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji, poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej	Interwencje w ramach funduszy	180	W ramach celu szczegółowego nie planuje się wykorzystania narzędzi terytorialnych. Przewiduje się jednak możliwość zastosowania preferencji dla projektów realizowanych na terenach Obszarów Strategicznej Interwencji.	W konsultowanym dokumencie brak określenia działań finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, które mogłyby być realizowane w ramach instrumentu ZIT	W perspektywie 2014-2020 konkursy dedykowane ZIT na działania współfinansowane z EFS cieszyły się dużym zainteresowaniem (wykorzystanie alokacji 103%).	Urząd Miasta Kielce	Podmiot publiczny	Uwaga nieuwzględniona	IZ w ramach celu szczegółowego (k) nie planuje dedykować wsparcia ZIT, jednak nie wyklucza to gmin objętych instrumentem ZIT do aplikowania o wsparcie w ramach działań zaplanowanych w ww. celu szczegółowym.
521	Priorytet 9	Cel Polityki 4	EFS +	Cel szczegółowy 4 (l) wspieranie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci.	Interwencje w ramach funduszy	190	W ramach celu szczegółowego nie planuje się wykorzystania narzędzi terytorialnych. Przewiduje się jednak możliwość zastosowania preferencji dla projektów realizowanych na terenach Obszarów Strategicznej Interwencji.	Uwzględnienie w ramach Programu partnerskiego projektu ZIT partnerstwa KOF pn. „Wsparcie osób starszych, osób z niepełnosprawnościami i niezamieszkałych na terenie KOF jako projekt pozakonkursowy. W konsultowanym dokumencie brak określenia działań finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, które mogłyby być realizowane w ramach instrumentu ZIT	W perspektywie 2014-2020 konkursy dedykowane ZIT na działania współfinansowane z EFS cieszyły się dużym zainteresowaniem (wykorzystanie alokacji 103%).	Urząd Miasta Kielce	Podmiot publiczny	Uwaga nieuwzględniona	IZ w ramach celu szczegółowego (l) nie planuje dedykować wsparcia ZIT, jednak nie wyklucza to gmin objętych instrumentem ZIT do aplikowania o wsparcie w ramach działań zaplanowanych w ww. celu szczegółowym.

522	Priorytet 10	Cel Polityki 4	EFS +	Cel szczegółowy 4 (d) wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorców i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględnia zagrożenia dla zdrowia	Intencje w ramach funduszy	208	W ramach celu szczegółowego nie planuje się wykorzystania narzędzi terytorialnych. Przewiduje się jednak możliwość zastosowania preferencji dla projektów realizowanych na terenach Obszarów Strategicznej Interwencji	W konsultowanym dokumencie brak określenia działań finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, które mogłyby być realizowane w ramach instrumentu ZIT	W perspektywie 2014-2020 konkursy dedykowane ZIT na działania współfinansowane z EFS cieszyły się dużym zainteresowaniem (wykorzystanie alokacji 103%).	Urząd Miasta Kielce	Podmiot publiczny	Uwaga nieuwzględniona	Wsparcie w ramach celu szczegółowego (d) ma – w odniesieniu do PFS – charakter popytowy więc nie wskazuje się konkretnego obszaru, na którym koncentrowałaby się interwencja. W przypadku projektów uzupełniających wsparcie będzie skierowane zgodnie z występującymi potrzebami.
523	Priorytet 8	Cel Polityki 4	EFS +	Cel szczegółowy 4 (g) wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej	Intencje w ramach funduszy	173	I. Edukacja osób dorosłych w oparciu o potrzeby rynku pracy poprzez: - Usługi rozwojowe, w tym w zakresie kompetencji cyfrowych w ramach Podmiotu Systemu Finansowania za pośrednictwem Bazy Usług Rozwojowych (BUR), które chcą z własnej inicjatywy podnosić kwalifikacje/kompetencje. - Podnoszenie podstawowych kompetencji w tym kompetencji cyfrowych realizowanych poza systemem Bazy Usług Rozwojowych, umożliwiające wdrażanie Upskilling pathways. - Podnoszenie podstawowych kompetencji w tym kompetencji cyfrowych realizowanych poza systemem Bazy Usług Rozwojowych, umożliwiające wdrażanie Upskilling pathways. Możliwość składania wniosków do Bazy Usług Rozwojowych (BUR) przez osoby fizyczne zainteresowane z własnej inicjatywy podnoszeniem swoich kwalifikacji zawodowych lub kompetencji w BUR.	I. Edukacja osób dorosłych w oparciu o potrzeby rynku pracy poprzez: - Usługi rozwojowe, w tym w zakresie kompetencji cyfrowych w ramach Podmiotu Systemu Finansowania za pośrednictwem Bazy Usług Rozwojowych (BUR), które chcą z własnej inicjatywy podnosić kwalifikacje/kompetencje. - Podnoszenie podstawowych kompetencji w tym kompetencji cyfrowych realizowanych poza systemem Bazy Usług Rozwojowych, umożliwiające wdrażanie Upskilling pathways. - Podnoszenie podstawowych kompetencji w tym kompetencji cyfrowych realizowanych poza systemem Bazy Usług Rozwojowych, umożliwiające wdrażanie Upskilling pathways. Możliwość składania wniosków do Bazy Usług Rozwojowych (BUR) przez osoby fizyczne zainteresowane z własnej inicjatywy podnoszeniem swoich kwalifikacji zawodowych lub kompetencji w BUR.	Obecnie wsparcie kierowane jest do przedsiębiorców za pośrednictwem, których osoby pracujące mogą korzystać z finansowania m.in. kursów. Brak odpowiedzi na potrzeby w zakresie zwiększania kwalifikacji osób pracujących, którzy nie mają możliwości zgłoszenia do projektu za pośrednictwem pracodawcy (np. brak zgody na finansowanie wkładu własnego). Odpowiedzi na potrzeby osób pracujących, które chcą zwiększyć swoje kompetencje i sfinansować wkład własny związany z finansowaniem kursu za pośrednictwem projektu BUR w ramach swoich środków byłoby dopuszczenie możliwości zgłoszenia jako osoby fizycznej którzy wykazują zainteresowanie możliwością skorzystania z oferty BUR indywidualnie, bez składania wniosku przez Pracodawcę. Skorzystanie z takiej formy wsparcia dla Uczestników możliwość decydowania o zakresie, terminie oraz wykonawcy usługi, w ramach wsparcia zmierzającego do uzyskania kwalifikacji usług rozwojowych dostępnych w Bazie Usług Rozwojowych. Taka możliwość wsparcia dla osób fizycznych występuje już w innych województwach w ramach obecnej oferty BUR m.in. podkarpackim (Działanie 9.5).	Krajowe Stowarzyszenie Wspierania Przedsiębiorczości	Organizacja pozarządowa	Uwaga nieuwzględniona	Uwaga niezasadna - obecnie istniejący zapisy dają możliwość indywidualnego (bez pośrednictwa pracodawcy) korzystania z BUR.
524	Priorytet 10	Cel Polityki 4	EFS +	Cel szczegółowy 4 (g) wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej	Intencje w ramach funduszy	201	Wspieranie procesów adaptacyjnych w przedsiębiorstwach i innych podmiotach, w ramach PSF. W ramach tego typu przedsięwzięć pracodawcy oraz ich pracownicy będą mogli realizować usługi dostępne w Bazie Usług Rozwojowych (BUR), w tym: 1. Usługi rozwojowe dla pracodawców obejmujące np. doradztwo biznesowe, mentoring, asyście w prowadzeniu działalności gospodarczej. 2. Usługi rozwojowe dla pracowników wspierające rozwój i dostosowywanie kwalifikacji i kompetencji, zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami pracodawców (np. ogólne i specjalistyczne szkolenia). Możliwość składania wniosków do Bazy Usług Rozwojowych (BUR) przez osoby fizyczne zainteresowane z własnej inicjatywy podnoszeniem swoich kwalifikacji zawodowych lub kompetencji w BUR.	Wspieranie procesów adaptacyjnych w przedsiębiorstwach i innych podmiotach, w ramach PSF. W ramach tego typu przedsięwzięć pracodawcy oraz ich pracownicy będą mogli realizować usługi dostępne w Bazie Usług Rozwojowych (BUR), w tym: 1. Usługi rozwojowe dla pracodawców obejmujące np. doradztwo biznesowe, mentoring, asyście w prowadzeniu działalności gospodarczej. 2. Usługi rozwojowe dla pracowników wspierające rozwój i dostosowywanie kwalifikacji i kompetencji, zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami pracodawców (np. ogólne i specjalistyczne szkolenia). Możliwość składania wniosków do Bazy Usług Rozwojowych (BUR) przez osoby fizyczne zainteresowane z własnej inicjatywy podnoszeniem swoich kwalifikacji zawodowych lub kompetencji w BUR.	Obecnie wsparcie kierowane jest do przedsiębiorców za pośrednictwem, których osoby pracujące mogą korzystać z finansowania m.in. kursów. Brak odpowiedzi na potrzeby w zakresie zwiększania kwalifikacji osób pracujących, którzy nie mają możliwości zgłoszenia do projektu za pośrednictwem pracodawcy (np. brak zgody na finansowanie wkładu własnego). Odpowiedzi na potrzeby osób pracujących, które chcą zwiększyć swoje kompetencje i sfinansować wkład własny związany z finansowaniem kursu za pośrednictwem projektu BUR w ramach swoich środków byłoby dopuszczenie możliwości zgłoszenia jako osoby fizycznej którzy wykazują zainteresowanie możliwością skorzystania z oferty BUR indywidualnie, bez składania wniosku przez Pracodawcę. Skorzystanie z takiej formy wsparcia dla Uczestników możliwość decydowania o zakresie, terminie oraz wykonawcy usługi, w ramach wsparcia zmierzającego do uzyskania kwalifikacji usług rozwojowych dostępnych w Bazie Usług Rozwojowych. Taka możliwość wsparcia dla osób fizycznych występuje już w innych województwach w ramach obecnej oferty BUR m.in. podkarpackim (Działanie 9.5).	Krajowe Stowarzyszenie Wspierania Przedsiębiorczości	Organizacja pozarządowa	Uwaga nieuwzględniona	W Priorytecie 10. Aktywni na rynku pracy, wsparcie w ramach BUR będą mogli uzyskać wyłącznie pracodawcy oraz pracownicy. Wsparcie dedykował podnoszeniu kompetencji i kwalifikacji z własnej inicjatywy osób dorosłych (w tym pracujących) będzie realizowane w celu szczegółowym (g) tj. w Priorytecie 8.
525	Priorytet 10	Cel Polityki 4	EFS +	Cel szczegółowy 4 (a) poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy, w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodych, długofalowe bezrobocie oraz grup zagrożonych sytuacją na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej	Intencje w ramach funduszy	208	I. Realizacja przez PUP/MUP/INPGO instrumentów i usług rynku pracy, określonych w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promowaniu zatrudnienia i instytucjach rynku pracy / ustawie o wspieraniu zatrudnienia oraz aktów wykonawczych. II. Kompleksowa aktywizacja zawodowa osób młodych w ramach projektów OHP/INPGO, obejmująca instrumenty i usługi rynku pracy wynikające z ustawy o promowaniu zatrudnienia i instytucjach rynku pracy / ustawy o wspieraniu zatrudnienia oraz aktów wykonawczych.	I. Realizacja przez PUP/MUP/INPGO instrumentów i usług rynku pracy, określonych w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promowaniu zatrudnienia i instytucjach rynku pracy / ustawie o wspieraniu zatrudnienia oraz aktów wykonawczych. II. Kompleksowa aktywizacja zawodowa osób młodych w ramach projektów OHP/INPGO, obejmująca instrumenty i usługi rynku pracy wynikające z ustawy o promowaniu zatrudnienia i instytucjach rynku pracy / ustawy o wspieraniu zatrudnienia oraz aktów wykonawczych.	Inicjatywy rynku pracy, w tym organizacje pozarządowe w perspektywie 2014 - 2020 r. zrealizowały znaczną część projektów związanych z aktywizacją zawodową osób bezrobotnych i poszukujących pracy oraz osób zagrożonych utratą zatrudnienia. Dowiadanie przedsiębiorców o także możliwości (polecania kadrowy, techniczny i finansowy) dają podstawy do kontynuowania działań w zakresie realizacji tego typu projektów w nowej perspektywie 2021 - 2027. Mijają i celami stałymi KSWP jako wielu pozostałych. Instytucje rynku pracy jest wspieranie osób bezrobotnych w zakresie badania ich potrzeb również dotyczących zatrudnienia pozwala na efektywny dobór form wsparcia w ramach projektów. KSWP działającym od 25 lat czynie są potrzeby lokalnego rynku pracy, rynek oraz zagrożenia związane z realizacją Projektów działających na rzecz osób bezrobotnych oraz zagrożonych utratą pracy. Bezrobotni i przedsiębiorcy (z potrzebą zatrudnienia) identyfikują KSWP ale i inne podmioty m.in. z realizacją form wsparcia w ramach projektów unijnych. Już teraz kierują pytaniami o formę wsparcia z jakiej będą mogli skorzystać w nowej perspektywie.	Krajowe Stowarzyszenie Wspierania Przedsiębiorczości	Organizacja pozarządowa	Uwaga nieuwzględniona	Aktualne zapisy linii demarkacyjnej uniemożliwiają wprowadzenie takiego zapisu w Programie. W/w. wsparcie jest zapisane w kontrakcie programowym jako odstępstwo od linii demarkacyjnej i będzie negocjowane z MFPR oraz KE.
526	Priorytet 8	Cel Polityki 4	EFS +	Strategia programu	ND	23-25	Wśród kluczowych wyzwań w obszarze edukacji można wymienić: ...	Zwiększenie poziomu dostosowania oferty kształcenia na poziomie wyższym i akademickim do potrzeb rynku pracy oraz trendów gospodarczych, rozwoju techniki i technologii, poprzez wsparcie współpracy uczelni wyższych, instytucji szkolnictwa zawodowego i ponadpodstawowego oraz instytucji docelowej kariery.	W aktualnym opisie tego obszaru, nie uwzględniono w ogóle szkolnictwa starszego i średniego w województwie świętokrzyskim, tj. m.in. liczby szkół wyższych / uczelni wyższych, ani też liczby studentów, jakości kształcenia ani dostosowania oferty dydaktycznej do potrzeb rynku pracy, trendów gospodarczych, rozwoju techniki i technologii. Tymczasem kształcenie w zakresie kształcenia w kierunkach inżynierskich i technicznych ma kluczowe znaczenie w zakresie podnoszenia poziomu innowacyjności regionu, w tym m.in. zwiększania liczby patentów oraz rozwoju przedsiębiorczości o szkolnictwo wyższe i uwzględnienie wśród kluczowych wyzwań dla tego obszaru zapropionowanego zapisu wydaje się być ze wszech miar zasadnym, gdyż ma fundamentalne znaczenie dla zwiększenia innowacyjności województwa świętokrzyskiego.	Politechnika Świętokrzyska	Podmiot publiczny	Uwaga nieuwzględniona	Linia Demarkacyjna wyklucza możliwość wsparcia w ramach EFS+ kształcenia na poziomie wyższym i akademickim. Wsparcie dla szkolnictwa wyższego zostało zaplanowane jedynie na poziomie krajowym.
527	Priorytet 8	Cel Polityki 4	EFS +	Strategia programu	ND	51	Wspierana będzie edukacja od etapu przedszkolnego, który jest fundamentem umożliwiający pomyślny przebieg uczenia się przez całe życie, integracji społecznej i rozwoju osobistego, a na dalszym etapie czynnikiem zwiększającym szanse na zatrudnienie, poprzez kształcenie w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych (w tym zawodowych), po kształcenie ustawiczne w regionie.	Wspierana będzie edukacja od etapu przedszkolnego, który jest fundamentem umożliwiający pomyślny przebieg uczenia się przez całe życie, integracji społecznej i rozwoju osobistego, a na dalszym etapie czynnikiem zwiększającym szanse na zatrudnienie, poprzez kształcenie w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych (w tym zawodowych), uczelnianych wyższych, po kształcenie ustawiczne w regionie.	Równy dostęp do dobrej jakości edukacji i szkoleń powinien dotyczyć wszystkich etapów edukacji, a więc także edukacji na poziomie wyższym, tym bardziej, że w woj. świętokrzyskim różnie licza osób (w tym dzieci) z niepełnosprawnościami, przy jednoczesnej depopulacji i starzeniu się społeczeństwa.	Politechnika Świętokrzyska	Podmiot publiczny	Uwaga nieuwzględniona	Linia Demarkacyjna wyklucza możliwość wsparcia w ramach EFS+ kształcenia na poziomie wyższym i akademickim. Wsparcie dla szkolnictwa wyższego zostało zaplanowane wyłącznie na poziomie krajowym.
528	Priorytet 8	Cel Polityki 4	EFS +	Strategia programu	ND	53	W związku z utrzymującym się na niskim poziomie rozwoju innowacyjności w województwie świętokrzyskim niezbędne wydaje się wypracowanie i wdrożenie programu zachęty dla młodzieży do podążania nauki na studiach wyższych w województwie świętokrzyskim, w tym w szczególności na studiach technicznych, oraz zatrzymaniu ich po zakończeniu studiów w regionie. Program ten powinien zostać przygotowany we współpracy pomiędzy administracją, uczelniami wyższymi oraz instytucjami docelowej kariery.	W treści nie odwołano się do konieczności kształcenia i zatrzymania w regionie specjalistów-inżynierów, osób z wykształceniem wyższym technicznym, których obecność w regionie ma kluczowe znaczenie w zakresie rozwoju innowacyjności i działalności badawczo-rozwojowej, w tym uzyskiwania patentów oraz tworzenia przedsiębiorczości o charakterze innowacyjnym lub generującej innowacje. Bez takich specjalistów rozwój ww. obszarów będzie mocno utrudniony. W związku z powyższym zasadne wydaje się dodanie przed akapitem dotyczącym kształcenia ustawicznego zapropionowanego zapisu.	W treści nie odwołano się do konieczności kształcenia i zatrzymania w regionie specjalistów-inżynierów, osób z wykształceniem wyższym technicznym, których obecność w regionie ma kluczowe znaczenie w zakresie rozwoju innowacyjności i działalności badawczo-rozwojowej, w tym uzyskiwania patentów oraz tworzenia przedsiębiorczości o charakterze innowacyjnym lub generującej innowacje. Bez takich specjalistów rozwój ww. obszarów będzie mocno utrudniony. W związku z powyższym zasadne wydaje się dodanie przed akapitem dotyczącym kształcenia ustawicznego zapropionowanego zapisu.	Politechnika Świętokrzyska	Podmiot publiczny	Uwaga nieuwzględniona	Zapropionowane zapisy stoją w sprzeczności z linią demarkacyjną. W ramach celu szczegółowego (g) w obszarze edukacji na poziomie regionalnym nie jest możliwe wypracowanie i wdrożenie Programu zachęty dla młodzieży do podążania nauki na studiach wyższych.
529	Priorytet 8	Cel Polityki 4	EFS +	Cel szczegółowy 4 (f) wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dziećmi przez ogólnie zawieszanie kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami	Intencje w ramach funduszy	174	Rozwijanie kompetencji kluczowych i transferowalnych, umiejętności i zainteresowań, kompetencji społecznej i społeczno-emocyjonalnych uczniów oraz wzmacnianie systemów kształcenia ogólnego i zawodowego m.in. poprzez: ... podnoszenie kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy.	Rozwijanie kompetencji kluczowych i transferowalnych, umiejętności i zainteresowań, kompetencji społecznej i społeczno-emocyjonalnych uczniów oraz wzmacnianie systemów kształcenia ogólnego i zawodowego m.in. poprzez: ... podnoszenie kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy, w tym w ramach działań podejmowanych przez uczelnie wyższe.	Uczelnie wyższe dysponują wspaniałym potencjałem intelektualnym i kadrowym w zakresie inicjowania i prowadzenia działań z zakresu podnoszenia kompetencji kluczowych, jak i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy. Uczelnie powinny zatem stać się istotnym podmiotem realizującym wybrane aspekty Celu szczegółowego 4 i we współpracy z realizatorem projektu strategicznego (SCDN).	Politechnika Świętokrzyska	Podmiot publiczny	Uwaga nieuwzględniona	Współpraca z uczelniami wyższymi w ramach celu (f) przewidziana jest w podpunkcie 2.1.8.2.1 (str. 175). - "współpraca z instytucjami i przedsiębiorcami innych zawodów związanych z ochroną zdrowia również z poziomu regionalnego spowoduje lepsze rozpoznanie potrzeb i obszarów szkoleń, a w konsekwencji bardziej adekwatne dopasowanie tej oferty do oczekiwań tej grupy zawodowej. Ze względu na problemy niedostatecznej liczby kadr medycznych w regionie, IZ pragnie pozostawić możliwość realizacji programu stypendialnego dla studentów kształcących się na kierunku lekarskim.
530	Priorytet 9	Cel Polityki 4	EFS +	Cel szczegółowy 4 (h)wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji	Intencje w ramach funduszy	182-183	brak	Proponujemy uzupelnienie o stwierdzenie konieczności zaktywizowania osób dotkniętych i zagrożonych ubóstwem, wykluczeniem społecznym oraz osób biernych zawodowo poprzez zastosowanie instrumentu Terytorialnego Rozwoju Lokalnego, Kierowanego przez Społeczeństwo. Wsparcie powinno być zaplanowane w formule bezpośredniej, jako dedykowane działanie, ze wskazaną alokacją, polegającą na wsparciu realizacji Strategii Rozwoju Lokalnego wdrażanego przez Lokalne Grupy Działania. Beneficjentem będą Lokalne Grupy Działania	Lokalne Grupy Działania, które działają jako partnerstwo trzech sektorów: publicznego, społecznego oraz gospodarczego mają największe rozszczenie w środowisku wiejskim i małych miast w zakresie potrzeb ich mieszkańców. Posiadają odpowiednie zasoby ludzkie, lokalowe, sprzętowe do realizacji celu szczegółowego 4 (h). Nie bez znaczenia jest również współpraca Lokalnych Grup Działania z innymi podmiotami ekonomii społecznej (PES) działającymi na ich obszarze. Lokalne Grupy Działania mają również odpowiednie zaplecze pracownicze i administracyjne oraz doświadczenie do tego, aby realizowały cel szczegółowy 4 (h), także w obszarach nie objętych lokalną strategią rozwoju, czyli m.in. w miastach powyżej 10 tys. mieszkańców.	Lokalna Grupa Działania LGD Perły Czarnej Nidy	Organizacja pozarządowa	Uwaga uwzględniona	Zapis dotyczący realizacji instrumentu RLKS zostanie wprowadzony w celu szczegółowym (h) w punkcie 2.1.9.1.1 Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych.
531	Priorytet 9	Cel Polityki 4	EFS +	Cel szczegółowy 4 (h)wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji	Wskazniki	185	Cel końcowy (2029) – 517 osób	Cel końcowy (2029) – 257 osób	W celu końcowym (2029) – 517 osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie stanowi ok. 20% wszystkich niepełnosprawnych niepracujących w województwie świętokrzyskim, dlatego też proponujemy zmianę wskaźnika na ok. 10% wszystkich niepełnosprawnych niepracujących w województwie świętokrzyskim, czyli 257 osób.	Lokalna Grupa Działania LGD Perły Czarnej Nidy	Organizacja pozarządowa	Uwaga nieuwzględniona	Zgodnie z rekomendacją IK LP do szacowania wartości docelowych wskaźników IZ bazowała na danych historycznych perspektywy finansowej 2014-2020 pochodzących z systemu teleinformatycznego. Wartość wskaźnika „Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie” w ramach Działania 9.1 Aktywna integracja zwiększająca szanse na zatrudnienie RPO-WS 2014-2020, osiągnięta na podstawie zatwierdzonych wniosków o płatność, wynosi 1 008 (przy zakładanej w Programie wartości docelowej 881). Zakres interwencji Działania 9.1, tj. kompleksowa i zindywidualizowana aktywizacja społeczna i zawodowa, jest łożony z zaplanowanymi działaniami w ramach celu szczegółowego (h), dotyczy wsparcia osób bezrobotnych, biernych zawodowo jak również pracujących np. w ramach ZAZ, dlatego też IZ uznaje przyjętą wartość za realną do osiągnięcia w kolejnym okresie programowania. Nie ostateczna wartość wskaźnika będzie miała wpływ ostateczna wysokość alokacji przeznaczanej na cel (h) oraz poziom inflacji.
532	Priorytet 9	Cel Polityki 4	EFS +	Cel szczegółowy 4 (h)wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji	Intencje w ramach funduszy	182-183	brak	Proponujemy uzupelnienie o stwierdzenie konieczności zaktywizowania osób dotkniętych i zagrożonych ubóstwem, wykluczeniem społecznym oraz osób biernych zawodowo poprzez zastosowanie instrumentu Terytorialnego Rozwoju Lokalnego, Kierowanego przez Społeczeństwo. Wsparcie powinno być zaplanowane w formule bezpośredniej, jako dedykowane działanie, ze wskazaną alokacją, polegającą na wsparciu realizacji Strategii Rozwoju Lokalnego wdrażanego przez Lokalne Grupy Działania. Beneficjentem będą Lokalne Grupy Działania	Lokalne Grupy Działania, które działają jako partnerstwo trzech sektorów: publicznego, społecznego oraz gospodarczego mają największe rozszczenie w środowisku wiejskim i małych miast w zakresie potrzeb ich mieszkańców. Posiadają odpowiednie zasoby ludzkie, lokalowe, sprzętowe do realizacji celu szczegółowego 4 (h). Nie bez znaczenia jest również współpraca Lokalnych Grup Działania z innymi podmiotami ekonomii społecznej (PES) działającymi na ich obszarze. Lokalne Grupy Działania mają również odpowiednie zaplecze pracownicze i administracyjne oraz doświadczenie do tego, aby realizowały cel szczegółowy 4 (h), także w obszarach nie objętych lokalną strategią rozwoju, czyli m.in. w miastach powyżej 10 tys. mieszkańców.	Lokalna Grupa Działania LGD Wokół Łysej Góry	Organizacja pozarządowa	Uwaga uwzględniona	Zapis dotyczący realizacji instrumentu RLKS zostanie wprowadzony w celu szczegółowym (h) w punkcie 2.1.9.1.1 Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych.
533	Priorytet 9	Cel Polityki 4	EFS +	Cel szczegółowy 4 (h)wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji	Wskazniki	185	Cel końcowy (2029) – 517 osób	Cel końcowy (2029) – 257 osób	W celu końcowym (2029) – 517 osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie stanowi ok. 20% wszystkich niepełnosprawnych niepracujących w województwie świętokrzyskim, dlatego też proponujemy zmianę wskaźnika na ok. 10% wszystkich niepełnosprawnych niepracujących w województwie świętokrzyskim, czyli 257 osób.	Lokalna Grupa Działania LGD Wokół Łysej Góry	Organizacja pozarządowa	Uwaga nieuwzględniona	Zgodnie z rekomendacją IK LP do szacowania wartości docelowych wskaźników IZ bazowała na danych historycznych perspektywy finansowej 2014-2020 pochodzących z systemu teleinformatycznego. Wartość wskaźnika „Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie” w ramach Działania 9.1 Aktywna integracja zwiększająca szanse na zatrudnienie RPO-WS 2014-2020, osiągnięta na podstawie zatwierdzonych wniosków o płatność, wynosi 1 008 (przy zakładanej w Programie wartości docelowej 881). Zakres interwencji Działania 9.1, tj. kompleksowa i zindywidualizowana aktywizacja społeczna i zawodowa, jest łożony z zaplanowanymi działaniami w ramach celu szczegółowego (h), dotyczy wsparcia osób bezrobotnych, biernych zawodowo jak również pracujących np. w ramach ZAZ, dlatego też IZ uznaje przyjętą wartość za realną do osiągnięcia w kolejnym okresie programowania. Nie ostateczna wartość wskaźnika będzie miała wpływ ostateczna wysokość alokacji przeznaczanej na cel (h) oraz poziom inflacji.
534	Priorytet 7	Cel Polityki 4	EFS +	Cel szczegółowy 4 (g) wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej	Intencje w ramach funduszy	183-184	Zasoby kadrowe systemu ochrony zdrowia mają bezpośredni wpływ na poziom dostępności i jakości usług medycznych. Zarówno w polskim, jak i regionalnym systemie ochrony zdrowia od wielu lat występuje problem braku równowagi między rosnącym popytem na usługi zdrowotne a dostępnością zasobów ludzkich niezbędnych do zaspokojenia potrzeb zdrowotnych mieszkańców. Niemniej ważny – z punktu widzenia pacjenta – jest dostój i odpowiednia jakość opieki kadry okologicznej. Działania zaplanowane w ramach programu mają na celu wsparcie kadr medycznych i okologicznych oraz zachęcenie studentów kształcących się na kierunkach lekarskich do podjęcia pracy w podmiotach leczniczych mieszczących na terenie województwa świętokrzyskiego, w których występują deficyty lekarskie. Preferowane będą projekty obejmujące kształcenie m.in.: na rzecz podstawowej opieki zdrowotnej, opieki długoterminowej, paliatywnej, w zakresie koordynacji opieki pielęgniarstwa w zespołach POZ. Planuje się wsparcie w ramach następujących przedsięwzięć: 1. Kształcenie podopiecznych i doskonalenie zawodowe kadr medycznych (z wyłączeniem lekarzy) oraz przedstawicieli innych zawodów związanych z ochroną zdrowia. 2. W ramach tego typu przedsięwzięcia planuje się szkolenia specjalistyczne (specjalizacje), kursy kwalifikacyjne, kursy specjalistyczne oraz kursy dokształcające dla kadr medycznych oraz okologicznych. Program stypendialny dla studentów kształcących się na kierunku lekarskim, który po ukończeniu studiów podejmą pracę oraz dalsze kształcenie w specjalizacjach deficytowych dla regionu świętokrzyskiego.	Rozważenie rezygnacji z realizacji działań tego rodzaju w ramach Programu.	Zgodnie z linią demarkacyjną przekazaną przez MFPR w lutym br. kształcenie kadr medycznych oraz kształcenie przeddyplomowe kadr niemedycznych zarezerwowane jest również dla poziomu krajowego. Natomiast na poziomie regionalnym możliwe jest programowanie i udzielanie wsparcia dotyczącego kształcenia poddyplomowego i doskonalenia zawodowego osób wykonujących zawody niemedyczne. Jednocześnie zdaniem MZ programy stypendialne, z uwagi na takie samo wsparcie w KPO i dla zachowania spójności tej interwencji, powinny być realizowane z poziomu krajowego.	Ministerstwo Zdrowia	Podmiot publiczny	Uwaga nieuwzględniona	W/w. wsparcie jest zapisane w kontrakcie programowym jako odstępstwo od linii demarkacyjnej i będzie negocjowane z MFPR oraz KE. IZ stoi na stanowisku, że umożliwienie w tej perspektywie dofinansowania ze środków EFS+ wsparcia dla kadr medycznych i przeddyplomowe innych zawodów związanych z ochroną zdrowia również z poziomu regionalnego spowoduje lepsze rozpoznanie potrzeb i obszarów szkoleń, a w konsekwencji bardziej adekwatne dopasowanie tej oferty do oczekiwań tej grupy zawodowej. Ze względu na problemy niedostatecznej liczby kadr medycznych w regionie, IZ pragnie pozostawić możliwość realizacji programu stypendialnego dla studentów kształcących się na kierunku lekarskim. Fakt, że podobne wsparcie jest zaplanowane w ramach KPO nie oznacza, że do regionu świętokrzyskiego wpływ takie same pieniądze i w takim samym czasie, w jakim zaplanowaliśmy wsparcie w ramach programu regionalnego.

535	Priorytet 8	Cel Polityki 4	EFS +	Cel szczegółowy 4 (f) wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dziećmi przez ogólnie i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwienie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami	Interwencje w ramach funduszy		198	Planuje się realizację następujących przedsięwzięć: III. Realizacja działań społeczno-wychowawczych w szkołach (przeciwdziałanie przemocy, zaburzeniom psychicznym). 5. Zatrudnienie psychologów dziecięcych (profilaktyka działań, diagnozowanie problemów w szkole, indywidualna pomoc dla rodziców i uczniów, a w przypadku konieczności szerszej pomocy, możliwość kierowania do centrów zdrowia psychicznego dla dzieci i młodzieży, itp.).	Prosimy o uzupełnienie opisu interwencji o krótką informację na temat znaczenia działań społeczno – wychowawczych i ich roli w przeciwdziałaniu przemocy oraz – w szczególności – zaburzeniom psychicznym oraz wskazanie na konieczność podjęcia tego rodzaju działań.	W opisie interwencji w ramach celu (f) w Priorysecie 8. Programu nie omówiono działań społeczna – wychowawczych i ich roli w przeciwdziałaniu przemocy oraz – w szczególności – zaburzeniom psychicznym, natomiast dalej wskazano takie działania jako jeden z typów projektów.	Ministerstwo Zdrowia	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Konieczność wsparcia psychologiczno-pedagogicznego uczniów została wskazana w Programie w Strategii programu (str.23) oraz w uzasadnieniu wyboru do realizacji celu szczegółowego (f) w programie nr.52. W związku z uwagą informację dotyczące działań społeczno-wychowawczych oraz zaburzeń psychicznych u dzieci zostaną również ujęte w części 2.1.8.2.1 Interwencje w ramach funduszy.
536	Priorytet 9	Cel Polityki 4	EFS +	Cel szczegółowy 4 (h) zwiększenie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncetrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej, modernizacja systemów ochrony społecznej, w tym opieki zdrowotnej, modernizacja systemów ochrony społecznej, w tym uwzględnienie dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji, poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej	Interwencje w ramach funduszy		191-192	W ramach CS będzie pokontynuowany również nacisk na projekty przyczyniające się do wzrostu znaczenia podstawowej i/lub ambulatoryjnej opieki specjalistycznej. [...] III. Podnoszenie potencjału organizacji pozarządowych realizujących zadania publiczne w szczególności w obszarze włączenia i integracji społecznej (o dalszych uzgodnieniach). [...] - osób związanych ze świadczeniem usług społecznych i zdrowotnych, - dzieci i młodzieży w zakresie wsparcia leczenia chorób cywilizacyjnych, - kobiet w ciąży i w okresie porodu, - noworodków i dzieci w zakresie opieki porodowej, - organizacje pozarządowe realizujące zadania publiczne w szczególności w obszarze włączenia i integracji społecznej.	Należy wykluczyć, co oznacza skrót CS. Nie zostało to nigdzie wyjaśnione. Należy również szerzej opisać typy projektów, jakie będą mogły być wdrażane w ramach typu przedsięwzięcia III. Podnoszenie potencjału organizacji pozarządowych realizujących zadania publiczne w szczególności w obszarze włączenia i integracji społecznej. Prosimy o doprecyzowanie czy ten typ projektu będzie dotyczył, a jeżeli tak – w jakim aspekcie będzie dotyczył usług społecznych. W opisie grup docelowych należy zastosować wszędzie formy mianownikowej (dotyczy wskazanych obok zapisów Programu).	Należy doprecyzować zapisy w tej części Programu lub poprawić je stylistycznie.	Ministerstwo Zdrowia	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	W Programie zostaną poprawione zapisy w zakresie grup docelowych oraz zostanie rozwinięty wskazany skrót. W przypadku uwagi dot. typu przedsięwzięcia III, typ ten będzie realizowany zgodnie z art. 9 Rozporządzenia EFS+. Zostaną wskazane m.in. następujące formy wsparcia: szkolenia, działania służące tworzeniu sieci kontaktów, wzmacnianiu dialogu społecznego czy działania podejmowane wspólnie przez partnerów społecznych.
537	Priorytet 8	Cel Polityki 4	EFS +	Cel szczegółowy 4 (f) wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dziećmi przez ogólnie i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwienie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami	Interwencje w ramach funduszy		174	II. Wsparcie szkół (w tym zawodowych) i placówek oświatowych, ukierunkowane na podniesienie jakości edukacji poprzez: 2. Rozwijanie kompetencji kluczowych i transferowalnych, umiejętności i zainteresowań, kompetencji społecznych i społeczno-emojonalnych uczniów oraz wzmacnianie systemów kształcenia ogólnego i zawodowego m.in. poprzez: - wsparcie szkoły w obszarze edukacji włączającej (z wykorzystaniem modeli wypracowanych w temacie Przeszłość dostępnej szkoły) i, odpowiednio wyposażenie, podnoszenie kompetencji kadry pedagogicznej, wsparcie uczniów, - zajęcia przygotowujące do egzaminów – ósmoklasisty, matury, zawodowych, - wsparcie kształcenia i przedmiotów ogólnych na poziomie technikum i szkoły branżowej, - podnoszenie poziomu i poprawa jakości edukacji z uwzględnieniem działań dwujęzycznych, - podnoszenie kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy, - zajęcia dodatkowe poza edukacją formalną, - realizacja programów stipendialnych dla uczniów zdolnych, - wsparcie doradztwa zawodowego, - wsparcie szkół zawodowych w ramach kompleksowych programów rozwojowych, - staże uczniowskie, - współpraca z instytucjami z otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami/przedsiębiorcami, - zajęcia z edukacji ekologicznej, - podnoszenie kompetencji/kwalifikacji kadry nauczycielskiej	W pkt II pkt 2 dodać zapis: - wsparcie szkoły w zakresie pozyskiwania nauczycieli przedmiotów zawodowych systemem dodatków finansowych równoważących wynagrodzenia nauczycieli do wynagrodzeń podobnywielkości specjalistów w gospodarce rynkowej (dotyczy specjalności dla których pozyskanie nauczycieli przedmiotów zawodowych nie jest możliwe)	Głównym problemem, z którym zmagają się obecnie szkoły zawodowe to deficyt wykwalifikowanych nauczycieli przedmiotów zawodowych spowodowany niskimi zarobkami w obszarze w stosunku do wynagrodzeń w przedsiębiorstwach związanych w branżach: informatycznej, mechanicznej, elektrycznej, mechanicznej. Dodatką dla nauczycieli rekompensowałyby wysokość zarobków w stosunku do plac w przedsiębiorstwach. Należy dodać, że podniesienie pensum nauczycieli przedmiotów zawodowych z 18h na 20h tygodniowo w części praktycznej spowodowało obniżenie wynagrodzenia w stosunku do nauczycieli przedmiotów ogólnokształcących. Koszt jednolity dla godzin pracy nauczycieli przedmiotów zawodowych w części praktycznej jest niższy w porównaniu do kosztu jednolitego nauczyciela przedmiotów ogólnokształcących. Zarobki specjalistów w branży mechanicznej, informatycznej zatrudnionych w firmach kształtują się na poziomie 6.000 – 16.000 PLN netto.	Starostwo Powiatowe Starachowice	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Nie ma możliwości finansowania z EFS wynagrodzeń nauczycieli przez system dodatków wykrzyżujących wskazane dysproporcje. Nauczycielom można finansować tylko godziny zajęć docelowych prowadzonych w ramach kompleksowego projektu skierowanego do szkół
538	Priorytet 8	Cel Polityki 4	EFS +	Cel szczegółowy 4 (f) wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dziećmi przez ogólnie i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwienie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami	Interwencje w ramach funduszy		173-174	II. Wsparcie szkół (w tym zawodowych) i placówek oświatowych, ukierunkowane na podniesienie jakości edukacji poprzez: 1. Rozwój infrastruktury edukacyjnej: - doposażenie szkół w specjalistyczny sprzęt, narzędzia z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnych (cyfryzacja edukacji) oraz sprzęt stanowiący wyposażenie pracowni, - szkolenia z zakresu cyfryzacji, - zakup pomocy dydaktycznych, - mobilny dostęp do Internetu dla uczniów, - szkolne wypożyczalnie laptopów dla uczniów, - sprzęt komputerowy dla nauczycieli, - poprawa dostępności placówek oświaty.	W pkt II pkt 1 dodać zapis: - tworzenie lub modernizacja Szkolnych Multimediałnych Centrów Informacji (doposażenie w sprzęt komputerowy i multimediałny oraz publikacje elektroniczne)	Funkcjonujące obecnie w szkołach biblioteki szkolne w dużej mierze nie spełniają wymogów pełnienia roli Multimediałnych Centrów Informacji. Posiadają przestarzały sprzęt i księgozbiór.	Starostwo Powiatowe Starachowice	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Szczegółowe zapisy, odnoszące się do doposażenia szkół, będą określone na etapie poszczególnych konkursów w ich regulaminach. Zapisy regulaminów będą uwzględniały linie demarkacyjne, związaną z szeroko rozumianą cyfryzacją szkół, która będzie realizowana w ramach KPO.
539	Priorytet 9	Cel Polityki 4	EFS +	Cel szczegółowy 4 (h) wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości uczestnictwa, oraz zwiększenie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji	Interwencje w ramach funduszy		183	Planuje się następujące przedsięwzięcia: I. Aktywizacja osób biernych zawodowo oraz osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym przy wykorzystaniu Instrumentu aktywizacji społecznej, zawodowej, edukacyjnej, zdrowotnej. 1. Wsparcie dla tworzenia (CIS, KIS, ZAZ) i działalności podmiotów reintegracji społecznej i zawodowej (CIS, KIS, ZAZ, WTZ).	Propozowana zmiana pkt I ppk 1 Wsparcie dla tworzenia nowych i rozwoju istniejących podmiotów reintegracji społecznej i zawodowej (CIS, KIS, ZAZ, WTZ).	Jednostki reintegracji społeczno-zawodowej to placówki nakierowane głównie na aktywizację osób z niepełnosprawnościami – warsztaty terapii zajęciowej (WTZ) i zakłady aktywizacji zawodowej (ZAZ), ale również świadczące usługi dla osób z innych grup zagrożonych wykluczeniem społecznym – centra integracji społecznej (CIS) i kluby integracji społecznej (KIS). Podmioty te odgrywają znaczącą rolę w integracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych społeczną marginalizacją, tworzeniu miejsc pracy, świadczeniu usług społecznych użyteczności publicznej (interesu ogólnego).	Starostwo Powiatowe Starachowice	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Zapisy Programu zostaną rozszerzone o wsparcie dla tworzenia WTZ.
540	Priorytet 9	Cel Polityki 4	EFS +	Cel szczegółowy 4 (k) zwiększenie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncetrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej, modernizacja systemów ochrony społecznej, w tym wsparcie dostępu do ochrony społecznej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji, poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej	Interwencje w ramach funduszy		192	II. Programy wspierające wykrywanie wad rozwojowych i rehabilitacji dzieci i młodzieży. W ramach przedsięwzięcia planuje się opracowanie i realizację regionalnych programów zdrowotnych wczesnego wykrywania wad rozwojowych i rehabilitacji u dzieci i młodzieży. Programy będą zapewniać m.in.: rehabilitację wad postawy, profilaktykę dotyczącą nadwagi i otyłości, wsparcie dla kobiet w ciąży służące zwiększeniu bezpieczeństwa ciąży, porodu i opieki porodowej. 2. Prowadzenie badań przesiewowych w celu wykrywania wad postawy u dzieci i młodzieży z wykorzystaniem istniejących placówek prowadzących działalność w tym zakresie	Dość zapis: W ramach przedsięwzięcia planuje się: 1. opracowanie i realizację regionalnych programów zdrowotnych dotyczących wczesnego wykrywania wad rozwojowych i rehabilitacji u dzieci i młodzieży. Programy będą zapewniać m.in.: rehabilitację wad postawy, profilaktykę dotyczącą nadwagi i otyłości, wsparcie dla kobiet w ciąży służące zwiększeniu bezpieczeństwa ciąży, porodu i opieki porodowej 2. Prowadzenie badań przesiewowych w celu wykrywania wad postawy u dzieci i młodzieży z wykorzystaniem istniejących placówek prowadzących działalność w tym zakresie	Powiat Starachowicki jest podmiotem tworzącym dla wyspecjalizowanej (Jedynę w województwie świętokrzyskim) publicznej placówki oświatowo – wychowawczej - Międzyszkolnego Ośrodka Gimnastyki Korekcyjnej i Kompensacyjnej w Starachowicach. Placówka o charakterze specjalistycznym, prowadząca kompleksową gimnastykę korekcyjno – kompensacyjną z dziećmi i młodzieżą ze zdiagnozowanymi wadami postawy. Placówka funkcjonuje od 1990 roku. Celem działalności MOGKK jest wspieranie wszechstronnego rozwoju dzieci i młodzieży, we współpracy z rodzinną, szkolną, środowiskiem. Placówka realizuje zadania edukacyjne, wychowawcze, zdrowotne, profilaktyczne, sportowe, rekreacyjne. Uczestnictwo w zajęciach koryguje zaburzenia statyki ciała i przeciwdziała odstawianiu i pogłębieniu się ich, wywołuje zaburzenia w rozwoju motorycznym, zapobiega powstawaniu zaburzeń statyki ciała oraz wyrównuje niedobory ruchu dzieci z odchyleńmi i zmianami w stanie zdrowia lub rozwoju, które ograniczają ich udział w obowiązkowych zajęciach lekcyjnych wychowania fizycznego lub w których owoczenia fizyczne są istotnym elementem ich leczenia lub korekcy. Prowadzenie badań przesiewowych pozwala zdiagnozować wady postawy na wczesnym etapie a wnioski z nich płynące pozwalają określić potrzeby prowadzenia zajęć gimnastyki korekcyjnej oraz opracowanie indywidualnych zestawów ćwiczeń.	Starostwo Powiatowe Starachowice	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Uwaga nieuwzględniona w związku ze stanowiskiem Komisji Europejskiej, w którym KE podkreśla, że w perspektywie 2021-2027 EFS+ nie może wspierać działań edukacyjnych, w tym badań przesiewowych i promocji zdrowia, tak jak miało to miejsce w perspektywie 2014-2020. Zaniem KE, Europejski Fundusz Społeczny może przyczynić się do realizacji programów prewencyjnych skierowanych do osób w trudnej sytuacji, poprzez pokrycie dodatkowych kosztów dotarcia i ułatwienia im udziału w tych programach np.: koszty transportu, dodatkowa pomoc, itp.
541	Priorytet 9	Cel Polityki 4	EFS +	Cel szczegółowy 4 (f) wspieranie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci.	Interwencje w ramach funduszy		196-197	W ramach CS planuje się wsparcie rodziny oraz wsparcie procesu deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej, w szczególności: 1. Wsparcie na rzecz prawidłowego funkcjonowania rodziny (w szczególności działania asystenta rodziny, poradnictwo dla rodzin, powoływanie rodzin wspierających, przeciwdziałanie przemocy, w tym wsparcie rodziny w ramach interwencji kryzysowej). 2. Wsparcie tworzenia i działalności placówek wsparcia dziennego. 3. Działania na rzecz rodzin biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. 4. Wsparcie rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej, w tym wsparcie rodzin i wychowanków pieczy zastępczej, realizacja działań świadomościowych promujących rodzicielskie wsparcie. 5. Rozwój form wsparcia usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej np. mieszkań chronionych/wspomaganych. 6. Podniesienie kwalifikacji i kompetencji pracowników działających na rzecz wsparcia rodziny, w tym asystentów rodziny, koordynatorów pieczy zastępczej. 7. Podnoszenie potencjału organizacji pozarządowych realizujących zadania publiczne w szczególności	Dość zapis: 8. Szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka	Dofinansowanie z funduszy europejskich szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka umożliwi zwiększenie liczby rodzin zastępczych i zmniejszy okres oczekiwania kandydatów do odbycia obowiązkowego szkolenia.	Starostwo Powiatowe Starachowice	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona częściowo	IZ nie uwzględniła dofinansowania proponowanego typu operacji. Możliwość wspierania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka zostanie wskazana w Programie w części opisowej dla typu operacji nr 4 "Wspieranie rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej, w tym wsparcie rodzin i wychowanków pieczy zastępczej, realizacja działań świadomościowych promujących rodzicielskie wsparcie".
542	Priorytet 8	Cel Polityki 4	EFS +	Strategia programu	ND		25	zwiększenie udziału osób dorosłych w kształceniu i szkoleniu	zwiększenie udziału osób dorosłych w kształceniu, szkoleniu i certyfikowaniu	Proces walidacji efektów uczenia się powinien być zakończony certyfikacją	Izba Gospodarcza KRAJ TURYSTYKI ZDROWOTNEJ	Organizacja pozarządowa	Uwaga uwzględniona	W części Programu dotyczącej głównych wyzwań w zakresie rozwoju oraz działań podejmowanych w ramach polityki wymienione są kluczowe problemy w obszarze edukacji. Natomiast informacje dotyczące wymogu certyfikowania procesu uczenia będą zawierać się w regulaminach danych konkursów.
543	Priorytet 8	Cel Polityki 4	EFS +	Strategia programu	ND		52	Ważnym działaniem staje się podniesienie kompetencji i kwalifikacji kadry systemu oświaty w regionie, co powinno przełożyć się na wysoką jakość nauczania. W związku z niskim udziałem osób dorosłych w kształceniu, konieczne jest wsparcie w celu podnoszenia, zmiany i uzupełnianie ich kompetencji/kwalifikacji	... w tym funkcjonujących w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji, w myli założeń uczenia się przez całe życie (Lifelong Learning)	W Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji publikowane są kwalifikacje, w tym, kwalifikacje rynkowe będące bezpośrednią odpowiedzią na aktualne potrzeby rynku pracy. Podstawa prawna Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (§. Dz.U. z 2020 r. poz. 226)	Izba Gospodarcza KRAJ TURYSTYKI ZDROWOTNEJ	Organizacja pozarządowa	Uwaga uwzględniona	W uzasadnieniu celu szczegółowego (f) uchył zapisów, które nie wykluczają rozwijania u uczniów kwalifikacji funkcjonujących w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji. Oznacza to, że kwalifikacje te będą mogły być rozwijane w Programie.
544	Priorytet 8	Cel Polityki 4	EFS +	Cel szczegółowy 4 (e) poprawa jakości, poziomu włączenia społecznej i skuteczności systemów kształcenia i szkolenia oraz ich powiązania z rynkiem pracy – w tym przez walidację uczenia się pozaformalnego i nieformalnego, w celu wspierania nabywania kompetencji kluczowych, w tym umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, oraz przez wspieranie wprowadzania dualnych systemów szkolenia i przygotowania zawodowego	Interwencje w ramach funduszy		169	Cel szczegółowy 4 (e) poprawa jakości, poziomu włączenia społecznej i skuteczności systemów kształcenia i szkolenia oraz ich powiązania z rynkiem pracy – w tym przez walidację uczenia się pozaformalnego i nieformalnego, w celu wspierania nabywania kompetencji kluczowych, w tym umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, oraz przez wspieranie wprowadzania dualnych systemów szkolenia i przygotowania zawodowego	Cel szczegółowy 4(e) Wsparcie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego i pozabawowego dyskryminacji ze względu na jakiegokolwiek przesłanki kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, w tym ze względu na takie cechy jak orientacja psychoseksualna, tożsamość płciowa, płeć czy niepełnosprawność, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólnie i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwienie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, a także ułatwienie dostępności wsparcia psychologicznego dla grup szczególnie narażonych na dyskryminację i przemoc, w tym ze względu na takie cechy jak orientacja psychoseksualna, tożsamość płciowa, płeć czy niepełnosprawność.	Działania mające na celu promowanie środków do przeciwdziałania dyskryminacji w zatrudnieniu i przede wszystkim te zaczynające się już na etapie nabywania umiejętności zawodowych i przygotowania zawodowego mają ogromny wpływ na kształtowanie się rynku pracy. Długo o innej niż heteroseksualna orientacji seksualnej doświadczającej przemocy, także fizycznej, w miejscu pracy. Odwołania się m. in. awansu, stają się z nadmierną kontrolą ich pracy w porównaniu do innych pracowników. Prześladowanie w pracy może prowadzić do pogorszenia jakości pracy, a co dalej iżże – do zwolnienia. Dlatego też edukacja antydyskryminacyjna powinna odbywać się już na etapie szkolenia i przygotowania zawodowego i być realizowana we współpracy z pracodawcami lub ich organizacjami.	Kampania Przeciw Homofobii	Organizacja pozarządowa	Uwaga uwzględniona	Uwaga nie została uwzględniona ze względu na brak możliwości zmiany nazwy celu szczegółowego, który został wskazany przez Komisję Europejską w rozporządzeniu EFS+. Zmiana celu jest możliwa tylko w przypadku zmiany ww. rozporządzenia przez KE. Ponadto należy podkreślić, że zasada niedyskryminacji i równości szansa jest zasadą horyzontalną i jej spełnienie jest weryfikowane nie tylko na każdym etapie realizacji programu ale również na poszczególnych etapach realizacji projektów.

557	Priorytet 10	Cel Polityki 4	EFS +	Cel szczegółowy 4 (a) poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy, w szczególności osób młodych, zwłazcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży, długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej	Interwencje w ramach funduszy	200	Działania tych podmiotów będą realizowane za środków Funduszu Pracy.	Proponujemy usunięcie tego zapisu	W opinii MFIPR podawanie informacji o sposobie finansowania projektów jest zbędne w projekcie Programu, zwłazcza że projekty OHP nie są finansowane ze środków Funduszu Pracy.	MFIPR	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Zapis zostanie odpowiednio skorygowany.
558	Priorytet 10	Cel Polityki 4	EFS +	Cel szczegółowy 4 (a) poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy, w szczególności osób młodych, zwłazcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży, długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej	Interwencje w ramach funduszy	201	Główne grupy docelowe: 1. Osoby bezrobotne i biernie zawodowo znajdujące się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy;	Proponujemy ograniczenie grupy docelowej do osób bezrobotnych, osoby biernie zawodowo, które z definicji nie są gotowe do podjęcia pracy i jej nie poszukują, pozostawiając wsparcie bardziej kompleksowe możliwe w cs h)	Wsparcie osób biernych zawodowo w celu a) jest niezgodne z linią demarkacyjną. Ponadto powiatowe urzędy pracy na obecną chwilę nie mogą wspierać osób biernych zawodowo. Wsparcie osób biernych zawodowo powinno być realizowane w ramach działań dotyczących włączenia społecznego z uwagi na szersze instrumentarium form pomocy dla danej osoby (instrumenty aktywnej integracji – w tym społecznej, edukacyjnej, zdrowotnej i zawodowej w celu szczególnych h).	MFIPR	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Obecne zapisy linii demarkacyjnej nie uwzględniają wsparcia dla tej grupy w celu szczególnym (a), w związku z tym osoby biernie zawodowo zostaną wyłączone z celu szczególnego (a).
559	Priorytet 10	Cel Polityki 4	EFS +	Cel szczegółowy 4 (a) poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy, w szczególności osób młodych, zwłazcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży, długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej	Interwencje w ramach funduszy	201	Główne grupy docelowe: 1. Osoby bezrobotne i biernie zawodowo znajdujące się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy; - osoby do 25 roku życia, - osoby do 29 roku życia - osoby po 55 roku życia, - kobiety, - osoby z niepełnosprawnościami, - osoby długotrwale bezrobotne, - osoby z niskimi kwalifikacjami zawodowymi, bez kwalifikacji, - osoby sprawujące opiekę nad osobą potrzebującą wsparcia w codziennym funkcjonowaniu oraz powracająca na rynek pracy po zakończonym okresie sprawowania opieki	Główne grupy docelowe: - osoby młode do 29 roku życia, - osoby do 29 roku życia, - osoby po 55 roku życia, - kobiety, - osoby z niepełnosprawnościami, - osoby długotrwale bezrobotne, - osoby z niskimi kwalifikacjami zawodowymi, bez kwalifikacji, - osoby sprawujące opiekę nad osobą potrzebującą wsparcia w codziennym funkcjonowaniu oraz powracająca na rynek pracy po zakończonym okresie sprawowania opieki	MFIPR proponuje nie wydzielać dwóch grup osób młodych, tylko zapisać ogólnie jako osoby młode do 29 roku życia. Nie ma również potrzeby wskazywania bezrobotnych mężczyzn, gdyż w perspektywie finansowej wszystkie działania z zakresu aktywizacji zawodowej są realizowane na poziomie regionalnym, więc osoby zarejestrowane jako bezrobotne w PUP mogą otrzymać wsparcie w ramach programów regionalnych.	MFIPR	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona częściowo	Uwzględnia się uwagę dotyczącą osób do 25 roku życia. Jednak proponuje się pozostawić grupę osób w wieku 30-55 lat. Wynika to z faktu, że główne grupy docelowe mają znajdować się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, a mężczyźni w wieku 30-55 lat, którzy dodatkowo nie wpisują się w żadną z grup defaworyzowanych, nie mogliby skorzystać ze wsparcia. Taką potrzebę potwierdziło Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej i w trakcie realizacji projektów w perspektywie finansowej 2014-2020 należało by grupę jako uprawnioną do wsparcia (wskazując maksymalny limit 20%). W opinii WUP powoładło to potrzebę umożliwienia wsparcia dla osób z tej grupy niezależnie od tego jak liczna ona jest. Można rozważyć pozostawienie limitu np. 20%, jak to miało miejsce w poprzedniej perspektywie. Należy podkreślić, że Ministerstwo nie zakwalifikowało potrzeby wsparcia dla tych osób. Jednak stół na stanowisku, że w ramach projektów PUP1 tak będą one mogły korzystać ze wsparcia. WUP obawia się jednak, że jeśli grupą docelową byłoby wyłącznie osoby w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, to osoby niebędące do żadnej z tych kategorii nie mogłyby skorzystać ze wsparcia.
560	Priorytet 10	Cel Polityki 4	EFS +	Cel szczegółowy 4 (b) modernizacja instytucji i służb rynku pracy celem osyryi przewidywania zapotrzebowania na umiejętności oraz zapewnienia terminowej i odpowiednio dopasowanej pomocy i wsparcia na rzecz dostawiania umiejętności i kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy oraz na rzecz przepływu i mobilności na rynku pracy	Interwencje w ramach funduszy	208	1. Rozwój kompetencji pracowników PSZ i innych instytucji rynku pracy; 1. Szkolenia dla nabywców lub podniesienie kwalifikacji / kompetencji zawodowych przez pracowników Publicznego Służb Zatrudnienia województwa świętokrzyskiego mających bezpośredni kontakt z Klientem. 2. Szkolenia/warsztaty dla pracowników PSZ świadczących usługi w ramach sieci EURES mające na celu podniesienie ich kwalifikacji / kompetencji w tym zakresie. 3. Szkolenia/warsztaty dla innych pracowników innych instytucji rynku pracy wynikające z potrzeb regionalnego i lokalnego rynku pracy	Do ponownej analizy	W opinii MFIPR zasadne jest, aby w treści Programu zawrzeć krótką diagnozę tego obszaru i wskazać jakie regionalne/lokalne potrzeby są w województwie świętokrzyskim i jakiego wsparcia potrzebują IPR. Uprzejmie informuję, że na poziomie krajowym będzie realizowane wsparcie szkoleniowe dla pracowników PSZ z pracy z osobami z grup najtrudniejszych, więc realizowanie analogicznego wsparcia na poziomie regionalnym jest niezgodne z linią demarkacyjną.	MFIPR	Podmiot publiczny	Uwaga nieuwzględniona	Zostanie dokonana ponowna analiza Instytucji Rynku Pracy (IRP) w zakresie potrzeb szkoleniowych. Zapisy Programu nie wskazują jednak na to, że szkolenia dotyczyć będą wsparcia dla pracowników IPR w zakresie pracy z osobami z grup najtrudniejszych. Wsparcie dla pracowników IPR będzie wynikać z ich rzeczywistych potrzeb, a także potrzeb regionalnego lub lokalnych rynków pracy. Linia demarkacyjna będzie w tym zakresie przestrzegana.
561	Priorytet 10	Cel Polityki 4	EFS +	Cel szczegółowy 4 (d) wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywneego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględnia zagrożenia dla zdrowia	Interwencje w ramach funduszy	208	Wsparcie w zakresie elastycznych form zatrudnienia	Zwracamy uwagę na konieczność podjęcia działań zapobiegających potencjalnemu finansowaniu tych samych wydatków w obszarze elastycznych form zatrudnienia (PO-PR). Sugieramy wskazanie odpowiednich zapisów w PR zapinających, że dany podmiot nie otrzyma identycznego wsparcia na poziomie regionalnym i krajowym.	Zachowanie demarkacji wsparcia	MFIPR	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Odpowiednie zapisy w tym zakresie zostaną wprowadzone.
562	Priorytet 10	Cel Polityki 4	EFS +	Cel szczegółowy 4 (d) wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywneego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględnia zagrożenia dla zdrowia	Wskazniki	210	Tabele wskaźniki produktu i rezultatu	Proszę o zastosowanie wszystkich adekwatnych wskaźników z WLWK. Odstąpienie od WLWK możliwe jest w sytuacji, gdy dane wsparcie nie będzie realizowane lub nie dotyczy grupy docelowej, do której odnosi się wskaźnik.	Zachowanie zgodności z WLWK	MFIPR	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	IP WUP ponownie przeanalizuje wskaźniki zawarte w WLWK i zastosuje adekwatne do zaplanowanej interwencji w Programie.
563	Priorytet 9	Cel Polityki 4	EFS +	Cel szczegółowy 4 (h) wspieranie aktywneego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji	Interwencje w ramach funduszy	182-184	W obszarze aktywizacji społecznej i zawodowej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym wspierane będą działania wykorzystujące instrumenty aktywizacji społecznej, zawodowej, edukacyjnej i zdrowotnej. Wspierana będzie również możliwość aktywizacji w podmiotach reintegracji społecznej tj. MIS, CIS, WIZ, ZAZ. Ubezpieczającego w stosunku do ww. działań, realizowane będzie także wsparcie towarzyszące, niezbędne do aktywizacji osób dotkniętych i zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, którym objęte zostaną rodziny ww. osób przy wykorzystaniu środowiskowych form aktywizacji społecznej. Główne grupy docelowe: - osoby zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym, (.) - otoczenie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym rodziny i dzieci tych osób,	Prosimy o wskazanie w opisie i grupie docelowej informacji o realizacji nowego podejścia do aktywnej integracji, polegającego na obejmowaniu wsparciem przede wszystkim całe rodziny, oraz w szczególnych przypadkach pojedynczych osób, a także społeczności lokalnych zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Warto też wskazać, że oprócz metod pracy indywidualnej metod pracy z rodziną, możliwe będzie wykorzystanie metod pracy środowiskowej, edytorskiej, z całej społeczności. Ponadto, do instrumentów aktywnej integracji – obok aktywnej integracji społecznej, edukacyjnej, zdrowotnej i zawodowej – warto uwzględnić jeszcze dwa instrumenty związane z poprawą warunków mieszkaniowych oraz poprawą kompetencji w zakresie spędzania czasu wolnego i rekreacji oraz uczestnictwa w kulturze. Przy czym ten ostatni instrument powinien być kierowany głównie do dzieci i finansowany jako działanie uzupełniające. Należy też uwzględnić wśród osób wspieranych osoby wykluczone komunikacyjnie.	Zgodność z rekomendacjami zawartymi w dokumencie Włączenie społeczne w Programach Regionalnych. Rekomendacja Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej z 21 lipca 2021.	MFIPR	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona częściowo	Osoby wykluczone komunikacyjnie zostaną uwzględnione w grupie docelowej. W części opisowej interwencji zostanie opisane nowe podejście do aktywnej integracji zgodnie ze złożoną uwagą. Nie uwzględniono natomiast uwag dotyczących wprowadzenia do Programu działań związanych z poprawą warunków mieszkaniowych oraz kompetencji w zakresie spędzania wolnego czasu i udziału w kulturze. Kwestie te zostaną szczegółowo doprecyzowane w SiCOP klub w regulaminach ogłaszanych konkursów.
564	Priorytet 9	Cel Polityki 4	EFS +	Cel szczegółowy 4 (h) wspieranie aktywneego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji	Interwencje w ramach funduszy	183	Tryby wyboru projektów: Podstawowym trybem wyboru projektów będzie tryb konkurencyjny.	Proponujemy dopisanie również możliwości wykorzystania trybu negocjacyjnego w zakresie aktywnej integracji. Wpływ na ten temat znajdują Państwo w dokumencie Włączenie społeczne w Programach Regionalnych. Rekomendacja Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej z 21 lipca 2021. o projekty pozakonkursowe JST (z preferencją dla partnerstwa samorządowo-społeczneego)	Zgodność z rekomendacjami zawartymi w dokumencie Włączenie społeczne w Programach Regionalnych. Rekomendacja Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej z 21 lipca 2021.	MFIPR	Podmiot publiczny	Uwaga nieuwzględniona	Uwaga nie została uwzględniona w związku z planowanym przekazaniem realizacji wszystkich działań aktywnej integracji wskazanych w celu szczególnym (h) Lokalnym Grupom Działania w ramach instrumentu RLKS (Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność). Schemat wdrażania tego instrumentu jest obecnie na etapie uzgodnień (pomędzy LGD a UM WŚ), zatem planowanie trybu pozakonkursowego JST nie jest możliwe. Działania reintegracyjne (realizowane przez CIS, MIS, ZAZ, WIZ) nie będą objęte formą RLKS, dla nich zaplanowano tryb konkursowy.
565	Priorytet 9	Cel Polityki 4	EFS +	Cel szczegółowy 4 (h) wspieranie aktywneego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji	Interwencje w ramach funduszy	182-184	-	Proponujemy dodanie jako grupy docelowej osób należących do społeczności marginalizowanych, takich jak Romowie, a także wskazanie adekwatnego typu projektu dla tej grupy docelowej.	Zgodnie z Narodowym Spisem Powszechnym z 2011 r. liczba Romów w regionie wynosi 400 osób, natomiast Centralna Rada Romów w Polsce posiada dane, wg których tych osób jest o 50% więcej, tj. 600 osób. W związku z brakiem wyodrębnienia celu szczególnego j) dla tej grupy – należy wskazać ją jako możliwą do wsparcia w cs h) – zarówno na poziomie grupy docelowej jak i w typach projektów.	MFIPR	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona częściowo	Zapis w Programie zostanie zaktualizowany w zakresie grupy docelowej (zostanie dodatkowo wskazana społeczność romańska). Nie przewiduje się utworzenia odrębnego typu projektu skierowanego wyłącznie do społeczności romańskiej, gdyż może ona być obejmowana wsparciem w ramach już opisanych typów projektów w celu szczególnym (h).
566	Priorytet 9	Cel Polityki 4	EFS +	Cel szczegółowy 4 (i) wspieranie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci.	Interwencje w ramach funduszy	196-198	brak	Rekomendujemy dodanie działań na rzecz osób w kryzysie bezdomności, a także najbardziej zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz wspieranie tych kategorii do grup docelowych. Proponowane typy projektów: 1. Usługi dla osób w kryzysie bezdomności i zagrożonych wykluczeniem mieszkaniowym, w tym: - wsparcie usług środowiskowych skierowanych do osób w kryzysie bezdomności, - wsparcie tworzenia i funkcjonowania mieszkań chronionych i wspomaganych oraz innych rozwiązań łączących wsparcie społeczne i mieszkaniowe dla osób w kryzysie bezdomności w tym programie „Napierw mieszkanie”. 2. Aktywizacja społeczna osób najbardziej zagrożonych wykluczeniem społecznym. Proponowane grupy docelowe: - Osoby w kryzysie bezdomności i zagrożone wykluczeniem mieszkaniowym, ich otoczenie oraz kadry świadczące usługi - Osoby najbardziej zagrożone wykluczeniem społecznym wymagające kompleksowej aktywizacji społecznej zidentyfikowane na poziomie regionalnym	Zgodność z rekomendacjami zawartymi w dokumencie Włączenie społeczne w Programach Regionalnych. Rekomendacja Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej z 21 lipca 2021. Osoby bezdomne jako wymagające niestawionego na aktywizację zawodową wsparcia, tak samo jak osoby najbardziej zagrożone wykluczeniem społecznym – powinny być wspierane w cs i), który jest przeznaczony dla tego typu wsparcia.	MFIPR	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Zapisy Programu zostaną uzupełnione o działania na rzecz osób w kryzysie bezdomności.
567	Priorytet 9	Cel Polityki 4	EFS +	Cel szczegółowy 4 (i) wspieranie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci.	Wskazniki	198-199	brak	W związku z uwagą wyżej należy dodać następujące wskaźniki: Wskaźnik produktu: Całkowita liczba osób objętych wsparciem EFS+ (osoby) – niezależnie od zakresu wsparcia, jest to wskaźnik konieczny do uwzględnienia w cs i) Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie (osoby) Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie (osoby) Liczba osób bezdomnych lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie (osoby) Wskaźniki rezultatów: Liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po opuszczeniu programu (osoby) W zestawie wskaźników zawartych w Programie IZ stosuje w pierwszej kolejności wszystkie adekwatne wskaźniki pochodzące z WLWK 2021. Niezasosowanie wskaźnika w Programie może wynikać jedynie z nieuwzględnienia danego zakresu wsparcia lub grupy docelowej, do których odnosi się wskaźnik.	Zgodność z WLWK 2021.	MFIPR	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona częściowo	W Programie zostaną ujęte wskaźniki wynikające z Rozporządzenia PE 2021/1057, które w WLWK opisane są jako wskaźniki wspólne dla EFS+. Zgodnie z rekomendacjami zawartymi Komisji Europejskiej jak i MFIPR, wskaźniki wybrane w Programie powinny pochodzić wyłącznie z załączników do rozporządzeń UE w zakresie EFRFRFS, FST lub Wspólnej Listy Wskaźników Kluczowych na lata 2021-2027 (WLWK).

568	Priorytet 9	Cel Polityki 4	EFIS +	Cel szczegółowy 4 (k) zwiększanie równego i szklanego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej, modernizacja systemów ochrony społecznej, w tym wspieranie dostępu do ochrony społecznej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej	Interwencje w ramach funduszy	198	Zwiększanie dostępu do usług społecznych będzie także realizowane dzięki możliwości tworzenia centrów usług społecznych (CUS) i rozwoju usług dostarczanych przez centra usług społecznych (CUS).	Zwiększanie dostępu do usług społecznych będzie także realizowane dzięki możliwości tworzenia centrów usług społecznych (CUS) i rozwoju dostarczanych przez nie usług.	Uwaga o charakterze redakcyjnym. Z aktualnego zapisu nie wynika, że motive będzie wsparcie tworzenia CUS.	MFIPR	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	IZ dokona korekty przedmiotowego zapisu.
569	Priorytet 10	Cel Polityki 4	EFIS +	Cel szczegółowy 4 (a) poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy, w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży, długotrwałe bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej	Interwencje w ramach funduszy	200	Brak informacji	Należy pamiętać i uwzględnić w Programie, że działania prowadzone przez PUP będą rozliczane wyłącznie w oparciu o stawkę jednostkową opracowaną przez KE EFS. Metodyka wyliczenia stawki pozytywnie zaakceptowana przez Instytucję Audytową została do przekazana do IZ PR mailowo i powinna zostać uwzględniona w Programie.		MFIPR	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Stosowne zapisy dotyczące stawek jednostkowych zostaną uzupełnione w Programie.
570	Priorytet 9	Cel Polityki 4	EFIS +	Cel szczegółowy 4 (h) wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji	Interwencje w ramach funduszy	162	Brak informacji	Należy pamiętać i uwzględnić w Programie, że tworzenie i rozliczanie miejsc pracy w PES będą rozliczane wyłącznie w oparciu o stawkę jednostkową. Metodyka wyliczenia tej stawki pozytywnie zaakceptowana przez Instytucję Audytową została do Państwa przekazana mailowo i powinna zostać uwzględniona w Programie		MFIPR	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Stosowny zapis zostanie dodany do Programu.
571	Priorytet 8	Cel Polityki 4	EFIS +	Cel szczegółowy 4 (e) poprawa jakości, poziomu włączenia społecznego i skuteczności systemów kształcenia i szkolenia oraz ich powiązania z rynkiem pracy – w tym przez walidację uczenia się pozaformalnego i nieformalnego, w celu wspierania nabycia kompetencji kluczowych, w tym umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, oraz przez wspieranie wprowadzania dualnych systemów szkolenia i przygotowania zawodowego	Interwencje w ramach funduszy	169-170	Niepełne zapłaty nt. kształcenia zawodowego w kontekście rekomendacji wypracowanych po testowaniu modelu (projekt w ramach 4.1 FOVER).	Prosimy o uwzględnienie załącznika z pisma Pana Ministra z 6/10/2021 w tych zapisach programu, które mówią o działaniach na rzecz kształcenia zawodowego.	Pismo Pana Ministra Małgorzaty Jaremskiej-Jedynak przekazane Państwu 6/10/2021 przez epupa, znak DZF-DX.7611.108.2018.AK.	MFIPR	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Ww. wsparcie jest zapisane w kontrakcie programowym jako odstępstwo od linii demarkacyjnej i będzie negocjowane z MFIPR oraz KE. Po otrzymaniu zgody na realizację wsparcia uwaga zostanie uwzględniona i zapis Programu zostanie skorygowany.
572	Priorytet 9	Cel Polityki 4	EFIS +	Cel szczegółowy 4 (h) wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji	Interwencje w ramach funduszy	163	3. Rozwój umiejętności/kompetencji przedsiębiorczych i zawodowych w tym tematach: poradnictwo psychologiczne, kursy zawodowe, staże, szkolenia mające na celu przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu i ubóstwu energetycznemu itp.-).	I. Aktywizacja osób biernych zawodowo oraz osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym wykorzystująca instrumenty aktywizacji społecznej, zawodowej, edukacyjnej, zdrowotnej; Do analizy pod kątem dublowania się wsparcia w zakresie kompetencji cyfrowych	W programie krajowym FERS planowane jest utworzenie w każdej gminie w Polsce ośrodka aktywizacji cyfrowej lokalnej społeczności (Klubu Rozwoju Cyfrowego). W ramach działalności Klubów wszystkie osoby, w szczególności wykluczone cyfrowo zagrożone wykluczeniem cyfrowym będą mogły uzyskać bezpłatną poradę/kształcenie m.in. z zakresu bezpiecznego korzystania z komputera, internetu oraz e-usług (e-bankowość, e-administracja, e-zakup itp.). Ponadto kształcenie osób dorosłych w obszarze podstawowych kompetencji cyfrowych będzie możliwe w programie regionalnym w cs (g) – projekty dla osób o najwyższych umiejętnościach, zw. z wdrażaniem Upskilling pathways (poza BUR) przez szkolenia w ramach BUR. Proszę o analizę, czy wsparcie w ramach cs 4(h) nie będzie powielano się z interwencją w cs (g) w programie regionalnym oraz z projektem na KRC w programie FERS.	MFIPR	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Zapisy w Programie dotyczące wsparcia w zakresie kompetencji cyfrowych w celu szczegółowym (h) zostaną usunięte.
573	Priorytet 9	Cel Polityki 4	EFIS +	Cel szczegółowy 4 (k) zwiększanie równego i szklanego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej, modernizacja systemów ochrony społecznej, w tym wspieranie dostępu do ochrony społecznej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej	Interwencje w ramach funduszy	191	Brak informacji	Prosimy o rozważenie uwzględnienia w programie działań w zakresie mobilności i, upowieszczenie transportu indywidualnego typu door-to-door dla osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności.	Zachowanie demarkacji wsparcia	MFIPR	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Zapisy w Programie zostaną zaktualizowane.
574	Priorytet 9	Cel Polityki 4	EFIS +	Cel szczegółowy 4 (k) zwiększanie równego i szklanego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej, modernizacja systemów ochrony społecznej, w tym wspieranie dostępu do ochrony społecznej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej	Interwencje w ramach funduszy	191	Wspieranie dla tworzenia i wspierania funkcjonowania Centrów Usług Społecznych.	Wspieranie dla tworzenia i wspierania funkcjonowania Centrów Usług Społecznych	Uwaga o charakterze redakcyjnym	MFIPR	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Zapisy w Programie otrzyma brzmienie: "Zwiększanie dostępu do usług społecznych będzie także realizowane dzięki możliwości tworzenia centrów usług społecznych (CUS) i rozwoju dostarczanych przez nie usług".
575	Priorytet 8	Cel Polityki 4	EFIS +	Cel szczegółowy 4 (e) poprawa jakości, poziomu włączenia społecznego i skuteczności systemów kształcenia i szkolenia oraz ich powiązania z rynkiem pracy – w tym przez walidację uczenia się pozaformalnego i nieformalnego, w celu wspierania nabycia kompetencji kluczowych, w tym umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, oraz przez wspieranie wprowadzania dualnych systemów szkolenia i przygotowania zawodowego	Interwencje w ramach funduszy	160	Cały podpunkt (2.1.8.1.1)	Proszę o analizę (i zapewnienie demarkacji) pod kątem dublowania się wsparcia w zakresie szkoleń dla nauczycieli w programie FERS.	W FERS planowane są następujące szkolenia dla nauczycieli: - Przeprowadzenie szkoleń dla 4 640 nauczycieli przedszkoli, szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych, w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych uczniów ze szczególnym uwzględnieniem matematycznych, przyrodniczych i językowych, w tym dla nauczycieli popularyzujących i upowszechniających zintegrowane kształcenie przedmiotowe – (językowe (CLIL - Content and Language Integrated Learning) - Szkolenia dla 75 000 nauczycieli z zakresu: a. umiejętności cyfrowych i metodycznych - adekwatnych do poszczególnych etapów kształcenia; b. umiejętności stosowania różnych metod i narzędzi oceny i sprawdzania osiągnięć uczniów; c. umiejętności wspierania ucznia w uczeniu się i motywowania ucznia do nauki; d. umiejętności stosowania innowacyjnych metod kształcenia i innowacyjnych rozwiązań w organizacji pracy szkoły; e. umiejętności wychowawczych i psychologicznych, w tym w zakresie relacji z uczniami i rodzicami. - Szkolenia dla 5 000 nauczycieli w zakresie sztucznej inteligencji Organizacja studiów podyplomowych dla 2000 osób (studentów/przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela w kształceniu zawodowym	MFIPR	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Ww. wsparcie jest zapisane w kontrakcie programowym jako odstępstwo od linii demarkacyjnej i będzie negocjowane z MFIPR oraz KE. Po otrzymaniu zgody na realizację wsparcia, opis działań w Programie będzie zawierał demarkację pomiędzy wsparciem dla nauczycieli zaplanowanym w FERS a działaniami dla nauczycieli w PR FES.
576	Priorytet 8	Cel Polityki 4	EFIS +	Cel szczegółowy 4 (f) wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dziećmi przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami	Interwencje w ramach funduszy	173	"W ramach wsparcia szkolnictwa zawodowego planowany jest projekt strategiczny, w którym zakłada się opracowanie modelu doradztwa edukacyjno-zawodowego (łączącego dwa etapy edukacyjne) opartego na dwóch filarach: diagnozowaniu naturalnych predyspozycji uczniów szkół podstawowych oraz badaniu przez szkoły zawodowe zapotrzebowania na umiejętności pozyskiwane przez pracodawców."	Prosimy o przedstawienie bardziej szczegółowych informacji.	W ramach celu szczegółowego (e) na poziomie krajowym, planuję się wsparcie systemów doradztwa zawodowego (tworzenie standardów, narzędzi). Na poziomie programu należy zapewnić kompatybilność z działaniami krajowymi, tak aby uniknąć dublowania się działań.	MFIPR	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Wspieranie systemu doradztwa zawodowego w ramach celu szczegółowego (f) - projekt strategiczny do szkół zawodowych będzie przewidywał inne niż na poziomie krajowym wsparcie w zakresie doradztwa zawodowego.
577	Priorytet 8	Cel Polityki 4	EFIS +	Cel szczegółowy 4 (f) wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dziećmi przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami	Interwencje w ramach funduszy	172	"Wspieranie osób dorosłych planowane jest w ramach kształcenia formalnego i pozaformalnego. Planuje się organizację pozaszkolnych form kształcenia ustawicznego (m.in. kwalifikacyjnych kursów zawodowych i kursów umiejętności zawodowych) oraz szkoleń umożliwiających uzyskanie nowych umiejętności, uprawnień i kwalifikacji zawodowych."	Proszę o wyjaśnienie zapisów dotyczących kształcenia pozaformalnego i szkoleń dla dorosłych w celu f).	Zarówno w ramach celu szczegółowego (f), jak i (g) planowane są w projekcie PR działania wspierające rozwój umiejętności/kompetencji/kwalifikacji osób dorosłych. Zwracam uwagę, że zgodnie z zapisami umowy partnerstwa oraz linii demarkacyjnej, kształcenie osób dorosłych poza edukacją formalną, powinno być realizowane w systemie popytowym za pośrednictwem BUR (z wyjątkiem kompetencji podstawowych).	MFIPR	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	W programie regionalnym zostaną doprecyzowane zapisy dot. kształcenia osób dorosłych w celu szczegółowym (f) - zapisy odnoszące się do "osób dorosłych" zostaną usunięte. Zostaną zastąpione zapisami uczelnialnymi.
578	Priorytet 8	Cel Polityki 4	EFIS +	Cel szczegółowy 4 (f) wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dziećmi przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami	Interwencje w ramach funduszy	175	"M. Podnoszenie potencjału organizacji pozarządowych realizujących zadania publiczne w szczególności w obszarze włączenia i integracji społecznej (do dalszych uzgodnień)."		Prosimy o więcej informacji, jakie działania planowane są w tym zakresie w PR.	MFIPR	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona częściowo	Wspieranie będzie realizowane zgodnie z zapisami art. 9 Rozporządzenia EFS+ Zostaną wskazane m.in. następujące formy wsparcia: szkolenia, działania służące tworzeniu sieci kontaktów, wzmocnieniu dialogu społecznego czy działania podejmowane wspólnie przez partnerów społecznych.

579	Priorytet 8	Cel Polityki 4	EFIS +	Cel szczegółowy 4 (f) wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dziećmi przez ogólną i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami	Interwencje w ramach funduszy	179	„II. Podnoszenie potencjału organizacji pozarządowych realizujących zadania publiczne w szczególności w obszarze edukacji (do dalszych uzgodnień).”	Proszę o doszczegółowienie zapisów.	Proszę o wskazanie bardziej szczegółowych informacji, tak aby jasno wynikało jakie działania są planowane do realizacji – czy chodzi o rozwijanie lokalnych inicjatyw na rzecz kształcenia osób dorosłych czy szkolenia dla NGO.	MFIPR	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona częściowo	Wsparcie będzie realizowane zgodnie z zapisami art. 9 Rozporządzenia EFS+ Zostaną wskazane m.in. następujące formy wsparcia: szkolenia, działania służące tworzeniu sieci kontaktów, wzmocnieniu dialogu społecznego czy działania podejmowane wspólnie przez partnerów społecznych.
580	Priorytet 9	Cel Polityki 4	EFIS +	Cel szczegółowy 4 (h)wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji	Interwencje w ramach funduszy	182-183	brak	Proponujemy uzupełnienie o stwierdzenie konieczności zaktywizowania osób dotkniętych i zagrożonych ubóstwem, wykluczeniem społecznym oraz osób biernych zawodowo poprzez zastosowanie Instrumentu Terytorialnego Rozwoju Lokalnego, Kierowanego przez Społeczeństwo. Wsparcie powinno być zaplanowane w formie bezpośredniej, jako dedykowane działanie, ze wskazaną alokacją, polegającą na wsparciu realizacji Strategii Rozwoju Lokalnego wdrażanego przez Lokalne Grupy Działania. Beneficjentem będą Lokalne Grupy Działania	Lokalne Grupy Działania, które działają jako partnerstwo trzech sektorów: publicznego, społecznego oraz gospodarczego mają największe rozszczenie w środowisku wiejskim i małych miast w zakresie potrzeb ich mieszkańców. Posiadają odpowiednie zasoby ludzkie, lokalowe, sprzętowe do realizacji celu szczegółowego 4 (h). Nie bez znaczenia jest również współpraca Lokalnych Grup Działania z innymi podmiotami ekonomii społecznej (PES) działającym na ich obszarze. Lokalne Grupy Działania mają również odpowiednie zaplecze pracownicze i administracyjne oraz doświadczenie do tego, aby realizowały cel szczegółowy 4 (h), także w obszarach nie objętych lokalną strategią rozwoju, czyli m.in. w miastach powyżej 10 tys. mieszkańców.	Gmina Kunów	Podmiot publiczny	Uwaga uwzględniona	Zapis dotyczący realizacji instrumentu RLKS zostanie wprowadzony w celu szczegółowym (h) w punkcie 2.1.9.1.1 Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych.
581	Priorytet 9	Cel Polityki 4	EFIS +	Cel szczegółowy 4 (h)wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji	Wskaźniki	188	Cel końcowy (2029) – 517 osób	Cel końcowy (2029) – 257 osób	W celu końcowym (2029) – 517 osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie stanowi ok. 20% wszystkich niepełnosprawnych niepracujących w województwie świętokrzyskim, dlatego też proponujemy zmianę wskaźnika na ok. 10% wszystkich niepełnosprawnych niepracujących w województwie świętokrzyskim, czyli 257 osób.	Gmina Kunów	Podmiot publiczny	Uwaga nieuwzględniona	Zgodnie z rekomendacją IK UP do szacowania wartości docelowych wskaźników IZ bazowała na danych historycznych perspektywy finansowej 2014-2020 pochodzących z systemu teleinformatycznego. Wartość wskaźnika „Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie” w ramach Działania 9.1 Aktywna integracja zwiększająca szanse na zatrudnienie RP-OWS 2014-2020, osiągnięta na podstawie zatwierdzonych wniosków o płatność, wynosi 1 008 (przy zakładanej w Programie wartości docelowej 881). Zakres interwencji Działania 9.1, tj. kompleksowa i zindywidualizowana aktywizacja społeczna i zawodowa, jest łożony z zaplanowanymi działaniami w ramach celu szczegółowego (h), dotyczy wsparcia osób bezrobotnych, biernych zawodowo jak również pracujących np. w ramach ZAZ, dlatego też IZ uznaje przyjętą wartość za realną do osiągnięcia w kolejnym okresie programowania. Na ostateczną wartość wskaźnika będzie miała wpływ ostateczna wysokość alokacji przeznaczanej na cel (h) oraz poziom inflacji.
582	Priorytet 9	Cel Polityki 4	EFIS +	Cel szczegółowy 4 (h)wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji	Interwencje w ramach funduszy	182-183	brak	Proponujemy uzupełnienie o stwierdzenie konieczności zaktywizowania osób dotkniętych i zagrożonych ubóstwem, wykluczeniem społecznym oraz osób biernych zawodowo poprzez zastosowanie Instrumentu Terytorialnego Rozwoju Lokalnego, Kierowanego przez Społeczeństwo. Wsparcie powinno być zaplanowane w formie bezpośredniej, jako dedykowane działanie, ze wskazaną alokacją, polegającą na wsparciu realizacji Strategii Rozwoju Lokalnego wdrażanego przez Lokalne Grupy Działania. Beneficjentem będą Lokalne Grupy Działania	Lokalne Grupy Działania, które działają jako partnerstwo trzech sektorów: publicznego, społecznego oraz gospodarczego mają największe rozszczenie w środowisku wiejskim i małych miast w zakresie potrzeb ich mieszkańców. Posiadają odpowiednie zasoby ludzkie, lokalowe, sprzętowe do realizacji celu szczegółowego 4 (h). Nie bez znaczenia jest również współpraca Lokalnych Grup Działania z innymi podmiotami ekonomii społecznej (PES) działającym na ich obszarze. Lokalne Grupy Działania mają również odpowiednie zaplecze pracownicze i administracyjne oraz doświadczenie do tego, aby realizowały cel szczegółowy 4 (h), także w obszarach nie objętych lokalną strategią rozwoju, czyli m.in. w miastach powyżej 10 tys. mieszkańców.	Lokalna Grupa Działania „Nad Czarną Płcią”	Organizacja pozarządowa	Uwaga uwzględniona	Zapis dotyczący realizacji instrumentu RLKS zostanie wprowadzony w celu szczegółowym (h) w punkcie 2.1.9.1.1 Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych.
583	Priorytet 9	Cel Polityki 4	EFIS +	Cel szczegółowy 4 (h)wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji	Wskaźniki	188	Cel końcowy (2029) – 517 osób	Cel końcowy (2029) – 257 osób	W celu końcowym (2029) – 517 osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie stanowi ok. 20% wszystkich niepełnosprawnych niepracujących w województwie świętokrzyskim, dlatego też proponujemy zmianę wskaźnika na ok. 10% wszystkich niepełnosprawnych niepracujących w województwie świętokrzyskim, czyli 257 osób.	Lokalna Grupa Działania „Nad Czarną Płcią”	Organizacja pozarządowa	Uwaga nieuwzględniona	Zgodnie z rekomendacją IK UP do szacowania wartości docelowych wskaźników IZ bazowała na danych historycznych perspektywy finansowej 2014-2020 pochodzących z systemu teleinformatycznego. Wartość wskaźnika „Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie” w ramach Działania 9.1 Aktywna integracja zwiększająca szanse na zatrudnienie RP-OWS 2014-2020, osiągnięta na podstawie zatwierdzonych wniosków o płatność, wynosi 1 008 (przy zakładanej w Programie wartości docelowej 881). Zakres interwencji Działania 9.1, tj. kompleksowa i zindywidualizowana aktywizacja społeczna i zawodowa, jest łożony z zaplanowanymi działaniami w ramach celu szczegółowego (h), dotyczy wsparcia osób bezrobotnych, biernych zawodowo jak również pracujących np. w ramach ZAZ, dlatego też IZ uznaje przyjętą wartość za realną do osiągnięcia w kolejnym okresie programowania. Na ostateczną wartość wskaźnika będzie miała wpływ ostateczna wysokość alokacji przeznaczanej na cel (h) oraz poziom inflacji.